

**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»**

Консолідований звіт про управління

**Консолідована фінансова звітність
разом зі звітом незалежного аудитора**

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ЗМІСТ

	Стор.
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ	
ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА	
ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА СХВАЛЕННЯ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ	1
КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ:	
Консолідований звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід	2-3
Консолідований звіт про фінансовий стан	4
Консолідований звіт про зміни у власному капіталі	5
Консолідований звіт про рух грошових коштів	6-7
Примітки до консолідованої фінансової звітності	8-122

Консолідований звіт про управління АТ «Ощадбанк»

до консолідованої фінансової
звітності АТ «Ощадбанк» за рік,
що закінчився 31 грудня 2021 року

Зміст

1. Звернення голови наглядової ради Ощадбанку.....	iii
2. Звернення голови правління Ощадбанку.....	iv
3. Характер бізнесу.....	vi
3.1. Макроекономічне середовище та конкурентна позиція банку	vi
3.2. Короткий опис поточної бізнес-моделі.....	vi
3.3. Основні продукти та послуги.....	vii
4. Цілі керівництва та стратегії їх досягнення.....	viii
4.1. Місія, мета та корпоративні цінності.....	viii
4.2. Стратегія банку	viii
4.3. Критерії вимірювання успіху та оцінювання досягнень	ix
4.4. Суттєві зміни в цілях та досягненнях.....	x
5. Результати діяльності та подальший розвиток.....	x
5.1. Головні події 2021 року	x
5.2. Результати 2021 року	xv
5.3. Перспективи подальшого розвитку	xvi
6. Ключові ресурси банку	xx
6.1. Людський капітал	xx
6.2. Інфраструктура.....	xxii
6.3. Капітал, ліквідність та грошові потоки	xxii
7. Управління ризиками	xxiii
7.1. Стратегія, система та політика управління ризиками	xxiii
7.2. Комплаєнс.....	xxiv
7.3. Засади організації системи внутрішнього контролю	xxiv
7.4. Вплив вимог Постанови НБУ №64.....	xxv
7.5. Суттєві види ризиків та плани їх пом'якшення	xxv
8. Відносини з акціонером та пов'язаними особами, вплив цих відносин на результат діяльності та здійснення управління ними	xxv
8.1. Відносини з акціонером	xxv
8.2. Відносини з пов'язаними особами	xxvi
8.3. Співпраця з ЄБРР.....	xxvi
9. Корпоративне управління	xxvii
9.1. Основна модель корпоративного управління	xxvii
9.2. Поточний стан імплементації.....	xxvii
10. Організаційний розвиток	xxviii
10.1. Організаційна структура	xxviii
10.2. Інформація щодо керівників та посадових осіб.....	xxix
10.3. Принципи корпоративних стандартів банку.....	xxx
11. Екологічні та соціальні аспекти діяльності.....	xxx
11.1. Екологічні аспекти	xxx
11.2. Соціальна відповідальність	xxx
12. Нагороди банку за звітний період	xxxi

1. Звернення голови наглядової ради Ощадбанку

Дорогі друзі!

У той час коли я пишу цього листа, вже чотири місяці продовжується повномасштабне вторгнення росії в Україну. Воєнні дії перетворюють 2021 рік на давню історію і назавжди змінюють економічний ландшафт, внаслідок чого в 2022 році економіка України скоротиться як мінімум на третину, а інфляція перевищить 20%.

2021 рік був важливим для розвитку Ощадбанку: постійне вдосконалення банківських послуг для громадян та бізнесу в Україні сприяло збільшенню чистого комісійного доходу на 1,2 млрд грн (25% порівняно з 2020 роком). Ми виплатили найбільший у своїй історії обсяг дивідендів нашому акціонеру – державі: 832,9 млн грн. 2021 рік було присвячено підтримці бізнесу.

Кабінет Міністрів України схвалив стратегію розвитку Ощадбанку до 2024 року. Ощад був і залишається універсальним системним банком, який обслуговує як роздрібних клієнтів, так і корпоративний, мікро-, малий та середній бізнес. Ми продовжуємо працювати в цих напрямках навіть під час війни. Я запевняю: ми й надалі будемо підтримувати громадян і в добрі, і в погані часи, старанно працюючи над тим, щоб задовольняти їхні фінансові потреби.

У звітному році ми досягли важливої віхи на шляху до приватизації: Ощадбанк та Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) за підтримки Міністерства фінансів України підписали мандатний лист щодо умов майбутньої співпраці та надання з боку ЄБРР довгострокового фінансування у вигляді субординованого боргу з можливістю конвертації в акції Ощадбанку.

Я висловлюю щиру подяку правлінню та працівникам Ощадбанку за результати, досягнуті наполегливою працею. Ощад – серед лідерів банківської системи за обсягом кредитного портфеля і залучених коштів юридичних та фізичних осіб. Запроваджено декілька важливих цифрових сервісів. Ключовими стали запуск нового мобільного додатку "Мобільний Ощад", ідентифікація та верифікація особи через додаток "Дія" у відділеннях Ощадбанку, запуск цифрової картки eПідтримка та запровадження голосового помічника Софії в Контакт-центрі. Кількість клієнтів мобільного/веб-банкінгу зросла протягом року на 840 000 і досягла 5,9 млн користувачів. Ощад проводить централізацію бізнес-моделі, рухаючись у напрямі операційних моделей та систем контролю, що використовуються в європейських банках.

Ініціативи, розпочаті у 2021 році, буде продовжено. Ми маємо відповідати очікуванням, виконувати завдання, поставлені акціонером, та надавати високоякісні банківські послуги нашим клієнтам.



Байба Апін,
голова наглядової ради АТ «Ощадбанк»

З повагою
Байба Апін

2. Звернення голови правління Ощадбанку



Сергій Наумов,
голова правління АТ «Ощадбанк»

Шановні друзі!

Звітний 2021 рік був екстраординарним як для української економіки, так і для Ощадбанку. Епідемія коронавірусу негативно відбилась на ситуації у фінансовій сфері. Не зупинялось нагнітання міжнародної безпекової ситуації навколо України, що вилилося в початок повномасштабної агресії проти нашої держави в лютому 2022 року. В той самий час нам вдалося зберегти стабільність та прибутковість нашого фінансового інституту і продовжити реформи задля підвищення ефективності роботи – це головні результати роботи колективу банку в році, що минув.

12 жовтня 2021 року Кабінет Міністрів України схвалив Стратегію розвитку Ощадбанку на 2021-2024 роки. Основна мета документа – підготовка банку до повної чи мажоритарної приватизації до 2025 року.

Базою для цього документа є Принципи стратегії реформування державного банківського сектора, які Уряд схвалив на початку вересня 2020 року. Ці принципи містять ключові планові показники роботи Ощад на наступні 5 років.

Стратегія передбачає, що Ощадбанк і надалі залишатиметься універсальним банком із міцними позиціями в роздрібному, ММСБ та корпоративному сегментах. Ощад має наростити обсяги бізнесу та частки ринку за напрямками роздрібного бізнесу та ММСБ. У корпоративному бізнесі акцент має зміститись з державного сектора на приватний. Для підвищення ефективності банк продовжить оптимізацію мережі та подальшу діджиталізацію сервісів.

Задля підвищення інвестиційної привабливості Ощадбанку планується суттєво збільшити дохідність капіталу, значно зменшити співвідношення доходів і витрат, приєднатись до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (що вже успішно виконано у 2022 році) та розвивати стратегічне партнерство з міжнародним інвестором. Водночас слід зауважити, що внаслідок повномасштабної агресії росії поточна версія стратегії потребує суттєвого коригування.

Ощадбанк у 2021 році продемонстрував значне поліпшення операційних показників, стабільну прибуткову діяльність та зростання бізнесу. Так, операційний прибуток Ощадбанку за результатами 2021 року становить 5,5 млрд грн, що в рази більше за результат попереднього року. З урахуванням від'ємного торгового результату 4,4 млрд грн, який спричинено посиленням гривні та відповідною індексацією цінних паперів у портфелі Ощад, чистий прибуток становить 1,1 млрд грн, що значно перевищує запланований показник.

У 2021 році значного прогресу Ощадбанк досяг у врегулюванні непрацюючого портфеля. Протягом 2021 року цей показник, розрахований за методикою НБУ, зменшився на 18,3 млрд грн (до 33%). Такого результату вдалось досягти завдяки використанню якнайширшого інструментарію врегулювання проблемної заборгованості.

Ощад продовжує займати лідируючі місця в банківській системі за обсягом кредитного портфеля клієнтів та залучених коштів від юридичних та фізичних осіб. Чистий портфель наданих кредитів порівняно з початком року збільшився на 11,5 млрд грн, або на 18,2%, і становить 74,8 млрд грн.

Темпи зростання ресурсної бази роздрібного бізнесу були вищими за середні по банківській системі. Портфель роздрібних кредитів Ощадбанку зріс на 4,7 млрд грн та становить 13,6 млрд грн. Основні драйвери зростання портфеля – автокредити, кредити по платіжних картках, іпотечні та кеш-кредити. Загалом на кінець 2021 року залишки на рахунках фізичних осіб в Ощадбанку склали 123,5 млрд грн. З цієї суми понад 55% – строкові депозити. Це свідчить про незмінну довіру вкладників. При цьому до 37% зросла питома вага депозитів, відкритих через Інтернет та мобільний застосунок «Ощад 24/7».

Ощадбанк активно підтримує мікро-, малий та середній бізнес в Україні. Протягом 2021 року Ощад досяг суттєвого зростання кредитного портфеля ММСБ. Приріст становить більш ніж 3,7 млрд грн. Минулого року банк профінансував більше 4,5 тис. бізнес-клієнтів. Загальна сума нових укладених кредитних угод становить 7,3 млрд грн, з яких 3,6 млрд грн спрямовано на фінансову підтримку сільськогосподарських підприємств. Динамічне зростання кредитного портфеля (краще ніж у банків-конкурентів) продемонстрували всі сегменти: мікро-, малий, середній бізнес. При цьому в партнерському аспекті

зростання більше ніж удвічі: у портфелі з 0,6 млрд грн до 1,3 млрд. грн, за кількістю реалізованих кредитних угод – з 425 до 917.

Чистий кредитний портфель корпоративного бізнесу (без урахування проблемної заборгованості) за 2021 зріс на 4,2 млрд грн і станом на кінець року становить 42 млрд грн. Протягом 2021 року Ощадбанк за новими проектами уклав кредитні угоди на суму більш ніж на 11,5 млрд грн. Серед них приватні компанії, що працюють у різних галузях економіки, та муніципалітети.

До державного бюджету у 2021 році Ощадбанк сплатив найбільшу за свою історію суму дивідендів – 832,9 млн грн.

Протягом 2021 року в Ощаді реалізовано 10 проектів та 1 програму трансформації. З числа завершених проектів насамперед хочу відзначити дві ініціативи, реалізовані за допомогою нашого стратегічного партнера – ЄБРР.

Перший проект – посилення позицій банку в кредитуванні мікро-, малого та середнього бізнесу. Головна мета – підвищення операційної ефективності регіональної мережі в обслуговуванні ММСБ з урахуванням кращого досвіду банків Центральної та Східної Європи. Основні успіхи та досягнення проекту полягають у підготовці рекомендацій щодо трансформації кредитного процесу ММСБ у частині побудови нової сервісної моделі для середнього бізнесу та автоматизації кредитного процесу для всіх сегментів ММСБ, а також стосовно вдосконалення продуктової лінійки та побудови моделі перехресних продажів. Ці рекомендації вже втілено в життя.

Інший проект – розвиток системи управлінського обліку. Результатом його, як це передбачалось технічним завданням на її імплементацію, стали: концепт системи управлінського обліку банку (MAS) разом з дорожньою картою його імплементації, цільова IT-архітектура та архітектура даних MAS, проект методології трансфертного ціноутворення (FTP) та пілотне тестування програмного забезпечення для автоматизації розрахунку трансфертних цін.

Подальшими кроками, спрямованими на забезпечення прозорості оцінки прибутковості Ощадбанку в розрізі кожного бізнес-сегмента, стануть: перехід на нову систему ціноутворення (FTP на заміну ВПС), алокація витрат та непроцентних доходів у розрізі бізнес-сегментів, запровадження нових форм звітності.

Відповідно до ухваленої стратегії розвитку Ощадбанк продовжив діджиталізацію сервісів. Хочу відзначити декілька нововведень.

«Мобільний Ощад». Додаток «Мобільний Ощад» – ключовий проект банку. Він має повністю замінити попередню версію Ощад 24/7. За функціоналом і продуктовою лінійкою «Мобільний Ощад» має максимально наблизитись до поняття «діджитал-відділення». Вже зараз він задовольняє ключові потреби клієнта: тут представлено 95% найбільш популярних операцій.

Новий сайт. З моменту запуску нової версії сайту збільшилась кількість заявок на продукти безпосередньо з нього. Кількість відвідувачів та швидкість завантаження сторінок збільшились удвічі. Серед переваг – зручна навігація, адаптивний дизайн, інклюзивність.

Оновлення ОщадPAY. У 2021 році було суттєво оновлено функціонал додатку для торговців ОщадPAY, який дає можливість без додаткового обладнання використовувати смартфон, що має NFC-модуль на базі Android версії 8.0 або вище, як торговий POS-термінал. На початку 2022 року ОщадPAY став ще й касовим апаратом із функцією фіскалізації оплат через програмний РРО.

Ідентифікація та верифікація за допомогою «Дії» у відділеннях. Обслуговування у відділеннях стало зручнішим та швидшим завдяки впровадженню ідентифікації та верифікації за допомогою застосунку «Дія». Клієнту достатньо повідомити менеджера банку або касиру номер штрих-коду свого документа з «Дії».

Голосова помічниця Софія. Починаючи з липня 2021 року голосова помічниця Софія допомагає вирішити понад 60% звернень клієнтів до Контакт-центру Ощадбанку: консультує, надає 24 сервіси з підтримки платіжних карток (від перевірки стану рахунків та заборгованості до зняття лімітів, переказу коштів, поповнення мобільного), призначає зустріч у відділенні.

Поточна ситуація в країні, а саме початок повномасштабної війни, поставила перед банком нові виклики, яким ми даємо раду. У фокусі нашої уваги зараз – безперебійність надання фінансових послуг усюди, де це дозволяє безпекова ситуація. Ми віримо, що після нашої перемоги Ощадбанк продовжить заплановані реформи та неодмінно стане ще більш ефективним фінансовим інститутом.

Щиро ваш,
Сергій Наумов

3. Характер бізнесу

3.1. Макроекономічне середовище та конкурентна позиція банку

Зростання української економіки у 2021 році становить 3,4% після падіння на 4% за результатами 2020 року. Пандемія COVID-19 суттєво вплинула на зростання реального ВВП.

Посилення внутрішнього інфляційного тиску впродовж 2021 року було спричинено високим рівнем інфляції у світі. Відбулося здорожчання енергоносіїв, транспортних перевезень та вартості утримання житла для громадян, збільшилась вартість продуктів харчування у споживчому кошику. Рівень інфляції стрімко зростав усередині року. Проте підвищення Національним банком України рівня облікової ставки з 6% до 9% річних сприяло поступовому сповільненню темпу інфляції до 10% річних станом на кінець 2021 року.

Обсяг валютних резервів станом на кінець 2021 року був на рівні 4 місяців майбутнього імпорту та становив 31 млрд дол. США. Протягом минулого року попит і пропозиція іноземної валюти на міжбанківському ринку були майже збалансованими. Стрімке покращення зовнішніх цінових умов для українських експортерів збалансовувалось динамічним нарощенням імпорту та відтоком капіталу нерезидентів з ОВДП. Останнє було обумовлене слабкими темпами економічного відновлення в Україні та загостренням воєнно-політичних загроз.

Обсяг вкладень нерезидентів у державні цінні папери скоротився до 83,9 млрд грн (близько 3 млрд дол. США в еквіваленті), що є найменшим значенням з грудня 2020 року. Негативний інформаційний фон, обумовлений посиленням геополітичної напруги навколо України, визначив зменшення схильності до інвестицій в ОВДП як з боку нерезидентів, так і з боку юридичних та фізичних осіб.

Завдяки інтенсифікації кредитування у 2021 році вдалося знизити рівень доларизації корпоративного боргу з 72% до 66%, що сприяло зниженню валютних ризиків для економіки країни та частковому підвищенню її стійкості до впливу зовнішніх шоків.

За 2021 рік банківський сектор отримав історично найвищий прибуток – 77,5 млрд грн (+95,4% р/р), передусім через швидкий приріст операційного доходу та скорочення відрахувань до резервів.

За 2021 рік чистий гривневий кредитний портфель банків України зріс на 40,2%. Чисті валютні кредити зросли на 9,6% порівняно з 2020 роком. Темпи роздрібного кредитування перевищили рівень до пандемії COVID-19 – чистий гривневий портфель кредитів населенню зріс протягом року на 36,9%. Приріст чистих гривневих позик на нерухомість становив 62,4% р/р.

Частка непрацюючих кредитів у загальному портфелі знизилась упродовж 2021 року на 11,0% – до 30,0%. Найбільший внесок у скорочення частки NPL у 2021 році зробили державні банки.

Обсяг гривневих коштів фізичних осіб у банках протягом 2021 року зріс на 15,3%. Водночас строкові депозити фізичних осіб у національній валюті зростали повільніше – на 9,6%. Переважна більшість нових строкових депозитів залучалась на строк від трьох місяців. Загальна сума вкладів фізичних осіб в іноземній валюті за рік знизилась на 1,8% (в еквіваленті доларів США) через вплив строкових коштів. Кошти суб'єктів господарювання в національній валюті зросли на 26,4%. Кошти в іноземних валютах бізнесу (в еквіваленті доларів США) зросли на 3,9%.

Стосовно конкурентної позиції варто зазначити, що Ощадбанк належить до системно важливих банків України, посідає друге місце серед банків України за розміром активів, кредитів та депозитів. Ощадбанк станом на кінець 2021 року є найбільшим в Україні банком за кількістю відділень і другим за кількістю банкоматів та платіжних терміналів.

3.2 Короткий опис поточної бізнес-моделі

Відповідно до своєї бізнес-моделі Ощадбанк є універсальним банком, який надає пріоритетне значення розширенню роздрібного, мікро-, малого та середнього бізнесу (ММСБ), утримуючи при цьому міцні позиції за напрямом корпоративного бізнесу.

Станом на кінець 2021 року розподіл активів Ощадбанку є наступним:

55% – інвестиційний портфель; 32% – чистий кредитний портфель; 13% – інші активи. Кредитний портфель представлено насамперед заборгованістю корпоративних клієнтів – 69%, а також фізичних осіб – 18% та клієнтів ММСБ – 13%. Портфель строкових депозитів на 88% складається з коштів фізичних осіб, на 9% – з коштів клієнтів ММСБ та на 3% – з коштів клієнтів корпоративного бізнесу.

Більша частина процентних доходів Ощадбанку формується за рахунок кредитів, наданих юридичним особам, та інвестицій у цінні папери.

3.3 Основні продукти та послуги

Ощадбанк як універсальна фінансова установа пропонує широкий спектр банківських продуктів та послуг. До основних продуктів **роздрібного бізнесу** належать:

- пасивні продукти – строкові депозити, зарплатні проекти, пенсійні й соціальні рахунки, спеціальні поточні рахунки та дебетові картки (в т.ч. цифрові та віртуальні);
- активні продукти – автокредитування, споживче та іпотечне кредитування, кеш-кредити, кредитні картки, державні програми стимулювання енергоефективності;
- продукти, що генерують комісійний та торговий дохід, – платежі фізичних осіб, внутрішні та міжнародні перекази, оренда індивідуальних сейфів, обмін валют, операції з банківськими металами;
- додаткові сервіси – система дистанційного обслуговування «Ощад 24/7», кваліфікований електронний підпис.

Основні продукти **ММСБ** включають:

- пасивні продукти – строкові депозити, депозити на вимогу, поточні рахунки;
- активні продукти – кредитування на поповнення обігових коштів, придбання автотранспорту та обладнання (зокрема в рамках партнерських програм), овердрафти (в т.ч. бланкові), кредити для ОСББ/ЖБК, програми кредитування в рамках співпраці з міжнародними організаціями (WNISEF, ЄБРР, ЄІБ та ЄІФ), програми співпраці з Фондом розвитку підприємництва («Доступні кредити 5-7-9%», кредитування під заставу державних гарантій, FinancEast тощо), програма мікрокредитування, гарантії та авалування векселів;
- додаткові сервіси:
 - система дистанційного обслуговування рахунків клієнтів ММСБ CorpLight, яка відповідає сучасним ринковим вимогам та входить до ТОП-3 на ринку за функціональністю;
 - програма «Будуй своє», яка має на меті розвиток малого підприємництва в Україні та включає чотири компоненти – навчання на окремому порталі «Будуй своє», знижки від партнерів для клієнтів Ощадбанку, банківські продукти (розрахунковий рахунок, корпоративна картка, система дистанційного обслуговування CorpLight) та фінансування бізнесу за стандартними програмами ММСБ.

Основними продуктами **корпоративного бізнесу** є:

- кредити та овердрафти для корпоративного бізнесу, проектне фінансування;
- фінансування муніципалітетів, підтримка підприємств енергетики, фінансування державних підприємств під держгарантії для підтримки ініціатив Уряду;
- пасивні продукти – строкові депозити, поточні рахунки корпоративних клієнтів, поточні рахунки зі спеціальним режимом використання та рахунки ескроу для юридичних осіб;
- додаткові сервіси:
 - система дистанційного обслуговування рахунків корпоративних клієнтів Corp2, яка серед іншого надає зручні опції управління рахунками в рамках групи компаній, а саме можливість для представників головної компанії групи здійснювати перегляд та/або підтвердження операцій по рахунках усіх компаній, що входять до складу групи;
 - веб-сервіс для обміну електронними документами для взаємодії при передаванні документів від контрагента до Ощадбанку за допомогою віджету «Обмін документів» (у рамках загального документообігу, обміну документами валютного нагляду тощо).

У рамках розвитку **міжбанківського бізнесу та кореспондентських відносин** протягом 2021 року Ощадбанк розширював мережу банків-кореспондентів. Станом на 31.12.2021 мережа банків-партнерів складалася з 36 банків. В Ощадбанку обслуговуються 20 банків, для яких відкрито 53 кореспондентські рахунки типу Лоро. Для Ощадбанку відкрито 43 кореспондентські рахунки типу Ностро у 20 фінансових установах, у тому числі у провідних американських та європейських банках.

Також Ощадбанк активно підтримував співробітництво з банками України за Генеральними договорами про порядок проведення міжбанківських операцій. Станом на 31.12.2021 такі договори укладено з 42 банками-резидентами.

Частиною діяльності **казначейства** є послуги:

- здійснення операції з купівлі/продажу державних цінних паперів (ОВДП) за дорученнями клієнтів усіх бізнес-напрямів, як первинний дилер на організованому (біржовому) та неорганізованому (позабіржовому) ринках;
- організація та проведення прямого дилінгу з клієнтами Ощадбанку за операціями купівлі/продажу/обміну іноземної валюти.

4. Цілі керівництва та стратегії їх досягнення:

4.1. Місія, мета та корпоративні цінності

Місія Ощадбанку – змінюватись та ініціювати позитивні зміни в країні, бути банком першого вибору, емоційно близьким кожному українцю.

Стратегічна **мета** – бути прибутковим, комерційно орієнтованим банком з високою стійкістю бізнесу, лідером у частині інновацій та задоволенні клієнтських потреб.

Корпоративними **цінностями** Ощадбанку є:

▪ **Людина**

Ми прагнемо стати банком номер один для клієнтів і співробітників. Наша команда – рушійна сила позитивних змін. Кожен член команди отримує гідні умови для ефективної роботи, навчання та розвитку. Наші клієнти – це партнери, які нам довіряють. Для них ми створюємо якісні сучасні продукти та сервіси. Ми будуємо безбар'єрне середовище, в якому кожен почуватиметься комфортно.

▪ **Розвиток**

Ми віримо, що розвиток кожного з нас є запорукою успіху всього банку. Ми впевнені, що розвиток банку – це вагомий вклад у побудову успішної держави. Ми заохочуємо ініціативу на всіх рівнях управління, впроваджуємо новації та прагнемо відповідати очікуванням клієнтів у всьому – від продуктів і технологій до якості сервісу та комунікацій.

▪ **Прозорість**

Ми працюємо чесно та прозоро. Ми неухильно дотримуємось загально визнаних принципів, нормативно-правових актів Національного банку України та чинного законодавства України. Ми цінуємо порядність і прагнемо завжди виправдовувати довіру клієнтів, співробітників, партнерів та акціонера.

4.2 Стратегія банку

Ощадбанк на початку 2021 року керувався у своїй діяльності Стратегією розвитку на 2018-2022 роки, схваленою вищим органом управління – Кабінетом Міністрів України – в лютому 2018 року.

Стратегію Ощадбанку було розраховано на період п'ять років: з 2018 до 2022 року включно. Вона передбачала диверсифікацію та зростання бізнесу на основі якісного задоволення клієнтських потреб, внутрішньої оптимізації структури та процесів, розвитку цифрових каналів обслуговування клієнтів з поступовим виходом на високу й стабільну прибутковість до 2022 року.

Стратегія розвитку в такій редакції встановлювала стратегічні цілі та показники їх досягнення. Ключовими стратегічними цілями до 2022 року визначено:

1. Зростання активів, у т. ч. кредитного портфеля, а саме:

- зростання загальних активів до 334 млрд грн;
- зростання кредитного портфеля роздрібного бізнесу – досягнення частки ринку на рівні 11-13%;
- зростання кредитного портфеля ММСБ – досягнення частки ринку на рівні 7-10%;
- зростання кредитного портфеля корпоративного бізнесу – досягнення частки ринку на рівні 18%.

2. Зниження вартості ризику (COR) до 2%.

3. Підвищення дохідності капіталу (ROE) до 12%.

4. Зниження співвідношення витрат до доходів (CIR) до 63%.

У рамках перегляду стратегії розвитку Ощадбанку на 2018-2022 роки, з урахуванням поточних реалій, оновлених прогнозів макросередовища й посилення наголосу на фінансовій результативності державних банків, керуючись Засадами стратегічного реформування державного банківського сектору (стратегічні принципи) та Основними напрямками діяльності Ощадбанку на 2020-2024 роки, що схвалені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2020 року №1411, було розроблено оновлений стратегічний документ – стратегію розвитку Ощадбанку на 2021-2024 роки, що була схвалена акціонером – Урядом України (розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2021 року).

Згідно зі стратегією розвитку Ощадбанку на 2021-2024 роки:

- Ощадбанк є універсальним банком з міцними позиціями у роздрібному сегменті, сегменті ММСБ та корпоративному сегменті.

- У короткостроковій перспективі (2021 рік – перше півріччя 2022 року) пріоритетом мало стати подолання кризи викликаной COVID-19. Банк мав фокусуватись на збереженні свого бізнесу та підтримці фінансової спроможності.
- У довгостроковій перспективі (2023-2024 роки) Ощад зміцнюватиме свою позицію на ринку як прибутковий, комерційно орієнтований універсальний банк, лідер у частині інновацій та задоволенні клієнтських потреб.
- Стратегія передбачає диверсифікацію та зростання бізнесу з послідовним покращенням прибутковості. Зростання забезпечується збереженням значного обсягу кредитування корпоративного сектора та зростанням кредитування роздрібного сектора та ММСБ.
- Банк має розширити бізнес у частині кредитування з фокусом на приватних компаніях, роздрібному секторі та ММСБ, частка корпоративного бізнесу в структурі чистих кредитів має скоротитись з 77% у 2021 році до 65% у 2024 році. При цьому частка державних підприємств має зменшитись з 30% до 20%.
- Основними завданнями корпоративного бізнесу є робота з наступними галузями та клієнтами:
 - головний фокус: великі приватні компанії (сфера послуг, промисловість, АПК, вибірково енергетика);
 - перспективні для співпраці муніципалітети та муніципальні підприємства;
 - зважена співпраця з державними компаніями (з урахуванням мети щодо збільшення частки приватного бізнесу в портфелі);
 - зважена співпраця з компаніями в галузі інфраструктури.

Основним завданням стратегії в напрямі роботи з непрацюючими активами є поступове зниження портфелю NPL до 10% за рахунок погашення заборгованості, рекласифікації заборгованості, списання за рахунок резервів, а також вжиття заходів у межах постанови КМУ №281 від 15.04.2020 для досягнення запланованого зменшення НПА шляхом продажу боргу або часткового прощення боргу.

Відповідно до стратегії розвитку Ощадбанк розвиває стратегічне партнерство з ЄБРР у частині його залучення як «якірного» інвестора з метою здійснення підготовки до приватизації.

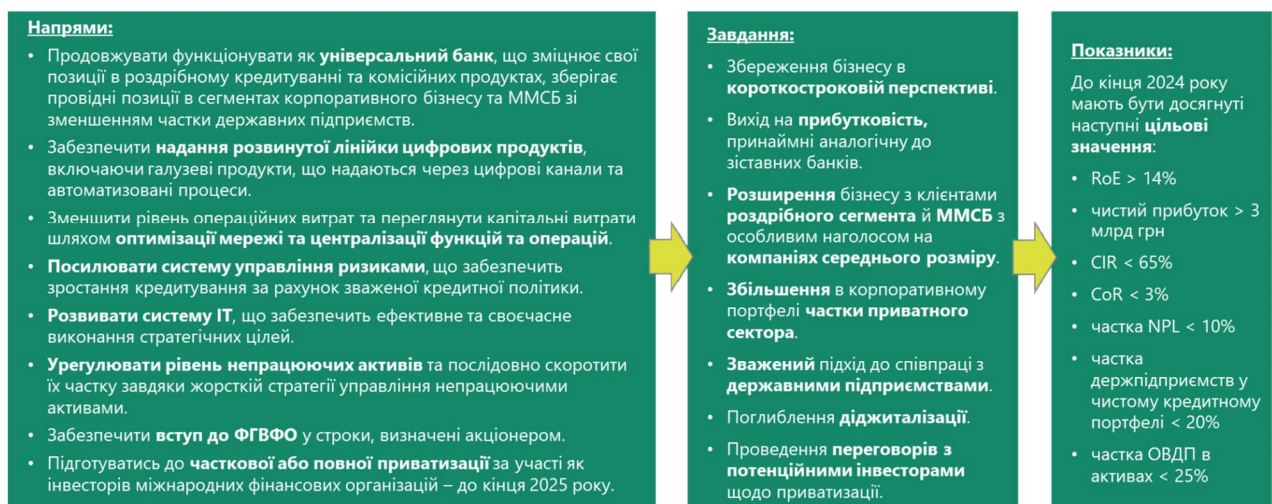
Представниками Ощадбанку разом з ЄБРР, Міністерством фінансів та Національного банку України було створено постійно діючу робочу групу з розгляду та обговорення попередніх умов співпраці в рамках приватизації. Результатом її роботи стало підписання Ощадбанком і ЄБРР Мандатного листа, погодженого Мінфіном 22 жовтня 2021 року, щодо умов майбутньої співпраці та надання ЄБРР довгострокового фінансування у формі субординованого кредиту з можливістю конвертації в акції Ощадбанку на суму до 100 млн євро.

4.3 Критерії вимірювання успіху та оцінювання досягнень

Аналіз фінансових показників Ощадбанку за підсумками 2021 року дає можливість стверджувати, що банк послідовно дотримувався вектора розвитку, визначеного стратегічними документами.

Цими документами передбачено посилення фокусу на комерційній успішності і встановлено стратегічну мету – підготувати банк до приватизації. На малюнку нижче представлено актуалізований зріз стратегічних напрямків, завдань та цільових показників банку.

Стратегічні напрями, завдання та цільові показники (відповідно до завдань, затверджених акціонером)



4.4 Суттєві зміни в цілях та досягненнях

У 2021 році Ощадбанк для досягнення цілей та завдань керувався стратегією розвитку, але у зв'язку з повномасштабним вторгненням та початком воєнних дій з боку російської федерації в лютому 2022 року стратегічні виклики та завдання банку було переглянуто.

Усвідомлюючи роль та значення Ощадбанку як системно важливої установи для економіки країни, з моменту початку війни постійно розроблюються та вживаються заходи з підтримки підприємств сфери мікро-, малого і середнього бізнесу, а також суб'єктів великого підприємництва.

7 травня 2022 року Кабінетом Міністрів України було схвалено Основні (стратегічні) напрями діяльності банків державного сектору на період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки.

В рамках стратегічних напрямів визначається наступне :

- у період воєнного стану є неактуальним та недоцільним досягнення очікуваних у мирний період показників діяльності банків державного сектору, визначених Засадами стратегічного реформування державного банківського сектору (стратегічних принципів) у редакції від 02 вересня 2020 року, а також виконання ключових показників діяльності, визначених стратегіями розвитку кожного з банків державного сектору;
- місія банків державного сектору в період воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки полягає в активній участі в забезпеченні фінансової стабільності України, підтримці та стабільності функціонування банківської системи, забезпеченні фінансування пріоритетних галузей економіки та безперебійного функціонування підприємств (об'єктів) критичної інфраструктури, в тому числі таких, що знаходяться в державній власності;
- однією зі стратегічних цілей у період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки є забезпечення фінансової підтримки пріоритетних галузей економіки та підприємств (об'єктів) критичної інфраструктури;
- пріоритетами в діяльності банків державного сектору має бути в тому числі, але не виключно, фінансування:
 - суб'єктів підприємницької діяльності, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України та/або для запобігання ними такої агресії, зокрема з метою задоволення потреб Збройних Сил України;
 - аграрного сектору економіки з метою продовольчого забезпечення;
 - суміжних галузей, які забезпечують функціонування сільськогосподарських підприємств;
 - підприємств (об'єктів) критичної інфраструктури;
 - підприємств харчової промисловості, продуктового ритейлу та суміжних галузей,
 - інфраструктурних проектів, та транспортно-логістичної інфраструктури та проектів, пов'язаних із розвитком нових логістичних рішень;
 - підтримка релокації підприємств, що знаходились у місцях ведення активних бойових дій;
 - проектів з розвитку виробничих потужностей для заміщення продукції, що імпортувалась з росії та білорусі.

Крім того, Ощадбанк в умовах воєнного стану та суттєвих обмежень щодо застосування ряду інструментів урегулювання продовжує виконувати дії, спрямовані на зменшення обсягу непрацюючих активів.

Слід також звернути увагу на те, що з урахуванням поточної ситуації відповідно до правил роботи банків, встановлених НБУ, банки актуалізують стратегії в частині управління проблемними активами не пізніше 90-го календарного дня після припинення чи скасування воєнного стану.

5. Результати діяльності та подальший розвиток

5.1. Головні події 2021 року

Криза, викликана спалахом COVID-19, зумовила численні виклики та загрози, подолання яких за оцінкою НБУ ускладнювалось повільним економічним зростанням. Проте Україна завершила рік, демонструючи зростання економіки і відновлення кредитування.

Головні досягнення Ощадбанку в розрізі бізнес-напрямів.

Роздрібний бізнес. У 2021 році Ощадбанк активно та стабільно кредитував придбання нових та вживаних автомобілів і вийшов на перше місце на ринку автокредитування. Протягом 2021 року було видано 7 224 автокредити на суму 4,0 млрд грн, що на 2,1 млрд грн більше за показник 2020 року.

У 2021 році кількість банків, які надають іпотечні кредити, збільшилась, але Ощад утримав лідируючі позиції з часткою ринку 20,4%. У 2021 році в Ощадбанку запущено іпотечні центри, видано 2 551 іпотечний кредит на суму 1,9 млрд грн, що в 1,6 рази більше ніж у 2020 році.

Банк остаточно закріпив свою позицію на новому для нього ринку кеш-кредитування. За 2021 рік надано 19,3 тис. кеш-кредитів на суму 1,4 млрд грн, що на 0,7 млрд грн більше за обсяги 2020 року.

Протягом 2021 року Ощадбанк нарощував картковий кредитний портфель. Загальний обсяг використаного клієнтами кредитного ліміту за кредитними картками становить 5,1 млрд грн, що на 0,8 млрд грн більше за відповідний показник 2020 року.

Зростання кредитування забезпечувалося ефективною роботою з залучення депозитів: Ощадбанк є одним із лідерів банківського ринку за динамікою портфеля депозитів фізичних осіб із часткою ринку 22% станом на кінець 2021 року. Ощадбанк займає другу позицію на ринку таких вкладів, при цьому маючи вартість залучення коштів нижче від середньоринкової.

Загалом залишки коштів на рахунках фізичних осіб в Ощаді станом на кінець року становили 123,5 млрд грн. При цьому банком послідовно здійснюється диверсифікація структури залучених коштів фізичних осіб у напрямі зменшення питомої ваги коштів в іноземних валютах.

У 2021 році Ощадбанк зареєстрував та запустив власну міжнародну платіжну систему My Transfer. Також запроваджено нову послугу переказу коштів без відкриття рахунків засобами SWIFT.

У 2021 році Ощадбанк здійснив запуск оновленого мобільного додатку ОщадPAY, який дає можливість проводити безготівкові оплати смартфоном на базі Android версії 8.0 або вище з NFC-модулем. Додатково користувачам ОщадPAY доступні: вхід у додаток за біометрикою, PIN-кодом чи паролем; відправлення чеку в SMS, на e-mail або будь-яким доступним способом; перегляд, фільтрування та пошук трансакцій; формування переліку товарів та їх відображення в чеку.

Ощадбанк займає друге місце на ринку еквайрингу за кількістю торгових POS-терміналів та активно розвиває цей напрям. Протягом 2021 року реалізовано додаткові сервіси DCC, кредит-розстрочка (Installment), purchase with cash back (видача готівки), чайові на картку офіціанта. Клієнтів інтернет-еквайрингу переведено на технологію 3DS 2.0. Реалізовано cashless-проекти AtlasWeekend, AtlasBukovel. Оптимізовано внутрішні бізнес-процеси – запроваджено підключення до еквайрингу на умовах публічного договору (оферти), впроваджено звітність за трансакціями через сервіс Merchant portal.

Ощад посідає друге місце серед банків України за кількістю активних платіжних карток та користувачів цифрових каналів обслуговування (у сервісі «Ощад 24/7» в 2021 році фінансово активізовано 87 008 клієнтів). Ощадбанк запустив новий додаток «Мобільний Ощад», який протягом 2022 року має повністю замінити застосунок «Ощад 24/7». Новий мобільний додаток побудовано на платформі Flutter, яка забезпечує гнучкість системи та підвищує її продуктивність.

Ощадбанк здійснює надання послуг юридичним особам з зарахування та виплати заробітної плати та стипендії з використанням платіжних карток. За результатами 2021 року за кількістю активних зарплатних рахунків фізичних осіб банк займає друге місце з часткою ринку 25,5% (1,286 млн активних рахунків) та четверте місце за кількістю діючих зарплатних договорів з юридичними особами з часткою ринку 7,4% (28,6 тис. ЗКП-договорів). При цьому середньомісячний фонд оплати праці, що перераховується на зарплатні рахунки, становить 14,7 млрд грн, а це кожна сьома гривня від усіх перерахованих коштів заробітних плат найманим працівникам або 14,5% ФОП в Україні. Реалізовано партнерський проект с НАК «Нафтогаз». За 2021 рік отримано доходів від продажів на ЗКП 2,3 млрд грн. Сума використаних лімітів по кредитних картках у ЗКП становить 3,2 млрд грн (23% всього роздрібного кредитного портфеля Ощадбанку).

На 2022 рік перспективними задачами є збільшення частки ринку за портфелем ЗКП, а також диверсифікація цього портфеля за рахунок збільшення в ньому частки комерційного сегмента і клієнтів «вільного ринку» (без укладених договорів ЗКП з юридичними особами).

Пенсію через Ощадбанк отримують 26% усіх пенсіонерів країни; кількість відкритих пенсійних карток становить 2,8 млн.

Розпочато випуск карток в «Ощад 24/7» в рамках програми «ЄПідтримка» (приблизно 750 тис. карток). Впроваджено ідентифікацію клієнтів через додаток ДІЯ. Реалізовано сервіс динамічної конвертації валюти (DCC) по картках Мастеркард у торгових POS-терміналах. Впроваджено сервіс Мастеркард інстолмент. Запроваджено систему зберігання та обробки історичних даних Datamart.

Впроваджено продукт та обмін даними з МСЗ по проекту «ЄПідтримка». Впроваджено мікросервіс адресної виплати чайових для торгового еквайрингу. Реалізовано програму лояльності з вибором сегмента торгівлі в Ощад 24/7 та грейс-періодом на 92 дні.

Також впроваджено проекти:

Чат-бот:

Впроваджено сервіси самообслуговування:

- встановлення, зміна PIN-коду;
- отримання CVV-коду;
- активація консьєрж-сервісу;
- налаштування каналу інформування про тарифи;
- генерування ЕЦП;
- замовлення дебетної картки «Моя картка»;
- налаштування послуги інформування про операції.

Вересень 2021 року – впровадження модулю використання прямих лінків безпосередньо на сервіси чат-боту (для можливості входу з посадкових сторінок).

Грудень 2021 року – запуск оновленої структури і флоу чат-боту.

Телефонія:

Липень 2021 року – запуск системи інтерактивної голосової взаємодії в режимі телефонного обслуговування (голосовий помічник контакт-центру Софія). 24 сервіси самообслуговування по картках.

Грудень 2021 року – реалізовано сервіс налаштування каналу інформування в режимі телефонного самообслуговування.

ММСБ. У 2021 році Ощадбанк загалом зберіг лідерські позиції в сегменті ММСБ, а за окремими напрямками спостерігалось суттєве зростання. Одним з основних завдань було збільшення обсягів кредитування, нарощення ресурсної бази та суттєве покращення умов обслуговування клієнтів, що належать до сегмента ММСБ, запровадження нових та вдосконалення діючих банківських продуктів, розширення переліку послуг, суттєве підвищення обсягу крос-продажів банківських продуктів.

Ощад активно підтримує сегмент ММСБ – за 12 місяців 2021 року його клієнтами стали ще 25,2 тис. представників мікро-, малого та середнього бізнесу.

Залишок заборгованості за кредитами¹, наданими клієнтам сегмента ММСБ, з початку року збільшився на 3,5 млрд грн (на 61,4%) і станом на 01.01.2022 становив 9,2 млрд грн. При цьому план було перевиконано на 2,3 млрд грн, а за темпом приросту кредитного портфеля ММСБ за 2021 рік Ощадбанк посів четверте місце на ринку.

Банк активно працює у напрямі збільшення кредитного портфеля ММСБ, співпрацює з різними міжнародними організаціями (Європейський інвестиційний банк, Європейський інвестиційний фонд, Фонд розвитку підприємництва, WNISEF), бере участь у державних програмах фінансування (в рамках підтримки клієнтів АПК, ОСББ, фінансування муніципалітетів, програми «Доступні кредити 5-7-9% тощо»), партнерських програмах придбання сільгосптехніки та обладнання. Ощад розширює перелік програм кредитування та покращує умови кредитування. За 12 місяців 2021 року клієнтам ММСБ видано 4 585 кредитів (на 54% більше ніж минулого року) на суму 7,3 млрд грн, з яких у рамках програми мікrokредитування видано 3 389 кредитів на суму 2,2 млрд грн.

Залишок простроченої заборгованості за кредитами, наданими клієнтам ММСБ, з початку 2021 року зменшився на 92,6 млн грн (або на 15,3%) і на 01.01.2022 становив 513,6 млн грн.

Питома вага простроченої заборгованості загалом по Ощадбанку у відповідному кредитному портфелі зменшилась з 10,6% на початку 2021 року до 5,5% станом на 01.01.2022.

З початку 2021 року залишок коштів клієнтів ММСБ² в цілому по банку збільшився на 1,1%, або на 0,3 млн грн, і становив 27,2 млрд грн.

Комісійні доходи від операцій з клієнтами ММСБ за 2021 рік становлять 677,4 млн грн. Порівняно з 2020 роком обсяг комісійних доходів ММСБ збільшився на 118,2 млн грн, або на 21,1%.

Протягом 2021 року було оптимізовано ряд існуючих процесів та розроблено нові процеси за напрямком кредитування з метою поліпшення доступу клієнтів ММСБ до фінансування:

- затверджено нову кредитну політику для клієнтів сегмента середнього бізнесу;

¹ Основний борг за кредитами з урахуванням дисконтів/премій

² Без врахування трансформацій за кредиторською заборгованістю клієнтів

- впроваджено банківський продукт «Бланковий кредит»;
- запущено новий процес автоматичного прийняття рішень за кредитами на суму до 500 тис. грн;
- запроваджено процес прийняття рішення за переліком кредитів;
- впроваджено спрощений процес кредитування клієнтів ММСБ в рамках партнерських програм;
- затверджено новий банківський продукт «Кредитування соціальних підприємств» з кредитування суб'єктів господарювання, діяльність яких забезпечує реалізацію соціальних програм спільно з фондами WNISEF та «Імпакт Юкрейн»;
- запроваджено автоматичне формування друкованих форм договорів за продуктом «Мікрокредит клієнтам ММСБ» для бланкових кредитів (економія часу на оформлення таких договорів становить 70%);
- оптимізовано пакет документів, необхідних для прийняття рішення по кредитах ММСБ;
- скорочено перелік штрафних санкцій по кредитах ММСБ та оптимізовано їх обсяг;
- спрощено укладення договорів застави транспортних засобів;
- затверджено перелік стандартних ковенант при кредитуванні клієнтів ММСБ;
- скасовано встановлення додаткових складних ковенант по кредитах до 3 млн грн;
- розроблено типові договори кредитування з можливістю застосування плаваючої процентної ставки;

Також протягом 2021 року продовжувався розвиток системи дистанційного обслуговування Corplight:

- змінено інтерфейс користувача, покращено існуючі функції та навігації в системі;
- впроваджено SWIFT GPI tracker для відслідковування swift-платежів;
- запроваджено імпорт/експорт платежів.

Корпоративний бізнес. Протягом 2021 року портфель кредитних коштів, наданих клієнтам сегмента корпоративного бізнесу (без урахування кредитів, наданих до 2014 року, які було визнано проблемними), збільшився на суму понад 6³ млрд грн (15% у річному обчисленні). В тому числі було укладено ряд кредитних договорів з муніципалітетами на суму 3,9 млрд грн, що дозволило банку зайняти перше місце на ринку кредитування в цьому сегменті.

Перевиконано плани⁴ за обсягом процентних (+15%), комісійних (+10%) доходів та обсягах залучення коштів.

Оптимізовано ряд бізнес-процесів та нормативних вимог до обслуговування клієнтів сегмента корпоративного бізнесу:

- внесено зміни до кредитного процесу – оптимізовано кредитні договори, пакет документів, порядок видачі коштів, запроваджено можливість використання змінюваної процентної ставки, змінено перелік та мінімальний рекомендований розмір комісійних винагород;
- перерозподілено повноваження між правлінням, кредитним комітетом та підкомітетом;
- переглянуто методику розрахунку комплексної дохідності, в результаті чого бізнес отримав можливість пропонувати клієнтам ринкові ставки по кредитах;
- запроваджено можливість обміну електронними документами з кваліфікованим електронним підписом (КЕП) для клієнтів корпоративного бізнесу з використанням платформи web-порталу;
- впроваджено розрахунки між учасниками оптового ринку електричної енергії України в процедурі погашення заборгованості, що утворилась на оптовому ринку електричної енергії на виконання Закону України «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилась на оптовому ринку електричної енергії» від 17 червня 2020 року №719-IX;
- затверджено банківський продукт з використанням рахунків ескроу для аукціонів пропускну́ї спроможності та розпочато обслуговування аукціонів пропускну́ї спроможності в рамках затвердженого банківського продукту;
- запроваджено механізм договірної списання коштів з рахунків клієнтів (на підставі тристоронніх договорів) для забезпечення виконання договорів на поставку природного газу.

³ Рішення щодо проведення фінансової реструктуризації заборгованості одного з клієнтів зменшило показник приросту КП ДКБ з 6 до 3,2 млрд грн

⁴ За неproblemними корпоративними клієнтами

Робота з NPL. У 2021 році Ощадбанк на 101% виконав планові показники погашення NPL, визначені у стратегії управління проблемними активами. На 136% виконано план погашення в цілому за кредитами, заборгованість за якими визнано проблемною.

У 2021 році одним з вагомих інструментів очищення балансу банку від NPL був напрям списання заборгованості за рахунок резервів.

Ощадбанк на 123% виконав планові показники списання заборгованості за рахунок резервів, визначених у стратегії управління проблемною заборгованістю. Серед активів, що були списані за рахунок резервів, слід виділити списання заборгованості банків на суму 4,7 млрд грн та дебіторської заборгованості на суму 1,6 млрд грн.

У 2021 році Ощад продовжив бути «користувачем» Закону України «Про фінансову реструктуризацію» – проведено реструктуризацію ТОВ «АДХ», розпочато процедури фінансової реструктуризації ПрАТ «Дніпроспецсталь» та спільно з АБ «УКРГАЗБАНК» – ПрАТ «Концерн «АВЕК та Ко».

У 2021 році з балансу Ощадбанку було реалізовано майно на суму 675,3 млн грн (загальна ціна реалізації). Загальна балансова вартість цього майна становила 518 млн грн.

03 грудня 2021 року наглядова рада затвердила Порядок реалізації непрацюючих активів АТ «Ощадбанк» на публічних торгах (голландських аукціонах), а вже 28 грудня 2021 року за пропозицією комітету управління заборгованістю та відповідно до звернення правління наглядова рада ухвалила рішення про згоду на перший продаж боргу на електронних торгах у вигляді голландського аукціону (аукціони проводились вже у 2022 році).

У 2021 році внесено зміни до внутрішніх нормативних документів Ощадбанку з питань відбору колекторських компаній та взаємодії з ними, якими було імплементовано вимоги чинного законодавства України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту споживачів при врегулюванні простроченої заборгованості», а також нормативно-правових актів Національного банку України, що прийняті для регламентації положень цього закону.

Протягом 2021 року Ощадбанк продовжив розвивати **сферу інформатизації**, зокрема:

- впроваджено моніторинг таких інформаційних систем банку: СБОН, центральний електронний архів, система електронного документообігу, Omnitacker, інформаційна шина даних;
- впроваджено технічну підтримку ряду онлайн-сервісів для омніканальної моделі продажів і дистанційного обслуговування клієнтів, державних органів, партнерів та інших контрагентів;
- впроваджено автоматизоване регресійне тестування окремих бізнес-процесів АБС перед встановленням кожного нового релізу, заплановано впровадження автоматизованого тестування для системи «Корпоративний клієнт-банк» (Corp-2);
- впроваджено Mobile Device Management на базі рішення VMware з метою запобігання компрометації даних та мінімізації ризиків витоку інформації при використанні мобільних терміналів;
- введено в дослідну експлуатацію універсальний модуль «Колегіальні органи банку», який забезпечує оптимізацію та автоматизацію робочого процесу проведення засідань колегіальних органів Ощадбанку. На даний момент на базі універсального модулю налаштовано роботу чотирьох комітетів (комітет системи управління інформаційною безпекою СУІБ, технічна рада, комітет з управління операційними ризиками, продуктовий комітет);
- введено в дослідну експлуатацію модуль «Обмін документами валютного нагляду з клієнтами» платформи персональних кабінетів, автоматизовано процес передавання документів до банку;
- впроваджено автоматизацію обліку господарських договорів у 10 філіях, заплановано масштабування на всі філії;
- впроваджено автоматизований обмін та опрацювання відомостей/реєстрів від Пенсійного фонду України для виплати допомоги в рамках програми «ЕПідтримка» на рахунки клієнтів, що відкриті в Ощадбанку та інших банках України, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 09.12.2021 №1272;
- введено в промислову експлуатацію віджет «Нафтогаз» для укладення договорів на обслуговування громадян;
- виконано оновлення мережевої інфраструктури центрів обробки даних (ЦОД) банку, впроваджено технологію Cisco ACI (Application Centric Infrastructure) та розпочато заміну застарілого мережевого обладнання;
- впроваджено доопрацювання з забезпечення ідентифікації клієнтів за допомогою застосунку «ДІЯ» в програмному забезпеченні СБОН+ та АБС «Барс ММФО».

У частині підрозділів інкасації запущено проект з централізації підрозділів інкасації, перерахунку та зберігання цінностей (на рівні Київського та Житомирського обласних управлінь та змін в організації виробництва і праці в Ощадбанку).

В частині роботи **казначейства**:

- реорганізовано казначейство у зв'язку з впровадженням торгової діяльності з ОВДП (приведення структури торговця цінними паперами у відповідність до ліцензійних вимог НКЦПФР) та виокремленням прямого дилінгу по роботі з клієнтами за операціями з ОВДП та за операціями купівлі/продажу/обміну іноземної валюти;
- скасовано наглядовою радою за поданням правління нульовий рівень толерантності до процентного ризику торгової книги ОВДП;
- встановлено максимально можливу вартість під ризиком (VaR) за торговими операціями казначейства з ОВДП та затверджено торгову стратегію купівлі/продажу ОВДП;
- впроваджено діяльність щодо купівлі/продажу державних цінних паперів (ОВДП) на організованому (біржовому) та неорганізованому (позабіржовому) вторинних ринках для клієнтів всіх бізнес-напрямів;
- вжито заходів з організації системи трансфертного ціноутворення банку та підготовки проекту методології трансфертного ціноутворення (ФТР).

5.2 Результати 2021 року

Станом на 31 грудня 2021 року Ощадбанк є універсальним зі статусом системно важливого банку України.

Банк є достатньо капіталізованим, забезпечує прибуткову діяльність і дотримання вимог НБУ.

Ощадбанк стабільно утримує на ринку другу позицію за чистими активами, кредитами та депозитами.

Банк має збалансовану структуру активів, забезпечує достатній рівень ліквідності для виконання ним всіх зобов'язань та здійснює ефективне управління балансом з урахуванням притаманних економіці країни ризиків.

Незважаючи на пандемію COVID-19 та інші виклики 2021 року активи Ощадбанку залишилися майже на рівні 2020 року. При цьому відбулися позитивні зміни у структурі активів та зобов'язань, а саме:

- в активах – приріст кредитного портфеля на 11,5 млрд грн, або на 18,2%, з одночасним скороченням вкладень в державні цінні папери та високоліквідні активи;
- в зобов'язаннях банку – диверсифікація джерел фондування, зростання залучених коштів клієнтів (на 5,3 млрд грн, або на 2,8%) та погашення зовнішніх запозичених коштів у встановлені терміни відповідно до умов кредитних договорів (на 5,5 млрд грн, або на 33,8%).

У результаті цілеспрямованої роботи команди Ощадбанку з реалізації стратегії розвитку протягом 2021 року вдалося досягти суттєвого зростання бізнесу за більшістю напрямів діяльності.

Роздрібний бізнес. У 2021 році вдалося досягнути встановлених цілей за цим напрямом. Динамічне зростання чистого кредитного портфеля фізичних осіб (на 4,7 млрд грн, або на 52,8%) забезпечило банку п'яте місце на ринку за цим показником. Основними драйверами росту 2021 року стали висококонкурентні продукти (автокредити, іпотечні кредити, кредитні картки), що обумовлено оптимізацією процедур, покращенням процесів прийняття рішень за такими кредитами, залученням нових автодилерів та агентств нерухомості, зміцненню співробітництва з такими клієнтами та активне впровадження сучасних технологій та інноваційних підходів.

Залишки коштів на рахунках фізичних осіб на кінець року становили 123,5 млрд грн. Ощадбанк займає другу позицію на ринку депозитів фізосіб (маючи вартість залучення коштів нижче від ринку), що свідчить про довіру громадян до державного банку. При цьому банком послідовно здійснюється диверсифікація структури залучених коштів фізичних осіб у напрямі зменшення питомої ваги коштів в іноземних валютах.

ММСБ. 2021 рік став для Ощадбанку роком прориву за напрямом обслуговування ММСБ (п'яте місце на ринку кредитування). Чистий кредитний портфель ММСБ зріс на 3,7 млрд грн, або на 71,1%. Збільшенню кредитного портфеля сприяла повна трансформація, автоматизація та спрощення кредитного процесу. За напрямом кредитування ММСБ банк співпрацює з різними міжнародними організаціями (Європейський інвестиційний банк, Європейський інвестиційний фонд, Фондом розвитку підприємництва, WNISEF), бере участь у державних програмах фінансування (в рамках підтримки клієнтів АПК, ОСББ, фінансування муніципалітетів, «Доступні кредити 5-7-9%» тощо), партнерських програмах придбання сільгосптехніки та обладнання. Ощадбанк посилив провідні позиції за залишками коштів на рахунках клієнтів ММСБ та займає третє місце на ринку пасивів. Для задоволення потреб клієнтів ММСБ суттєво розширено функціональність

системи дистанційного обслуговування рахунків CorpLight, впроваджено кредитування з використанням державних гарантій на портфельній основі.

Корпоративний бізнес. Протягом року банк продовжив поступове оновлення та диверсифікацію корпоративного кредитного портфеля, залучаючи позичальників з низьким рівнем ризику та приділяючи особливу увагу оптимізації процесів і вдосконаленню продуктів/послуг. При цьому чистий кредитний портфель корпоративних клієнтів зріс на 3,1 млрд грн⁵, або на 6,4%, насамперед за рахунок зростання за сегментами «державні компанії та альтернативна енергетика» та «міські ради». Залишки на рахунках корпоративних клієнтів з початку року зросли на 23,4% в основному за рахунок коштів на поточних рахунках клієнтів у національній валюті.

Робота з NPL. Одним з пріоритетних напрямів діяльності Ощадбанку в 2021 році була робота з непрацюючими активами (NPL). За результатами 2021 року банк посідає перше місце серед банків державного сектору зі скорочення простроченої заборгованості. За 2021 рік обсяг непрацюючих кредитів скоротився на 31,9%, непрацюючі кредити переважно сконцентровано в портфелі юридичних осіб.

У 2021 році для врегулювання проблемної заборгованості в Ощадбанку почав застосовуватись такий інструмент, як продаж прав вимоги з дисконтом. Ощад був першим серед державних банків, який виставив право вимоги за активною операцією боржника – юридичної особи на голландський аукціон.

Інвестиції. Значну частину активів становить портфель цінних паперів, який забезпечує банку високий рівень вторинної ліквідності, захист від коливань валютних курсів, а також отримання безризикового процентного доходу. За 2021 рік обсяг інвестицій Ощадбанку скоротився на 1,6 млрд грн, що відповідає стратегічним напрямом діяльності зі зменшення частки державних інвестицій в активах за рахунок збільшення активних операцій за напрямом кредитування.

За результатами діяльності у 2021 році отримано прибуток в сумі 1,1 млрд грн, що є вищим за планові завдання.

В цілому чистий процентний дохід банку зріс порівняно з 2020 роком на 67,2% насамперед за рахунок зростання обсягів кредитно-інвестиційного портфеля та через зниження процентних витрат внаслідок проведення послідовної політики зниження вартості ресурсів.

Ощадбанк забезпечив сталу позитивну динаміку зростання чистого комісійного доходу, а саме 25% зростання за 2021 рік. Основним драйвером цього процесу є операції з банківськими платіжними картками. Результат від операцій з іноземною валютою становив 0,9 млрд грн.

Разом із тим банк отримав негативний результат від операцій з фінансовими інструментами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток у сумі 5,3 млрд грн, в основному за рахунок проведення переоцінки індексованих ОВДП.

Обсяг відрахувань до резервів під очікувані кредитні збитки становить 1,8 млрд грн, що на 0,3 млрд грн більше порівняно з минулим роком.

Банк наполегливо працював над скороченням операційних витрат та покращенням інфраструктури. Зростання операційних витрат становить 0,4 млрд грн (3,8% порівняно з минулим роком), що пояснюється насамперед зростанням цін за рахунок інфляції.

У 2021 році Ощадбанк перерахував до держбюджету (відповідно до встановлених законодавством терміну та розміру) частину чистого прибутку на виплату дивідендів у розмірі 832,9 млн грн.

5.3 Перспективи подальшого розвитку

Повномасштабне вторгнення росії в Україну кардинально змінило всі сфери життєдіяльності країни. Активні бойові дії призводять до руйнування інфраструктури та виробничих потужностей, розриву технологічних зв'язків між регіонами, загибелі громадян та значного зростання вимушеної міграції. Блокування морських портів та зниження експорту зернових культур з України за поточних умов загрожує продовольчій безпеці світу.

Порушення ланцюгів постачання та виробничих процесів, нерівномірний попит, збільшення витрат бізнесу, фізичне знищення активів багатьох підприємств спровокувало зростання споживчих цін. Стрімко подорожчали продукти харчування, фармацевтичні товари та пальне. Вплив облікової ставки на функціонування грошово-кредитного та валютного ринків за поточних умов є обмеженим.

З початком війни фінансові установи запровадили кредитні канікули та знизили комісії за користування своїми послугами. Це негативно відобразилось на процентних та комісійних доходах. Також вагомий вплив

⁵ чистий приріст портфеля корпоративного бізнесу з урахуванням проблемної заборгованості

на результати діяльності банків мають значні обсяги сформованих резервів під очікувані збитки через наслідки війни.

З перших днів російської агресії Урядом та Національним банком України запроваджено ряд заходів, спрямованих на захист економіки, підтримку обороноздатності держави та безперебійне функціонування банківської системи. З 24 лютого 2022 року було зафіксовано офіційний обмінний курс гривні до долара США, запроваджено контроль за рухом капіталу – заборонено інвестиції та репатріація доходів компаній за кордон, призупинено роботу валютного ринку України – іноземну валюту можна придбати лише для оплати критичного імпорту і лише в безготівковій формі, встановлено ліміт зняття коштів за кордоном. Стабільному функціонуванню Ощадбанку сприяє налагоджений процес дистанційної роботи. Національним банком України збережено повну свободу для проведення безготівкових розрахунків, запроваджено особливий інструмент підтримки банківської ліквідності – бланкове рефінансування.

Дії Уряду та Національного банку України сприяють економному використанню міжнародних резервів.

Дефіцит державного бюджету в перші дні війни став найбільшою фінансовою проблемою країни. Кошти бюджету спрямовуються на протидію військовому вторгненню, вирішення проблем гуманітарної сфери та відновлення економіки. З початку березня Міністерство фінансів провело ряд аукціонів із продажу військових облігацій. Найважливішим чинником у забезпеченні джерел фінансування української економіки є робота Уряду з міжнародними партнерами. Організовано збір коштів на підтримку української армії. Першочергові дії Уряду, спрямовані на послаблення шоків, викликаних першими тижнями військового протистояння, включають зниження податків, адміністративне регулювання цін на низку продуктів харчування і паливо, фіксацію тарифів на житлово-комунальні послуги.

Остаточна оцінка втрат економіки від повномасштабної агресії росії проти України залежатиме від тривалості воєнних дій. Запорукою швидкого відновлення України є подальше проведення структурних реформ, залучення масштабної міжнародної підтримки та інтеграція до Європейського союзу.

Загальне зниження бізнес-активності та падіння попиту на кредити й банківські послуги надалі негативно впливатиме на прибутковість банків. Втрати від кредитного ризику очікувано зростатимуть з огляду на поступовий вплив економічної кризи на діяльність позичальників.

Управлінський персонал зосереджує увагу на підтримці стабільної діяльності Ощадбанку в поточних обставинах. Ощадбанк як об'єкт критичної інфраструктури включено до переліку уповноважених банків, що залучаються до роботи в умовах особливого періоду.

Наглядова рада, правління та профільні комітети банку продовжують виконувати свої функції. Вжито заходів з переміщення персоналу та організації безпечної роботи з використанням засобів віддаленого доступу до ІТ-ресурсів банку.

В умовах воєнного стану посилено роботу з забезпечення достатнього обсягу ліквідності з метою своєчасного обслуговування клієнтів – юридичних та фізичних осіб. На постійній основі здійснюється моніторинг пошкоджень/втрат майна банку внаслідок військової агресії, а також оцінка і прогноз збитків (втрат) внаслідок погіршення фінансового стану/припинення діяльності контрагентів Ощадбанку.

На поточний час банк функціонує в межах існуючої бізнес-моделі та розроблених планів з забезпечення безперервної діяльності.

Структура діючого **кредитного портфеля** Ощадбанку та ключові компетенції підрозділів корпоративного бізнесу, департаменту ризиків та юридичного департаменту дають можливість швидко та ефективно адаптувати діючу стратегію в частині активних операцій юридичних осіб до викликів військового часу.

Ощадбанк допомагає в реалізації численних державних програм та здійснює підтримку стратегічних галузей економіки, зокрема ринку електроенергетики, беручи активну участь у законодавчих ініціативах та надаючи технічну підтримку реалізації його реформування та розвитку.

Статус банку як уповноваженого з питань обслуговування ринків електроенергетики, газу, пенсійних та інших соціальних виплат визначено на законодавчому рівні.

Лідерські позиції Ощадбанку в фінансуванні підприємств з виробництва та розподілу електроенергії, муніципалітетів, сільськогосподарських товаровиробників, проектів розвитку зеленої енергетики та інвестиційних проектів, у тому числі з будівництва комерційної та житлової нерухомості, є свідченням його готовності до подолання наслідків військової агресії та відновлення економіки України.

Завдяки внесенню змін Кабінетом Міністрів України до постанови від 24 січня 2020 року №28 щодо розповсюдження дії програми фінансової державної підтримки на заклади оптової та роздрібною торгівлі з метою продовольчої безпеки розширюються можливості щодо фінансування великих торгових мереж.

Кредитний портфель в частині роздрібного бізнесу буде зменшуватись, оскільки погашення буде превалювати над видачами, насамперед за авто-, кеш- та енергокредитами. Кредитування буде поступово відновлюватись із введенням ряду обмежень, метою яких є мінімізація ризиків.

Відсоткові ставки за новими автокредитами на найближчі 3-4 місяці буде збільшено орієнтовно на 3%, потім планується їх перегляд.

Загалом **пасиви ФО** матимуть позитивний тренд приросту. Прогнозується перетікання коштів у кошик більш дешевих ресурсів.

- **Строкові вклади** продовжуватимуть відтікати. Прогнозований відсоток перевкладення: 74% у національній валюті, 64-66% у доларах США та євро. Близько 80% обсягу неперевкладених строкових депозитів акумулюватиметься на поточних рахунках. Залучення нових коштів прогнозується на рівні березня-квітня поточного року.

- Залишки на **поточних рахунках** у тренді зростання.

Комісійні доходи спрогнозовано з урахуванням:

- обмеженої кількості працюючих відділень (факт березня-квітня 50-70%), що впливає на зменшення доходів від платежів громадян, грошових переказів, страхових операцій тощо, на даний час працює 80% мережі відділень;
- зниження тарифів по еквайрингу – закладено на рівні 0,6% із можливим збільшенням до 0,8% (з 01.05.2022 платіжні системи різко змінили розмір інтерчейнджу по безготівкових операціях до 0,3%, що є вдвічі нижчим за прогнози);
- зниження доходів від операцій по платіжних картках до рівня отримуваного від інших банків інтерчейнджу в розмірі 0,3% (раніше в середньому бізнес отримував приблизно 1,4%);
- максимального збільшення доходу від валютообмінних операцій, в т.ч. за рахунок використання платіжних карток.

Комісійні витрати зменшено в прогнозі, оскільки витрати на оплату комісій інтерчейндж також знижено до рівня 0,3%.

Зарплатні проекти, Мобільний Ощад і торговий еквайринг:

За напрямом торгового та інтернет-еквайрингу заплановано: реалізацію еквайрингового обслуговування на партнерському обладнанні та інтернет-еквайрингу на умовах публічного договору (оферти), реалізацію чат-боту еквайрингу для комунікації з банком та сервісними компаніями, вивільнення регіональних підрозділів від невластивого функціоналу та концентрацію на бізнес-функціях, реалізацію приймання платежів по картках UnionPay.

За напрямом зарплатних проектів планується продовжувати роботу з крос-продажів продуктів існуючим клієнтам, залучення на обслуговування в рамках зарплатного проекту, залучення нових клієнтів.

Окрему увагу буде приділено переведенню обслуговування клієнтів до дистанційних каналів обслуговування з використанням Мобільного ощаду та збільшення обсягів операцій, які проводять клієнти з його допомогою. Також планується робота з активації існуючих клієнтів та збільшення кількості підключених клієнтів до цього інструмента.

Одним з ключових напрямів розвитку роздрібного бізнесу на наступні роки є розвиток цифрових каналів обслуговування фізичних осіб та реалізація віддаленої ідентифікації, зокрема:

- розвиток чат-боту, розширення спектра сервісів та продуктів;
- залучення нових клієнтів за рахунок впровадження віддаленої ідентифікації, продаж клієнтам повного спектра банківських продуктів роздрібного бізнесу;
- реалізація повного спектра продуктів кредитування (карткові та кеш-кредити, авто-, іпотечне кредитування) у всіх каналах дистанційного обслуговування;
- розширення використання технологій штучного інтелекту (голосова помічниця Софія) для реалізації продажів продуктів клієнтам роздрібного бізнесу в різних каналах обслуговування (чат-бот, Мобільний Ощад)
- розвиток технології paperless для обслуговування фізичних осіб.

Ощадбанк продовжить трансформацію моделі обслуговування клієнтів ММСБ з метою покращення ефективності, забезпечення стійкого зростання й подальшого підвищення якості обслуговування та зміцнюватиме свою позицію на ринку ММСБ як універсальний банк, лідер у частині інновацій та задоволення клієнтських потреб мікро-, малого та середнього бізнесу.

При цьому банк сконцентрує зусилля на:

- активному зростанні кредитного портфеля ММСБ;
- автоматизації та діджиталізації продуктів, послуг та процесів.

За результатами 2022 року (з урахуванням проведення бойових дій на території України) планується збільшити кредитний портфель клієнтів ММСБ на 30%-40%, а також наростити пасиви на 10-12% порівняно з початком року. Також у 2022 році прогнозується зменшення комісійного доходу від операцій з клієнтами ММСБ на 30%, що пов'язано зі зниженням бізнес-активності клієнтів внаслідок ведення бойових дій на території України, порушення логістики та втрати ринків збуту.

У роботі з непрацюючими активами та стягнутим майном Ощадбанк забезпечує досягнення цілей та виконання завдань, що встановлені стратегією управління проблемними активами та оперативним планом реалізації стратегії управління проблемними активами.

Наразі Ощадбанк в умовах воєнного стану та суттєвих обмежень щодо застосування ряду інструментів урегулювання продовжує діяльність, спрямовану на зниження обсягу непрацюючих активів та стягнутого майна:

- проводиться претензійно-позовна робота за активами, що визнані проблемними до 24.02.2022, та за активами, за якими має місце сплив процесуальних строків (за якими відсутні законодавчі обмеження щодо стягнення заборгованості), забезпечується участь у призначених судових засіданнях, у тому числі в режимі відеоконференції;
- центральний апарат підтримує зв'язок з позичальниками, які співпрацюють з банком, з метою моніторингу ведення ними бізнесу та стану збереження заставного майна, а також з метою відновлення здійснення платежів за зобов'язаннями перед банком;
- планується продовження роботи з виставлення на аукціони (за принципом голландського аукціону) прав вимоги за активними операціями фізичних та юридичних осіб;
- розглядається питання щодо відновлення роботи з колекторськими компаніями з урахуванням введення на території України воєнного стану;
- проводяться процедури списання заборгованості за рахунок резервів;
- здійснюється активна робота з пошуку покупців на стягнуте майно (окрім майна, яке знаходиться в безпосередній близькості до зони активних бойових дій).

У частині роботи **казначейства**:

- впроваджено систему трансфертного ціноутворення з поступовою відмовою від перерозподілу ресурсів на внутрішньосистемному ринку;
- забезпечено надання послуг брокерської діяльності за операціями купівлі/продажу державних цінних паперів (ОВДП) за заявками та за рахунок клієнтів усіх бізнес-напрямів;
- участь в погодженні бізнес вимог щодо доопрацювання системи дистанційного доступу Ощад 24/7 в частині автоматизації процесу купівлі/продажу ОВДП на вторинному ринку;
- забезпечено процеси побудови та перерозподілу функціоналу та завдань з визначенням структурного підрозділу, який буде за погодженням комітету з питань управління активами та пасивами та в межах делегованих повноважень здійснювати управління активами та пасивами Ощадбанку.

Основні завдання **операційної діяльності** банку на період воєнного стану:

- підвищення ефективності операційної діяльності шляхом оптимізації та автоматизації процесів;
- вжиття необхідних заходів для подальшої централізації підрозділів інкасації та управління справами;
- виконання першого етапу робіт для оновлення поточної архітектури АБС до мікросервісної;
- реалізація спільно з Національним банком України проекту з впровадження міжнародного стандарту обміну платіжними повідомленнями ISO 20022;
- діджиталізація роботи колегіальних органів;
- діагностика ключових процесів управління даними, що обліковуються в банківських автоматизованих системах, розробка (за результатами діагностики) детального плану заходів з підвищення рівня зрілості процесів з метою покращення якості критичної бізнес-інформації;
- створення виокремленої команди безперервності діяльності банку;
- завершення впровадження та автоматизації процесу управління ризиками ІТ- та інформаційної безпеки з урахуванням поточного стану управління ризиками.

Для досягнення цих цілей вживається ряд заходів, що сприятимуть ефективному та оперативному вирішенню високопріоритетних завдань за рахунок постійної взаємодії з підрядними організаціями та ефективної роботи підрозділів операційної діяльності.

У частині безперервності ведення бізнесу продовжується виконання раніше затверджених стратегічних проектів та роботи з усіма структурними підрозділами для покращення існуючих внутрішніх процесів Ощадбанку.

Ключовими напрямками **проектної діяльності** у 2022 році є:

- 1) комплексний перегляд та оптимізація структури, процесів та персоналу;
- 2) вдосконалення онлайн-сервісу для здійснення платежів клієнтами – фізичними та юридичними особами;
- 3) продовження розбудови сучасної автоматизованої системи управлінського обліку;
- 4) удосконалення системи дистанційного обслуговування CorpLight;
- 5) розвиток веб-порталу для клієнтів та впровадження нових онлайн-сервісів для взаємодії з державними органами та партнерами.

У відносинах з МФО та іншими зарубіжними контрагентами вживатимуться заходи з забезпечення якомога більшого обсягу фінансової та/або іншої підтримки банку, а також його клієнтів з пріоритетних галузей економіки України. Відповідна підтримка може включати в себе гарантійні лінії, цільові програми кредитування, зокрема з елементом донорської допомоги, програми часткового покриття ризиків (risk sharing), програми технічної допомоги тощо.

Ощадбанк продовжить трансформувати модель діяльності для **покращення ефективності, забезпечення стійкого зростання й подальшого підвищення якості обслуговування клієнтів** та зміцнюватиме свою позицію на ринку як прибутковий, комерційно орієнтований універсальний банк, лідер у частині інновацій та задоволення клієнтських потреб.

При цьому банк сконцентрує зусилля на:

- зміні структури активів шляхом підвищення частки кредитів через активне кредитування за підтримки якісного управління кредитними ризиками;
- активному зростанні роздрібного бізнесу та ММСБ;
- зміні структури корпоративного портфеля шляхом активнішої співпраці з клієнтами приватного сектора;
- автоматизації та діджиталізації продуктів, послуг та процесів;
- оптимізації та розвитку компетенцій персоналу, в т. ч. його ефективній мотивації;
- посилення фокусу на якості обслуговування клієнтів та довгострокових стосунках з ними.

Основними **ризиками для реалізації стратегії** розвитку надалі залишаються:

- геополітичний ризик;
- пролонгований негативний вплив пандемії COVID-19;
- ризик згортання/стагнації реформ у країні та/або значних змін у макросередовищі;
- ризик дефіциту компетенцій в умовах мінливого технологічного середовища;
- виклики конкуренції та недостатність автоматизації;
- ризик змін в інтересах стратегічних партнерів та потенційних інвесторів.

6. Ключові ресурси банку

6.1 Людський капітал

Ощадбанк входить до трійки найбільших роботодавців у фінансовому секторі. Майже весь 2021 рік пройшов в умовах карантину та профілактики COVID-19. Команда Ощадбанку вміло адаптувалась до нових викликів та змін у форматі роботи. Темп та якість робочих процесів було збережено і навіть за рахунок концентрації зусиль нарощено, про що свідчать фінансові результати.

З початку січня 2021 року кількість співробітників Ощадбанку накопичувально зменшилась на 3096 осіб, або на 11,2%. Основними фактором зниження чисельності було введення граничного показника фактичної чисельності персоналу на 2021 рік та планове скорочення небізнесових функцій у мережі, що здійснювалось на виконання стратегії.



Середньообліковий відсоток плинності кадрів протягом року становить 1,6, що є низьким та стійким показником та відповідає зеленому рівню в системі показників операційних ризиків (KRI). Відсоткове співвідношення співробітників центрального апарату і загальної кількості працівників банку становить 17,5%, що вказує на те, що банк стає більш бізнес-орієнтованим і співробітники бізнес-підрозділів регіональної мережі становлять більшу питому вагу, ніж інші підрозділи.

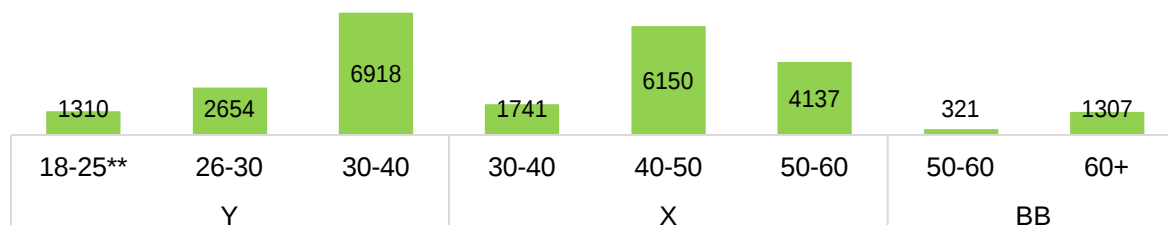
Протягом 2021 року до Ощадбанку було прийнято 3167 працівників. При цьому варто зазначити, що числова кількість найнятих працівників у річному еквіваленті в середньому є стабільною протягом кількох років. Так, у 2020 році було прийнято 3356 працівників.

Прийняті працівники у 2021 році:

- центральний апарат – 837 осіб;
- філії – 2330 осіб;
- 19 працівників стратегічного та топ-рівнів.

Останнім часом Ощадбанк значно омолодився. Так, 35% персоналу – молоді люди віком від 30 до 40 років, 20% з яких – керівники підрозділів різного рівня. При цьому у складі команд різних підрозділів спостерігається палітра всіх поколінь, від BB (Baby Boomers) до покоління Y.

РОЗПОДІЛ ПРАЦІВНИКІВ БАНКУ ЗА ВІКОМ



Можна впевнено стверджувати, що Ощадбанк є надійним роботодавцем для всіх поколінь.

Слід окремо відзначити, що банк також є надійним роботодавцем і виконує свою соціальну роль для пільгових категорій працівників (наявні 3839 таких працівників, або 16%). Це одинокі матері/батьки, опікуни, прийомні батьки, вдови/вдівці, декретні працівники. Їхні права у трудових відносинах надійно захищені державою. Також тут гарантовано мають роботу люди з інвалідністю. Ощадбанк багато років поспіль виконує та навіть перевиконує норматив з забезпечення роботою людей з інвалідністю. Таких співробітників станом на кінець 2021 року налічувалось 1088 при необхідній квоті в 938 осіб.

Система навчання, оцінки та розвитку персоналу на постійній основі забезпечує працівників Ощадбанку необхідним рівнем професійних знань та навичок. У 2021 році продовжилась трансформація більшості навчальних заходів з аудиторного до дистанційного формату, не припинялась робота зі створення нового навчального контенту, доступного дистанційно кожному співробітнику. Протягом року працівників усіх категорій та напрямів роботи було охоплено системою навчання.

Вперше в Ощадбанку впроваджено програму розвитку персоналу «Наступництво». Розпочалася системна підготовка кадрового резерву TOP-рівня. З цією метою було затверджено Порядок наступництва (рішення наглядової ради №19 від 07 квітня 2021 року), ключові управлінські посади та список з 25 наступників.

З вересня запущено платформу для створення індивідуальних планів розвитку «СТАДІДАЙВ iDP».

Також запущено електронну «Ділову бібліотеку Альпіна Діджитал» та проведено 4 навчально-розвиваючі активності в очному форматі, серед яких бізнес-симуляція з управління банком.

Протягом 2021 року Ощадбанк жив в умовах пандемії, тому саме в цьому напрямі було розгорнуто широкомасштабну просвітницько-інформаційну та профілактичну роботу на всіх доступних інформаційних ресурсах. Було організовано три хвилі вакцинації працівників у липні, жовтні й грудні 2021 року. Весь час суворо контролювалось дотримання працівниками санітарно-гігієнічних вимог та норм поведінки в офісах, на робочих місцях. Було офіційно запроваджено повноцінну дистанційну роботу працівників із доступом до всіх необхідних систем та ресурсів банку. Дистанційну роботу регламентує Порядок організації дистанційної роботи в умовах карантину, затверджений постановою правління від 28 квітня 2021 року №289.

6.2 Інфраструктура

Інфраструктура Ощадбанку відповідає масштабам і структурі його операційної діяльності. Послідовний розвиток і вдосконалення інфраструктури здійснюється з урахуванням завдань, визначених стратегією.

Ощадбанк реалізує бізнес-модель універсального банку. При цьому він є системно важливим банком для національної економіки. Це вимагає наявності значних власних інфраструктурно-технологічних потужностей у вигляді насамперед сучасної ІТ-складової та розвинених каналів продажів. На сьогодні Ощадбанк має централізовані ІТ-системи, автоматизовані процеси обслуговування клієнтів та кредитування, власний контакт-центр та картковий процесинг, сучасне сховище даних. ІТ-процеси вибудовано з належним урахуванням вимог у частині інформаційної безпеки.

У частині каналів продажів варто виокремити традиційний канал продажів через мережу відділень та канали дистанційного обслуговування, які банк значно розвинув протягом останніх років.

Робоча мережа Ощадбанку станом на 31 грудня 2021 року нараховувала 1 604 установи, в т.ч. 24 філії та 1 580 територіально відокремлених безбалансових відділень (без урахування зупинених за рішенням правління 421 установи, що розташовані на територіях Донецької та Луганської областей, які не контролюються українською владою).

Банк послідовно модернізує мережу відділень, поступово збільшуючи кількість відділень нового формату.

Протягом 2021 року було переведено до нового формату 10 відділень. Станом на 31 грудня 2021 року мережа Ощадбанку нараховувала 672 установи нового формату, в т.ч. 25 інклюзивних відділень, комплексно адаптованих для обслуговування клієнтів з інвалідністю. Ще один зріз трансформування мережі – закриття неефективних відділень та переміщення установ до більш привабливих локацій для розвитку бізнесу. Протягом 2021 року було скорочено 241 неефективне відділення.

Окремим аспектом є забезпечення надання банківських послуг у районах, де мають місце суттєві обмеження для нормального соціально-економічного життя. За допомогою 10 підрозділів дистанційного обслуговування та 5 мобільних підрозділів, з яких два – на базі броньованих КрАЗів, що працюють вздовж лінії розмежування та в гуманітарно-логістичних центрах у Донецькій та Луганській областях. Продовжувалась підтримка клієнтів у віддалених населених пунктах, де Ощадбанк є єдиною точкою доступу до фінансових послуг.

Альтернативні канали продажів представлено дистанційним обслуговуванням за допомогою цифрового сервісу. Ключовим каналом дистанційного обслуговування клієнтів роздрібного бізнесу є мобільний банкінг на базі додатку «Ощад 24/7», кількість користувачів якого становить 5,8 млн осіб (на 800 млн більше ніж минулого року).

6.3 Капітал, ліквідність та грошові потоки

Капітал

Протягом 2021 року додаткової емісії акцій чи поповнення капіталу іншими способами не було. Придбання або продаж акцій Ощадбанку не здійснювались.

Протягом звітного року нормативи капіталу перевищували граничні значення згідно з вимогами Національного банку України та Базельського комітету з банківського нагляду.

Нормативи ліквідності

Ощадбанк забезпечив дотримання встановлених НБУ нормативів ліквідності протягом 2021 року. Так, станом на 01.01.2022 норматив короткострокової ліквідності (Н6) становить 70% (при нормативному значенні >60%), коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR) за всіма валютами становить 258% (при нормативному значенні >100%), коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR) в іноземних валютах становить 150% (при нормативному значенні >100%), коефіцієнт чистого стабільного фінансування 180,2% (при нормативному значенні >90%).

Первинний та вторинний резерви ліквідності

Протягом 2021 року Ощадбанк постійно підтримував достатній запас первинної (каса, коррахунок в НБУ та коррахунки в інших банках) та вторинної (портфель ОВДП та депозитні сертифікати НБУ) ліквідності. Значний обсяг ліквідних активів у портфелі Ощадбанку дає можливість покрити відтоки коштів клієнтів навіть за умови реалізації стрес-сценарію, без загрози для безперервності бізнесу.

Клієнтська ресурсна база

У 2021 році основним джерелом ресурсної бази були кошти клієнтів (як фізичних, так і юридичних осіб). При цьому 65% загального обсягу клієнтських коштів – кошти фізичних осіб.

Зовнішні запозичення

Обслуговування зовнішніх запозичень Ощадбанку здійснювалось відповідно до умов та строків, встановлених договорами. Банк володів достатнім рівнем ліквідності в іноземній валюті та планує й надалі здійснювати обслуговування свого зовнішнього боргу відповідно до графіка.

Протягом 2021 року Ощадбанк також дотримувався ковенант, встановлених угодами щодо зовнішніх запозичень. Що стосується ризику порушення фінансових ковенант (нормативів, дотримання яких прямо вимагається у відповідних договорах), який існує з огляду на негативні зовнішні фактори впливу, банк упевнений в підтримці з боку кредиторів та не очікує вимоги щодо дострокового погашення боргу навіть у разі виникнення короткострокових порушень ковенант у майбутньому.

7. Управління ризиками

7.1 Стратегія, система та політика управління ризиками

Банком розробляються та підтримуються в актуальному стані політики управління всіма ризиками, які вважаються суттєвими. На сьогодні в Ощадбанку діють такі політики управління ризиками: Політика управління кредитними ризиками; Політика управління ризиком ліквідності; Політика управління валютними ризиками; Політика управління процентним ризиком банківської книги; Політика управління ринковими ризиками; Політика управління операційним ризиком; Політика управління комплаєнс-ризиком.

Політики з управління ризиками затверджуються наглядовою радою, яка також встановлює показники ризик-апетиту.

В Ощадбанку нормативно закріплено та забезпечено механізм реалізації права вето, що може бути застосоване керівником підрозділу з управління ризиками та керівником підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) щодо рішень правління та створених ним колегіальних органів. Керівник підрозділу з управління ризиками застосовує це право, якщо реалізація таких рішень призведе до порушення затверджених лімітів ризику, а також в інших випадках, що встановлюються наглядовою радою, керівник підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) – якщо реалізація таких рішень призведе до порушення вимог чинного законодавства, відповідних стандартів професійних об'єднань, дія яких поширюється на банк, конфлікту інтересів, а також в інших випадках, що встановлюються наглядовою радою.

Операційні ризики

Операційний ризик за своєю природою є таким, що притаманний усім бізнес-процесам Ощадбанку. Він являє собою імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок недоліків або помилок в організації внутрішніх процесів, навмисних або ненавмисних дій працівників або інших осіб, збоїв у роботі інформаційних систем або внаслідок впливу зовнішніх факторів. Операційний ризик включає юридичний ризик, однак виключає ризик репутації та стратегічний ризик.

З метою управління операційними ризиками Ощадбанк застосовує наступні інструменти:

- ведення бази внутрішніх та зовнішніх подій операційного ризику та аналіз накопиченої в ній інформації (Loss Data Base, External Data Collection);
- самостійна оцінка ризиків та механізмів внутрішнього контролю (Risk Self-Assessment);
- превентивний аналіз операційних ризиків перед впровадженням нових продуктів/значних змін (Scenario Analysis);
- моніторинг ключових ризик-індикаторів операційного ризику (Key Risk Indicators);
- моніторинг ключових ризик – метрик з операційного ризику;
- стрес-тестування операційних ризиків;
- оцінка необхідного розміру капіталу для покриття збитків внаслідок операційних ризиків.

В Ощадбанку функціонує комітет з управління операційними ризиками, який здійснює моніторинг рівня операційного ризику, розглядає звіти щодо операційних ризиків, приймає рішення щодо методів управління операційними ризиками.

7.2 Комплаєнс

Одним із суттєвих видів ризиків, визначених Декларацією схильності до ризиків, є комплаєнс-ризик.

Головним завданням підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) є забезпечення організації контролю за відповідністю діяльності банку вимогам законодавства, нормативно-правових актів, ринкових стандартів, правилам добросовісної конкуренції, стандартам професійних об'єднань, дія яких поширюється на банк, правилам корпоративної етики, внутрішнім документам банку, врегулювання конфліктів інтересів, а також забезпечення функціонування системи управління ризиками шляхом здійснення своєчасного виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування і надання рекомендацій щодо пом'якшення комплаєнс-ризиків.

На виконання вимог Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах, затвердженого постановою Правління НБУ від 11.06.2018 №64 (зі змінами), в Ощадбанку впроваджено такі документи в частині комплаєнс: Кодекс поведінки (етики); Політика виявлення, запобігання та управління конфліктами інтересів; Порядок повідомлення про неприйнятну поведінку / порушення в діяльності банку; Політика управління комплаєнс-ризиком; Методика оцінки комплаєнс-ризиків.

Запроваджений в Ощадбанку механізм анонімного та конфіденційного повідомлення про неприйнятну поведінку та порушення в діяльності передбачає заходи захисту для заявників, а також відповідне реагування та порядок розгляду відповідних повідомлень.

Оновленими нормами Політики виявлення, запобігання та управління конфліктами інтересів уточнено заходи щодо врегулювання конфліктів інтересів у членів правління та наглядової ради.

Механізм реалізації права вето забезпечено шляхом участі керівника підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) у засіданнях правління та колегіальних органів, створених правлінням, а також регламентовано у внутрішніх положеннях, якими регулюється діяльність вказаних колегіальних органів. Крім того, в Ощадбанку врегульовано механізм подолання права вето.

З метою розвитку культури управління ризиками та дотримання всіма працівниками корпоративних цінностей підрозділ контролю за дотриманням норм (комплаєнс) забезпечує проведення навчань працівників щодо дотримання норм законодавства, відповідних стандартів професійних об'єднань, дія яких поширюється на банк, культури управління ризиками, ураховуючи кодекс поведінки (етики).

7.3 Засади організації системи внутрішнього контролю

Відповідно до вимог постанови Правління Національного банку України від 02.07.2019 року №88 «Про затвердження Положення про організацію системи внутрішнього контролю в банках України та банківських групах», в Ощадбанку запроваджені та продовжують посилюватися вимоги щодо організації системи внутрішнього контролю шляхом:

- контролю органами управління банку за дотриманням підрозділами вимог законодавства та внутрішньобанківських вимог;
- забезпечення звітування колегіальними органами в рамках делегованих їм повноважень органам управління, яким вони підпорядковуються;
- закріплення у внутрішніх документах повноважень, підзвітності, ролей, відповідальності та порядку взаємодії підрозділів та працівників, а також заходів контролю;
- контролю за інформаційною безпекою та обміном інформацією.

Внутрішній аудит як систему контролю за діяльністю Ощадбанку впроваджено наглядовою радою з метою оцінки та вдосконалення системи внутрішнього контролю та як складову частину наглядової функції за діяльністю банку з метою надання наглядовій раді та правлінню необхідної підтримки (сприяння) у виконанні їх обов'язків з досягнення цілей. Наглядова рада визначає плани, порядок роботи та здійснює контроль за діяльністю функції внутрішнього аудиту. У 2021 році проведено зовнішню оцінку якості функції внутрішнього аудиту Ощадбанку. На думку компанії KPMG, яка здійснювала оцінку, функція внутрішнього аудиту банку в цілому відповідає міжнародним стандартам професійної практики та кодексу етики внутрішнього аудитора, що являє собою найвищий рівень оцінки.

Департамент внутрішнього аудиту звітує перед наглядовою радою та її комітетами; періодична звітність за результатами внутрішнього аудиту включає інформацію щодо стану виконання плану перевірок, агреговану інформацію щодо ідентифікованих ризиків, оцінки системи внутрішнього контролю та рекомендації щодо мінімізації впливу ризиків та вдосконалення процесів. Також комітет з питань аудиту наглядової ради банку відіграє важливу роль у формуванні партнерства між вищим керівництвом банку та аудитом для забезпечення ефективної взаємодії при організації системи внутрішнього контролю та системи управління ризиками.

7.4 Вплив вимог Постанови НБУ №64

Вимоги постанови правління Національного банку України №64 від 11.06.2018 (зі змінами) були імplementовані Ощадбанком протягом 2019 та 2020. На поточний час стратегія, система та політика управління ризиками банку відповідає вимогам зазначеної постанови.

В Ощадбанку впроваджено засади системи управління ризиками, які передбачено вимогами регулятора. Відповідно, згідно з цими вимогами затверджено верхньорівневі внутрішньобанківські документи з управління ризиками (Декларація схильності до ризиків, Стратегія управління ризиками, політики щодо управління суттєвими видами ризиків (кредитним ризиком, операційним ризиком, ризиком ліквідності, процентним ризиком банківської книги, ринковим ризиком, комплаєнс-ризиком).

7.5 Суттєві види ризиків та плани їх пом'якшення

Для забезпечення фінансової стійкості, безперервної діяльності банку та досягнення ним визначених бізнес-цілей, з метою виявлення, оцінки, моніторингу та контролю ризиків, притаманних банку, розроблено та впроваджено Декларацію схильності до ризиків та Стратегію управління ризиками. Відповідно до цих документів банком визначено структуру суттєвих видів ризиків та встановлено ліміти/обмеження, а також визначено величину ризик-апетиту за всіма видами цих ризиків. Так, до суттєвих видів ризиків належать: кредитний ризик, ризик ліквідності, ринкові ризики, процентний ризик банківської книги, операційний ризик та комплаєнс-ризик.

8. Відносини з акціонером та пов'язаними особами, вплив цих відносин на результат діяльності та здійснення управління ними

8.1 Відносини з акціонером

Відповідно до статуту засновником Ощадбанку є держава. 100% акцій Ощадбанку належать державі.

Відносини банку з акціонером будуються за принципом «банк держави для держави», виходячи з того, що акціонер:

- визначає основні (стратегічні) напрями діяльності та стратегію управління банком у межах загальної стратегії управління державними банками;
- забезпечує неупередженість та прозорість управління;
- не втручається в поточну операційну діяльність;
- будує взаємодію на взаємовигідній комерційній основі;
- здійснює регулярний моніторинг та оцінку діяльності.

Регулювання акціонером повноважень керівних органів Ощадбанку відбувається відповідно до вимог статті 7 «Державні банки» Закону України «Про банки та банківську діяльність».

Базуючись на принципі розподілу функцій між органами управління банку, закладеному в статті 7 Закону України «Про банки та банківську діяльність», та керуючись Засадами стратегічного реформування державного банківського сектору (стратегічні принципи), схваленими Кабінетом Міністрів України 02.09.2020, з метою врегулювання питань взаємодії між Кабінетом Міністрів України, Міністерством фінансів України та Ощадбанком 29.10.2021 укладено Рамкову угоду про взаємодію, яка має на меті надати визначеність щодо взаємодії між сторонами, гарантувати комерційну незалежність банку в досягненні поставлених цілей, надати Міністерству фінансів відповідний рівень підзвітності та можливість участі в певних суттєво важливих питаннях управління та комерційної діяльності банку з метою проведення його приватизації. Кабінет Міністрів України і Ощадбанк діятимуть з урахуванням найкращих міжнародних практик корпоративного управління стосовно будь-яких питань, які прямо не врегульовано в Рамковій угоді або в чинному законодавстві.

Ощадбанк як державний банк підтримує Уряд України в реалізації державних соціально-економічних програм. Зокрема, усвідомлюючи необхідність надання фінансових послуг соціально вразливим верствам

населення (малозабезпеченим, переселенцям, мешканцям регресивних регіонів тощо), банк будує свій бізнес з урахуванням соціальної місії.

8.2 Відносини з пов'язаними особами

У внутрішніх нормативних документах Ощадбанку враховано вимоги Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах, затвердженого постановою Правління НБУ від 11.06.2018 №64, щодо здійснення операцій з пов'язаними особами. Проведення банком операцій із пов'язаними особами здійснюється в порядку та на умовах, які не можуть бути відмінними від порядку та умов проведення операцій з іншими клієнтами, крім процедур, які визначають повноваження колегіальних органів на прийняття рішення про здійснення операцій з пов'язаними особами. З метою контролю за відповідністю дотримання вимог законодавства та внутрішніх документів при кредитуванні пов'язаних з банком осіб підрозділом контролю за дотриманням норм (комплаєнс) надаються висновки щодо комплаєнс-ризиків для ухвалення таких кредитних рішень.

З метою контролю дотримання нормативного значення максимального розміру кредитного ризику та порядку проведення операцій із пов'язаними особами при кредитуванні пов'язаних із банком осіб підрозділом з управління ризиками надаються відповідні висновки для ухвалення таких кредитних рішень. Протягом 2021 року Ощадбанк дотримувався нормативного значення максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними особами (Н9).

Банк веде електронний реєстр пов'язаних осіб відповідно до критеріїв, визначених міжнародними стандартами фінансової звітності, з дотриманням вимог чинного законодавства України.

8.3 Співпраця з ЄБРР

Протягом 2021 року Ощадбанк продовжував активну співпрацю з ЄБРР.

Оскільки відповідно до Стратегії розвитку Ощадбанку на 2021-2024 роки, схваленої КМУ, ЄБРР визначено як найбільш вірогідний «якірний» інвестор у рамках запланованої повної/часткової приватизації, проводилась робота над залученням у ЄБРР субординованого кредиту з опцією конвертації в акції Ощадбанку. Так протягом 2021 року зокрема: було проведено дью-ділідженс банку; ЄБРР та Ощадбанком підписано Лист-мандат, підтверджений МФУ після надання уповноваження на те з боку КМУ; банком отримано та попередньо опрацьовано проект базових умов трансакції.

Відповідно до Меморандуму про співробітництво між Україною та МВФ (Листа про наміри) дорожня карта виводу Ощадбанку на ринок з метою його часткової або повної приватизації має бути схвалена Урядом, а Ощадбанк повинен розпочати офіційні переговори з ЄБРР про загальні умови співпраці відповідно до затвердженої стратегії. З огляду на це, відповідна «Дорожня карта приватизації Ощадбанку» була створена та погоджена з ЄБРР й МФУ, а також передана на розгляд КМУ. Така дорожня карта включала, серед іншого, детальний план-графік залучення ЄБРР у капітал Ощадбанку.

Крім цього, банком проведено роботу над залученням у ЄБРР кредиту, що передбачає фінансування суб'єктів ММСБ в Україні та надання їм безоплатних інвестиційних грантів. Комерційні умови та проект договору практично узгоджені. Продовжувалось також використання гарантій в рамках лінії TFP (Програми сприяння розвитку торгівлі) ЄБРР.

У той час як банк продовжував рухатися в напрямі реалізації Дорожньої карти трансформації, виконуючи ті завдання, які залежать від нього, з метою підвищення своєї привабливості як об'єкта для інвестицій, за спонсорства ЄБРР здійснювались також різноманітні програми технічної допомоги.

У 2021 році були успішно завершені такі проекти технічної допомоги ЄБРР:

«Розвиток системи управлінського обліку» – станом на 31.12.2021.

Основні цілі, досягнуті в результаті впровадження програми:

- затверджено Концепт системи управлінського обліку Ощадбанку, структуру і формат комплексу управлінської звітності з питань прибутковості для наглядової ради та правління;
- автоматизовано систему трансфертного ціноутворення (пілот);
- продовжується розвиток технологічної та організаційної інфраструктури для впровадження системи управлінського обліку.

«Централізація» – станом на 25.11.2021.

Головною метою проекту було досягнення оптимального рішення щодо централізації функцій, які виконуються у філіях, з максимальним скороченням витрат при одночасному покращенні обслуговування клієнтів та операційної ефективності та підвищення ефективності точок продажів і конкурентоспроможності банку.

9. Корпоративне управління

9.1 Основна модель корпоративного управління

Докорінна зміна принципів та механізмів корпоративного управління державних банків відбулась 10 листопада 2018 року у зв'язку з набуттям чинності Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування фінансового сектору в Україні».

Мета вказаних законодавчих змін полягає у створенні ізольованої від політичного впливу системи управління, приведенні системи корпоративного управління у відповідність із рекомендаціями ОЕСР, Європейської комісії, Базельського комітету з банківського нагляду, в підвищенні конкурентоспроможності та ефективності державних банків, а також у створенні передумов для потенційного залучення іноземних інвесторів до капіталу державних банків.

Наглядовою радою затверджено Принципи (Кодекс) корпоративного управління, які враховують вимоги чинного законодавства та найкращі світові практики корпоративного управління. Кодекс відображає організацію корпоративної культури та корпоративні цінності Ощадбанку, є сукупністю добровільно прийнятих зобов'язань, заснованих на збалансованому врахуванні інтересів акціонера, яким є держава, та інших зацікавлених осіб, а також органів управління та контролю.



9.2 Поточний стан імплементації

Корпоративне управління Ощадбанку перебуває у процесі трансформації і протягом звітного періоду було завершено низку процесів, що відбувалися протягом 2019-2021 років та впроваджено ряд позитивних змін. Зокрема, оновлено і повністю доукомплектовано склад наглядової ради, оновлено склад правління, ефективно функціонує класична трикомпонентна система корпоративного управління. Створені та ефективно функціонують служба корпоративного секретаря та центр корпоративного управління. З метою допомоги наглядовій раді в реалізації її повноважень щодо розроблення, внесення змін, забезпечення виконання та контроль за реалізацією стратегії та бізнес-плану банку, а також реалізації програми трансформації, наглядовою радою було створено комітет з питань стратегії та трансформації.

Банком своєчасно виконуються вимоги регулятора щодо організації системи управління ризиками. Створено цілісну єдину систему ризик-менеджменту з управління ризиками з підпорядкуванням і підзвітністю наглядовій раді. Наглядова рада регулярно контролює функціонування системи управління ризиками. Відбуваються регулярні зустрічі з правлінням та керівниками підрозділів контролю.

Наглядовою радою оновлено в порядку щорічного перегляду (протокол №57 від 28.12.2021) Принципи (кодекс) корпоративного управління (затверджені рішенням наглядової ради (протокол №17 від 23.07.2020), а також затверджено Порядок наступництва в банку та Політика винагороди голови, заступників голови та членів правління банку (протокол №51 від 29.11.2021).

У 2021 році, як і в попередній звітній період, проведено щорічну оцінку/самооцінку діяльності наглядової ради на основі Процедури оцінки/самооцінки результатів діяльності наглядової ради, затвердженої наглядовою радою 20.02.2020 (протокол №3), оновленої в порядку щорічного перегляду (протокол №21 від 13.04.2021).

Розмежування повноважень та функцій колегіальних органів банку, наглядової ради, комітетів наглядової ради, правління та комітетів правління створюють якісну систему стримувань та противаг організації корпоративного управління.

В Ощадбанку впроваджено Кодекс поведінки (етики), затверджений рішенням наглядової ради від 23 січня 2020 року, протокол №1, який оновлено в порядку щорічного перегляду наглядовою радою 29 липня 2021 року (протокол №38). З метою доступу 24/7 всіх зацікавлених сторін Кодекс поведінки (етики) розміщено як на внутрішньому порталі, так і на зовнішній веб-сторінці банку. При працевлаштуванні передбачено ознайомлення та власноручне підписання кожним новоприйнятим співробітником зобов'язання щодо дотримання Кодексу поведінки (етики) з долученням цього зобов'язання до особової справи співробітника. Щорічно здійснюється дистанційне навчання з тестуванням всіх співробітників Ощадбанку з питань дотримання Кодексу поведінки (етики) та з питань управління ризиками, зокрема комплаєнс-ризиком.

Крім того, в Ощадбанку розроблено та затверджено Програму навчання та підвищення кваліфікації працівників з питань управління ризиками, який регламентує навчання та підвищення кваліфікації працівників з питань управління ризиками. Програму розроблено відповідно до вимог Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах, затвердженого постановою правління Національного банку від 11.06.2018 №64. Заходи, заплановані в програмі, проводяться в рамках Календарного плану навчання по банку на щорічній основі.

Результати проходження тестувань співробітників у рамках курсів навчання з питань ризиків, зокрема комплаєнс-ризиків, аналізуються підрозділами контролю з метою вжиття відповідних заходів, у т.ч. прийняття рішення щодо необхідності повторного навчання для конкретного працівника чи групи працівників з подальшим складанням повторних тестів.

Загальна інформація щодо здійснених навчальних заходів та статистичні дані результатів тестувань відображаються у звітності, зокрема у звітах щодо оцінки комплаєнс-ризиків за відповідний звітний період, які вносяться на розгляд правління та затвердження наглядової ради. Таким чином, забезпечено контроль, в т.ч. з боку наглядової ради, за дотриманням норм та подальшим розвитком культури управління ризиками в Ощадбанку в цілому.

Водночас з метою посилення та подальшого розвитку культури управління ризиками планується розробити та впровадити додаткові процедури контролю за участю в навчанні, аналізі результатів навчань/тестувань всіх працівників.

Наглядова рада щоквартально контролює дотримання банком Декларації схильності до ризиків, розглядаючи звіти з управління ризиками, що надаються генеральним департаментом з управління ризиками. Зміни до Декларації схильності до ризиків відповідають Плану відновлення діяльності.

Також, базуючись на принципі розподілу функцій між органами управління, закладеному в статті 7 Закону України «Про банки та банківську діяльність», та керуючись Засадами стратегічного реформування державного банківського сектору (стратегічні принципи), схваленими Кабінетом Міністрів України 02.09.2020, з метою врегулювання питань взаємодії між Кабінетом Міністрів України, Міністерством фінансів України та Ощадбанком 29.10.2021 укладено Рамкову угоду про взаємодію, яка має на меті надати визначеність щодо взаємодії між сторонами, гарантувати комерційну незалежність банку в досягненні поставлених цілей, надати Міністерству фінансів України відповідний рівень підзвітності та можливість участі в певних суттєво важливих питаннях управління та комерційної діяльності банку з метою його приватизації. Кабінет Міністрів України і Ощадбанк діятимуть з урахуванням найкращих міжнародних практик корпоративного управління стосовно будь-яких питань, що прямо не врегульовані в Рамковій угоді або в чинному законодавстві.

10. Організаційний розвиток

10.1 Організаційна структура

Організаційна структура Ощадбанку відповідає вимогам чинного законодавства та нормативно-правових актів Національного банку України в частині ефективного делегування повноважень та внутрішнього контролю.

Статут Ощадбанку визначає наступні органи управління:

вищий орган – Кабінет Міністрів України, який здійснює управління корпоративними правами держави в банку та виконує функції вищого органу управління;

наглядова рада – колегіальний орган управління, що в межах своєї компетенції здійснює управління банком та контролює і регулює діяльність правління з метою виконання стратегії розвитку. Наглядова рада не бере участі в поточному управлінні банком;

правління — виконавчий орган, що здійснює поточне управління діяльністю банку.

З метою забезпечення ефективного управління наглядова рада та правління створюють комітети, яким делегують частину своїх повноважень, та контролюють реалізацію делегованих повноважень в рамках механізмів підзвітності.

Систему підрозділів та мережу відокремлених установ Ощадбанку побудовано за територіально-функціональною логікою, виходячи з масштабів та структури операційної діяльності, з дотриманням принципу розумної та ефективної централізації частини функцій.

Організаційна структура банку станом на 31.12.2021



10.2 Інформація щодо керівників та посадових осіб

Наглядова рада станом на 31 грудня 2021 року працювала в такому складі:

- Байба Апін, голова наглядової ради, незалежний член наглядової ради;
- Пітер Брігґс, незалежний член наглядової ради;
- Міхаель Вайнштейн, незалежний член наглядової ради;
- Хуан Енріке Перес Калот, незалежний член наглядової ради;
- Янне Хар'юппаа, незалежний член наглядової ради;
- Антон Сергійович Пятигін, незалежний член наглядової ради;
- Юлія Ігорівна Пашко, член наглядової ради – представник держави від Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності Верховної Ради України;
- Роза Асхатівна Тапанова, член наглядової ради – представник держави від Кабінету Міністрів України;
- Олександр Олександрович Роднянський, член наглядової ради – представник держави від Президента України.

Правління станом на 31 грудня 2021 року діяло в такому складі:

- Сергій Володимирович Наумов, голова правління. Стаж роботи в банківській сфері більше 21 року. Основні зони відповідальності: управління стратегічними змінами, казначейство, юридичний блок, безпека, взаємодія з фінансовими інститутами, робота з персоналом, зв'язки з громадськістю та ЗМІ;
- Олег Володимирович Стринжа, член правління, відповідальний за фінанси. Має більш ніж 25-річний досвід роботи в банківському секторі. Основні зони відповідальності: запровадження функції управлінського обліку та модернізація функції управління фінансами Ощадбанку, що має на меті підвищення його ефективності та фінансової стійкості;
- Євгеній Володимирович Драчко-Єрмоленко, заступник голови правління. Стаж роботи в банківській сфері більше 26 років. Основні зони відповідальності: інформаційні технології, робота бек-офісу, інкасація, валютний нагляд, інформаційна безпека;
- Володимир Миколайович Литвин, заступник голови правління. Стаж роботи в банківській сфері більше 11 років. Основні зони відповідальності: депозитарна діяльність, робота з проблемною заборгованістю, господарський блок;
- Антон Олександрович Тютюн, член правління, відповідальний за роздрібний бізнес. Стаж роботи в банківській сфері більше 21 року. Основні зони відповідальності: роздрібний бізнес, електронна

комерція та платіжні засоби, головне управління з обслуговування клієнтів, робота з преміум-клієнтами, маркетинг.

- Арсен Євгенович Мілютін, член правління, відповідальний за роботу з NPL. Загальний стаж роботи у сфері юридичних послуг – 20 років, 15 з яких він співпрацював з українськими та іноземними банками та іншими фінансовими установами, в тому числі державними.

10.3 Принципи корпоративних стандартів банку

Працівники Ощадбанку у своїй діяльності керуються морально-етичними, діловими нормами та принципами, визначеними Кодексом поведінки (етики), який містить вимоги щодо поведінки працівників банку в соціальних мережах, що має на меті запобігання виникненню репутаційних ризиків для банку.

Для запобігання проявам хабарництва та корупції між працівниками, керівниками банку та будь-якими третіми сторонами розроблено політики, процедури та мінімальні стандарти боротьби з проявами хабарництва та корупції. Зазначені норми містяться в таких внутрішніх нормативних документах:

- Політиці управління комплаєнс-ризиком;
- Кодексі поведінки (етики);
- Антикорупційній програмі.

В Ощадбанку призначено уповноваженого з антикорупційної діяльності, який є посадовою особою, відповідальною за запобігання корупції відповідно до Закону України «Про запобігання корупції». Згідно з Антикорупційною програмою головним завданням уповноваженого є підготовка, забезпечення реалізації та контроль за здійсненням заходів з запобігання, протидії і виявлення корупції та забезпечення дотримання правил етичної поведінки в Ощадбанку.

Діючий в Ощадбанку механізм анонімного та конфіденційного повідомлення про неприйнятну поведінку та порушення в діяльності передбачає заходи захисту для заявників і порядок розгляду та реагування на такі повідомлення, що закріплено в Порядку повідомлення про неприйнятну поведінку/порушення в діяльності Ощадбанку. Робота команди Ощадбанку будується на принципах прозорості, взаємоповаги та партнерства. Між адміністрацією і трудовим колективом укладено Колективний договір. Він регулює права та обов'язки сторін з питань професійних, трудових та соціально-економічних відносин.

11. Екологічні та соціальні аспекти діяльності

11.1 Екологічні аспекти

Ощадбанк активно підтримує клієнтів, які проводять модернізацію житла з підвищенням його енергоефективності та впроваджують «зелені» технології.

Так, за 2021 рік за програмами кредитів на утеплення житла банком було видано 10,1 тис. «тепліх» кредитів на загальну суму понад 418 млн грн.

Продукт Ощадбанку «Зелена енергія» надає домогосподарствам можливість скористатися кредитом на придбання обладнання та матеріалів для виробництва «зеленої» енергії (виробництво електроенергії за рахунок використання сонячної, вітрової енергії, енергії біомас тощо). За 2021 рік відповідних кредитів було видано на загальну суму понад 46,7 млн грн.

Варто відзначити, що під час реалізації спільних з міжнародними організаціями (ЄІФ, ЄІБ, Фонд розвитку підприємництва) програм з кредитування клієнтів ММСБ Ощадбанк дотримується європейських екологічних норм щодо заборони фінансування шкідливих видів діяльності, а в рамках участі у Програмі сприяння розвитку торгівлі ЄБРР Ощадбанк виконує екологічні та соціальні вимоги ЄБРР.

11.2 Соціальна відповідальність

У 2021 році Ощадбанк продовжив здійснювати діяльність, спрямовану на посилення своєї репутації як соціально відповідальної установи.

Ощадбанк має два ключові напрями благодійної діяльності.

Перший стратегічний напрям – підтримка благодійного Фонду «Таблеточки», з яким Ощад співпрацює з 2017 року.

Як і в попередні роки, фінансування допомоги онкохворим дітям здійснювалось кількома шляхами. Клієнти Ощадбанку протягом року надали фінансову допомогу «Таблеточкам» через спеціальні термінали «Постав Like, що має значення», через інформаційно-платіжні термінали, інтернет- та мобільний банкінг «Ощад 24/7». Загальна сума пожертв клієнтів Ощадбанку на адресу фонду «Таблеточки» цими каналами у звітному році перевищила 350 тисяч грн.

11 вересня 2021 року команда Ощадбанку долучилась до благодійного забігу DobroRun 2021, що був організований фондом «Таблеточки». Участь у спортивній події в Києві та Одесі взяли працівники Ощадбанку, включаючи голову правління Сергія Наумова, разом з рідними та друзями. Загалом кількість учасників від Ощадбанку налічувала понад 150 осіб. Сума благодійного внеску банку на підтримку цієї події становила 100 тисяч гривень.

Більше двох третин від загального результату (а саме два мільйони гривень з трьох): такою є частка благодійної суми, зібраної через відділення Ощадбанку, від загальних результатів акції «Монетки дітям», ініційованої Національним банком України для підтримки фонду «Таблеточки» у звітному році. Ощад – безумовний номер 1 серед усіх банків-учасників програми за обсягом благодійних внесків, здійснених через його каси. Акція передбачала збір монет номіналом 25 копійок, що виходили з обігу, з метою подальшого передавання коштів на допомогу онкохворим дітям.

Другий напрям соціальної відповідальності – підтримка інклюзивних проектів.

Ощадбанк є активним учасником руху «Бізнес без бар'єрів», який створено в межах ініціативи першої леді України Олени Зеленської.

У звітному році Лисичанськ став другим після Северодонецька містом у Луганській області, де Ощадбанк відкрив інклюзивне відділення, адаптоване для комфортного обслуговування всіх клієнтів, у тому числі з порушеннями зору, слуху та опорно-рухового апарату. Для зручного обслуговування людей з інвалідністю у відділенні передбачено пандус, тактильну плитку, кнопку виклику менеджера, касу з пониженим касовим вікном, спеціальне робоче місце менеджера для обслуговування таких клієнтів. Мережа інклюзивних відділень Ощаду нараховує 25 установ.

Окрім того, завдяки Ощадбанку та Mastercard люди з вадами зору та слуху змогли ознайомитися з новою українською кінострічкою «Пульс». Банк та платіжна системи профінансували спеціальний звукоопис для незрячих та адаптовані субтитри для нечуючих. Серед подібних інклюзивних проектів Ощадбанку у 2021 році – фінансування спільно з VISA мультимедійної вистави «ШЛЯХ ДО...», яка передбачала інтеграцію жестової мови в хореографію та драматургію. Цю виставу було показано в Українському домі з нагоди 30-ї річниці незалежності України.

З інших проектів соціальної відповідальності, реалізованих банком у 2021 році, можна згадати партнерство всеукраїнської інформаційної кампанії з захисту прав споживачів фінансових послуг «Знай свої права». Цю кампанію започаткував Національний банк разом з Уповноваженим Верховної Ради з прав людини. Мета програми – поліпшити обізнаність громадян щодо прав та обов'язків під час користування фінансовими послугами. Також банк реалізував просвітницьку кампанію для дітей та підлітків, пов'язану з запуском картки ЛАЙК'Ю, і продовжив програму для майбутніх та існуючих підприємців «Будуй своє», яка у звітному році відзначила своє 4-річчя.

Окрім цього, Ощадбанк підтримав створення безкоштовного онлайн-курсу «Подолати кризу. Економічні виклики сучасності» від аналітичного центру «Вокс Україна». Курс було розроблено за підтримки Празького фонду розвитку громадянського суспільства. Аналітичні партнери проекту: Український центр охорони здоров'я, CEDOS та Київська школа економіки.

12. Нагороди банку за звітний період

Нагороди, які Ощадбанк отримав у 2021 році:

- Директор департаменту мікро-, малого та середнього бізнесу Ощадбанку Наталя Буткова-Вітвіцька увійшла до трійки провідних банкірів України, які очолюють напрям роботи з сегментом МСБ. Рейтинг журналу «Бізнес».
- II місце в номінації «Лідер держпрограм підтримки МСБ». Рейтинг журналу «Бізнес».
- I місце в номінації «Найкращий кредитний продукт банку для бізнесу» – партнерські програми для клієнтів мікро-, малого та середнього бізнесу. Премія PaySpace Magazine Awards 2021.
- II місце в номінації «Кращий фінансовий чат-бот». Премія PaySpace Magazine Awards 2021.
- III місце в номінації «Кращий інтернет-банкінг для підприємців» – CorpLight **для бізнесу**. Премія PaySpace Magazine Awards 2021.
- II місце в рейтингу найкомфортніших банків України. Журнал Forbes Україна.
- I місце в рейтингу надійності найбільших роздрібних банків України в першому півріччі 2021 року. Журнал «Деньги».

- I місце в номінації «Кращі кредити для бізнесу у 2021 році» – програма «Відновлювана кредитна лінія» для клієнтів МСБ. Премія Prostobank Awards від «Простобанк Консалтинг».
- I місце в номінації «Кращі бланкові овердрафти для бізнесу в 2021 році» – продукт «Бланковий овердрафт». Премія Prostobank Awards від «Простобанк Консалтинг».
- I місце в номінації «Кращі споживчі кредити під заставу в 2021 році» – програма «Кредит під заставу нерухомості». Премія Prostobank Awards від «Простобанк Консалтинг».
- II місце в номінації «Кращі автокредити в 2021 році» – програма «Ощад Драйв». Премія Prostobank Awards від «Простобанк Консалтинг».
- III місце в номінації «Кращі кредити на вторинному ринку житла в 2021 році» – програми «Звісно, житло» та «Звісно, зручно». Премія Prostobank Awards від «Простобанк Консалтинг».
- Голова правління Ощадбанку Сергій Наумов увійшов до ТОП-3 в категорії «Банкіри». Рейтинг «Фінансове визнання – 2021», Financial Club Awards.
- I місце серед провідних банків України. Рейтинг «50 провідних банків України 2021», Financial Club Awards.
- I місце в номінації «Інкасація коштів». Рейтинг «50 провідних банків України 2021», Financial Club Awards.
- I місце в номінації «Ощадний вклад». Рейтинг «50 провідних банків України 2021», Financial Club Awards.
- I місце в номінації «Обслуговування фізичних осіб у відділенні». Рейтинг «50 провідних банків України 2021», Financial Club Awards.
- II місце в номінації «Класичний депозит». Рейтинг «50 провідних банків України 2021», Financial Club Awards.
- II місце в номінації «Кредитні картки». Рейтинг «50 провідних банків України 2021», Financial Club Awards.
- II місце в номінації «Автокредит». Рейтинг «50 провідних банків України 2021», Financial Club Awards.
- III місце в номінації «Іпотечний кредит». Рейтинг «50 провідних банків України 2021», Financial Club Awards.
- III місце в номінації «Овердрафт для юридичних осіб». Рейтинг «50 провідних банків України 2021», Financial Club Awards.
- Заступник голови правління Ощадбанку Антон Тютюн втретє визнаний найкращим керівником роздрібного бізнесу. Премія FinAwards 2021 від Minfin.com.ua та Finance.ua.
- II місце в номінації «Технології та інновації». Премія FinAwards 2021 від Minfin.com.ua та Finance.ua.
- II місце в номінації «Кращий банк для клієнтів МСБ». Премія FinAwards 2021 від Minfin.com.ua та Finance.ua.
- 12-те місце в ТОП-50 найдорожчих вітчизняних брендів від журналу «Корреспондент». Бренд «Ощадбанк» оцінено в 131,82 млн. дол. США.
- Кращий банк для підприємців. Рейтинг журналу «ТОП-100. Рейтинги найбільших. Фінанси».
- I місце в номінації «Роздрібний банк» у категорії «Державні банки». Рейтинг «Банки 2021 року», «Фінансовий клуб».
- Best bank for social media in Ukraine 2021 (SMM) за версією Global finance and banking review.
- Best online financial education and training in Ukraine 2021 (Будуй своє) за версією Global finance and banking review.

Звіт незалежного аудитора

Акціонеру та Наглядовій раді
АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

Звіт щодо аудиту консолідованої фінансової звітності

Думка із застереженням

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ» (надалі – Банк) та його дочірніх компаній (надалі разом – Група), представленої на сторінках 1–122, що складається з консолідованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2021 року, та консолідованого звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, консолідованого звіту про зміни у власному капіталі та консолідованого звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до консолідованої фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком можливого впливу питання, описаного в розділі «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, консолідована фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах консолідований фінансовий стан Групи на 31 грудня 2021 року та її консолідовані фінансові результати і консолідовані грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки із застереженням

Відповідно до облікової політики Групи, будівлі обліковуються за моделлю переоцінки. МСБО 16 «Основні засоби» вимагає проведення переоцінки з достатньою регулярністю так, щоб балансова вартість будівель не відрізнялася суттєво від їх справедливої вартості на кінець кожного звітного періоду. За наявності відомостей, які вказують на те, що справедлива вартість будівель станом на 31 грудня 2019 року могла суттєво відрізнятися від їх балансової вартості, переоцінка не була проведена станом на 31 грудня 2019 року, що не відповідає вимогам МСБО 16 «Основні засоби». Нашу думку щодо консолідованої фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року було модифіковано відповідно. Як зазначено в Примітці 15 до консолідованої фінансової звітності, Група провела переоцінку своїх будівель станом на 1 грудня 2020 року і визнала сукупний ефект від зміни справедливої вартості будівель у складі іншого сукупного доходу за 2020 рік у сумі 201 274 тис. грн. та у складі операційних витрат за 2020 рік у сумі 243 973 тис. грн. за 2020 рік. Ми не змогли визначити період, до якого відносяться зазначені доходи та витрати від переоцінки будівель, а також оцінити ефект такого відхилення від МСФЗ на амортизаційні відрахування та витрати з податку на прибуток за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Групи згідно з прийнятим Радою з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («РМСЕБ») Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту консолідованої фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на Примітку 3 та Примітку 31 до консолідованої фінансової звітності, в яких вказується, що з 24 лютого 2022 року на діяльність Групи негативно впливає військове вторгнення в Україну, що триває, причому масштаби подальшого розвитку подій або терміни їх завершення залишаються невизначеними. Як зазначено в Примітці 3, ці події або умови разом з іншими питаннями, викладеними в Примітці 31, вказують, що існує суттєва невизначеність, яка може поставити під значний сумнів здатність Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Ключові питання аудиту, що охоплюють найбільш значущі ризики суттєвих викривлень, включно з оціненими ризиками суттєвих викривлень внаслідок шахрайства

Ключові питання аудиту – це питання, які на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту консолідованої фінансової звітності за поточний період. Додатково до питання, про яке йдеться у розділі «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, ми визначили наступні питання, які описані нижче, як ключові питання, що мають бути повідомлені у нашому звіті. Ці питання розглядались в контексті нашого аудиту консолідованої фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки із застереженням щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Щодо кожного питання, описаного нижче, наш опис того, як відповідне питання розглядалось під час нашого аудиту, наведено в цьому контексті.

Ми виконали обов'язки, що описані в розділі «Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності» нашого звіту, в тому числі щодо цих питань. Відповідно, наш аудит включав виконання процедур, розроблених у відповідь на нашу оцінку ризиків суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності. Результати наших аудиторських процедур, в тому числі процедур, що були виконані під час розгляду зазначених нижче питань, служать основою для висловлення нашої аудиторської думки щодо консолідованої фінансової звітності, що додається.

Ключове питання аудиту

Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту

Резерв під зменшення корисності кредитів та авансів клієнтам

У зв'язку з суттєвістю кредитів та авансів клієнтам, на які припадає 32% загальних активів Групи, та складністю і необхідністю застосування суджень керівництвом Групи щодо своєчасного визначення подій знецінення та оцінки очікуваних кредитних збитків («ОКЗ») відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» («МСФЗ 9»), ми вважаємо дане питання ключовим питанням аудиту.

Розрахунок ОКЗ на колективній основі включає методики оцінки, в яких використовуються істотні неспостережувані вхідні дані і фактори, складне статистичне моделювання та експертне судження. Ці методики використовуються з метою визначення ймовірності дефолту, прогнозовної величини кредитної заборгованості, схильної до ризику дефолту, і рівня втрат у разі дефолту на підставі наявних історичних даних і зовнішньої інформації, скоригованих з урахуванням прогнозовної інформації, включаючи прогнози макроекономічні змінні.

Крім того, для дефолтних кредитів на індивідуальній основі Група застосовує судження для оцінки справедливої вартості застави та очікуваних грошових потоків за різними сценаріями, враховуючи події, пов'язані з поширенням COVID-19.

Використання інших методик моделювання та припущень може привести до суттєво інших оцінок ОКЗ. Це може мати істотний вплив на фінансові результати Групи.

Інформація щодо резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами, наданими клієнтам, представлена в примітках 3 та 29 до консолідованої фінансової звітності.

Ми розглянули методологію та моделі, розроблені Групою, для виявлення подій щодо знецінення та оцінки резервів під зменшення корисності кредитів, наданих клієнтам.

При тестуванні зменшення корисності, розрахованого на колективній основі, ми проаналізували статистичні моделі, що використовуються, застосовані ключові вхідні дані та припущення, а також прогнозну інформацію, використану при розрахунку очікуваних кредитних збитків.

Для суттєвих кредитів ми провели перевірку факторів знецінення і класифікацію за стадіями. Ми проаналізували припущення щодо майбутніх грошових потоків, включаючи вартість забезпечення та ймовірність можливих сценаріїв для суттєвих корпоративних кредитів, які оцінюються на індивідуальній основі, враховуючи можливий вплив поширення COVID-19 на фінансовий стан позичальників.

Ми також оцінили розкриття в консолідованій фінансовій звітності Групи щодо резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами, наданими клієнтам.

Ключове питання аудиту

Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту

Оцінка інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток

Оцінка інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток або збиток із вбудованим деривативом була одним із суттєвих професійних суджень управлінського персоналу Групи внаслідок складності моделі та суб'єктивності припущень та методів оцінки.

Через суттєвість інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток або збиток, які становлять 20% загальних активів Групи, та складність суджень, що застосовуються керівництвом Групи в процесі оцінки, ми вважаємо це питання ключовим питанням аудиту.

Інформація та судження щодо інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток або збиток розкриті у примітках 3, 13 та 26 до консолідованої фінансової звітності.

Наші аудиторські процедури включали отримання розуміння процесу оцінки справедливої вартості, основних джерел вхідних даних та припущень.

Ми оцінили модель, припущення та судження, застосовані керівництвом Групи, включаючи визначення волатильності обмінних курсів.

Ми проаналізували судження керівництва Групи щодо джерела вхідних даних, використаних в моделі оцінки, які включають історичні обмінні курси, умови фінансових інструментів та ставки дисконтування, та оцінили математичну точність розрахунків.

Ми також оцінили розкриття у консолідованій фінансовій звітності щодо інвестиційних цінних паперів Групи за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Інша інформація, що включена до Консолідованого звіту про управління Групи та Річної інформації емітента цінних паперів Банку за 2021 рік

Інша інформація складається з інформації, включеної до Консолідованого звіту про управління та Річної інформації емітента цінних паперів Банку (яка включає звіт про корпоративне управління) за 2021 рік, але не включає консолідовану фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо неї. Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію.

Наша думка щодо консолідованої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом консолідованої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та консолідованою фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо, на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та Наглядової ради за консолідовану фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Групу чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова рада несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Групи.

Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї консолідованої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Окрім того, ми:

- ▶ ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, та отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, невірні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- ▶ отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Групи;
- ▶ оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;

- ▶ доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у консолідованій фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Тим не менш, майбутні події або умови можуть примусити Групу припинити свою діяльність на безперервній основі;
- ▶ оцінюємо загальне подання, структуру та зміст консолідованої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує консолідована фінансова звітність операції та події, що лежать в основі її складання, так, щоб досягти достовірного подання;
- ▶ отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Групи для висловлення думки щодо консолідованої фінансової звітності. Ми несемо відповідальність за керування, нагляд та виконання аудиту Групи. Ми несемо відповідальність за висловлення нами аудиторської думки.

Ми повідомляємо Комітету з питань аудиту Наглядової ради разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки системи внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо Комітету з питань аудиту Наглядової ради твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо дій, вжитих для усунення загроз, або запроваджених застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась Комітету з питань аудиту Наглядової ради, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту консолідованої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту.

Звіт у відповідності до вимог Розділу IV параграфу 11 «Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України», затвердженої постановою Правління Національного банку України №373 від 24 жовтня 2011 року (зі змінами)

У відповідності до вимог Розділу IV параграфу 11 «Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України», затвердженої постановою Правління Національного банку України №373 від 24 жовтня 2011 року (зі змінами) («Інструкція №373»), ми звітуємо наступне:

На нашу думку, на основі проведеної роботи під час нашого аудиту консолідованої фінансової звітності Групи, Консолідований звіт про управління складено відповідно до вимог Розділу IV Інструкції №373 та інформація у Консолідованому звіті про управління відповідає консолідованій фінансовій звітності.

Ми маємо звітувати у разі, якщо ми визначимо, що Консолідований звіт про управління містить суттєві викривлення в світлі наших знань та розуміння Групи, які ми отримали під час нашого аудиту консолідованої фінансової звітності Групи. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Додатково до вимог Міжнародних стандартів аудиту у звіті незалежного аудитора ми надаємо також інформацію відповідно до ч. 4 ст. 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII («Закон № 2258-VIII») та відповідно до «Вимог до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності учасників ринку капіталу та організованих товарних ринків, нагляд за якими здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР)», затвердженого рішенням НКЦПФР від 25 липня 2021 року №555 (надалі – «Вимоги НКЦПФР»):

Призначення аудитора та загальна тривалість продовження повноважень

4 грудня 2019 року нас було вперше призначено Наглядовою радою Банку в якості незалежних аудиторів для проведення обов'язкового аудиту консолідованої фінансової звітності Групи терміном на три роки. Загальна тривалість безперервного виконання наших повноважень із проведення обов'язкового аудиту Групи становить три роки.

Щодо узгодження звіту незалежного аудитора з додатковим звітом для Комітету з питань аудиту Наглядової ради

Ми підтверджуємо, що наш звіт незалежного аудитора узгоджується з додатковим звітом для Комітету з питань аудиту Наглядової ради Банку, який ми випустили 22 липня 2022 року відповідно до вимог ст. 35 Закону № 2258-VIII.

Надання неаудиторських послуг

Ми заявляємо, що неаудиторські послуги, на які встановлено обмеження у ч. 4 ст. 6 Закону № 2258-VIII, нами не надавались. Також, ми не надавали Банку або контролюваним ним суб'єктам господарювання жодних неаудиторських послуг, окрім тих, що розкриті в консолідованій фінансовій звітності або Консолідованому звіті про управління.

Звітування щодо Вимог НКЦПФР

- ▶ Повне найменування Банку, інформацією про кінцевого бенефіціара та структуру власності наведено у Примітці 1 до консолідованої фінансової звітності Банку.
- ▶ Станом на 31 грудня 2021 року Банк має дочірню компанію: ПрАТ «Агентство по рефінансуванню житлових кредитів», що знаходиться у м. Київ за адресою вул. Саксаганського, 77.

- ▶ Станом на 31 грудня 2021 року Банк не був контролером або учасником небанківської групи.
- ▶ Банк є підприємством, що становить суспільний інтерес, у відповідності до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» №996-XIV.
- ▶ Пруденційні показники, встановлені НКЦПФР для відповідного виду діяльності для професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, не поширюються на банки, які провадять професійну діяльність на фондовому ринку у відповідності до «Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками», затвердженого рішенням НКЦПФР №1597 від 1 жовтня 2015 року.
- ▶ Аудиторський комітет Банку не проводив перевірок фінансово-господарської діяльності Банку за результатами фінансового року.
- ▶ Товариство з обмеженою відповідальністю «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» (код ЄДРПОУ: 33306921, веб-сторінка: www.ey.com/ua) проводило аудит фінансової звітності Банку на підставі договору №GFS-2019-00342 від 20 грудня 2019 року. Аудит був проведений у період з 1 жовтня 2021 року по 1 серпня 2022 року.

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Студинська Ю.С.

Від імені ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги»:

Електронний підпис
Свістич О.М.
Генеральний директор
МИХАЙЛОВИЧ
ЄДРПОУ/ІПН
33306921
Номер запису в Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності 101250

Студинська Ю.С.
Партнер

Номер запису в Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності 101256

Електронний підпис
Студинська
Юлія
Сергіївна
ЄДРПОУ/ІПН
33306921

Сироткін В.О.
Аудитор

Номер запису в Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності 101252

м. Київ, Україна
1 серпня 2022 року

Згідно з оригіналом
Генеральний директор

Сироткін
В.О.
Олександрович
ЄДРПОУ/ІПН
33306921
ТОВ «ЕРНСТ
ЕНД ЯНГ
АУДИТОРСЬКІ
ПОСЛУГИ»
ЄДРПОУ/ІПН
33306921

1 серпня 2022 року

Звіт незалежного аудитора щодо консолідованої фінансової звітності АТ Ощадбанк за 2021 рік .pdf

Власник документу

[illegible][illegible][illegible]

Серійний номер: 13CA93070000000000000000000000000001

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА СХВАЛЕННЯ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

Керівництво несе відповідальність за підготовку консолідованої фінансової звітності, яка достовірно відображає фінансовий стан акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» (надалі – «Банк») та компаній, які контролюються Банком (надалі разом – «Група») станом на 31 грудня 2021 року, а також результати її діяльності, рух грошових коштів та зміни у власному капіталі за рік, що закінчився цією датою, а також за розкриття основних принципів облікової політики та іншої пояснювальної інформації відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (надалі – «МСФЗ»).

При підготовці консолідованої фінансової звітності керівництво несе відповідальність за:

- забезпечення правильного вибору та застосування принципів облікової політики;
- представлення інформації, у т.ч. даних про облікову політику, у формі, що забезпечує прийнятність, достовірність, співставність та зрозумілість такої інформації;
- розкриття додаткової інформації у випадках, коли виконання вимог МСФЗ є недостатнім для розуміння користувачами звітності того впливу, який ті чи інші угоди, а також інші події чи умови, здійснюють на фінансовий стан та фінансові результати діяльності Банку;
- ствердження про дотримання вимог МСФЗ, за умови, що будь-які суттєві відхилення розкриті та роз'яснені в консолідованій фінансовій звітності; та
- оцінку здатності Банку продовжувати свою діяльність в майбутньому.

Керівництво також несе відповідальність за:

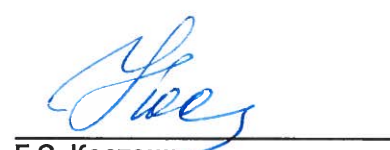
- створення, впровадження та підтримання у всіх підрозділах Банку ефективної та надійної системи внутрішнього контролю;
- ведення обліку у формі, яка б дозволяла розкрити та пояснити угоди Банку, а також надати на будь-яку дату інформацію з достатньою точністю про фінансовий стан Банку і забезпечити відповідність консолідованої фінансової звітності Банку вимогам МСФЗ;
- ведення бухгалтерського обліку у відповідності до законодавства України;
- застосування обґрунтовано доступних заходів щодо збереження активів Банку; та
- запобігання і виявлення випадків шахрайства та інших порушень.

Консолідована фінансова звітність Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, була схвалена до випуску 1 серпня 2022 року Правлінням Банку.

Від імені Правління:



С.В. Наумов
Голова Правління
1 серпня 2022 року



Г.С. Костенко
Головний бухгалтер
1 серпня 2022 року

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

	Примітки	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року (перераховано*)
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	5	17 809 587	15 099 630
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	5	3 542 954	3 367 312
Процентні витрати	5	(7 989 345)	(10 476 135)
Чистий процентний дохід		13 363 196	7 990 807
(Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти	29	(1 838 786)	(1 559 903)
Чистий процентний дохід після (формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти		11 524 410	6 430 904
Комісійні доходи	6	9 802 378	8 043 794
Комісійні витрати	6	(3 597 784)	(3 080 856)
Операції з іноземною валютою, нетто		199 216	116 749
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки іноземної валюти		682 879	(2 868 733)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими інструментами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	7	(5 330 992)	6 302 082
(Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами і гарантіями		(233 938)	(88 888)
(Формування)/розформування резерву під збитки від знецінення нефінансових активів		(9 140)	25 649
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		9 300	(126 246)
Чистий прибуток від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		2 351	2 363
Чистий прибуток/(збиток) від модифікації фінансових активів	29	(748 303)	(1 153 822)
Інші прибутки/(збитки)		348 072	291 300
Чистий непроцентний дохід		1 124 039	7 463 392
Операційні доходи		12 648 449	13 894 296
Витрати на виплати працівникам	8	(6 313 172)	(6 004 433)
Амортизаційні витрати	8	(1 861 325)	(1 675 247)
Збиток від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	8	–	(175 669)
Інші адміністративні та операційні витрати	8	(3 422 073)	(3 317 230)
Прибуток від операційної діяльності		1 051 879	2 721 717
Прибуток/(збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		–	10 721
Прибуток до оподаткування		1 051 879	2 732 438
Відшкодування з податку на прибуток	9	2 338	43 933
Чистий прибуток за рік		1 054 217	2 776 371
Відноситься до:			
Акціонера Банку		1 054 540	2 776 334
Неконтрольованої частки участі		(323)	37

Примітки на сторінках 8-122 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Примітки	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року (перераховано*)
Чистий прибуток за рік	1 054 217	2 776 371
Інші сукупні доходи/(витрати)		
Статті, які в подальшому не будуть рекласифіковані у склад прибутків та збитків		
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки акцій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(2 779)	168 042
Чиста зміна резерву переоцінки майна за вирахуванням ефекту відстроченого податку на прибуток	(2 038)	(201 281)
Статті, які в подальшому будуть рекласифіковані у склад прибутків та збитків, після оподаткування		
Курсові різниці від перерахунку іноземного підрозділу	(114)	522
Чиста зміна справедливої вартості інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід за вирахуванням ефекту відстроченого податку на прибуток	(286 749)	(211 566)
Чиста сума резерву переоцінки інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, перекласифікована в прибутки і збитки	3 776	1 379
Інші сукупні доходи/(витрати) за рік	(287 904)	(242 904)
Всього сукупний дохід за рік	766 313	2 533 467

Відноситься до:

Акціонера Банку	766 636	2 533 430
Неконтрольованої частки участі	(323)	37

* Певні суми, показані тут, не відповідають фінансовій звітності за 2020 рік і відображають здійснені перекласифікації, див. Примітку 3.

Від імені Правління:


С.В. Наумов
Голова Правління
1 серпня 2022 року


Г.С. Костенко
Головний бухгалтер

1 серпня 2022 року

Виконавці: Рибалка О.В., 537-47-75, Заднепровський К.Г., 537-47-84

Примітки на сторінках 8-122 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН СТАНOM НА 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

	Примітки	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року (перераховано*)	1 січня 2020 року (перераховано*)
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	11	19 001 319	26 553 199	56 803 112
Кошти в банках		—	—	40 681
Кредити, надані клієнтам	12	74 754 086	63 226 077	65 168 344
Інвестиції	13	128 686 039	130 251 541	113 616 183
Інвестиційна нерухомість	14	633 099	633 526	809 070
Основні засоби	15	6 947 115	7 913 375	8 553 607
Нематеріальні активи	15	2 049 509	1 812 070	1 394 495
Передплата з податку на прибуток		417 175	275 237	270 256
Інші фінансові активи	16	468 886	476 602	265 409
Інші нефінансові активи	16	2 014 206	2 458 270	2 223 588
Всього активів		234 971 434	233 599 897	249 144 745
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				
Зобов'язання:				
Кошти банків	17	7 608 283	5 823 982	58 040
Рахунки клієнтів	18	191 452 639	186 165 452	202 142 934
Випущені єврооблігації	19	7 908 096	11 744 616	18 303 877
Інші запозичені кошти	20	2 818 312	4 452 649	4 430 083
Забезпечення	21	829 107	634 094	526 697
Інші фінансові зобов'язання	21	534 499	512 606	562 740
Інші нефінансові зобов'язання	21	880 297	802 298	717 668
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток	9	173 704	233 833	369 794
Субординований борг	22	878 960	1 276 240	2 462 640
Всього зобов'язань		213 083 897	211 645 770	229 574 473
Власний капітал:				
Акціонерний капітал	23	49 724 980	49 724 980	49 724 980
Резерв переоцінки будівель		1 564 504	1 572 968	1 817 194
Резерв переоцінки за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		146 089	429 062	639 249
Резерв переоцінки інвестицій в інструменти капіталу, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		544 219	546 998	378 956
Кумулятивна сума курсових різниць		1 469	1 583	1 061
Непокритий збиток		(30 106 919)	(30 334 988)	(33 004 661)
Всього власного капіталу, що відноситься до акціонера Банку		21 874 342	21 940 603	19 556 779
Неконтрольована частка участі		13 195	13 524	13 493
Всього власного капіталу		21 887 537	21 954 127	19 570 272
Всього зобов'язань і власного капіталу		234 971 434	233 599 897	249 144 745

* Різниця суми показані тут, не відповідають фінансовій звітності за 2020 рік і відображають здійснені перекласифікації, див. Примітку 3.

Від імені Правління:

С.В. Наумов
Голова Правління
1 серпня 2022 року

Г.С. Костенко
Головний бухгалтер
1 серпня 2022 року

Виконавці: Рибалка О.В., 537-47-75, Заднепровський К.Г., 537-47-84

Примітки на сторінках 8-122 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(у тисячах гривень)

Примітки	Акціонерний капітал	Резерв переоцінки будівель	Резерв переоцінки за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Резерв переоцінки інвестицій в інструменти капіталу, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Кумулятивна сума курсових різниць	Непокритий збиток	Всього капіталу, що відноситься до акціонера Банку	Неконтрольована частка участі	Всього власного капіталу (перераховано ¹)
1 січня 2020 року	49 724 980	1 817 194	639 249	378 956	1 061	(33 004 661)	19 556 779	13 493	19 570 272
Прибуток за рік	-	-	-	-	-	2 776 334	2 776 334	37	2 776 371
Інший сукупний дохід за рік, за вирахуванням податку на прибуток	-	(201 281)	(210 187)	168 042	522	-	(242 904)	-	(242 904)
Всього сукупних доходів/(витрат) за рік	-	(201 281)	(210 187)	168 042	522	2 776 334	2 533 430	37	2 533 467
Виплата частки прибутку на основі фінансового результату року	23	-	-	-	-	(76 548)	(76 548)	(6)	(76 554)
Інші коригування	-	-	-	-	-	(73 058)	(73 058)	-	(73 058)
Вибуття резерву переоцінки будівель	-	(42 945)	-	-	-	42 945	-	-	-
31 грудня 2020 року	49 724 980	1 572 968	429 062	546 998	1 583	(30 334 988)	21 940 603	13 524	21 954 127
1 січня 2021 року	49 724 980	1 572 968	429 062	546 998	1 583	(30 334 988)	21 940 603	13 524	21 954 127
Прибуток за рік	-	-	-	-	-	1 054 540	1 054 540	(323)	1 054 217
Інший сукупний дохід за рік, за вирахуванням податку на прибуток	-	(2 038)	(282 973)	(2 779)	(114)	-	(287 904)	-	(287 904)
Всього сукупних доходів/(витрат) за рік	-	(2 038)	(282 973)	(2 779)	(114)	1 054 540	766 636	(323)	766 313
Виплата частки прибутку на основі фінансового результату року	23	-	-	-	-	(832 897)	(832 897)	(6)	(832 903)
Інші коригування	-	(6 426)	-	-	-	6 426	-	-	-
Вибуття резерву переоцінки будівель	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31 грудня 2021 року	49 724 980	1 564 504	146 089	544 219	1 469	(30 106 919)	21 874 342	13 195	21 887 537

Повні суми, сповіщені тут, не відповідають фінансовій звітності за 2020 рік і відображають здійснені перекласифікації, див. Примітку 3.

Від імені Правління:

С.В. Наумов
Голова Правління
1 серпня 2022 року

Г.С. Костенко
Головний бухгалтер
1 серпня 2022 року

Виконавці: Рибалка О.В., 537-47-75, Заднепровський К.Г., 537-47-84

Примітки на сторінках 8-122 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

	Примітки	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року (перераховано*)
Рух грошових коштів від операційної діяльності			
Проценти отримані		19 231 206	16 578 102
Проценти сплачені		(8 207 820)	(11 138 996)
Комісійні доходи отримані		9 784 212	8 036 513
Комісійні витрати сплачені		(3 597 784)	(3 080 856)
Операції з іноземною валютою		199 216	116 749
Операції з похідними фінансовими інструментами, що оцінюються за справедливою вартістю з переоцінкою через прибуток або збиток		2 564	(767)
Інші операційні доходи отримані		195 710	126 962
Витрати на утримання персоналу сплачені		(6 248 963)	(5 934 368)
Операційні витрати сплачені		(3 426 669)	(3 611 646)
Рух грошових коштів від операційної діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях		7 931 672	1 091 693
Зміни в операційних активах та зобов'язаннях			
<i>Зменшення/(збільшення) операційних активів:</i>			
Кошти в банках		–	40 677
Кредити, надані клієнтам		(14 467 349)	5 127 393
Інші активи:			
Інші фінансові активи		(10 980)	93 062
Інші нефінансові активи		709 683	370 893
<i>Збільшення/(зменшення) операційних зобов'язань:</i>			
Кошти банків		1 798 477	5 754 279
Рахунки клієнтів		9 116 475	(33 286 460)
Інші зобов'язання:			
Інші фінансові зобов'язання		61 381	149 202
Інші нефінансові зобов'язання		43 302	(23 265)
Чисте надходження/(вибуття) грошових коштів від операційної діяльності до сплати податку на прибуток		5 182 661	(20 682 526)
Податок на прибуток (сплачений)/відшкодований		(141 956)	(10 180)
Чисте надходження/(вибуття) грошових коштів від операційної діяльності		5 040 705	(20 692 706)
Рух грошових коштів від інвестиційної діяльності			
Придбання інвестицій		(2 472 948 491)	(736 558 292)
Надходження від реалізації та погашення інвестицій		2 468 625 578	732 456 000
Придбання основних засобів		(547 486)	(754 063)
Надходження від продажу основних засобів		25 519	2 693
Придбання нематеріальних активів		(533 695)	(541 547)
Чисте надходження/(вибуття) грошових коштів від інвестиційної діяльності		(5 378 575)	(5 395 209)
Рух грошових коштів від фінансової діяльності			
Виплата частки прибутку на основі фінансового результату року	23	(832 903)	(76 554)
Погашення випущених єврооблігацій	19	(3 265 654)	(9 309 597)
Погашення інших запозичених коштів	20	(1 221 165)	(1 098 849)
Погашення субординованого боргу	22	(345 470)	(1 368 599)
Погашення зобов'язань за договорами оренди	21	(197 119)	(171 251)
Чисте надходження/(вибуття) грошових коштів від фінансової діяльності		(5 862 311)	(12 024 850)

Примітки на сторінках 8-122 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

	Примітки	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року (перераховано*)
Вплив зміни валютних курсів на залишок грошових коштів та їх еквівалентів		(1 354 303)	7 812 319
Вплив очікуваних кредитних збитків на грошові кошти та їх еквіваленти		2 604	50 532
Чисте збільшення/(зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		(7 551 880)	(30 249 914)
Грошові кошти та їх еквіваленти, на початок року		26 553 199	56 803 113
Грошові кошти та їх еквіваленти, на кінець року	11	19 001 319	26 553 199

* Певні суми, показані тут, не відповідають фінансовій звітності за 2020 рік і відображають здійснені перекласифікації, див. Примітку 3.

Від імені Правління:


С.В. Наумов
Голова Правління
1 серпня 2022 року


Г.С. Костенко
Головний бухгалтер
1 серпня 2022 року

Виконавці: Рибалка О.В., 537-47-75, Заднепровський К.Г., 537-47-84

Примітки на сторінках 8-122 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

1. ОРГАНІЗАЦІЯ

Банк є правонаступником Державного спеціалізованого комерційного ощадного банку України, зареєстрованого Національним банком України (надалі – «НБУ») 31 грудня 1991 року за № 4. Відкрите акціонерне товариство «Державний ощадний банк України» було утворене відповідно до Розпорядження Президента України № 106 від 20 травня 1999 року та Постанови Кабінету Міністрів України № 876 від 21 травня 1999 року шляхом перетворення Державного спеціалізованого комерційного ощадного банку України в Державний ощадний банк України у формі відкритого акціонерного товариства. Відкрите акціонерне товариство «Державний ощадний банк України» було зареєстровано НБУ 26 травня 1999 року за № 4. Зміна назви на публічне акціонерне товариство «Державний ощадний банк України» була зареєстрована 7 червня 2011 року. 5 червня 2019 року Кабінетом Міністрів України прийнято постанову №568 «Питання акціонерного товариства «Державний ощадний банк України», яка була офіційно опублікована та набрала чинності 10 липня 2019 року, відповідно до якої змінено тип публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» з публічного на приватне та перейменовано його в акціонерне товариство «Державний ощадний банк України» і викладено статут АТ «Ощадбанк» (далі – Банк) у новій редакції. Нову редакцію статуту погоджено з Національним банком України та 18 липня 2019 року здійснено його державну реєстрацію.

Банк працює на підставі банківської ліцензії, виданої Національним банком України. Банк має генеральну ліцензію Національного банку України на здійснення валютних операцій та ліцензію Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (надалі – «НКЦПФР») на здійснення операцій із цінними паперами.

Основна діяльність Банку полягає у веденні банківських рахунків та залученні депозитів юридичних та фізичних осіб, наданні кредитів, здійсненні платежів, торгівлі цінними паперами та у здійсненні операцій з іноземними валютами.

Станом на 31 грудня 2021 року Банк не є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, при цьому усі вклади фізичних осіб гарантовано державою.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років 100% акцій Банку належали державі.

Юридична адреса Банку: Україна, 01001, м. Київ, вул. Госпітальна, 12г.

Станом на 31 грудня 2014 року Банк припинив здійснення усіх видів фінансових операцій у населених пунктах Луганської та Донецької областей, які не контролюються українською владою.

Ця консолідована фінансова звітність була підготовлена для Банку, ПрАТ «Агентство по рефінансуванню житлових кредитів» (разом далі – «Група»):

Назва	Країна ведення діяльності	Відсоток участі/відсоток акцій, що мають голос (%) станом на		Вид діяльності
		31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року	
АТ «Державний ощадний банк України»	Україна	Материнська компанія		Банківська діяльність
ПрАТ «Агентство по рефінансуванню житлових кредитів»	Україна	70,86	70,86	Рефінансування кредитів

ПрАТ «Агентство по рефінансуванню житлових кредитів» було створено 17 лютого 2012 року. Основним видом діяльності компанії є рефінансування іпотечних кредитів шляхом випуску іпотечних цінних паперів.

Дана консолідована фінансова звітність була схвалена Правлінням Банку 1 серпня 2022 року.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Зростання української економіки у 2021 році склало 3,4% після падіння у 2020 році на 4%. Нелегкі умови, пов'язані з наслідками коронакризи, суттєво вплинули на ріст реального ВВП.

Посилення внутрішнього інфляційного тиску впродовж 2021 року було спричинено високим рівнем інфляції у світі. Відбулося здорожчання енергоносіїв, транспортних перевезень та вартості утримання житла для населення, збільшилася вартість продуктів харчування у споживчому кошику. Рівень інфляції стрімко наростає всередині року. Послідовне проведення Національним банком України прозорої монетарної політики та підвищення облікової ставки з 6% до 9% річних сприяло тому, що тренд на зростання споживчих цін в Україні було переломлено - із 11% у вересні інфляція поступово сповільнилася до 10% річних на кінець 2021 року.

Обсяг валютних резервів на кінець 2021 року був на рівні 4 місяців майбутнього імпорту та становив 31 млрд дол. США. Протягом минулого року попит і пропозиція іноземної валюти на міжбанківському ринку були майже збалансованими. Стрімке покращення зовнішніх цінових умов для українських експортерів збалансовувалось динамічним нарощенням імпорту та відтоком капіталу нерезидентів з ОВДП. Останнє було обумовлене слабкими темпами економічного відновлення в Україні та загостренням воєнно-політичних загроз.

Обсяг вкладень нерезидентів у державні цінні папери скоротився до 83,9 млрд. грн. (близько 3 млрд. доларів США в еквіваленті), що є найменшим значенням з грудня 2020 року. Негативний інформаційний фон, обумовлений посиленням геополітичної напруги навколо України, визначив зменшення схильності до інвестицій в ОВДП як з боку нерезидентів, так і юридичних та фізичних осіб.

Високий рівень доларизації боргів зумовлює погіршення стійкості економіки до впливу зовнішніх шоків та фінансової стабільності економіки. Тому прискорене зростання гривневого банківського кредитування реальної економіки виступає важливим чинником зниження валютних ризиків економіки. Саме завдяки інтенсифікації кредитування у 2021 році вдалося знизити рівень доларизації корпоративного боргу з 72% до 66%.

Банківська система залишалася стійкою, добре капіталізованою, ліквідною та прибутковою. У 2021 році тривав приплив коштів у банківську систему. Достатність капіталу банківської системи України залишається вищою від нормативних значень. Адекватність регулятивного капіталу банків на кінець 2021 року становила 18%, а основного капіталу – 12%, що на 8 п.п. та 5 п.п. відповідно перевищує нормативні значення (10% та 7%). Зменшення відповідних показників капіталізації банків порівняно з груднем 2021 року пов'язане із упровадженням Національним банком вимоги щодо покриття капіталом 50% розрахункового розміру операційного ризику банків.

Протягом року банкам вистачало ліквідності для поглинання шоків. Норматив короткострокової ліквідності LCR більшість банків виконувала зі значним запасом. З початку квітня 2021 року розпочалося запровадження коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR) з рівня 80% із поступовим його збільшенням на 10 в. п. кожні пів року. На кінець 2021 року всі банки вже виконували вимоги до NSFRv на рівні, що перевищує 100%.

За 2021 рік чистий гривневий кредитний портфель банків України зріс на 40,2%. Чисті валютні кредити зросли на 9,6% порівняно з 2020 роком. Темпи роздрібного кредитування перевищили докоронакризовий рівень - чистий гривневий портфель кредитів населенню зріс за рік на 36,9%. Приріст чистих гривневих позик на нерухомість становив 62,4% р/р.

Частка непрацюючих кредитів у загальному портфелі знизилася за рік на 11,0% – до 30,0%. Найбільший внесок у скорочення частки NPL у 2021 році зробили державні банки. Вони мали високі темпи зростання кредитного портфеля та списували старі непрацюючі позики на виконання відповідних стратегій.

Обсяг гривневих коштів фізичних осіб у банках за 2021 рік зріс на 15,3%. Водночас строкові депозити населення в національній валюті зростали повільніше – на 9,6% за рік. Переважна більшість нових строкових депозитів залучалася на строк від трьох місяців. Загальна сума вкладів фізичних осіб в іноземній валюті за рік знизилася на 1,8% (в еквіваленті доларів США) через відплив строкових коштів. Кошти

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

суб'єктів господарювання в національній валюті за рік зросли на 26,4%. Кошти в іноземних валютах бізнесу (в еквіваленті дол. США) зросли на 3,9%.

За 2021 рік банківський сектор отримав історично найвищий прибуток – 77,5 млрд грн (+95,4% р/р), передусім через швидкий приріст операційного доходу та скорочення відрахувань до резервів.

У серпні 2021 року міжнародне рейтингове агенство Fitch Ratings підтвердило довгострокові рейтинги дефолту емітента (РДЕ) України в іноземній та національній валютах на рівні «В». Також було підтверджено рейтинг країнової стелі на рівні «В» і короткострокові РДЕ в іноземній та національній валютах на рівні «В». Прогноз змінено з «стабільного» на «позитивний». У вересні 2021 року Standard & Poor's здійснило огляд рейтингу України та залишило довгостроковий та короткостроковий суверенний кредитний рейтинг України в іноземній та національній валютах на рівні «В/В». Прогноз стабільний.

Банк станом на 01 січня 2022 року є спеціалізованим ощадним банком та належить до системно важливих банків України. Банк посідає друге місце серед банків України за розміром активів і є другим за обсягами залучених коштів клієнтів.

Управлінський персонал зосереджує увагу на підтримці стабільної діяльності Групи, що відповідає існуючим обставинам та наявній інформації. Однак, не виключена можливість виникнення зовнішніх факторів, які можуть мати негативний вплив на стабільність діяльності банківської системи загалом, а відтак і на результати діяльності та фінансовий стан Групи, характер та наслідки яких на поточний час визначити неможливо.

3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

3.1. Заява про відповідність

Дана консолідована фінансова звітність була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (надалі – «МСФЗ») та тлумачень, випущених Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО) та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV щодо складання фінансової звітності.

Принципи консолідації

Ця консолідована фінансова звітність включає фінансову звітність Банку та компаній, щодо яких Банк має владні повноваження, зазнає ризиків або має право на змінні результати діяльності та здатний впливати на ці результати через свої владні повноваження щодо цих компаній.

Консолідація дочірньої компанії розпочинається із дати, коли Група отримує контроль над дочірньою компанією, та припиняється, коли Група втрачає контроль над дочірньою компанією. Зокрема, доходи і витрати дочірньої компанії, придбаної або проданої протягом року, включаються до консолідованого звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, починаючи із дати отримання Групою контролю і до дати втрати Групою контролю над дочірньою компанією.

Прибуток і збиток та кожний компонент інших сукупних доходів розподіляються на власника Банку і неконтрольовані частки участі. Загальна сума сукупних доходів дочірньої компанії розподіляється на власника Банку і неконтрольовані частки участі, навіть якщо це призводить до виникнення у неконтрольованих часток участі від'ємного залишку.

У випадку необхідності у фінансову звітність дочірніх компаній вносяться коригування для приведення їхньої облікової політики у відповідність до облікової політики Групи. Усі внутрішньогрупові активи та зобов'язання, статті капіталу, доходи, витрати і потоки грошових коштів за операціями між членами Групи виключаються повністю під час консолідації.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Неконтрольована частка участі

Неконтрольована частка участі представлена як частка прибутків або збитків, а також чистих активів дочірньої компанії та компанії спеціального призначення, які не належать, прямо або опосередковано, акціонеру Банку.

Неконтрольована частка участі представлена окремо в консолідованому звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, а в консолідованому звіті про фінансовий стан – у складі капіталу, окремо від акціонерного капіталу материнської компанії.

3.2. Принципи представлення

Дана консолідована фінансова звітність представлена у тисячах гривень («тис .грн.»), якщо не зазначено інше.

Дана консолідована фінансова звітність була підготовлена на основі принципу історичної собівартості, за винятком оцінки будівель та фінансових інструментів, які оцінюються за переоціненою або справедливою вартістю, відповідно, на кінець кожного звітного періоду, як викладено у положеннях облікової політики нижче. Історична собівартість звичайно визначається на основі справедливої вартості компенсації, сплаченої в обмін на товари та послуги.

Безперервність діяльності

Ця консолідована фінансова звітність підготовлена на основі принципу безперервної діяльності. При підготовці фінансової звітності керівництвом Групи було оцінено здатність Групи продовжувати свою діяльність в майбутньому з врахуванням військових дій на території України, що тривають та вже спричинили і продовжують спричиняти значні негативні наслідки, як для економіки країни в цілому, так і для клієнтів Групи зокрема, як зазначено в Примітці 31.

Група проаналізувала потенційний вплив військової агресії проти України на її фінансовий стан та майбутні фінансові результати. Оцінки та прогнози Групи на наступні 12 місяців базуються на наступних припущеннях:

- макроекономічний прогноз на основі травневого консенсус-прогнозу Focus Economics;
- депозити та поточні рахунки фізичних та юридичних осіб прогнозуються на сталому рівні – протягом березня-травня Група не фіксує суттєвого відтоку грошових коштів;
- кредитний портфель - для роздрібного бізнесу залишається стабільним; для корпоративних клієнтів - кредитування критичних галузей у безпечних регіонах, збільшення терміну кредитування за програмами державного кредитування, що дозволить отримувати процентні доходи за такими програмами більш тривалий період;
- зниження комісійного доходу до рівня 70% від довоєнного через зменшення транзакцій і закриття відділень в окупованих регіонах; при цьому Група виважено підходить до відновлення тарифів на комісійні послуги, плануючи поступове відновлення тарифів на платежі, перекази, готівкові операції, еквайринг, і водночас зберігаючи знижені комісійні за критичні транзакції;
- збільшення кредитного ризику, яке призведе до визнання додаткових резервів під очікувані кредитні збитки;
- операційні витрати Групи прогнозуються на минулорічному рівні з врахуванням додаткових витрат, направлених на підвищення інформаційної безпеки та забезпечення безперервності діяльності Групи;
- нормативні вимоги враховують усі офіційно затверджені на прогнозну дату плани НБУ щодо впровадження нових вимог протягом прогнозного періоду. Разом з тим, Група розглядає можливість відстрочення виконання окремих вимог НБУ на кінець прогнозованого періоду, враховуючи фактичну ситуацію та можливості банківської системи на той момент.

Припущення, що лежать в основі оцінки безперервності діяльності, не враховують зовнішні фактори, які можуть змінитися в майбутньому, а саме: зміни кон'юнктури ринку капіталу в Україні та в світі в цілому, інші та/або макроекономічні впливи, не включені в оцінки Групи, геополітичні зміни, суттєві зміни законодавства,

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

у тому числі банківського, зміни стандартів звітності та бухгалтерського обліку, зміни податкового законодавства, а також інші зміни, які можуть відбутися в майбутньому і на які Група не має впливу.

Керівництво Групи вважає, що Група буде своєчасно і повністю виконувати свої власні зобов'язання протягом наступних 12 місяців та погасить близько 181 млн. дол. США зовнішніх запозичень. Крім того, Група планує здійснити кредитування стратегічних корпоративних клієнтів. Джерелом погашення зобов'язань та нарощення кредитування буде накопичена ліквідність, погашення ОВДП, а також, за необхідності, залучення кредитів рефінансування від НБУ. Залишки на кореспондентських рахунках та у депозитних сертифікатах НБУ прогноуються на рівні 22,6 млрд. грн. екв., що забезпечуватиме потреби у ліквідності.

Враховуючи очікувані витрати на формування резервів на покриття збитків у зв'язку з воєнною агресією російської федерації проти України може виникнути недостатність капіталу для виконання нормативних вимог НБУ на кінець 2022 року. За таким умов Банк буде дотримуватися плану відновлення діяльності, який передбачає, у тому числі, додаткову капіталізацію за рахунок акціонера, суму якої у цей час неможливо достовірно визначити. При цьому, відповідно до Постанови НБУ від 25 лютого 2022 року №23 (зі змінами) до Банку на час воєнного стану не застосовуються заходи впливу за порушення нормативів капіталу, ліквідності та кредитного ризику.

Керівництво Групи на основі прогнозних показників ліквідності, нормативів капіталу, розміру очікуваних кредитних збитків, вважає, що існують достатні підстави для підготовки цієї фінансової звітності на основі припущення безперервної діяльності.

В той же час, непередбачуваний розвиток військових дій на території України обумовлює існування суттєвої невизначеності, яка може вплинути на припущення щодо можливості Групи продовжувати безперервну діяльність.

Така невизначеність та відповідний ризик неплатоспроможності Групи, тобто зменшення нормативів капіталу нижче регулятивних значень суттєво пом'якшується статусом Банку (які визначаються Національним Банком України) як системно значимого, та належністю Банку до об'єктів державної критичної інфраструктури, а отже і на можливість додаткової капіталізації Банку як державного.

Перекласифікації

При складанні консолідованої фінансової звітності за 2021 рік Групою було прийнято рішення щодо зближення формату розкриття показників та назв статей основних форм фінансової звітності до формату подання фінансової звітності, складеної на основі таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності в єдиному електронному форматі, затвердженої наказом Міністерства фінансів України № 595 «Про затвердження перекладу Таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності 2021» від 12 листопада 2021. Відповідно, було зроблено певні зміни у поданні порівняльної інформації за 2020 рік для приведення її у відповідність до нового формату представлення даних, як зазначено в таблиці нижче:

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД ЗА 2020 РІК

	Згідно з попередньою звітністю	Ефект від зміни представлення	Перераховано
(Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки та збитки від модифікації за активами, за якими нараховуються проценти	(2 713 725)	2 713 725	–
у тому числі (формування)/ розформування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти	(1 559 903)	1 559 903	–
(Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти	–	(1 559 903)	(1 559 903)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою	(2 751 984)	2 751 984	–
Операції з іноземною валютою, нетто	–	116 749	116 749
Чистий (збиток)/прибуток від переоцінки іноземної валюти	–	(2 868 733)	(2 868 733)
Чистий інший дохід	178 138	(178 138)	–
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	–	(126 246)	(126 246)
Чистий прибуток від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	2 363	2 363
Чистий прибуток/(збиток) від модифікації фінансових активів	–	(1 153 822)	(1 153 822)
Інші (збитки)/прибутки	–	291 300	291 300
Операційні доходи	13 905 017	(10 721)	13 894 296
Операційні витрати	(11 172 579)	11 172 579	–
Витрати на виплати працівникам	–	(6 004 433)	(6 004 433)
Амортизаційні витрати	–	(1 675 247)	(1 675 247)
Чистий збиток від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	–	(175 669)	(175 669)
Інші адміністративні та операційні витрати	–	(3 317 230)	(3 317 230)
Прибуток від операційної діяльності	–	2 721 717	2 721 717
Прибуток/(збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю	–	10 721	10 721

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН НА 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

	Згідно з попередньою звітністю	Ефект від зміни представлення	Перераховано
АКТИВИ			
Кошти в банках	46 350	(46 350)	–
Основні засоби та нематеріальні активи	9 725 445	(9 725 445)	–
Основні засоби	–	7 913 375	7 913 375
Нематеріальні активи	–	1 812 070	1 812 070
Інші активи	2 888 522	(2 888 522)	–
Інші фінансові активи	–	476 602	476 602
Інші нефінансові активи	–	2 458 270	2 458 270
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Інші зобов'язання	1 948 998	(1 948 998)	–
Забезпечення	–	634 094	634 094
Інші фінансові зобов'язання	–	512 606	512 606
Інші нефінансові зобов'язання	–	802 298	802 298
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Резерв переоцінки інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	976 060	(976 060)	–
Резерв переоцінки за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	429 062	429 062
Резерв переоцінки від інвестицій в інструменти капіталу, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	546 998	546 998

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН НА 1 СІЧНЯ 2020 РОКУ

	Згідно з попередньою звітністю	Ефект від зміни представлення	Перераховано
АКТИВИ			
Кошти в банках	112 583	(71 902)	40 681
Основні засоби та нематеріальні активи	9 948 101	(9 948 101)	–
Основні засоби	–	8 553 607	8 553 607
Нематеріальні активи	–	1 394 494	1 394 494
Інші активи	2 417 095	(2 417 095)	–
Інші фінансові активи	–	265 409	265 409
Інші нефінансові активи	–	2 223 588	2 223 588
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Інші зобов'язання	1 807 105	(1 807 105)	–
Забезпечення	–	526 697	526 697
Інші фінансові зобов'язання	–	562 740	562 740
Інші нефінансові зобов'язання	–	717 668	717 668
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Резерв переоцінки інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	1 018 205	(1 018 205)	–
Резерв переоцінки за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	639 249	639 249
Резерв переоцінки від інвестицій в інструменти капіталу, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	378 956	378 956

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ
(у тисячах гривень)

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ ЗА 2020 РІК

	Згідно з попередньою звітністю	Ефект від зміни представлення	Перераховано	
	Резерв переоцінки інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Розподіл суми резерву переоцінки за окремими статтями	Резерв переоцінки за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Резерв переоцінки від інвестицій в інструменти капіталу, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
1 січня 2020 року	1 018 205	(1 018 205)	639 249	378 956
Інший сукупний дохід/(витрати) за рік, за вирахуванням податку на прибуток	(42 145)	42 145	(210 187)	168 042
31 грудня 2020 року	976 060	(976 060)	429 062	546 998

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЗА 2020 РІК

	Згідно з попередньою звітністю	Ефект від зміни представлення	Перераховано
Рух грошових коштів від операційної діяльності			
Кошти в банках	67 824	(27 147)	40 677
Інші активи	436 808	(436 808)	–
Інші фінансові активи	–	93 062	93 062
Інші нефінансові активи	–	370 893	370 893
Інші зобов'язання	125 937	(125 937)	–
Інші фінансові зобов'язання	–	149 202	149 202
Інші нефінансові зобов'язання	–	(23 265)	(23 265)
Рух грошових коштів від інвестиційної діяльності			
Придбання основних засобів та нематеріальних активів	(1 295 610)	1 295 610	–
Придбання основних засобів	–	(754 063)	(754 063)
Придбання нематеріальних активів	–	(541 547)	(541 547)

3.3. Функціональна валюта

Позиції, включені в консолідовану фінансову звітність Групи, виражені у валюті, що найкращим чином відповідає економічній сутності подій та умов, що стосуються Банку та його дочірньої компанії і компанії спеціального призначення («функціональна валюта»). Функціональною валютою та валютою подання даної консолідованої фінансової звітності є гривня. Всі значення заокруглені до цілих тисяч гривень, якщо не вказано інше.

Операції з іноземною валютою

Монетарні активи та зобов'язання, виражені в іноземних валютах, перераховуються в гривню за відповідними курсами обміну валют, які діють на звітну дату. Операції в іноземній валюті обліковуються за курсом обміну валют, встановленим на дату проведення операції. Усі отримані прибутки та збитки, які

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

виникають у результаті такого перерахування, а також від розрахунків за операціями з іноземною валютою, включаються до складу чистого прибутку/(збитку) від операцій з іноземною валютою.

Офіційні курси гривні до іноземних валют на звітну дату, які використовувала Група при підготовці даної консолідованої фінансової звітності, були такими:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Гривня / 1 долар США	27,2782	28,2746
Гривня / 1 євро	30,9226	34,7396

3.4. Взаємозалік

Фінансові активи та зобов'язання згортаються, а в консолідованому звіті про фінансовий стан відображається згорнутий залишок, якщо Група має юридичне право здійснювати залік відображених у консолідованому звіті про фінансовий стан сум та має намір або зробити взаємозалік, або реалізувати актив та погасити зобов'язання одночасно. Таке право на згортання (а) не повинне ставитися у залежність від майбутніх подій, і (б) повинне мати юридичну силу у всіх наступних обставинах: (I) в ході звичайної діяльності, (II) у разі невиконання зобов'язань (дефолту) та (III) у разі неплатоспроможності або банкрутства. Доходи і витрати не згортаються у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, за виключенням тих випадків, коли це вимагається або дозволяється МСФЗ або відповідним тлумаченням. При обліку передачі фінансового активу, яка не веде до припинення визнання такого активу, Група не згортає переданий актив та пов'язане з ним зобов'язання.

3.5. Фінансові активи та фінансові зобов'язання

3.5.1. Класифікація та оцінка фінансових активів та фінансових зобов'язань

Фінансові активи

При первісному визнанні фінансовий актив класифікується як такий, що оцінюється за амортизованою вартістю (AC), за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (FVOCI) або за справедливою вартістю через прибуток або збиток (FVTPL).

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований як оцінюваний за справедливою вартістю через прибуток або збиток (FVTPL):

- утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків, і
- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів (SPPI тест) на непогашену частину основної суми.

Борговий інструмент оцінюється за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (FVOCI), тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований на розсуд Групи як оцінюваний за справедливою вартістю через прибуток або збиток (FVTPL):

- утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання передбачених договором грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів, і
- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів (SPPI тест) на непогашену частину основної суми.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

За борговими фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, прибутки та збитки визнаються в складі іншого сукупного доходу, за винятком таких статей, які визнаються у прибутку чи збитку так само, як і за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю:

- процентних доходів, розрахованих з використанням методу ефективного відсотка;
- очікуваних кредитних збитків (ECL) і сторно збитків від зменшення корисності; і
- прибутків та збитків від курсових різниць.

При припиненні визнання боргового фінансового активу, що оцінюється за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, накопичені прибуток або збиток, раніше визнані у складі іншого сукупного доходу, перекласифіковуються в прибуток або збиток.

Всі фінансові активи, які не відповідають критеріям для їх оцінки за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, як описано вище, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

При первісному визнанні інвестицій в інструменти капіталу, які не призначені для торгових операцій, Група може на власний розсуд прийняти рішення, без права його подальшого скасування, відображати подальші зміни їх справедливої вартості в складі іншого сукупного доходу. Такий вибір здійснюється для кожної інвестиції окремо. За такими інструментами капіталу прибутки та збитки ніколи не перекласифіковуються у чистий прибуток, а збиток від зменшення корисності у складі прибутку або збитку не визнається. Дивіденди визнаються в прибутку чи збитку, крім випадків, коли є очевидним, що вони являють собою повернення частини первісної вартості інвестиції, і в цьому випадку дивіденди визнаються в складі іншого сукупного доходу. При вибутті інвестиції накопичені прибутки та збитки, визнані у складі іншого сукупного доходу, переносяться до складу нерозподіленого прибутку.

Крім того, під час первісного визнання Група може на власний розсуд класифікувати, без права подальшої рекласифікації, фінансовий актив, який відповідає критеріям для оцінки за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, як оцінюваний за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо це дозволить усунути або значно зменшити облікову невідповідність, яка виникла б в іншому випадку.

Рекласифікація фінансових інструментів здійснюється, коли Група змінює свою бізнес-модель. Рекласифікація інвестицій в інструменти капіталу не здійснюється.

Оцінка бізнес-моделі

Група здійснює оцінку мети бізнес-моделі, в рамках якої утримується актив, на рівні портфеля фінансових інструментів, оскільки це найкращим чином відображає спосіб управління бізнесом і надання інформації управлінському персоналу. При цьому Групою враховується така інформація:

- політики і цілі, встановлені для управління портфелем, а також реалізація зазначених політик на практиці. Зокрема, чи орієнтована стратегія управлінського персоналу на отримання процентного доходу, передбаченого договором, підтримку певної структури ставок відсотка, забезпечення відповідності термінів погашення фінансових активів строкам погашення фінансових зобов'язань, що використовуються для фінансування цих активів, або реалізацію грошових потоків шляхом продажу активів;
- яким чином оцінюється результативність портфеля і яким чином ця інформація повідомляється управлінському персоналу Групи;
- ризики, які впливають на результативність бізнес-моделі (і фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі), і яким чином здійснюється управління цими ризиками;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

- яким чином винагороджуються менеджери, що здійснюють керівництво бізнесом – наприклад, чи залежить ця винагорода від справедливої вартості активів, якими вони управляють, або від отриманих ними від активів грошових потоків, передбачених договором; та
- частота, обсяг і терміни продажів в минулих періодах, причини таких продажів, а також очікування щодо майбутнього рівня продажів. Однак інформація про рівні продажів розглядається не ізольовано, а в рамках єдиного цілісного аналізу того, яким чином досягається заявлена Групою мета управління фінансовими активами і як реалізуються грошові потоки.

Фінансові активи, які утримуються для торгових операцій і управління якими здійснюється та результативність яких оцінюються на основі справедливої вартості, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, оскільки вони не утримуються ані з метою отримання передбачених договором грошових потоків, ані з метою як отримання передбачених договором грошових потоків, так і продажу фінансових активів.

Оцінка того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатою основної суми та процентів

Для цілей даної оцінки «основна сума» визначається як справедлива вартість фінансового активу при його первісному визнанні. «Проценти» визначаються як відшкодування за вартість грошей у часі, за кредитний ризик щодо основної суми, що залишається непогашеною протягом певного періоду часу, та за інші основні ризики і витрати, пов'язані з кредитуванням (наприклад, ризик ліквідності та адміністративні витрати), а також маржу прибутку.

При оцінці того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатами основної суми і процентів на непогашену частину основної суми («критерій SPPI»), Група аналізує договірні умови фінансового інструмента. Сюди входить оцінка того, чи містить фінансовий актив яку-небудь договірну умову, яка може змінити терміни або суму передбачених договором грошових потоків так, що фінансовий актив не буде відповідати аналізованій вимозі. При проведенні оцінки Група аналізує:

- умовні події, які могли б змінити суму або строки грошових потоків;
- умови, що мають ефект важеля (левередж);
- умови про дострокове погашення та пролонгацію терміну дії фінансового інструмента;
- умови, які обмежують вимоги Групи грошовими потоками від обумовлених активів.

Фінансові зобов'язання

Група класифікує свої фінансові зобов'язання як такі, що оцінюються за амортизованою вартістю.

3.5.2. Визнання та оцінка фінансових інструментів

Група визнає фінансові активи та зобов'язання у своєму консолідованому звіті про фінансовий стан тоді, коли вона стає стороною контрактних зобов'язань стосовно даного інструменту. Стандартні операції з придбання та продажу фінансових активів та зобов'язань визнаються з використанням обліку за датою розрахунку.

Фінансові активи та зобов'язання первісно визнаються за справедливою вартістю. Витрати на проведення операції, які безпосередньо стосуються придбання або випуску даного фінансового активу або фінансового зобов'язання, додаються до суми справедливої вартості у випадку, якщо фінансовий актив чи фінансове зобов'язання оцінюються не за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Витрати на проведення операції, які безпосередньо стосуються придбання або випуску фінансового активу або фінансового зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, відносяться безпосередньо до прибутків та збитків.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим свідченням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на постійній основі. Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, оцінюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується Групою. Цей принцип дотримується, навіть якщо звичайний денний обсяг торгів на ринку не є достатнім, щоб абсорбувати кількість інструментів, які утримуються Групою, і якщо заява на розміщення усієї позиції в межах однієї транзакції може вплинути на ціну котирування.

Найкращим свідченням справедливої вартості фінансового інструмента на момент первісного визнання є ціна операції (тобто справедлива вартість компенсації виплаченої або отриманої). У випадку, якщо справедлива вартість на момент первісного визнання відрізняється від ціни операції, то фінансовий інструмент обліковується на дату первісного визнання таким чином:

- за вартістю оцінки, якщо про справедливую вартість існують свідчення цін котирування на активному ринку для ідентичних активів або зобов'язань (тобто вхідні дані Рівня 1) або коли вона визначається на основі методики оцінки, яка використовує лише дані із ринків, які піддаються спостереженню. Група має визнавати різницю між справедливою вартістю на момент первісного визнання і ціною операції як прибуток або збиток;
- в усіх інших випадках за вартістю оцінки, з урахуванням коригування щодо перенесення на майбутні періоди різниці між справедливою вартістю на момент первісного визнання і ціною операції. Після первісного визнання Група визнає цю перенесену на майбутні періоди різницю як прибуток або збиток у тій мірі, в якій він виникає у результаті зміни фактору (включно із фактором часу), який би учасники ринку враховували під час визначення ціни активу або зобов'язання.

Будь-які прибутки або збитки від первісного визнання фінансових інструментів, отриманих від акціонера, визнаються у складі власного капіталу.

Облікова політика для подальшої переоцінки фінансових активів та фінансових зобов'язань розкривається нижче у відповідних розділах облікової політики.

Для цілей консолідованої фінансової звітності оцінки справедливої вартості розподіляються за категоріями на Рівні 1, 2 або 3 у залежності від того, наскільки вхідні дані, використані для оцінок справедливої вартості, піддаються спостереженню, і важливості таких вхідних даних для оцінки справедливої вартості у цілому, які можна викласти таким чином:

- вхідні дані Рівня 1 являють собою ціни котирування (без коригування) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання, до яких Група може мати доступ на дату оцінки;
- вхідні дані Рівня 2 являють собою вхідні дані (окрім цін котирування, віднесених до Рівня 1), які можна спостерігати для активу чи зобов'язання, прямо або опосередковано; та
- вхідні дані Рівня 3 являють собою вхідні дані для активу чи зобов'язання, яких немає у відкритому доступі.

Витрати на проведення операції – це притаманні витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Притаманні витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

3.5.3. Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи

Фінансовий актив (або, де застосовується – частина фінансового активу або частина групи подібних фінансових активів) припиняє визнаватися у консолідованому звіті про фінансовий стан, якщо:

- термін дії прав на отримання грошових потоків від активу минув;
- Група передала право на отримання грошових потоків від активу або зобов'язана перерахувати отримані грошові потоки повністю без істотної затримки третій стороні на умовах «транзитної» угоди; а також
- Група або (а) передала практично всі ризики та винагороди від активу, або (б) не передала, але й не зберігає за собою всі ризики та винагороди від активу, але передала контроль над даним активом.

У випадку, якщо Група передала свої права на отримання грошових потоків від активу, при цьому ні передавши, ні зберігши за собою практично всі ризики та винагороди, пов'язані з ним, а також не передавши контроль над активом, такий актив відображається в обліку в межах участі Групи в даному активі. Продовження участі в активі, що має форму гарантії щодо переданого активу, оцінюється за найменшим із значень первісної балансової вартості активу та максимального розміру відшкодування, яке може бути пред'явлено до сплати Групі.

Якщо участь в активі, що триває, приймає форму випущеного та/або купленого опціону (включаючи опціон, розрахунки за яким здійснюються грошовими коштами, або аналогічний інструмент) на актив, що передається, розмір участі Групи, що триває, – це вартість активу, що передається, який Група може викупити, за винятком випадку випущеного пут-опціону (включаючи опціон, розрахунки за яким здійснюються грошовими коштами, або аналогічний інструмент) за активом, який оцінюється за справедливою вартістю. У цьому випадку розмір участі Групи, що триває, визначається як найменша з двох величин: справедливої вартості активу, що передається, та ціни виконання опціону.

Списання

Фінансові активи списуються або частково, або повністю, тільки коли Група більше не очікує на відшкодування їх вартості. Якщо сума, що підлягає списанню, вища, ніж величина накопиченого резерву під знецінення, різниця спочатку враховується як збільшення резерву, який потім застосовується до валової балансової вартості. Будь-які подальші відновлення відносяться на витрати щодо кредитних збитків. Списання належить до припинення визнання.

Фінансові зобов'язання

Фінансове зобов'язання перестає визнаватися тоді, коли воно виконане, анульоване або закінчився строк його дії.

У випадку, коли існуюче фінансове зобов'язання замінюється іншим від того самого кредитора на істотно інших умовах або в умови існуючого зобов'язання вносяться істотні зміни, така заміна або модифікація трактується як припинення визнання первісного зобов'язання та визнання нового зобов'язання, а різниця відповідної балансової вартості визнається у складі консолідованого звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (див. Примітку 3.5.4.).

3.5.4. Модифікація фінансових активів і фінансових зобов'язань

Фінансові активи

Якщо умови фінансового активу змінюються, Група оцінює, чи відрізняються значно грошові потоки за таким модифікованим активом, тобто чи відрізняються значно потоки грошових коштів за первісним фінансовим активом і потоки грошових коштів за модифікованим активом або фінансовим активом, що його замінив. Якщо грошові потоки відрізняються значно («значна модифікація умов»), то вважається, що

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився. У цьому випадку визнання первісного фінансового активу припиняється, а новий фінансовий актив визнається в обліку за справедливою вартістю плюс всі дозволені витрати на здійснення операції. Всі комісії, отримані в рамках модифікації, обліковуються таким чином:

- комісії, що враховуються для визначення справедливої вартості нового активу та комісії, що являють собою відшкодування дозволених витрат на здійснення операції, включаються до первісної оцінки активу; і
- інші комісії, включаються до прибутку або збитку як прибуток або збиток від припинення визнання.

Зміни величини грошових потоків за існуючими фінансовими активами або фінансовими зобов'язаннями не вважаються модифікацією умов, якщо вони є наслідком поточних умов договору.

Модифікація умов вважається суттєвою, якщо змінюється валюта фінансового активу, відбувається зміна дебітора, поєднання двох або більше фінансових активів та навпаки, зміна виду фінансового інструменту. Модифікація умов є несуттєвою, якщо змінюється розмір номінальної процентної ставки, графік погашення, подовження терміну погашення.

Якщо модифікація фінансового активу, оціненого за амортизованою вартістю чи за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, не тягне за собою припинення визнання фінансового активу, то Група спочатку здійснює перерахунок валової балансової вартості фінансового активу за первісною ефективною ставкою відсотка за активом і визнає результуюче коригування як прибуток або збиток від модифікації у прибутку або збитку. Понесені витрати та комісії й отримані комісії коригують балансову вартість модифікованого фінансового активу й амортизуються протягом строку дії модифікованого фінансового активу.

Фінансові зобов'язання

Якщо договірні умови за зобов'язаннями переглядаються або змінюються, Група враховує їх як анулювання первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання, якщо зміна умов є істотною. Зміна умов вважається істотною, якщо дисконтована теперішня вартість грошових потоків відповідно до нових умов, в тому числі будь-які сплачені мита за вирахуванням отриманих платежів та дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка, щонайменше на 10 відсотків відрізняється від теперішньої вартості решти грошових потоків первинного фінансового зобов'язання. Якщо зміна умов враховується як анулювання первинного боргу, будь-які витрати або понесені збори, відображаються у консолідованому звіті про прибутки та збитки на дату анулювання. Якщо зміна не враховується як анулювання боргу, будь-які понесені витрати або комісії коригують балансову вартість зобов'язання та амортизуються протягом строку дії зміненого зобов'язання.

3.5.5. Знецінення фінансових активів

Група визнає резерв за очікуваними кредитними збитками за всіма борговими фінансовими активами, які обліковуються за амортизованою вартістю або справедливою вартістю через інший сукупний дохід, а також зобов'язаннями з надання позик та договорами фінансових гарантій (далі разом – фінансові інструменти). За інструментами капіталу зменшення корисності не визнається.

Група визначає резерви під очікувані кредитні збитки в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента, за винятком таких інструментів, за якими сума визнаного резерву буде дорівнювати очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців:

- боргові інвестиційні цінні папери, якщо було визначено, що вони мають низький кредитний ризик станом на звітну дату; та
- інші фінансові інструменти (крім чистих сум інвестицій у фінансову оренду), за якими з моменту первісного визнання не відбулося значного збільшення кредитного ризику.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Очікувані кредитні збитки за 12 місяців – це частина очікуваних кредитних збитків внаслідок подій дефолту за фінансовим інструментом, можливих протягом 12 місяців після звітної дати.

Очікувані кредитні збитки за весь строк дії інструмента – це очікувані кредитні збитки, що виникають внаслідок усіх можливих випадків дефолту протягом усього очікуваного строку дії фінансового інструмента.

Подання резерву під очікувані кредитні збитки в консолідованому звіті про фінансовий стан

Резерви під очікувані кредитні збитки представлені в консолідованому звіті про фінансовий стан таким чином:

- *фінансові активи, що оцінюються за амортизованою вартістю*: як зменшення валової балансової вартості цих активів;
- *зобов'язання з надання кредитів і договори фінансової гарантії*: як резерв у складі інших зобов'язань;
- *боргові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід*: резерв під очікувані збитки визнається в іншому сукупному доході й не зменшує балансової вартості фінансового активу, зазначеної у консолідованому звіті про фінансовий стан.

3.6. Грошові кошти та їхні еквіваленти

Грошові кошти та їхні еквіваленти включають готівку в касі, необмежені у використанні залишки на кореспондентських рахунках у Національному банку України та інших банках, кошти, надані банкам країн, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку («ОЕСР») та інших країн, які можуть бути вільно конвертовані у відповідну суму грошових коштів протягом трьох місяців з дати визнання, за винятком гарантійних депозитів для операцій з пластиковими картками.

3.7. Кошти в банках

У процесі своєї звичайної діяльності Банк надає кредити або розміщує депозити в інших банках на певні проміжки часу. Кошти в банках первісно визнаються за справедливою вартістю з урахуванням витрат на проведення операції. Кошти в банках зі встановленим терміном погашення оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективного відсотка. Кошти, що не мають встановленого терміну погашення, оцінюються за амортизованою вартістю, виходячи зі строків погашення, визначених керівництвом. Кошти в банках обліковуються за вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки.

3.8. Кредити, надані клієнтам

Кредити, надані клієнтам, являють собою фінансові активи, які не є похідними фінансовими інструментами, з фіксованими або визначеними платежами погашення основної суми боргу та процентами на непогашену суму боргу, окрім тих, які були класифіковані в інші категорії фінансових активів.

Підчас первісного визнання кредити оцінюються в залежності від результатів тестування грошових потоків (SPPI тест). Кредити, надані клієнтам оцінюються:

- за амортизованою вартістю з використанням методу ефективного відсотка за вирахуванням резервів під очікувані кредитні збитки;
- за справедливою вартістю через прибуток або збиток. У такому випадку очікувані кредитні збитки не визнаються.

Кредити, надані клієнтам, відображені в консолідованому звіті про фінансовий стан, включають:

- кредити, надані клієнтам, що оцінюються за амортизованою вартістю; такі кредити початково оцінюються за справедливою вартістю з урахуванням прямих притаманих витрат на операцію, та в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективного відсотка;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

- кредити, надані клієнтам, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток у зв'язку із непроходженням SPPI тесту; такі кредити оцінюються за справедливою вартістю з відображенням результату одразу в прибутках або збитках; та
- чисті суми інвестицій у фінансову оренду.

Придбані або створені знецінені фінансові активи – це активи, що є знеціненими на дату первісного визнання. Первісно такі активи оцінюються за справедливою вартістю. Очікувані кредитні збитки за створеними знеціненими фінансовими кредитами визнаються протягом усього строку дії фінансового інструменту як кумулятивні зміни в очікуваних кредитних збитках протягом усього строку дії фінансового активу з використанням ставки ефективного відсотка, скоригованої на кредитний ризик.

3.9. Інвестиції

Стаття «Інвестиції» консолідованого звіту про фінансовий стан включає:

- боргові цінні папери, що оцінюються за амортизованою вартістю;
- боргові цінні папери, що обов'язково оцінюються за FVTPL (включає гібридний інструмент із вбудованим деривативом);
- боргові цінні папери, що оцінюються за FVOCI; і
- дольові інвестиційні цінні папери, що класифікуються на розсуд Групи в категорію оцінки за FVOCI.

Інвестиції, що оцінюються за амортизованою вартістю

Інвестиції, що оцінюються за амортизованою вартістю, являють собою інвестиції в боргові цінні папери, які утримуються у рамках бізнес-моделі, мета якої досягається шляхом отримання договірних грошових потоків, які є виключно платежами у рахунок основної суми боргу та процентів на непогашену частину основної суми.

Після первісного визнання ці інвестиції, оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективного відсотка. Інвестиції, що оцінюються за амортизованою вартістю, відображаються за вирахуванням резервів під очікувані кредитні збитки.

Інвестиції за амортизованою вартістю включають депозитні сертифікати «овернайт».

Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, являють собою інвестиції в боргові цінні папери, які утримуються у рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання договірних грошових потоків, які є виключно платежами у рахунок основної суми боргу та процентів на непогашену частину основної суми, так і шляхом продажу. Такі боргові цінні папери первісно визнаються за справедливою вартістю плюс витрати на проведення операції.

Надалі цінні папери оцінюються за справедливою вартістю з віднесенням результату переоцінки до іншого сукупного доходу, за винятком збитку від знецінення, прибутків або збитків від операцій з іноземною валютою та процентних доходів, нарахованих з використанням методу ефективного відсотка, що визнаються безпосередньо у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід. Під час продажу прибуток/(збиток), раніше відображений у капіталі, відображається у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід. При припиненні визнання інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, накопичені прибуток або збиток, раніше визнані у складі іншого сукупного доходу, перекласифіковується зі складу власного капіталу в прибуток або збиток (див. Примітку 3.5.1.).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, являють собою інвестиції в боргові цінні папери, які не відповідають критеріям щодо їх подальшої оцінки за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Витрати на операції з придбання таких інвестицій відображаються у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід на момент їх здійснення.

Інструменти капіталу

Група прийняла рішення, без права його подальшого скасування, визнавати зміни справедливої вартості інвестицій в інструменти капіталу у складі іншого сукупного доходу. Такий вибір здійснювався для кожної інвестиції окремо. За інвестиціями в інструменти капіталу зменшення корисності не визнається.

3.10. Похідні фінансові інструменти

У ході звичайної господарської діяльності Група укладає різноманітні договори щодо похідних фінансових інструментів, включаючи угоди, які укладаються Групою на купівлю-продаж та обмін (конвертацію) іноземної валюти з іншими банками, та валютні свопи, призначені для управління валютним ризиком та ризиком ліквідності, а також для цілей торгівлі. Похідні фінансові інструменти первісно оцінюються за справедливою вартістю на дату укладання договору з подальшою переоцінкою до їх справедливої вартості на кожну звітну дату. Всі похідні фінансові інструменти відображаються як активи, коли їх справедлива вартість додатна, і як зобов'язання, коли їх справедлива вартість від'ємна. Похідні фінансові інструменти включаються в консолідований звіт про фінансовий стан до складу фінансових активів та зобов'язань за справедливою вартістю через прибуток або збиток або, якщо сума залишку несуттєва, до складу інших активів або інших зобов'язань. Прибутки та збитки за такими інструментами включаються у консолідований звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід до складу чистого прибутку/(збитку) від фінансових активів і зобов'язань за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Похідні фінансові інструменти, що використовуються Групою, не призначені для хеджування і не кваліфікуються для обліку хеджування.

Вбудовані похідні фінансові інструменти

Вбудований похідний фінансовий інструмент, який є компонентом гібридного (комбінованого) інструменту з основним інструментом, що є фінансовим активом, не відокремлюється, а обліковується у складі такого комбінованого фінансового інструменту, класифікованого в цілому як фінансовий інструмент, який оцінюється за справедливою вартістю через прибутки або збитки. Вбудовані похідні фінансові інструменти представлені у консолідованому звіті про фінансовий стан разом з основним договором в статті «Інвестиції».

3.11. Кошти банків, рахунки клієнтів, субординований борг, випущені єврооблігації та інші запозичені кошти

Кошти банків, рахунки клієнтів, субординований борг, випущені єврооблігації та інші запозичені кошти первісно визнаються за справедливою вартістю плюс витрати на проведення операції. У подальшому, відповідні суми відображаються за амортизованою вартістю, а будь-яка різниця між чистими надходженнями та вартістю погашення визнається у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід протягом строку відповідного зобов'язання з використанням методу ефективного відсотка. Кошти, для яких не встановлені фіксовані строки погашення, оцінюються за амортизованою вартістю на основі очікуваних строків погашення.

3.12. Видані гарантії та акредитиви

Видані фінансові гарантії та акредитиви

Видані Групою фінансові гарантії та акредитиви являють собою забезпечення виплат кредитору, які гарантують отримання ним конкретних сум у разі неспроможності дебітора виконати свої зобов'язання за первісними або зміненими умовами боргового інструменту. Такі видані фінансові гарантії та акредитиви первісно визнаються за справедливою вартістю.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

У подальшому вони обліковуються за вартістю, яка є більшою з:

- суми оціночного резерву під очікувані кредитні збитки, визнаного відповідно до МСФЗ 9; або
- суми справедливої вартості за вирахуванням накопиченого доходу, визнаного відповідно до МСФЗ 15 «Виручка за договором з покупцем».

Для інших зобов'язань з надання кредиту Група визнає резерв під очікувані кредитні збитки.

Зобов'язання, визнані щодо виданих фінансових гарантій та випущених зобов'язань з надання кредитів, включені до складу інших зобов'язань.

Видані гарантії виконання

Гарантії виконання є договорами, які передбачають виплату компенсації на користь однієї з сторін, у випадку не виконання зобов'язань іншою стороною. Гарантії виконання не є фінансовими інструментами. Гарантії виконання первісно визнаються за справедливою вартістю, що підтверджується сумою отриманої комісії за її надання, яка в подальшому амортизується на комісійні доходи Групи від позабалансових операцій прямолінійним методом протягом строку дії гарантії виконання.

В подальшому гарантії виконання оцінюються за більшим з двох значень: сумою амортизованої комісії та резерву під відшкодування можливих втрат за наданою гарантією виконання.

3.13. Процентні доходи та процентні витрати

Ефективна ставка відсотка

Процентні доходи і процентні витрати визнаються у прибутку або збитку з використанням методу ефективного відсотка. Ефективна ставка відсотка – це ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента дисконтуються точно до:

- валової балансової вартості фінансового активу; або
- амортизованої вартості фінансового зобов'язання.

При розрахунку ефективної ставки відсотка для придбаних або створених фінансових інструментів, які не є кредитно-знеціненими активами, Група оцінює майбутні грошові потоки з урахуванням всіх контрактних умов фінансових інструментів, але не очікувані кредитні збитки. Для придбаних або створених фінансових активів, що є кредитно-знеціненими, розраховується відкоригована на кредитний ризик ефективна ставка відсотка з використанням оцінених майбутніх грошових потоків, включаючи очікувані кредитні збитки.

Розрахунок ефективної ставки відсотка включає витрати на операції, а також винагороди і суми, виплачені або отримані, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка. Витрати на проведення операції включають додаткові витрати, що безпосередньо відносяться до придбання або випуску фінансового активу чи фінансового зобов'язання.

Амортизована вартість і валова балансова вартість

Амортизована вартість фінансового активу або фінансового зобов'язання – це сума, в якій оцінюється фінансовий актив або фінансове зобов'язання при первісному визнанні, мінус платежі в рахунок основної суми боргу, плюс або мінус величина накопиченої амортизації різниці між указаною початковою сумою і сумою до виплати при настанні терміну погашення, розрахованої з використанням методу ефективного відсотка, і стосовно до фінансових активів, скоригована з урахуванням резерву під збитки.

Валова балансова вартість фінансового активу – це амортизована вартість фінансового активу до коригування на величину резерву під очікувані кредитні збитки.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Розрахунок процентних доходів та витрат

Ефективна ставка відсотка за фінансовим активом або фінансовим зобов'язанням розраховується при первісному визнанні фінансового активу або фінансового зобов'язання. При розрахунку процентного доходу і витрат ефективна ставка відсотка застосовується до величини валової балансової вартості активу (коли актив не є кредитно-знеціненим) або амортизованої вартості зобов'язання. Ефективна ставка відсотка переглядається в результаті періодичної переоцінки потоків грошових коштів за інструментами з плаваючою ставкою відсотка з метою відображення зміни ринкових ставок відсотка.

Однак за фінансовими активами, які стали кредитно-знеціненими після первісного визнання, процентний дохід розраховується із застосуванням ефективної ставки відсотка до амортизованої вартості фінансового активу. Якщо фінансовий актив більше не є кредитно-знеціненим, то розрахунок процентного доходу знову проводиться на основі валової балансової вартості.

За фінансовими активами, які були кредитно-знеціненими при первісному визнанні, процентний дохід розраховується шляхом застосування ефективної ставки відсотка, скоригованої з урахуванням кредитного ризику, до величини амортизованої вартості фінансового активу. Розрахунок процентного доходу за такими активами не здійснюється на основі валової балансової вартості, навіть якщо кредитний ризик за ними у подальшому зменшиться.

3.14. Комісійні доходи та витрати

Інші комісійні доходи, включаючи комісію за обслуговування рахунків, винагороду за послуги з управління інвестиціями, комісійні винагороди з продажів, комісії за розміщення й організацію синдикованого кредиту, визнаються по мірі надання відповідних послуг. Якщо відсутня висока ймовірність того, що в рамках зобов'язання з надання кредиту він буде виданий позичальнику, то комісійні платежі за надання кредиту визнаються рівномірно протягом строку дії зобов'язання з надання кредиту.

Інші комісійні витрати включають, головним чином, витрати за супровід угоди й обслуговування, які відносяться на витрати по мірі отримання відповідних послуг.

3.15. Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість – це нерухомість (земля чи будівлі, або частина будівлі), на яку звернено стягнення відповідно до законодавства України, утримується згідно угоди про операційну оренду з метою отримання орендних платежів. Інвестиційна нерухомість первісно визнається за собівартістю, подальший облік здійснюється за справедливою вартістю.

3.16. Основні засоби та нематеріальні активи

Основні засоби та нематеріальні активи (окрім будівель та нерухомості на стадії будівництва) відображаються за історичною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та визнаного збитку від знецінення, якщо такий є.

Амортизація активів незавершеного будівництва та тих, які не введені в експлуатацію, починається з моменту, коли активи готові до їхнього використання за призначенням.

Нарахування амортизації основних засобів та нематеріальних активів (крім незавершеного будівництва та активів, які не введені в експлуатацію) починається з першого числа місяця, наступного за звітним, у якому об'єкт основних засобів і нематеріальних активів став придатним для корисного використання (експлуатації), і припиняється, починаючи з першого числа місяця, наступного за місяцем вибуття об'єкта основних засобів і нематеріальних активів.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Амортизація основних засобів та нематеріальних активів нараховується на історичну (переоцінену) вартість основних засобів та нематеріальних активів з метою поступового списання протягом очікуваного строку корисного використання. Вона нараховується за прямолінійним методом з використанням таких щорічних ставок:

Будівлі	0,7%-5%
Меблі, офісне обладнання та транспортні засоби	5%-33%
Нематеріальні активи	10%-17%

У 2021 та 2020 роках строки корисного використання основних засобів та нематеріальних активів переглядалися, але не були змінені.

Вартість поліпшення орендованого майна амортизується протягом строку оренди відповідного об'єкту. Витрати на ремонтні та відновлювальні роботи основних засобів відображаються у тому періоді, коли вони понесені, та включаються до статті операційних витрат. Витрати на поліпшення капіталізуються на момент їхнього здійснення.

Об'єкт основних засобів та нематеріальних активів припиняє визнаватися після вибуття або коли більше не очікується отримання майбутніх економічних вигід від продовження використання цього активу.

Результат від реалізації основних засобів, який розраховується як різниця між сумою отриманих коштів і балансовою вартістю активів, визнається у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід.

Група прийняла модель переоцінки для наступного відображення вартості будівель та нерухомості на стадії будівництва. Будівлі та нерухомість на стадії будівництва відображаються у консолідованому звіті про фінансовий стан за їх переоціненою вартістю, яка становить справедливую вартість на дату переоцінки, визначену на підставі ринкових доказів у процесі оцінки, здійсненої професійними експертами з оцінки, за вирахуванням будь-якої подальшої накопиченої амортизації та наступних накопичених збитків від знецінення. Переоцінки здійснюються з достатньою регулярністю, щоб запобігти існуванню значних розбіжностей між балансовою та справедливою вартістю на дату консолідованого звіту про фінансовий стан.

Будь-яке зростання вартості за рахунок переоцінки зазначених будівель та нерухомості на стадії будівництва відображається як збільшення резерву переоцінки будівель, за винятком сторнування раніше списаних під час переоцінок сум, які відносяться до даного конкретного об'єкту і які раніше було визнано як витрати. В такому випадку збільшення вартості визнається як дохід у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід в межах попередньої уцінки. Зменшення балансової вартості внаслідок переоцінки цих основних засобів визнається у складі витрат в розмірі, який перевищує суму резерву переоцінки (якщо такий є), створеного в результаті попередніх переоцінок даного активу. Зменшення відображається безпосередньо в капіталі у складі резерву переоцінки будівель та нерухомості на стадії будівництва у розмірі наявного кредитового залишку, що стосується даного активу.

Під час проведення переоцінки об'єктів будівель та нерухомості на стадії будівництва накопичена амортизація вираховується з первісної (переоціненої) вартості об'єкта основних засобів, а отримана на нетто-основі балансова вартість переоцінюється до справедливої вартості. При подальшому продажу або вибутті переоціненої нерухомості відповідний залишок переоцінки у резерві переоцінки будівель переноситься безпосередньо до нерозподіленого прибутку.

Амортизація переоцінених будівель визнається у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід.

Балансова вартість основних засобів та нематеріальних активів (крім будівель та нерухомості на стадії будівництва) переглядається на кожну звітну дату з метою визначення можливого перевищення балансової вартості над вартістю відновлення. Якщо балансова вартість активів перевищує очікувану вартість відновлення, їх балансова вартість знижується до вартості відновлення. Збиток від знецінення визнається у відповідному періоді як збитки у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід. Після визнання збитку від знецінення амортизація основних засобів коригується в майбутніх

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

періодах з метою розподілення переглянутої вартості активів, за вирахуванням їхньої ліквідаційної вартості (якщо вона існує), на систематичній основі протягом строку їхнього корисного використання.

3.17. Оренда

Операційна оренда

Договір або частина договору є орендою, якщо передається право контролювати використання базового активу протягом певного періоду в обмін на компенсацію. Оренда активів, за якою ризики та винагороди, пов'язані з правом власності на актив, фактично залишаються у орендодавця, класифікується як операційна оренда. На дату початку оренди орендар оцінює актив з права користування за собівартістю, яка складається із суми первісної оцінки орендного зобов'язання, будь-яких орендних платежів, здійснених на або до дати початку оренди, за вирахуванням будь-яких первісних прямих витрат, понесених орендарем та витрат, які будуть понесені, що вимагається умовами оренди. У подальшому орендар, застосовуючи модель собівартості, оцінює актив з права користування за вирахуванням амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшуючи корисності. На дату початку оренди орендар оцінює орендне зобов'язання за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на таку дату. Для розрахунку теперішньої вартості орендних платежів орендар застосовує ставку додаткових запозичень, якщо процентна ставка, закладена у договорі оренди, не може бути легко визначена. Після дати початку оренди орендар визнає проценти за зобов'язанням з оренди.

Група застосовує звільнення від визнання відносно короткострокової оренди, та до договорів оренди активів з низькою вартістю. Орендні платежі з короткострокової оренди та оренди активів, за якою базовий актив є малоцінним, визнаються витратами з оренди прямолінійним методом впродовж строку оренди.

Фінансова оренда

Коли Група виступає в ролі орендодавця за договором оренди, за яким орендарю передаються всі ризики та вигоди від володіння активом, то такий актив класифікується як фінансова оренда та дебіторська заборгованість, яка дорівнює вартості чистих інвестицій в оренду, та відображається у складі кредитів клієнтам.

3.18. Оподаткування

Витрати з податку на прибуток представляють собою суму витрат з поточного та відстроченого податків.

Поточний податок

Поточний податок залежить від оподатковуваного прибутку за рік. Оподатковуваний прибуток відрізняється від чистого прибутку, відображеного у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, оскільки не включає статті доходів або витрат, які оподатковуються або відносяться на витрати у інші роки, а також не включає статті, які ніколи не оподатковуються і не відносяться на витрати. Зобов'язання Групи за поточними податками розраховуються з використанням податкових ставок, які діяли протягом звітного періоду.

Відстрочений податок

Відстрочений податок визнається на основі тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань в консолідованій фінансовій звітності та відповідними податковими базами, які використовуються для розрахунку оподатковуваного прибутку. Відстрочені податкові зобов'язання, як правило, визнаються у відношенні до всіх оподатковуваних тимчасових різниць, а відстрочені податкові активи визнаються у тій мірі, в якій існує ймовірність отримання в майбутньому оподатковуваного прибутку, за рахунок якого можна буде реалізувати тимчасові різниці, які відносяться на витрати, та/або тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню та відносно яких відповідні тимчасові різниці, що підлягають вирахуванню, можуть бути зараховані.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Такі активи і зобов'язання не визнаються в консолідованій фінансовій звітності, якщо тимчасові різниці виникають у результаті гудвілу або первісного визнання (крім випадків об'єднання компаній) інших активів та зобов'язань у рамках операції, яка не впливає на розмір як податкового, так і бухгалтерського прибутку.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату та зменшується у тій мірі, в якій більше не існує ймовірності того, що буде отриманий оподатковуваний прибуток, якого буде достатньо для повного або часткового відшкодування такого активу, та/або тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню та відносно яких відповідні тимчасові різниці, що підлягають вирахуванню, можуть бути зараховані.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання розраховуються за податковими ставками, які, як очікується, будуть застосовуватися в період реалізації відповідних активів або погашення відповідних зобов'язань.

Оцінка відстрочених податкових активів та зобов'язань відображає податкові наслідки намірів Групи (станом на звітну дату) стосовно способів відшкодування або погашення балансової вартості активів і зобов'язань.

Поточний та відстрочений податок на прибуток за рік

Поточний та відстрочений податок на прибуток відображаються у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, за виключенням випадків, коли вони пов'язані зі статтями, які безпосередньо відносяться до статей капіталу. У таких випадках поточний чи відстрочений податок на прибуток також визнається у складі капіталу.

Операційні податки

Група також сплачує інші податки, які стягуються залежно від діяльності Групи. Ці податки включаються до складу операційних витрат у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід.

3.19. Резерви та умовні зобов'язання

Резерви

Резерви визнаються, коли Група має поточне юридичне або дійсне зобов'язання, яке виникло у результаті минулих подій, та існує ймовірність, що для погашення цього зобов'язання знадобиться вибуття ресурсів, які містять у собі певні економічні вигоди, і можна зробити достовірну оцінку даного зобов'язання.

Величина визнаних резервів – це найкраща оцінка суми, необхідної для погашення поточних зобов'язань на кінець звітного періоду, з врахуванням ризиків та невизначеності, пов'язаних із зобов'язаннями. Якщо величина резервів розрахована з використанням оцінених грошових потоків, необхідних для погашення поточних зобов'язань, то балансова вартість резервів визначається як дисконтована вартість таких грошових потоків (якщо вплив зміни вартості грошей в часі є суттєвим).

Коли очікується, що деякі або всі економічні вигоди, необхідні для погашення зобов'язань, будуть частково або повністю відшкодовані третьою стороною, то визнається як актив дебіторська заборгованість, за умови повної впевненості в отриманні відшкодування та можливості достовірної оцінки суми такої дебіторської заборгованості.

Умовні активи та зобов'язання

Умовні зобов'язання не визнаються у консолідованому звіті про фінансовий стан, але розкриваються у примітках консолідованої фінансової звітності у тому випадку, коли ймовірність відтоку ресурсів у результаті погашення є незначною. Умовний актив не визнається у консолідованому звіті про фінансовий стан, але розкривається у примітках до консолідованої фінансової звітності у тому випадку, коли існує вірогідність надходження економічних вигід.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

3.20. Акціонерний капітал

Внески в акціонерний капітал визнаються за історичною вартістю. Внески до акціонерного капіталу, отримані до 31 грудня 2000 року, визнаються за індексованою вартістю згідно з вимогами МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції».

Витрати, безпосередньо пов'язані з випуском нових акцій, вираховуються з капіталу, за вирахуванням будь-яких пов'язаних податків на прибуток.

Дивіденди по звичайних акціях визнаються як зменшення капіталу в тому періоді, в якому вони були оголошені. Дивіденди, оголошені після звітної дати, розглядаються як подія після звітної дати згідно МСБО 10 «Події після звітної дати», і інформація про них розкривається відповідним чином. Дивіденди, що підлягають обов'язковому нарахуванню згідно чинного законодавства, нараховуються станом на звітну дату у складі статті «Інші зобов'язання».

Резерви капіталу

Резерви, відображені у складі капіталу (іншого сукупного доходу) в консолідованому звіті про фінансовий стан Групи, включають резерв переоцінки інвестицій, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, та резерв переоцінки будівель.

3.21. Пенсійні та інші зобов'язання

Згідно з вимогами законодавства України, Група утримує суми пенсійних внесків із заробітної плати працівників та сплачує їх до Пенсійного фонду України. Така пенсійна система передбачає розрахунок поточних виплат роботодавцем як відповідну частку від поточної загальної суми виплат своїм працівникам. Такі витрати відображаються у періоді, в якому була зароблена відповідна заробітна плата. Після виходу працівників на пенсію усі пенсійні виплати здійснюються із Пенсійного фонду України. Група не має жодних пенсійних зобов'язань щодо нарахування пенсій, окрім вищенаведених внесків у державну пенсійну систему України, які вимагають виплати внесків, що утримуються із заробітної плати працівників та розраховуються у вигляді частки від поточної загальної суми виплат своїм працівникам. Окрім того, Група не має жодних зобов'язань за виплатами після звільнення працівників або інших істотних виплат, які потребують нарахування.

3.22. Істотні припущення і джерела невизначеності в оцінках

При складанні цієї консолідованої фінансової звітності управлінським персоналом були використані професійні судження, припущення та розрахункові оцінки, що впливають на застосування облікової політики та величину поданих у консолідованій фінансовій звітності активів і зобов'язань, доходів і витрат. Фактичні результати можуть відрізнятися від зазначених оцінок.

Оцінки і пов'язані з ними професійні судження регулярно переглядаються. Зміни в оцінках відображаються в тому періоді, в якому оцінка була переглянута, якщо зміна впливає лише на цей період, або в тому періоді, до якого відноситься зміна, і в майбутніх періодах, якщо зміна впливає як на поточні, так і на майбутні періоди.

Основні припущення, які стосуються майбутнього або інших основних джерел виникнення невизначеності оцінок на звітну дату та які можуть стати причиною внесення суттєвих коригувань до балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового періоду, стосуються таких статей:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Кредити, надані клієнтам	74 754 086	63 226 077
Інвестиції	128 686 039	130 251 541
Будівлі та нерухомість на стадії будівництва	2 965 230	3 019 240
Очікувані кредитні збитки за гарантіями та іншими зобов'язаннями	806 889	634 094

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Судження

Інформація щодо суджень, використаних при застосуванні облікової політики, які мали найбільш суттєвий вплив на величини, визнані в окремій фінансовій звітності, наведена в таких примітках:

- класифікація фінансових активів: оцінка бізнес-моделі, в рамках якої утримуються фінансові активи, й оцінка того, чи передбачають договірні умови фінансового активу виплату виключно основної суми і відсотків за непогашеним залишком основної суми – Примітка 3.5.1.

Припущення та невизначеність оцінок

Оцінка очікуваних кредитних збитків

Очікувані кредитні збитки оцінюються таким чином:

- *фінансові активи, які не є кредитно-знеціненими станом на звітну дату*: теперішня вартість усіх очікуваних недоотримань грошових коштів (тобто різниця між грошовими потоками, що належать Групі відповідно до договору, і грошовими потоками, які Група очікує отримати);
- *фінансові активи, які є кредитно-знеціненими станом на звітну дату*: як різниця між валовою балансовою вартістю активів і теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків;
- *невикористана частина зобов'язань з надання кредитів*: як теперішня вартість різниці між грошовими потоками, які належать Групі у разі надання кредиту і грошовими потоками, які Група очікує отримати, і
- *договори фінансової гарантії*: як теперішня вартість очікуваних виплат утримувачеві договору для компенсації понесеного ним кредитного збитку за вирахуванням сум, які Група очікує відшкодувати.

Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає об'єктивну та зважену на ймовірність суму, яка визначається шляхом оцінки ряду ймовірних результатів, вартості грошей в часі та обґрунтованої і прийнятної інформації, яка доступна без надмірних витрат або зусиль на звітну дату про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх економічних умов. Оцінка резервів під очікувані кредитні збитки для фінансових активів, оцінених за амортизованою вартістю та FVOCI, є областю, яка вимагає використання складних моделей та суттєвих припущень щодо майбутніх економічних умов, очікуваних грошових потоків та стану обслуговування боргу. Необхідно застосування суттєвого судження при застосуванні вимог облікової політики щодо очікуваних кредитних збитків у:

- визначенні критеріїв суттєвого збільшення кредитного ризику;
- виборі відповідних моделей та суджень для оцінки очікуваних кредитних збитків;
- визначенні кількості та відносної ваги прогнозних сценаріїв для кожного виду продукту / ринку та відповідних очікуваних кредитних збитків;
- визначенні груп подібних фінансових активів для оцінки очікуваних кредитних збитків.

Для Групи кредитний ризик обумовлюється ризиком понесення фінансових втрат, якщо будь-який з контрагентів, клієнтів або ринкових партнерів не виконає свої договірні зобов'язання. Кредитний ризик виникає в основному за міжбанківськими, комерційними та споживчими кредитами, а також за наданими зобов'язаннями з кредитування, пов'язаними з такою кредитною діяльністю, але може також виникати внаслідок надання забезпечення у формі фінансових гарантій, акредитивів та акцептів. Опис політики з управління кредитним ризиком наведено в Примітці 29.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Оцінка кредитного ризику щодо портфеля активів передбачає подальші оцінки щодо ймовірності виникнення дефолту, відповідних коефіцієнтів збитків та кореляцій виникнення дефолту між контрагентами. Група розраховує кредитний ризик, використовуючи ймовірність дефолту (PD), заборгованість під ризиком дефолту (EAD) та розмір збитку у випадку настання дефолту (LGD), а також з урахуванням коригування на прогнозну інформацію.

Вартість нерухомості, що отримана у якості забезпечення кредитних операцій, визначається Групою за справедливою вартістю. Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років активний ринок для певних типів будівель та споруд був відсутній, тому фактично при визначенні вартості заставного майна застосовується оціночна вартість, яка в більшій мірі спирається на професійну думку фахівців з оцінки, ніж на ринкові фактори. Облікові оцінки, пов'язані з оцінкою нерухомості в умовах відсутності ринкових цін, які формуються на активному ринку, є основним джерелом виникнення невизначеності оцінки, тому що: (i) їй властива висока мінливість від періоду до періоду, та (ii) визнання зміни оцінок може потенційно мати суттєвий вплив.

Резерви під гарантії та інші зобов'язання

Припущення та оцінки, пов'язані з нарахуванням резервів під гарантії та інші зобов'язання, є сферою істотних оцінок керівництва, оскільки основні припущення, що використовуються як для індивідуальної так і для колективної оцінки знецінення, можуть змінюватися від періоду до періоду та можуть значно вплинути на результати операцій Групи.

Оцінка фінансових інструментів

Фінансові інструменти FVOCI та похідні фінансові інструменти, включаючи вбудовані похідні фінансові інструменти, відображаються за їхньою справедливою вартістю. Якщо ціна фінансового інструмента, що котирується на ринку, доступна, справедлива вартість розраховується, базуючись на ній. Коли на ринку не спостерігається параметрів для оцінки, або вони не можуть бути виведені з наявних ринкових цін, справедлива вартість визначається шляхом аналізу інших наявних ринкових даних, прийнятних для кожного продукту, а також шляхом застосування моделей ціноутворення, які використовують математичну методологію, засновану на прийнятих фінансових теоріях. Моделі ціноутворення враховують договірні умови за фінансовими інструментами, а також ринкові параметри оцінки, такі, як процентні ставки, волатильність, валютні курси обміну та кредитний рейтинг контрагента. Коли ринкові параметри оцінки відсутні, керівництво формує судження на основі своєї найкращої оцінки такого параметра за даних обставин, що обґрунтовано відображає ціну за даним інструментом, яка була б визначена ринком, за умови наявності ринку. При здійсненні даної оцінки використовуються різноманітні прийнятні методи, включаючи дані подібних інструментів, історичні дані і методи екстраполяції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості фінансового інструменту при первісному визнанні є ціна згідно угоди, якщо вартість інструменту не підтверджується шляхом порівняння з наявними ринковими даними.

Група вважає, що бухгалтерські оцінки та припущення, які мають відношення до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що: (а) вони з високим ступенем ймовірності піддаються змінам з плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо процентних ставок, волатильності, змін валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань при оцінці інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та (б) вплив зміни в оцінках на активи, відображені в консолідованому звіті про фінансовий стан, а також на доходи/(витрати) може бути значним.

Якби керівництво використовувало інші припущення щодо процентних ставок, волатильності, курсів обміну валют, кредитного рейтингу контрагента, дати офerti і коригувань при оцінці інструментів, більша або менша зміна в оцінці вартості фінансових інструментів в разі відсутності ринкових котирувань мала б істотний вплив на відображений в консолідованій фінансовій звітності на чистий прибуток Групи.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Як зазначено у Примітці 26, Група використовує методики оцінки на основі вхідних даних, які не базуються на ринкових даних, які піддаються спостереженню, для оцінки справедливої вартості певних видів фінансових інструментів. У Примітці 26 міститься детальна інформація про ключові припущення, використані під час визначення справедливої вартості фінансових інструментів, а також детальний аналіз чутливості цих припущень. Керівництво Групи вважає, що вибрані методики оцінки та використані припущення є обґрунтованими для визначення справедливої вартості фінансових інструментів.

Оцінка похідного фінансового інструменту, що оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, розраховується із застосуванням професійного судження для визначення вхідних даних для моделі розрахунку справедливої вартості такого інструменту.

Будівлі та нерухомість на стадії будівництва

Група здійснює переоцінку нерухомості (будівель) у складі основних засобів з достатньою регулярністю, так щоб балансова вартість суттєво не відрізнялася від тієї, що була б визначена із застосуванням справедливої вартості на кінець звітного періоду. Частота переоцінок залежить від змін справедливої вартості переоцінюваних об'єктів основних засобів. Якщо справедлива вартість переоціненого активу суттєво відрізняється від його балансової вартості, проводиться переоцінка.

Нерухомість (будівлі) у складі основних засобів відображені за справедливою вартістю. Остання оцінка вартості була проведена 1 грудня 2020 року із залученням незалежного оцінювача. Вартість об'єктів нерухомості визначалася незалежним оцінювачем за допомогою дохідного та порівняльного підходів.

Група вважає, що бухгалтерські оцінки та припущення, які використовуються при визначенні справедливої вартості будівель та офісних приміщень, є таким же джерелом невизначеності в оцінках, і їм притаманні такі ж обмеження, що і бухгалтерським оцінкам та припущенням, що описані вище.

Інші джерела невизначеності

Незважаючи на здійснення українським Урядом низки стабілізаційних заходів, спрямованих на забезпечення ліквідності українських банків та компаній, невизначеність щодо доступу до капіталу та вартості капіталу для Групи та її контрагентів триває і надалі, що може негативно вплинути на фінансовий стан Групи, результати її діяльності та перспективи розвитку.

Вплив на фінансовий стан Групи будь-якого погіршення ситуації з ліквідністю на фінансових ринках та підвищення нестабільності на валютних ринках та ринках капіталу не може бути достовірно оцінений. На думку керівництва, вживаються усі необхідні заходи для підтримки сталого розвитку та зростання господарської діяльності Групи у поточних умовах.

4. ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ ТА ПЕРЕГЛЯНУТИХ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ («МСФЗ»)

Поправки до стандартів, які набирають чинності з 1 січня 2021 року

Група вперше застосувала деякі поправки до стандартів, які набрали чинності щодо річних періодів, що починаються 1 січня 2021 року або після цієї дати. Група не застосовувала достроково будь-які стандарти, роз'яснення або поправки, які були випущені, але не набрали чинності.

Нові чи змінені стандарти та тлумачення, подані далі, не мали значного впливу на консолідовану фінансову звітність Групи:

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Поправки до МСФЗ (IFRS) 9, МСБО (IAS) 39, МСФЗ (IFRS) 7, МСФЗ (IFRS) 4 – «Реформа базової процентної ставки – етап 2» та МСФЗ (IFRS) 16 («Реформа IBOR – етап 2»)

Поправки надають тимчасові звільнення, які застосовуються для усунення наслідків фінансової звітності у випадках, коли міжбанківська ставка пропозиції (IBOR) замінюється альтернативною практично безризиковою процентною ставкою. Поправки передбачають таке:

- спрощення практичного характеру, згідно з яким зміни договору або зміни грошових потоків, що безпосередньо вимагаються реформою, повинні розглядатися як зміни плаваючої процентної ставки, еквівалентні зміні ринкової процентної ставки;
- допускається внесення змін, необхідних реформою IBOR, визначення відносин хеджування та документацію з хеджування без припинення відносин хеджування;
- організаціям надається тимчасове звільнення від необхідності дотримання вимог щодо окремо ідентифікованих компонентів у випадках, коли інструмент з безризиковою ставкою визначається на розсуд організації як ризиковий компонент у рамках відносин хеджування.

Вплив реформи IBOR на діяльність Групи розглянутий у Примітці 29.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 16 – «Поступки з оренди, пов'язані з пандемією COVID-19, що діють після 30 червня 2021 року»

28 травня 2020 року Рада МСФЗ випустила поправку до МСФЗ 16 «Оренда» – «Поступки з оренди, пов'язані з пандемією COVID-19». Дана поправка передбачає звільнення для орендарів від застосування вимог МСФЗ (IFRS) 16 щодо обліку модифікацій договорів оренди у разі поступок з оренди, які виникають як прямий наслідок пандемії COVID-19. Як спрощення практичного характеру орендар може ухвалити рішення не аналізувати, чи є поступка по оренді, надана орендодавцем у зв'язку з пандемією COVID-19, модифікацією договору оренди. Орендар, який приймає таке рішення, повинен враховувати будь-яку зміну орендних платежів, зумовлену поступкою по оренді, пов'язаною з пандемією COVID-19, аналогічно тому, як ця зміна відображалася б в обліку згідно з МСФЗ (IFRS) 16, якби вона не була модифікацією договору оренди. Орендар, який приймає таке рішення, повинен враховувати будь-яку зміну орендних платежів, зумовлену поступкою з оренди, пов'язаною з пандемією COVID-19, аналогічно тому, як ця зміна відображалася б в обліку згідно з МСФЗ (IFRS) 16, якби вона не була модифікацією договору оренди.

Передбачалося, що дана поправка буде застосовуватися до 30 червня 2021 року, але у зв'язку з впливом пандемії COVID-19 31 березня 2021 року Рада МСФЗ вирішила продовжити термін застосування цього спрощення практичного характеру до 30 червня 2022 року.

Нова поправка застосовується до річних звітних періодів, що починаються 1 квітня 2021 р. або після цієї дати.

Групі не були надані будь-які поступки з оренди, пов'язані з пандемією COVID-19, але в разі потреби вона планує застосовувати спрощення практичного характеру протягом допустимого періоду.

Нові і переглянуті стандарти, які були опубліковані, але ще не набрали чинності

Нижче представлені стандарти та інтерпретації, які були випущені, але ще не набрали чинності на дату публікації консолідованої фінансової звітності Групи. Група планує застосувати ці стандарти після їх вступу в силу.

МСФЗ (IFRS) 17 «Страхові контракти» (випущений у травні 2017 року і набуває чинності з 1 січня 2023 року або після цієї дати). МСФЗ 17 – це новий комплексний стандарт для договорів страхування, який розглядає питання визнання і оцінки, подання та розкриття інформації. Коли МСФЗ (IFRS) 17 набере чинності, він замінить собою МСФЗ (IFRS) 4 «Договори страхування», який був випущений у 2005 році. МСФЗ (IFRS) 17 застосовується до всіх видів договорів страхування (наприклад, страхування життя і страхування, відмінного від нього, пряме страхування і перестрахування) незалежно від виду організації, яка випускає їх, а також до певних гарантій і фінансових інструментів з умовами дискреційної участі. Є

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

декілька винятків із сфери застосування. Основна мета МСФЗ (IFRS) 17 полягає в представленні моделі обліку страхових контрактів, яка є більш ефективною і послідовною для страховиків. В основі МСФЗ (IFRS) 17 лежить загальна модель, доповнена наступним:

- певні модифікації для договорів страхування з прямою участю в інвестиційному доході (метод змінної винагороди);
- спрощений підхід (підхід на основі розподілу премії) в основному для короткострокових договорів.

Кредитні картки та аналогічні продукти, що надають страхове покриття: більшість емітентів таких продуктів зможуть продовжувати застосовувати існуючий порядок обліку та враховувати їх як фінансові інструменти згідно МСФЗ (IFRS) 9. МСФЗ (IFRS) 17 виключає зі своєї сфери застосування договори кредитних карток (або аналогічні договори, що підтверджують кредитні угоди або угоди про обслуговування платежів), які відповідають визначенню договору страхування, у тому й лише випадку, якщо організація не відображає оцінку страхового ризику, пов'язаного з окремим клієнтом, при визначенні ціни договору з цим клієнтом.

Якщо страхове покриття надається у рамках договірних умов кредитної картки, емітент повинен:

- відокремити компонент страхового покриття та застосовувати до нього МСФЗ (IFRS) 17;
- застосовувати інші стандарти (наприклад, МСФЗ (IFRS) 9, МСФЗ (IFRS) 15 «Виручка за договорами з покупцями» або МСФЗ (IAS) 37 «Оціночні зобов'язання, умовні зобов'язання та умовні активи») до інших компонентів.

Договори позики, які відповідають визначенню договору страхування, але обмежують суму компенсації за страховими випадками сумою, яка в іншому випадку знадобилася б для врегулювання обов'язку власника полісу, створеного цим договором: емітенти таких позик (наприклад, позик, що передбачають звільнення від їх погашення у разі смерті позичальника) мають право вибору застосовувати МСФЗ (IFRS) 9 або МСФЗ (IFRS) 17. Таке рішення приймається на рівні портфеля і не підлягає перегляду.

МСФЗ 17 набуває чинності щодо звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, при цьому потрібно подати порівняльну інформацію. Дозволяється дострокове застосування за умови, якщо суб'єкт господарювання також застосовує МСФЗ (IFRS) 9 та МСФЗ (IFRS) 15 на дату першого застосування.

В даний час Група проводить оцінку впливу МСФЗ (IFRS) 17 на її консолідовану фінансову звітність.

Поправки до МСФЗ (IAS) 1 – «Класифікація зобов'язань як короткострокових та довгострокових»

У січні 2020 року Рада МСФЗ випустила поправки до пунктів 69-76 МСФЗ (IAS) 1, в яких пояснюються вимоги щодо класифікації зобов'язань як короткострокових або довгострокових. У поправках роз'яснюється наступне:

- що розуміється під правом відстрочити врегулювання зобов'язань;
- право відстрочити врегулювання зобов'язань має існувати на кінець звітного періоду;
- на класифікацію зобов'язань не впливає можливість, якщо суб'єкт господарювання виконає своє право відстрочити врегулювання зобов'язання;
- умови зобов'язання не впливатимуть на його класифікацію, лише якщо похідний інструмент, вбудований у конвертоване зобов'язання, сам по собі є пайовим інструментом.

Ці поправки набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, та застосовуються ретроспективно.

На даний час Група аналізує можливий вплив даних поправок на поточну класифікацію зобов'язань та необхідність перегляду умов за існуючими договорами позики.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Поправки до МСФЗ 3 – «Посилання на Концептуальні основи»

У травні 2020 року Рада з МСФЗ випустила поправки до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу» – «Посилання на концептуальні засади». Ціль даних поправок – замінити посилання на «Концепцію підготовки та подання фінансової звітності», випущену в 1989 році, на посилання на «Концептуальні основи подання фінансових звітів», випущені у березні 2018 року, без внесення значних змін до вимог стандарту.

Рада також додала виняток із принципу визнання в МСФЗ 3, щоб уникнути виникнення потенційних прибутків або збитків «2-го дня», для зобов'язань та умовних зобов'язань, що стосувалися б сфери застосування МСФЗ (IAS) 37 або Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 21 «Обов'язкові платежі», якби вони виникали у межах окремих операцій.

Одночасно Рада вирішила роз'яснити існуючі вимоги МСФЗ 3 щодо умовних активів, на які заміна посилань на «Концепцію підготовки та подання фінансової звітності» не вплине.

Дані поправки набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати, та застосовуються перспективно.

Група не очікує, що зазначені поправки матимуть суттєвий вплив на її консолідовану фінансову звітність.

Поправки до МСБО (IAS) 16 – «Основні засоби: надходження до використання за призначенням»

У травні 2020 року Рада з МСФЗ випустила документ «Основні засоби: надходження до використання за призначенням», який забороняє суб'єктам господарювання віднімати з первісної вартості об'єкта основних засобів будь-які надходження від продажу виробів, вироблених у процесі доставки цього об'єкта до місця розташування та приведення його до стану, який потрібний для його експлуатації відповідно до намірів керівництва. Натомість суб'єкт господарювання визнає надходження від продажу таких виробів, а також вартість виробництва цих виробів у складі прибутку чи збитку.

Дані поправки набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати, і повинні застосовуватися ретроспективно до тих об'єктів основних засобів, які стали доступними для використання на дату початку (або після неї) раннього з поданих у фінансової звітності періоду, у якому суб'єкт господарювання вперше застосовує дані поправки.

Група не очікує, що зазначені поправки матимуть суттєвий вплив на її консолідовану фінансову звітність.

Поправки до МСБО (IAS) 37 – «Обтяжливі контракти – витрати на виконання контракту»

У травні 2020 року Рада МСФЗ випустила поправки до МСБО 37, в яких пояснюється, які витрати суб'єкт господарювання повинен враховувати при оцінці того, чи є контракт обтяжливим чи збитковим.

Поправки передбачають застосування підходу, що ґрунтується на «витратах, безпосередньо пов'язаних з контрактом». Витрати, що безпосередньо пов'язані з контрактом на надання товарів або послуг, включають як додаткові витрати на виконання цього контракту, так і розподілені витрати, безпосередньо пов'язані з виконанням контракту. Загальні та адміністративні витрати не пов'язані безпосередньо з контрактом і, отже, виключаються, крім випадків, коли вони явно підлягають відшкодуванню контрагентом за контрактом.

Дані поправки набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати.

Група не очікує, що зазначені поправки матимуть суттєвий вплив на її консолідовану фінансову звітність.

Поправка до МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» – «Комісійна винагорода під час проведення «тесту 10%» для припинення визнання фінансових зобов'язань»

В рамках процесу щорічних удосконалень МСФЗ, період 2018-2020 років, Рада з МСФЗ випустила поправку до МСФЗ (IFRS) 9, у якій уточнюється склад сум комісійної винагороди, які суб'єкт господарювання враховує при оцінці того, чи є умови нового або модифікованого фінансового зобов'язання істотно

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

відмінними від умов первісного фінансового зобов'язання. До таких сум відносяться тільки ті комісійні винагороди, які були виплачені або отримані між кредитором та позичальником, включаючи комісійну винагороду, виплачену або отриману кредитором або позичальником від імені іншої сторони. Суб'єкт господарювання повинен застосовувати дану поправку щодо фінансових зобов'язань, які були модифіковані або замінені на дату початку (або після неї) річного звітного періоду, в якому суб'єкт господарювання вперше застосовує дану поправку.

Дана поправка набирає чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати. Допускається дострокове застосування.

Група не очікує, що зазначені поправки матимуть суттєвий вплив на її консолідовану фінансову звітність.

Поправки до МСБО (IAS) 8 – «Визначення бухгалтерських оцінок»

У лютому 2021 року Рада МСФЗ випустила поправки до МСБО (IAS) 8, в яких вводиться визначення «бухгалтерських оцінок». У поправках пояснюється відмінність між змінами у бухгалтерських оцінках та змінами в обліковій політиці та виправленням помилок. Крім того, у документі пояснюється, як суб'єкти господарювання використовують методи вимірювання та вихідні дані для розробки бухгалтерських оцінок.

Поправки набувають чинності щодо річних звітних періодів, які починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, та застосовуються до змін в обліковій політиці та змін у бухгалтерських оцінках, що відбуваються на дату початку зазначеного періоду або після неї. Дозволяється дострокове застосування за умови розкриття цього факту.

Група не очікує, що зазначені поправки матимуть суттєвий вплив на її консолідовану фінансову звітність.

Поправки до МСБО (IAS) 1 та Практичних рекомендацій №2 щодо застосування МСФЗ – «Розкриття інформації про облікову політику»

У лютому 2021 року Рада з МСФЗ випустила поправки до МСБО (IAS) 1 та Практичних рекомендацій №2 щодо застосування МСБО «Формування суджень про суттєвість», які містять керівництво та приклади, які допомагають суб'єктам господарювання застосовувати судження щодо суттєвості при розкритті інформації про облікову політику. Поправки повинні допомогти суб'єктам господарювання розкривати більш корисну інформацію про облікову політику за рахунок заміни вимоги про розкриття суб'єктами господарювання «значних положень» облікової політики на вимогу про розкриття «істотної інформації» про облікову політику, а також за рахунок додавання керівництва щодо того, як суб'єкти господарювання повинні застосовувати поняття суттєвості при ухваленні рішень про розкриття інформації про облікову політику.

Поправки до МСБО 1 застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, з можливістю дострокового застосування. Оскільки поправки до Практичних рекомендацій №2 щодо застосування МСБО містять необов'язкове керівництво щодо застосування визначення суттєвості щодо інформації про облікову політику, обов'язкова дата набуття чинності даних поправок відсутня.

На даний час Група проводить оцінку впливу даних поправок, які можуть вплинути на розкриття інформації про облікову політику Групи.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ
(у тисячах гривень)

5. ЧИСТИЙ ПРОЦЕНТНИЙ ДОХІД

Чистий процентний дохід представлений наступним чином:

	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року
Процентні доходи включають:		
Процентні доходи, розраховані з використанням методу ефективного відсотка, включають:		
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю		
Проценти за кредитами, наданими клієнтам	10 384 207	8 704 190
Проценти за інвестиціями	5 962 999	3 469 187
Проценти за коштами в банках	7 600	98 476
Інші процентні доходи	705	4 565
Всього процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю	16 355 511	12 276 418
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		
Проценти за інвестиціями	1 454 076	2 823 212
Всього процентних доходів, розрахованих з використанням методу ефективного відсотка	17 809 587	15 099 630
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		
Проценти за інвестиціями	2 753 647	2 623 138
Проценти за кредитами, наданими клієнтам	789 307	744 174
Всього процентних доходів	21 352 541	18 466 942
Процентні витрати включають:		
Процентні витрати за фінансовими зобов'язаннями, що оцінюються за амортизованою вартістю		
Проценти за рахунками клієнтів	(6 342 504)	(8 840 648)
Проценти за випущеними єврооблігаціями (Примітка 19)	(817 962)	(1 210 767)
Проценти за іншими запозиченими коштами (Примітка 20)	(158 274)	(213 142)
Проценти за субординованим боргом (Примітка 22)	(68 343)	(111 025)
Проценти за коштами банків:		
Процентні витрати за зобов'язаннями перед Національним банком України	(539 399)	(29 468)
Процентні витрати за зобов'язаннями перед іншими банками	–	(588)
Інші процентні витрати	–	(1)
Всього процентні витрати за фінансовими зобов'язаннями, що оцінюються за амортизованою вартістю	(7 926 482)	(10 405 639)
Проценти за зобов'язаннями з оренди	(62 863)	(70 496)
Всього процентних витрат	(7 989 345)	(10 476 135)
Чистий процентний дохід	13 363 196	7 990 807

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ
(у тисячах гривень)

6. КОМІСІЙНІ ДОХОДИ І ВИТРАТИ

Комісійні доходи і витрати представлені таким чином:

	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року
Комісійні доходи		
Операції з платіжними картками	6 172 062	4 687 524
Розрахунково-касові операції	3 140 179	2 937 823
Кредитне обслуговування клієнтів	134 625	120 271
Операції з іноземною валютою	122 407	108 233
Позабалансові операції	58 270	44 768
Операції з цінними паперами	4 223	3 233
Інші	170 612	141 942
Всього комісійних доходів	9 802 378	8 043 794
Комісійні витрати		
Операції з платіжними картками	(3 410 208)	(2 936 140)
Розрахунково-касові операції	(125 830)	(102 928)
Операції з іноземною валютою	(32 929)	(27 005)
Операції з цінними паперами	(6 171)	(5 347)
Позабалансові операції	(12 181)	(5 822)
Інші	(10 465)	(3 614)
Всього комісійних витрат	(3 597 784)	(3 080 856)

7. ЧИСТИЙ ПРИБУТОК/(ЗБИТОК) ВІД ОПЕРАЦІЙ З ФІНАНСОВИМИ ІНСТРУМЕНТАМИ, ЩО ОЦІНЮЮТЬСЯ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ ЧЕРЕЗ ПРИБУТОК АБО ЗБИТОК

Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими інструментами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, представлено наступним чином:

	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року
<i>Торгові операції, нетто:</i>		
Похідні фінансові інструменти	2 564	(767)
Інвестиції	627	176
<i>Зміна справедливої вартості:</i>		
Кредити, надані клієнтам	(861 076)	(294 764)
Інвестиції	(4 473 107)	6 597 437
Всього чистого прибутку/(збитку) від операцій з фінансовими інструментами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	(5 330 992)	6 302 082

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

8. ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ

Операційні витрати представлені таким чином:

	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року
Витрати на виплати працівникам		
Заробітна плата та премії	4 578 174	4 374 059
Нарахування на фонд заробітної плати	1 110 484	1 061 833
Інші короткострокові виплати працівникам	623 447	567 274
Інші витрати на працівників	1 067	1 267
Всього витрат на виплати працівникам	6 313 172	6 004 433
Амортизаційні витрати		
Амортизація основних засобів (Примітка 15)	1 371 016	1 270 226
Амортизація активів з права користування (Примітка 15)	210 828	196 181
Амортизація нематеріальних активів (Примітка 15)	279 481	208 840
Всього амортизаційних витрат	1 861 325	1 675 247
Збиток від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	–	175 669
Інші адміністративні та операційні витрати		
Технічне обслуговування основних засобів	1 518 654	1 159 542
Послуги зв'язку	486 743	487 416
Збиток від переоцінки основних засобів	–	243 973
Комунальні послуги	191 307	130 990
Податки, крім податку на прибуток	153 221	128 848
Витрати на пальне	123 410	106 378
Офісні витрати	81 629	101 964
Витрати на охорону	69 985	68 260
Професійні послуги	106 270	91 809
Оренда	133 213	134 533
Витрати на страхування	35 090	25 226
Витрати на рекламу	31 656	28 696
Витрати на відрядження	9 546	8 757
Інші витрати	481 349	600 838
Всього інших адміністративних та операційних витрат	3 422 073	3 317 230
Всього операційних витрат	11 596 570	11 172 579

9. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК

Група розраховує податок на прибуток шляхом добутку ставки оподаткування та об'єкту оподаткування, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності Банку відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до вимог діючого податкового законодавства України. Суми різниць визначаються на підставі даних окремого податкового обліку.

Прибуток Групи оподатковується податком на прибуток за ставкою 18% (у 2020 році – 18%).

Відстрочені податки відображають чистий податковий вплив тимчасових різниць між балансовою вартістю активів і зобов'язань для цілей окремої фінансової звітності та сумою, яка використовується для цілей оподаткування.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Податковий вплив змін цих тимчасових різниць у 2021 році докладно представлено нижче:

	1 січня 2021 року	Проведено через прибутки або збитки	Проведено через інший сукупний дохід	31 грудня 2021 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які підлягають вирахуванню				
Інші зобов'язання	114 137	35 889	–	150 026
Інші активи	37 685	(792)	–	36 893
Боргові цінні папери	3 672	144	–	3 816
Податкові збитки, перенесені на наступні періоди	4 087 152	(2 039 375)	–	2 047 777
Всього відстрочених податкових активів	4 242 646	(2 004 134)	–	2 238 512
Невизнаний відстрочений податковий актив	(3 973 618)	1 992 284	–	(1 981 334)
Чисті відстрочені податкові активи	269 028	(11 850)	–	257 178
Інші активи	(130 137)	–	–	(130 137)
Боргові цінні папери	(87 575)	716	57 338	(29 521)
Основні засоби та нематеріальні активи	(247 088)	17 123	449	(229 516)
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами, наданими клієнтам	(38 061)	(3 647)	–	(41 708)
Всього відстрочених податкових зобов'язань	(502 861)	14 192	57 787	(430 882)
Чисті визнані відстрочені податкові зобов'язання	(233 833)	2 342	57 787	(173 704)

Податковий вплив змін цих тимчасових різниць у 2020 році докладно представлено нижче:

	1 січня 2020 року	Проведено через прибутки або збитки	Проведено через інший сукупний дохід	31 грудня 2020 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які підлягають вирахуванню				
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами, наданими клієнтам	(38 205)	38 205	–	–
Інші зобов'язання	94 806	19 331	–	114 137
Інші активи	41 992	(4 307)	–	37 685
Боргові цінні папери	3 793	(121)	–	3 672
Податкові збитки, перенесені на наступні періоди	4 653 491	(566 339)	–	4 087 152
Всього відстрочених податкових активів	4 755 877	(513 231)	–	4 242 646
Невизнаний відстрочений податковий актив	(4 516 725)	543 107	–	(3 973 618)
Чисті відстрочені податкові активи	239 152	29 876	–	269 028
Інші активи	(130 137)	–	–	(130 137)
Боргові цінні папери	(126 011)	–	38 436	(87 575)
Основні засоби та нематеріальні активи	(352 798)	52 130	53 580	(247 088)
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами, наданими клієнтам	–	(38 061)	–	(38 061)
Всього відстрочених податкових зобов'язань	(608 946)	14 069	92 016	(502 861)
Чисті визнані відстрочені податкові зобов'язання	(369 794)	43 945	92 016	(233 833)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Податковим кодексом України в редакції, що діє на момент складання фінансової звітності, не передбачені обмеження щодо строків перенесення податкових збитків минулих років в зменшення об'єкту оподаткування податком на прибуток наступних звітних періодів.

Відстрочені податкові активи станом на 31 грудня 2021 та 2020 років були розраховані на основі ставок оподаткування, які будуть застосовуватися у періоди, коли будуть реалізовуватися тимчасові різниці.

Станом на 31 грудня 2021 року, нараховані відстрочені податкові активи у сумі 1 981 334 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 3 973 618 тис. грн.) не були визнані в консолідованому звіті про фінансовий стан, оскільки керівництво Групи вважає, що вірогідність використання такого активу в майбутньому є невисокою.

Вивірення між витратами зі сплати податку та прибутком згідно консолідованої фінансової звітності, представлено таким чином:

	Рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	Рік, що закінчився 31 грудня 2020 року
Прибуток до оподаткування	1 051 879	2 732 438
Нормативна ставка оподаткування	18%	18%
Податок за нормативною ставкою оподаткування	189 338	491 839
Вплив витрат, які не підлягають вирахуванню	7 362	7 223
Вплив зміни ставки податку на прибуток та законодавства	3	1
Зміна невизнаного відстроченого податкового активу	(1 992 284)	(543 107)
Ефект від списання безнадійної заборгованості, що не відповідає ознакам безнадійності	1 784 891	-
Інші коригування	8 352	111
Витрати/(відшкодування) з податку на прибуток	(2 338)	(43 933)
Витрати з поточного податку на прибуток	4	12
Відшкодування відстроченого податку на прибуток	(2 342)	(43 945)
Витрати/(відшкодування) з податку на прибуток	(2 338)	(43 933)

Зміни у відстрочених податкових активах/(зобов'язаннях) представлені наступним чином:

	Рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	Рік, що закінчився 31 грудня 2020 року
На початок періоду	(233 833)	(369 794)
Зміна відстрочених податкових зобов'язань, визнана у прибутках або збитках	2 342	43 945
Податковий ефект від зміни резерву переоцінки майна	449	53 580
Податковий ефект, що виникає на резерві переоцінки цінних паперів, що оцінюються через інший сукупний дохід	57 338	38 436
На кінець періоду	(173 704)	(233 833)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

10. ПРИБУТОК НА АКЦІЮ

Для цілей цієї консолідованої фінансової звітності, прибуток на одну акцію не розкривається, оскільки 100% акцій належать державі.

11. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Кореспондентські рахунки	6 712 301	11 327 031
За вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки	(7 064)	(10 607)
<i>Всього кореспондентські рахунки</i>	<i>6 705 237</i>	<i>11 316 424</i>
Готівкові кошти	10 850 522	10 793 959
Залишки на рахунках у Національному банку України	1 445 560	4 442 816
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	19 001 319	26 553 199

Залишки на рахунках у НБУ являють собою кошти, розміщені в НБУ для забезпечення щоденних розрахунків та інших операцій.

Інформація про рух резерву під очікувані кредитні збитки грошових коштів та їх еквівалентів розкривається у Примітці 29.

Станом на 31 грудня 2021 року кореспондентські рахунки в інших банках у складі грошових коштів та їх еквівалентів у сумі 1 815 569 тис. грн. (9,55%) були розміщені у трьох банках однієї банківської групи (31 грудня 2020 року: 5 473 916 тис. грн. (20,61%) були розміщені в одному банку), що становить значну концентрацію.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ
(у тисячах гривень)

12. КРЕДИТИ, НАДАНІ КЛІЄНТАМ

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Кредити, які оцінюються за амортизованою вартістю	72 716 125	60 749 810
Кредити, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток (Примітка 26)	2 037 961	2 476 267
Всього кредитів, наданих клієнтам	74 754 086	63 226 077
Кредити, які оцінюються за амортизованою вартістю		
Кредити, надані юридичним особам:		
Кредити корпоративним суб'єктам господарювання	57 561 182	68 565 135
За вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами корпоративним суб'єктам господарювання	(9 513 449)	(22 463 185)
Всього кредити корпоративним суб'єктам господарювання	48 047 733	46 101 950
Кредити органам державної влади та органам місцевого самоврядування	11 140 533	5 819 542
За вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами органам державної влади та органам місцевого самоврядування	(94 709)	(89 449)
Всього кредити органам державної влади та органам місцевого самоврядування	11 045 824	5 730 093
Іпотечні кредити	2 075	4 535
За вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки за іпотечними кредитами	–	(1 745)
Всього іпотечні кредити	2 075	2 790
Кредити, надані фізичним особам:		
Іпотечні кредити	3 176 327	2 038 005
За вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки за іпотечними кредитами, наданими фізичним особам	(643 740)	(827 692)
Всього іпотечні кредити	2 532 587	1 210 313
Інші кредити	13 467 535	10 343 099
За вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами, наданими фізичним особам	(2 379 629)	(2 638 435)
Всього інші кредити	11 087 906	7 704 664
Всього кредитів, які оцінюються за амортизованою вартістю	72 716 125	60 749 810
Кредити, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		
Кредити, надані юридичним особам		
Кредити корпоративним суб'єктам господарювання	2 037 961	2 476 267
Всього кредитів, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	2 037 961	2 476 267

Інформація про рух резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами розкривається у Примітці 29.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

У нижченаведеній таблиці представлена структура позичальників Групи за секторами економіки:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Аналіз за секторами економіки		
Енергетика	18 884 112	20 518 538
Фізичні особи	16 643 862	12 381 104
Будівництво та нерухомість	11 129 869	11 249 544
Нафтогазова та хімічна промисловість	7 159 735	7 059 939
Органи місцевого самоврядування	5 557 726	3 108 068
Торівля	5 395 506	5 595 614
Сільське господарство	5 333 641	3 562 085
Будівництво та ремонт доріг	5 279 505	2 911 154
Виробництво і переробка харчових продуктів та напоїв	5 159 163	14 940 283
Гірничодобувна та металургійна промисловість	3 803 019	4 488 383
Транспорт	1 418 403	133 182
Виробництво промислових та товарів народного споживання	836 515	1 056 046
Послуги	458 619	459 015
Машинобудування	141 605	1 573 212
Видавнича діяльність	30 228	26 099
Фінансові послуги	10 220	18 364
Медіа та зв'язок	8 488	96 256
Інші	135 397	69 697
	87 385 613	89 246 583
За вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки	(12 631 527)	(26 020 506)
Всього кредитів, наданих клієнтам	74 754 086	63 226 077

Група отримала нерухомість та інші активи в якості погашення заборгованості за проблемними кредитами. Станом на 31 грудня 2021 року такі активи у сумі 1 079 230 тис. грн. відображені у складі інших активів (31 грудня 2020 року: 1 570 749 тис. грн.) (Примітка 16).

Кредити, надані фізичним особам, включають такі продукти:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Іпотечні кредити	3 176 327	2 038 005
Інші кредити:		
Кредити з використанням платіжних карток	5 296 263	4 399 749
Автокредити	4 797 608	2 810 990
Споживчі кредити, забезпечені нерухомістю та гарантіями	1 352 753	1 732 384
Інші споживчі кредити	2 020 911	1 399 976
	16 643 862	12 381 104
За вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами, наданими фізичним особам	(3 023 369)	(3 466 127)
Всього кредитів, наданих фізичним особам	13 620 493	8 914 977

Станом на 31 грудня 2021 року кредити валовою балансовою вартістю 36 003 473 тис. грн. (41%) (31 грудня 2020 року: 40 220 368 тис. грн. (45%)) були надані десятиєм позичальникам, що становить значну концентрацію.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ
(у тисячах гривень)

13. ІНВЕСТИЦІЇ

	31 грудня 2021 року			31 грудня 2020 року		
	За справедливою вартістю через прибутки/збитки	За справедливою вартістю через інший сукупний дохід	За амортизованою вартістю	За справедливою вартістю через прибутки/збитки	За справедливою вартістю через інший сукупний дохід	За амортизованою вартістю
Державні боргові цінні папери України:						
Короткострокові державні боргові цінні папери	-	-	5 407 543	-	-	19 615 494
Середньострокові державні боргові цінні папери	-	-	52 858 270	-	8 818 004	41 864 394
Довгострокові державні боргові цінні папери	42 786 103	2 254 244	5 772 249	46 152 268	2 358 244	5 765 731
Резерв під очікувані кредитні збитки	-	-	(114 383)	-	-	(151 842)
Всього державні боргові цінні папери України	42 786 103	2 254 244	63 923 679	46 152 268	11 176 248	67 093 777
Інші:						
Корпоративні боргові інструменти:						
Облігації, випущені підприємствами	-	548 630	41 439	-	625 886	41 945
Облігації, випущені Державною іпотечною установою	-	-	830 542	-	-	840 116
Резерв під очікувані кредитні збитки	-	-	(9 662)	-	-	(10 702)
Всього корпоративні боргові інструменти	-	548 630	862 319	-	625 886	871 359
Інші боргові інструменти:						
Боргові зобов'язання НБУ	-	-	17 503 835	-	-	3 000 411
Облігації, випущені органами місцевого самоврядування	-	-	231 552	-	450 269	302 197
Резерв під очікувані кредитні збитки	-	-	(2 589)	-	-	(1 442)
Всього інші боргові інструменти	-	-	17 732 798	-	450 269	3 301 166
Всього боргових цінних паперів	42 786 103	2 802 874	82 518 796	46 152 268	12 252 403	71 266 302
Дольові цінні папери:						
Акції компаній	-	578 266	-	-	580 568	-
Всього дольових цінних паперів	-	578 266	-	-	580 568	-
Всього інвестицій	42 786 103	3 381 140	82 518 796	46 152 268	12 832 971	71 266 302

Інформація про рух резервів під очікувані кредитні збитки за інвестиціями представлена у Примітці 29.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Станом на 31 грудня 2021 року на виконання умов договору про зберігання запасів готівки Національного банку, в якості застави передано державні боргові цінні папери України балансовою вартістю 11 926 503 тис. грн., а саме: які обліковуються за амортизованою собівартістю балансовою вартістю 3 035 906 тис. грн.; які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки балансовою вартістю 8 890 597 тис. грн. Станом на 31 грудня 2020 року за цим же договором були передані державні боргові цінні папери України, балансовою вартістю 12 302 575 тис. грн., а саме: які обліковуються за амортизованою собівартістю балансовою вартістю 2 714 572 тис. грн.; які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки балансовою вартістю 9 588 003 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2021 року державні боргові цінні папери України, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки балансовою вартістю 428 702 тис. грн. були використані як забезпечення за кредитами, отриманими від Фонду розвитку підприємництва (31 грудня 2020 року: 459 748 тис. грн.) (Примітка 20).

Група, згідно з умовами генерального кредитного договору, укладеного з Національним банком України надала у заставу державні боргові цінні папери України, станом на 31 грудня 2021 року балансова вартість переданих активів становить 11 609 640 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 31 984 806 тис. грн.). В заставу передано цінні папери, що обліковуються за амортизованою собівартістю у сумі 11 609 640 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 22 982 181 тис. грн.) та цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід, у сумі нуль гривень (31 грудня 2020 року: 9 002 625 тис. грн.).

Акції компаній – це інвестиції в інструменти капіталу призначені як такі, що оцінюються за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході, представлені переважно акціями платіжних систем Visa і Mastercard. Група вважає ці акції стратегічною інвестицією і не планує ними торгувати. Станом на 31 грудня 2021 року справедлива вартість акцій платіжних систем Visa і Mastercard становила 548 532 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 551 179 тис. грн.). Протягом 2021 року Група отримала 3 324 тис. грн. дивідендів (за 2020 рік: 2 546 тис. грн.).

14. ІНВЕСТИЦІЙНА НЕРУХОМІСТЬ

Станом на 31 грудня 2021 року Група обліковувала в складі інвестиційної нерухомості майно балансовою вартістю 633 099 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 633 526 тис. грн.), яке було прийняте на баланс Банку в процесі застосування процедури фінансової реструктуризації грошового зобов'язання позичальника відповідно до Закону України «Про фінансову реструктуризацію». Майно було оцінене незалежним оцінювачем із використанням дохідного методу. Відповідно до укладеного між Групою та позичальником Плану реструктуризації, вказане майно було передане в операційну оренду позичальнику до 28 грудня 2024 року.

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Залишок на 1 січня	633 526	809 070
Приріст у результаті подальших видатків, визнаних як актив	–	125
Вибуття	(427)	–
Переоцінка відображена у складі прибутків та збитків	–	(175 669)
Залишок на 31 грудня	633 099	633 526

Орендний дохід за 2021 рік становив 24 866 тис. грн. (за 2020 рік: 47 067 тис. грн.).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Інформація щодо недисконтованих орендних платежів за договором оренди представлена нижче:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
2021	–	42 974
2022	43 018	49 113
2023	54 024	49 113
2024	106 175	49 113
Всього	203 217	190 313

Станом на 31 грудня 2021 року зміна недисконтованих орендних платежів відбулася у зв'язку із внесенням змін в умови договору.

15. ОСНОВНІ ЗАСОБИ ТА НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ

Основні засоби та нематеріальні активи представлені таким чином:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Основні засоби		
Будівлі	2 960 402	3 000 098
Транспортні засоби	227 589	276 474
Офісне обладнання	1 394 851	1 599 309
Комп'ютерне обладнання	1 505 391	1 939 489
Комунікаційне та мережеве обладнання	405 694	454 163
Незавершене будівництво	4 828	19 142
Незавершені капітальні вкладення	380 978	524 671
Інші основні засоби	67 382	100 029
Всього основні засоби	6 947 115	7 913 375
Нематеріальні активи		
Комп'ютерне програмне забезпечення	1 959 027	1 681 961
Інші нематеріальні активи	90 482	130 109
Всього нематеріальні активи	2 049 509	1 812 070

До групи основних засобів «Будівлі» включені активи з права користування.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Рух основних засобів представлений нижче:

	Будівлі	Транспортні засоби	Офісне обладнання	Комп'ютерне обладнання	Комунікаційне та мережеве обладнання	Незавершене будівництво	Незавершені капітальні вкладення	Інші основні засоби	Всього основні засоби
Валова балансова вартість									
На 1 січня 2020 року	4 058 966	905 868	3 433 976	3 306 190	962 530	25 271	533 262	406 944	13 633 007
Приріст крім як у результаті об'єднання бізнесу	243	67	338 383	592 546	64 630	80 327	119 350	–	1 195 546
Збільшення/(зменшення) внаслідок переоцінки	(741 567)	–	–	–	–	–	–	–	(741 567)
Збільшення/(зменшення) через передачу	86 456	–	25 447	44 559	4 860	(86 456)	(127 905)	53 039	–
Збільшення/(зменшення) через переведення з незавершеного будівництва, незавершених капітальних вкладень	86 456	–	25 447	44 559	4 860	(86 456)	(127 905)	53 039	–
Збільшення/(зменшення) через інші зміни	239 151	–	–	–	–	–	–	–	239 151
Вибуття	(223)	(14 765)	(59 197)	(24 405)	(5 138)	–	(36)	(8 066)	(111 830)
На 31 грудня 2020 року	3 643 026	891 170	3 738 609	3 918 890	1 026 882	19 142	524 671	451 917	14 214 307
На 1 січня 2021 року	3 643 026	891 170	3 738 609	3 918 890	1 026 882	19 142	524 671	451 917	14 214 307
Приріст крім як у результаті об'єднання бізнесу	–	12 987	174 980	113 681	71 914	1 130	30 971	96	405 759
Збільшення/(зменшення) через передачу	66 713	–	50 308	32 673	20 676	(15 444)	(173 616)	18 690	–
Збільшення/(зменшення) через переведення з незавершеного будівництва, незавершених капітальних вкладень	66 713	–	50 308	32 673	20 676	(15 444)	(173 616)	18 690	–
Збільшення/(зменшення) через інші зміни	57 100	–	–	–	–	–	–	–	57 100
Вибуття	(11 134)	(21 116)	(68 726)	(20 708)	(6 899)	–	(1 048)	(16 668)	(146 299)
На 31 грудня 2021 року	3 755 705	883 041	3 895 171	4 044 536	1 112 573	4 828	380 978	454 035	14 530 867

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

	Будівлі	Транспортні засоби	Офісне обладнання	Комп'ютерне обладнання	Комунікаційне та мережеве обладнання	Незавершене будівництво	Незавершені капітальні вкладення	Інші основні засоби	Всього основні засоби
Накопичена амортизація та знецінення									
На 1 січня 2020 року	520 124	566 914	1 782 082	1 482 204	437 297	–	–	290 782	5 079 403
Амортизація	259 322	62 547	413 664	521 511	140 548	–	–	68 814	1 466 406
Збільшення/(зменшення) внаслідок переоцінки	(242 736)	–	–	–	–	–	–	–	(242 736)
Збільшення/(зменшення) через інші зміни	106 231	–	–	–	–	–	–	–	106 231
Вибуття	(13)	(14 765)	(56 446)	(24 314)	(5 126)	–	–	(7 708)	(108 372)
На 31 грудня 2020 року	642 928	614 696	2 139 300	1 979 401	572 719	–	–	351 888	6 300 932
На 1 січня 2021 року	642 928	614 696	2 139 300	1 979 401	572 719	–	–	351 888	6 300 932
Амортизація	320 495	61 872	426 827	580 413	141 042	–	–	51 176	1 581 825
Збільшення/(зменшення) через інші зміни	(167 693)	–	–	–	–	–	–	–	(167 693)
Вибуття	(427)	(21 116)	(65 807)	(20 669)	(6 882)	–	–	(16 411)	(131 312)
На 31 грудня 2021 року	795 303	655 452	2 500 320	2 539 145	706 879	–	–	386 653	7 583 752
Чиста балансова вартість									
На 31 грудня 2021 року	2 960 402	227 589	1 394 851	1 505 391	405 694	4 828	380 978	67 382	6 947 115
На 31 грудня 2020 року	3 000 098	276 474	1 599 309	1 939 489	454 163	19 142	524 671	100 029	7 913 375

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Будівлі та офісні приміщення, які знаходяться у власності Групи, були переоцінені за ринковою вартістю відповідно до висновку незалежного оцінювача станом на 1 грудня 2020 року. Для визначення справедливої вартості будівель та офісних приміщень оцінювачем застосовувався дохідний підхід – для офісних та торгово-офісних приміщень в м. Києві та обласних центрах та порівняльний підхід – для нерухомого майна за межами обласних центрів.

В результаті проведеної переоцінки вартість основних засобів групи «Будівлі» зменшилась на 498 831 тис. грн. Зменшення вартості будівель відображено у консолідованому звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід за 2020 рік у складі операційних витрат у сумі 243 973 тис. грн. (Примітка 8) та у складі відшкодування з податку на прибуток у сумі 43 917 тис. грн., у складі іншого сукупного доходу – 201 274 тис. грн., за вирахуванням ефекту відстроченого податку на прибуток – 53 580 тис. грн.

Якщо б будівлі обліковувалися за історичною собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та знецінення, їх балансова вартість на 31 грудня 2021 року становила б 1 366 073 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 1 377 878 тис. грн.).

Деякі будівлі, які ще не введені в експлуатацію, представлені у категорії незавершеного будівництва. Балансова вартість таких будівель станом на 31 грудня 2021 року становила 4 828 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 19 142 тис. грн.).

Рух активів з права користування представлений нижче:

	Будівлі	
	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року
Валова вартість		
1 січня	920 783	681 632
Надходження та зміни умов договорів	57 100	239 151
31 грудня	977 883	920 783
Накопичена амортизація		
1 січня	539 231	236 819
Амортизація	210 828	196 181
Зміни умов договорів	(167 693)	106 231
31 грудня	582 366	539 231
Залишкова вартість станом на		
1 січня	381 552	681 632
31 грудня	395 517	381 552

За 2021 рік Група визнала витрати за короткостроковими договорами оренди у сумі 9 464 тис. грн. та за договорами оренди, за якими базовий актив є малоцінним, у сумі 37 092 тис. грн. (за 2020 рік: у сумі 10 568 тис. грн. та 32 043 тис. грн., відповідно).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Рух нематеріальних активів представлений нижче:

	Комп'ютерне програмне забезпечення	Інші нематеріальні активи	Всього нематеріальні активи
Валова балансова вартість			
На 1 січня 2020 року	1 883 717	191 367	2 075 084
Приріст крім як у результаті об'єднання бізнесу	513 353	113 082	626 435
Збільшення/(зменшення) через передачу, нематеріальні активи за винятком гудвілу	174 255 (1 025)	(174 255) (28)	– (1 053)
	2 570 300	130 166	2 700 466
На 31 грудня 2020 року			
На 1 січня 2021 року	2 570 300	130 166	2 700 466
Приріст крім як у результаті об'єднання бізнесу	94 597	422 343	516 940
Збільшення/(зменшення) через передачу, нематеріальні активи за винятком гудвілу	461 950 (491)	(461 950) –	– (491)
	3 126 356	90 559	3 216 915
На 31 грудня 2021 року			
Накопичена амортизація			
На 1 січня 2020	680 543	47	680 590
Амортизація	208 821	19	208 840
Вибуття	(1 025)	(9)	(1 034)
	888 339	57	888 396
На 31 грудня 2020 року			
На 1 січня 2021 року	888 339	57	888 396
Амортизація	279 481	20	279 501
Вибуття	(491)	–	(491)
	1 167 329	77	1 167 406
На 31 грудня 2021 року			
Чиста балансова вартість			
На 31 грудня 2021 року	1 959 027	90 482	2 049 509
На 31 грудня 2020 року	1 681 961	130 109	1 812 070

Нематеріальні активи представлені переважно ліцензіями на користування програмним забезпеченням.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

16. ІНШІ АКТИВИ

Інші активи включають:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Інші фінансові активи		
Обмежені до використання грошові кошти та їх еквіваленти	48 100	4 464 465
За вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки	–	(4 418 115)
Всього обмежені до використання грошові кошти та їх еквіваленти	48 100	46 350
Дебіторська заборгованість за розрахунками за цінними паперами	–	1 642 422
Розрахунки з системами переказу грошових коштів	292 964	279 162
Дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	–	256 088
Нараховані доходи	245 858	223 172
Інша дебіторська заборгованість	4 253	6 767
За вирахування резерву під очікувані кредитні збитки	(122 289)	(1 977 359)
Всього дебіторська заборгованість за розрахунками та інша дебіторська заборгованість	420 786	430 252
Всього інші фінансові активи	468 886	476 602
Інші нефінансові активи		
Забезпечення, що перейшло у власність Банку	1 079 230	1 570 749
Попередні платежі:		
Витрати майбутніх періодів	429 052	468 887
Передплати з придбання активів	287 963	150 606
Передплати за послуги	99 394	76 794
Передплата за банківські метали	3 625	–
За вирахування резерву на покриття збитків від знецінення	(77 447)	(70 811)
Всього попередні платежі	742 587	625 476
Банківські метали	30 100	57 434
Запаси	152 925	192 966
Різні інші активи:		
Заборгованість працівників та третіх осіб	73 784	84 832
Обов'язкові платежі	9 009	11 184
Інші	5	14
За вирахуванням резерву на покриття збитків від знецінення	(73 712)	(84 743)
Всього різні інші активи	9 086	11 287
Дебіторська заборгованість за податками за винятком податку на прибуток		
Дебіторська заборгованість за податком на додану вартість	278	3
Дебіторська заборгованість за іншими податками	–	355
Всього дебіторська заборгованість за податками за винятком податку на прибуток	278	358
Всього інші нефінансові активи	2 014 206	2 458 270

Інформація про зміни в резервах під інші активи наведена у Примітці 29.

Обмежені до використання грошові кошти та їх еквіваленти станом на 31 грудня 2020 року в сумі 4 418 115 тис. грн. представляли собою залишки на кореспондентських рахунках в національній та іноземних валютах в кількох банках, за якими було сформовано 100% резерву під очікувані кредитні ризики. Протягом 2021 року обмежені до використання грошові кошти та їх еквіваленти у сумі 4 267 670 тисяч в гривневому еквіваленті на дату списання були списані за рахунок резерву на виконання стратегії управління проблемною заборгованістю.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Дебіторська заборгованість за розрахунками за цінними паперами станом на 31 грудня 2020 року представляла собою несплачену під час погашення основну суму заборгованості та нараховані відсотки за корпоративними облігаціями. У зв'язку з пред'явленням корпоративних облігацій до погашення та не отриманням за ними оплати, така заборгованість була визнана як дебіторська заборгованість за цінними паперами та рекласифікована з інвестицій до інших активів. Резерв під дебіторську заборгованість за розрахунками за цінними паперами станом на 31 грудня 2020 року сформований на суму балансової вартості. Протягом 2021 року на виконання стратегії управління проблемною заборгованістю дебіторська заборгованість за розрахунками за цінними паперами у сумі 1 642 422 тис. грн. була списана за рахунок резервів.

Дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами станом на 31 грудня 2020 року включала дебіторську заборгованість за резервним акредитивом та банківськими гарантіями в іноземній валюті, за якими було сформовано 100% резерву під очікувані кредитні ризики. Протягом 2021 року на виконання стратегії управління проблемною заборгованістю дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами була списана за рахунок резерву у сумі 244 303 тисяч в гривневому еквіваленті на дату списання..

Банківські метали являють собою золото та срібло в сховищі.

17. КОШТИ БАНКІВ

Кошти банків представлені таким чином:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Кредити, отримані від Національного банку України	7 248 487	5 499 287
Кореспондентські рахунки інших банків	359 046	324 695
Зобов'язання перед іншими банками	750	–
Всього коштів банків	7 608 283	5 823 982

Кредити, отримані від Національного банку України, були отримані в рамках генерального кредитного договору, який забезпечено державними цінними паперами (Примітка 13).

18. РАХУНКИ КЛІЄНТІВ

Рахунки клієнтів включають:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Строкові депозити:		
Залишки на строкових депозитах від клієнтів	75 333 748	99 431 692
Залишки на інших депозитах від клієнтів	2 246 985	2 332 576
Рахунки до запитання:		
Залишки на поточних рахунках від клієнтів	113 665 633	82 519 867
Залишки на депозитах до запитання від клієнтів	206 273	1 881 317
Всього рахунків клієнтів	191 452 639	186 165 452

Залишки на інших депозитах від клієнтів включають залишки депозитів клієнтів, за якими сплив термін дії договору та за якими клієнти не зверталися протягом трьох або більше років.

Станом на 31 грудня 2021 року загальний залишок по рахунках десяти найбільших клієнтів складав 23 140 917 тис. грн., що становить 12% (31 грудня 2020 року: 15 997 748 тис. грн., що становить 9%). Станом на 31 грудня 2021 року загальний залишок по рахунках одного найбільшого клієнта становив 4% від загальної суми рахунків клієнтів (31 грудня 2020 року: 4%).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

У наведеній нижче таблиці представлена структура рахунків клієнтів за секторами економіки:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Аналіз за секторами економіки		
Фізичні особи	123 543 068	125 359 459
Енергетика	17 507 610	9 258 827
Нафтогазова та хімічна промисловість	8 015 114	6 765 739
Торгівля	7 546 691	7 221 800
Сільське господарство	7 484 151	7 625 900
Послуги	4 378 885	4 107 834
Будівництво та нерухомість	4 215 148	3 444 363
Медіа та зв'язок	3 368 299	3 070 056
Транспорт	2 981 456	4 873 077
Фінансові послуги	2 458 217	3 862 736
Машинобудування	1 623 620	1 579 524
Виробництво промислових та товарів народного споживання	1 132 999	1 273 724
Органи державного управління та місцевого самоврядування	1 261 491	1 363 447
Гірничодобувна та металургійна промисловість	583 837	560 623
Виробництво і переробка харчових продуктів та напоїв	362 429	849 502
Видавнича діяльність	85 311	109 445
Інші	4 904 313	4 839 396
Всього рахунків клієнтів	191 452 639	186 165 452

Станом на 31 грудня 2021 року до складу рахунків клієнтів входять депозити у сумі 554 160 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 54 190 тис. грн.), що утримуються в якості забезпечення зобов'язань за виданими гарантіями та іншими зобов'язаннями (Примітка 24).

У 2021 року Група припинила визнання зобов'язань за рахунками клієнтів Кримського республіканського управління у сумі 22 219 тис. грн., діяльність якого було припинено у 2014 році внаслідок анексії Криму, через відсутність даних для ідентифікації клієнтів. Одночасно, Банк визнав забезпечення для покриття можливих виплат за вказаними зобов'язаннями у повному обсязі. Забезпечення створено для покриття виплат по зобов'язаннях за рахунками клієнтів Кримського республіканського управління у разі отримання всієї інформації для ідентифікації клієнта, як того вимагає чинне законодавство України (Примітка 21).

19. ВИПУЩЕНІ ЄВРООБЛІГАЦІЇ

Випущені єврооблігації включають:

	Валюта	31 грудня 2021 року			31 грудня 2020 року		
		Строк погашення	Річна ставка, %	Балансова вартість	Строк погашення	Річна ставка, %	Балансова вартість
SSB NO.1 Plc	Долари США	березень 2022 – березень 2023	9,375	2 964 780	березень 2021 – березень 2023	9,375	5 142 605
SSB NO.1 Plc	Долари США	березень 2022 – березень 2025	9,625	4 943 316	березень 2021 – березень 2025	9,625	6 602 011
Всього інших запозичених коштів				7 908 096			11 744 616

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Зміни в випущених єврооблігаціях представлені наступним чином:

	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року
Залишок на 1 січня	11 744 616	18 303 877
Погашення єврооблігацій	(3 265 654)	(9 309 597)
Вплив зміни обмінних курсів іноземних валют	(424 516)	3 088 405
Процентні витрати (Примітка 5)	817 962	1 210 767
Виплачені проценти	(964 312)	(1 548 836)
Залишок на 31 грудня	7 908 096	11 744 616

5 березня та 8 вересня 2021 року Банк здійснив погашення по 35 000 тис. дол. США (разом 1 907 084 тис. грн. на дату погашення) частини кредиту, отриманого від SSB NO.1 Plc у березні та липні 2011 року. 18 березня та 16 вересня 2021 року Банк здійснив погашення по 25 000 тис. дол. США (разом 1 358 570 тис. грн. на дату погашення) частини кредиту, отриманого від SSB NO.1 Plc у березні 2013 року. Погашення відбулися у встановлені терміни, відповідно до умов кредитних договорів. Разом із плановими погашеннями частин основної суми кредитів, Банком також було здійснено сплату відсотків за кредитами.

5 березня та 8 вересня 2020 року Банк здійснив погашення по 35 000 тис. дол. США (разом 1 842 460 тис. грн. на дату погашення) частини кредиту, отриманого від SSB NO.1 Plc у березні та липні 2011 року. 18 березня та 17 вересня 2020 року Банк здійснив погашення 250 000 та 25 000 тис. дол. США (разом 7 467 137 тис. грн. на дату погашення) частини кредиту, отриманого від SSB NO.1 Plc у березні 2013 року. Погашення відбулися у встановлені терміни, відповідно до умов кредитних договорів. Разом із плановими погашеннями частин основної суми кредитів, Банком також було здійснено сплату відсотків за кредитами.

Банк має дотримуватися зобов'язань, які зазначені у кредитних угодах з SSB NO. 1 Plc по відношенню до випущених єврооблігацій. Ці зобов'язання включають: вимогу надавати фінансову звітність відповідно до графіку, вказаного нижче, обмеження оголошувати та сплачувати дивіденди або інші виплати у випадку, якщо може виникнути затримка по виплатах за єврооблігаціями або якщо такі виплати сукупно перевищують 30% від чистого прибутку Банку за результатами відповідного періоду (розрахованого відповідно до законодавства України), певні обмеження на операції з пов'язаними особами, та інші.

Згідно із умовами кредитних угод, Банк повинен надавати наступну фінансову звітність:

- річну фінансову звітність, підготовлену відповідно до МСФЗ, перевірену аудитором, протягом 180 днів від звітної дати;
- проміжну фінансову звітність за шість місяців, які закінчуються 30 червня, підготовлену відповідно до МСФЗ, не перевірену аудитором, протягом 120 днів від звітної дати.

SSB No. 1 Plc має право вимагати від Банку дотримуватися цих зобов'язань відповідно до умов договорів.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років не було порушення зобов'язань.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

20. ІНШІ ЗАПОЗИЧЕНІ КОШТИ

Інші запозичені кошти включають:

	Валюта	31 грудня 2021 року			31 грудня 2020 року		
		Строк погашення	Річна ставка, %	Балансова вартість	Строк погашення	Річна ставка, %	Балансова вартість
Кредити від Європейського інвестиційного банку	Долари США	лютий 2022 – лютий 2022	5,87	249 116	лютий 2021 – лютий 2022	5,87	772 912
Кредити від Європейського інвестиційного банку	Євро	червень 2022 – грудень 2024	4,26	875 573	червень 2021 – грудень 2024	4,26	1 311 600
Кредити від Європейського інвестиційного банку	Євро	березень 2022 – вересень 2024	4,43	887 112	березень 2021 – вересень 2024	4,43	1 328 870
Кредити від Європейського інвестиційного банку	Євро	січень 2022 – липень 2025	3,91	693 502	січень 2022 – липень 2025	3,91	779 169
Кредит від Фонду розвитку підприємництва	Євро	січень 2022	2,80	62 269	квітень 2021 – січень 2022	2,80	209 748
Кредит від Фонду розвитку підприємництва	Гривня	березень 2022	6,89	50 740	березень 2022	8,22	50 350
Всього інших запозичених коштів				2 818 312			4 452 649

Зміни в інших запозичених коштах представлені наступним чином:

	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року
Залишок на 1 січня	4 452 649	4 430 083
Погашення інших запозичених коштів	(1 221 165)	(1 098 849)
Вплив зміни обмінних курсів іноземних валют	(399 243)	1 126 961
Процентні витрати (Примітка 5)	158 274	213 142
Виплачені проценти	(172 203)	(218 688)
Залишок на 31 грудня	2 818 312	4 452 649

За кредитною угодою з ЄІБ, Банк повинен дотримуватися низки нефінансових зобов'язань та фінансових умов, що включають підтримання на певному рівні відповідних коефіцієнтів (нормативів).

Станом на 31 грудня 2021 року боргові цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки балансовою вартістю 428 702 тис. грн. (Примітка 13) були використанні як забезпечення за кредитами, отриманими від Фонду розвитку підприємництва (раніше – Німецько-Український фонд) (31 грудня 2020 року: боргові цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки балансовою вартістю 459 748 тис. грн.).

Згідно із умовами кредитної угоди з Фондом розвитку підприємництва, Банк повинен дотримуватися певних договірних зобов'язань та повинен надавати звітність.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років не було порушень зобов'язань.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

21. ІНШІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Інші зобов'язання включають:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Забезпечення		
Резерв під очікувані кредитні збитки за гарантіями та іншими зобов'язаннями кредитного характеру:		
Резерви за кредитними зобов'язаннями	323 598	266 169
Резерви за контрактами фінансової гарантії	483 290	367 925
Всього резерв під очікувані кредитні збитки за гарантіями та іншими зобов'язаннями кредитного характеру	806 888	634 094
Інше забезпечення:		
Забезпечення під зобов'язання перед клієнтами	22 219	–
Всього інше забезпечення	22 219	–
Всього забезпечення	829 107	634 094
Інші фінансові зобов'язання		
Зобов'язання з оренди	428 638	414 899
Інша кредиторська заборгованість:		
Кредиторська заборгованість за операціями з готівки	39 405	39 265
Кредиторська заборгованість за іншими операціями	17 297	11 936
Всього інша кредиторська заборгованість	56 702	51 201
Нараховані витрати	49 159	46 506
Всього інші фінансові зобов'язання	534 499	512 606
Інші нефінансові зобов'язання		
Податки до сплати, крім податку на прибуток:		
Кредиторська заборгованість за податком на додану вартість	16 317	11 879
Кредиторська заборгованість за іншими податками та обов'язковими платежами	77 631	96 416
Всього податки до сплати, крім податку на прибуток:	93 948	108 295
Отримані аванси	72 860	53 609
Кредиторська заборгованість за розрахунками з працівниками банку:		
Нарахування під невикористані відпустки	543 413	489 717
Нарахована премія та заробітна плата	86 446	75 933
Інша кредиторська заборгованість за розрахунками з працівниками банку	285	2 260
Всього кредиторська заборгованість за розрахунками з працівниками банку та отриманими авансами	630 144	567 910
Інші	83 345	72 484
Всього інші нефінансові зобов'язання	880 297	802 298
Всього інших зобов'язань	2 243 903	1 948 998

Інформація про рух резервів за гарантіями та іншими зобов'язаннями представлена у Примітці 29.

Забезпечення під зобов'язання перед клієнтами було сформоване для покриття виплат по зобов'язаннях за рахунками клієнтів Кримського республіканського управління у разі отримання всієї інформації для ідентифікації клієнта, як того вимагає чинне законодавство України (Примітка 18).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Зміни зобов'язань з оренди представлені наступним чином:

	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року
Залишок на 1 січня	414 899	465 211
Визнання зобов'язання	210 339	119 452
Погашення зобов'язання	(197 119)	(171 251)
Процентні витрати (Примітка 5)	62 863	70 496
Виплачені проценти	(62 344)	(69 009)
Залишок на 31 грудня	428 638	414 899

22. СУБОРДИНОВАНИЙ БОРГ

Субординований борг представлений таким чином:

Валюта	Строк погашення основного боргу	Процентна ставка, %	31 грудня 2021 року	Процентна ставка, %	31 грудня 2020 року
Долар США	19 січня 2024 року	7,03	878 960	7,22	1 276 240
Всього субординованого боргу			878 960		1 276 240

Зміни субординованого боргу представлені наступним чином:

	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року
Залишок на 1 січня	1 276 240	2 462 640
Погашення субординованого боргу	(345 470)	(1 368 599)
Вплив зміни обмінних курсів іноземних валют	(39 526)	239 123
Процентні витрати (Примітка 5)	68 343	111 025
Виплачені проценти	(80 627)	(167 949)
Залишок на 31 грудня	878 960	1 276 240

14 січня та 15 липня 2021 року Група здійснила погашення частини субординованого боргу у сумі по 6 250 тис. дол. США, що разом становило 345 470 тис. грн. на дату погашення. Разом із плановими погашеннями частин основної суми боргу, Групою також було здійснено сплату відсотків.

16 січня та 16 липня 2020 року Група здійснила погашення частини субординованого боргу у сумі 50 000 та 6 250 тис. дол. США, що разом становило 1 368 599 тис. грн. на дату погашення. Разом із плановими погашеннями частин основної суми боргу, Групою також було здійснено сплату відсотків.

При банкрутстві чи ліквідації Банку повернення цього боргу відбуватиметься після виплати зобов'язань Банку усім іншим кредиторам.

Згідно із умовами кредитної угоди, Банк повинен дотримуватися, певних договірних зобов'язань та повинен надавати:

- річну фінансову звітність, підготовлену відповідно до МСФЗ, перевірену аудитором, протягом 180 днів від звітної дати;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

- проміжну фінансову звітність за шість місяців, які закінчуються 30 червня, підготовлену відповідно до МСФЗ, не перевірену аудитором, протягом 120 днів від звітної дати.

SSB No. 1 Plc має право вимагати від Банку дотримуватися цих зобов'язань відповідно до умов договору.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років не було порушення зобов'язань.

23. АКЦІОНЕРНИЙ КАПІТАЛ

Акціонерний капітал представлений таким чином:

	Кількість акцій, у штуках	Номінальна вартість, тис. грн.	Скоригована сума, тис. грн.
31 грудня 2019 року	42 649	49 472 840	49 724 980
31 грудня 2020 року	42 649	49 472 840	49 724 980
31 грудня 2021 року	42 649	49 472 840	49 724 980

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років номінальна вартість однієї акції становила 1 160 000 грн. Усі акції відносяться до одного класу та мають право на один голос.

Дана консолідована фінансова звітність відображає суму сплаченого акціонерного капіталу за вартістю, яка скоригована на ефект гіперінфляції у сумі 252 140 тис. грн., яка мала місце до 31 грудня 2000 року.

У 2020 році Група виплатила частку прибутку на основі фінансового результату 2019 року до Державного бюджету України відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 24 квітня 2020 року № 328 «Про затвердження базового нормативу відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності у 2019 році господарських товариств, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави» в сумі 76 548 тис. грн.

У 2021 році Група виплатила частку прибутку на основі фінансового результату 2020 року до Державного бюджету України відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2021 року №415 «Про затвердження базового нормативу відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності у 2020 році господарських товариств, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави» в сумі 832 897 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років акціонерний капітал Групи сформований та внесений грошовими коштами, облігаціями внутрішньої державної позики та за рахунок прибутку, що спрямовувався на збільшення статутного капіталу, у розмірі 49 724 980 тис. грн., і враховував ефект гіперінфляції згідно з МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції».

Внески до статутного капіталу Групи були використані на ведення статутної діяльності.

24. УМОВНІ ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

У процесі своєї звичайної діяльності для задоволення потреб клієнтів Група виступає стороною щодо фінансових інструментів із позабалансовими ризиками. Дані інструменти, які несуть у собі кредитні ризики різного ступеня, не відображені у консолідованому звіті про фінансовий стан.

Максимальна сума можливих кредитних збитків Групи в результаті виконання умовних зобов'язань і контрактних зобов'язань з надання кредиту, у випадку невиконання зобов'язань іншою стороною, коли усі зустрічні кредити, застави або забезпечення виявляться знеціненими, представлена сумами за договорами щодо цих інструментів.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Для позабалансових зобов'язань Група використовує ту саму методику кредитного контролю та управління ризиками, що й для операцій, відображених у консолідованому звіті про фінансовий стан.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років номінальні суми або суми згідно з контрактами були такими:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Умовні фінансові зобов'язання та зобов'язання з надання кредитів		
Безвідкличні зобов'язання за кредитами та невикористаними кредитними лініями	18 317 761	14 199 955
Видані фінансові гарантії та інші аналогічні зобов'язання	1 206 390	739 221
Акредитиви та інші операції, пов'язані з умовними зобов'язаннями	1 033 730	1 071 489
Всього умовних фінансових зобов'язань та зобов'язань з надання кредитів	20 557 881	16 010 665

Станом на 31 грудня 2021 року нефінансові гарантії становили 294 315 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 7 291 тис. грн.).

Станом на 31 грудня 2021 року резерви під умовні фінансові зобов'язання та зобов'язання з надання кредитів, включаючи фінансові гарантії та інші аналогічні зобов'язання становили 806 888 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 634 094 тис. грн.), резерви під нефінансові гарантії становили дві тис. грн. (31 грудня 2020 року: нуль гривень) (Примітки 21, 29).

Станом на 31 грудня 2021 року видані гарантії та інші зобов'язання були забезпечені грошовими депозитами у сумі 554 160 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 54 190 тис. грн.) (Примітка 18).

Збільшення кредитів клієнтам в межах зобов'язань за кредитами та лімітів кредитних ліній затверджується Групою індивідуально у кожному випадку і залежить від фінансового стану позичальника, якості обслуговування боргу та інших факторів. Станом на 31 грудня 2021 року загальна сума таких відкличних зобов'язань складала 10 849 678 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 11 983 230 тис. грн.).

Загальна сума заборгованості за невикористаними кредитними лініями, акредитивами та гарантіями відповідно до договорів не обов'язково являє собою майбутні грошові вимоги, оскільки можливе закінчення терміну дії або скасування зазначених зобов'язань без надання позичальнику коштів.

Зобов'язання з капітальних витрат

Станом на 31 грудня 2021 року Група має зобов'язання з придбання нематеріальних активів на суму 218 942 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 137 580 тис. грн.).

Судові позови

Час від часу у процесі звичайної діяльності Групи клієнти та контрагенти висувають претензії до Групи. Керівництво вважає, що Група не понесе істотних збитків та, відповідно, жодні резерви на покриття таких збитків не були сформовані у даній консолідованій фінансовій звітності.

Оподаткування

Внаслідок наявності в законодавстві України, зокрема, податковому, положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачення, а також внаслідок практики, яка склалася в загалом нестабільному економічному середовищі через довільне тлумачення податковими органами різних аспектів господарської діяльності, податкові органи України можуть зайняти більш жорстку позицію у своїй інтерпретації законодавства при проведенні податкових перевірок. У поєднанні з можливим збільшенням зусиль зі збору податків на задоволення потреб бюджету, зазначене вище може призвести до збільшення рівня і частоти перевірок з боку податкових органів. Зокрема, можливо, що операції та діяльність, що не оскаржувалися в минулому, можуть бути оскаржені. В результаті чого можуть бути донараховані значні додаткові податки, пені та штрафи. Така невизначеність може стосуватись оцінки фінансових інструментів, резервів під очікувані кредитні збитки/на покриття збитків від знецінення, операцій з нерезидентами, а також відповідності ціноутворення ринковим умовам.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Податкове законодавство України не містить чітких вказівок в деяких областях. Час від часу, Група застосовує інтерпретацію таких невизначених областей, базуючись на нормах чинного законодавства України, міждержавних законодавчих актів про уникнення подвійного оподаткування, що призводить до застосування Групою (податковим агентом) ставки податку відповідно до міждержавних угод. Як було зазначено вище, такі податкові позиції можуть піддатися ретельній перевірці. Вплив будь-яких претензій з боку податкових органів не може бути надійно оцінений; однак, він може бути суттєвим для фінансового становища і/або загальних операцій Групи.

Станом на 31 грудня 2021 року Група не мала ні прострочених зобов'язань щодо сплати податків (наявність/відсутність податкового боргу), ні несплачених штрафних санкцій за порушення законодавства про фінансові послуги, у тому числі на ринку цінних паперів. На думку керівництва, Група сплатила усі податкові зобов'язання, тому дана консолідована фінансова звітність не містить резервів на покриття податкових збитків. Податкова звітність залишається відкритою для перевірок податковими органами протягом трьох років.

Станом на 31 грудня 2021 року Група не мала непередбачених активів та/або зобов'язань, щодо визнання яких на балансі є висока ймовірність, крім тих, що відображені у звітності станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

25. ОПЕРАЦІЇ З ПОВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ

До пов'язаних сторін або операцій з пов'язаними сторонами, як зазначено у МСБО 24 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін», відносяться:

- а) фізична особа або близький родич такої особи є пов'язаною стороною із суб'єктом господарювання, що звітує, якщо така особа:
 - i) контролює суб'єкт господарювання, що звітує, або здійснює спільний контроль над ним;
 - ii) має суттєвий вплив на суб'єкт господарювання, що звітує;
 - iii) є членом провідного управлінського персоналу суб'єкта господарювання, що звітує, або материнського підприємства суб'єкта господарювання, що звітує.
- б) суб'єкт господарювання є пов'язаним із суб'єктом господарювання, що звітує, якщо виконується будь-яка з таких умов:
 - i) суб'єкт господарювання та суб'єкт господарювання, що звітує, є членами однієї групи (а це означає, що кожне материнське підприємство, дочірнє підприємство або дочірнє підприємство під спільним контролем є зв'язаними одне з одним);
 - ii) один суб'єкт господарювання є асоційованим підприємством або спільним підприємством іншого суб'єкта господарювання (або асоційованого підприємства чи спільного підприємства члена групи, до якої належить інший суб'єкт господарювання);
 - iii) обидва суб'єкти господарювання є спільними підприємствами однієї третьої сторони;
 - iv) один суб'єкт господарювання є спільним підприємством третього суб'єкта господарювання, а інший суб'єкт господарювання є асоційованим підприємством цього третього суб'єкта господарювання;
 - v) суб'єкт господарювання є програмою виплат по закінченні трудової діяльності працівників або суб'єкта господарювання, що звітує, або будь-якого суб'єкта господарювання, який є зв'язаним із суб'єктом господарювання, що звітує. Якщо суб'єкт господарювання, що звітує, сам є такою програмою виплат, то працедавці-спонсори також є зв'язаними із суб'єктом господарювання, що звітує;
 - vi) суб'єкт господарювання перебуває під контролем або спільним контролем особи, визначеної в пункті а);
 - vii) особа, визначена в пункті а) i), має значний вплив на суб'єкт господарювання або є членом провідного управлінського персоналу суб'єкта господарювання (або материнського підприємства суб'єкта господарювання).

Операції та залишки з пов'язаними сторонами представляють собою операції з державою, суб'єктами господарювання, пов'язаними з органами державної влади (прямо та опосередковано), членами провідного управлінського персоналу Банку та суб'єктами господарювання, які контролюються, мають спільний контроль або знаходяться під їх суттєвим впливом.

Суб'єкти господарювання, пов'язані з органами державної влади – суб'єкти господарювання, які контролюються, перебувають під спільним контролем або суттєвим впливом органів державної влади. Органи державної влади – органи державної влади, урядові агенції та подібні органи державної влади – місцеві, національні або міжнародні. При розгляді взаємовідносин кожної можливої пов'язаної сторони особлива увага надається змісту відносин, а не тільки їхній юридичній формі.

Операції та залишки з пов'язаними сторонами, що представляють собою операції з державою та суб'єктами господарювання, пов'язаними з органами державної влади (прямо та опосередковано), розкриваються як операції та залишки з іншими пов'язаними сторонами.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Залишки Групи з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2021 та 2020 років наведені у таблиці нижче:

	31 грудня 2021 року				31 грудня 2020 року			
	Провідний управлінський персонал суб'єкта господарювання	Інші пов'язані сторони	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією	Провідний управлінський персонал суб'єкта господарювання	Інші пов'язані сторони	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією
АКТИВИ								
Грошові кошти та їх еквіваленти	–	1 643 983	1 643 983	19 001 319	–	4 513 976	4 513 976	26 553 199
Кредити, надані клієнтам	4 187	23 950 951	23 955 138	74 754 086	7 046	16 478 006	16 485 052	63 226 077
Інвестиції	–	127 865 514	127 865 514	128 686 039	–	128 905 873	128 905 873	130 251 541
Інші фінансові активи	–	100	100	468 886	–	100	100	476 602
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
Кошти банків	–	7 396 047	7 396 047	7 608 283	–	5 696 257	5 696 257	5 823 982
Рахунки клієнтів	58 267	28 407 921	28 466 188	191 452 639	68 988	20 073 226	20 142 214	186 165 452
Інші запозичені кошти	–	113 009	113 009	2 818 312	–	260 098	260 098	4 452 649
Інші нефінансові зобов'язання	12 068	–	12 068	880 297	12 841	–	12 841	802 298
Умовні зобов'язання та зобов'язання з надання кредитів до вирахування резерву під очікувані кредитні збитки	1 879	3 747 448	3 749 327	31 701 876	1 936	5 996 372	5 998 308	28 001 186

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

До консолідованого звіту про прибутки і та інший сукупний дохід за роки, що закінчилися 31 грудня 2021 та 2020 років, включені такі суми, що виникли у результаті операцій з пов'язаними сторонами:

	Рік, що закінчився 31 грудня 2021 року				Рік, що закінчився 31 грудня 2020 року			
	Провідний управлінський персонал суб'єкта господарювання	Інші пов'язані сторони	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією	Провідний управлінський персонал суб'єкта господарювання	Інші пов'язані сторони	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією
Процентні доходи	902	12 627 371	12 628 273	21 352 541	880	11 327 069	11 327 949	18 466 942
Процентні витрати	(1 557)	(1 490 296)	(1 491 853)	(7 989 345)	(2 782)	(1 017 687)	(1 020 469)	(10 476 135)
Комісійні доходи	111	405 903	406 014	9 802 378	109	374 044	374 153	8 043 794
Комісійні витрати	–	(55 920)	(55 920)	(3 597 784)	–	(31 488)	(31 488)	(3 080 856)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	–	(4 472 480)	(4 472 480)	(5 330 992)	–	6 597 613	6 597 613	6 302 082
Чистий прибуток/ (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти	–	(1 425)	(1 425)	2 351	–	492	492	2 363
Чистий прибуток/(збиток) від модифікації фінансових активів	–	(38 198)	(38 198)	(748 303)	–	(388 203)	(388 203)	(1 153 822)
Інші прибутки/(збитки)	–	7 006	7 006	348 072	–	5 172	5 172	291 300
Витрати на виплати працівникам	(167 609)	–	(167 609)	(6 313 172)	(125 858)	–	(125 858)	(6 004 433)
Інші адміністративні та операційні витрати	–	(118 132)	(118 132)	(3 422 073)	–	(118 108)	(118 108)	(3 317 230)
Компенсація провідному управлінському персоналу:	(168 382)	–	(168 382)	(6 313 172)	(127 613)	–	(127 613)	(6 004 433)
короткострокові виплати працівникам	(158 273)	–	(158 273)		(119 368)	–	(119 368)	
соціальні відрахування	(10 109)	–	(10 109)		(8 245)	–	(8 245)	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

26. СПРАВЕДЛИВА ВАРТІСТЬ

МСФЗ визначає справедливу вартість як ціну, яка була б отримана від продажу активу або виплачена під час передачі зобов'язання у регулярній операції між учасниками ринку на дату оцінки

Справедлива вартість визначалася Групою з використанням наявної ринкової інформації, якщо така існує, та відповідних методів оцінки. Однак, для інтерпретації ринкової інформації з метою визначення оціночної справедливої вартості необхідні певні судження. Для визначення справедливої вартості керівництво застосувало всю наявну ринкову інформацію. Оцінки, представлені в цій консолідованій фінансовій звітності, можуть не відображати суми, які Група зможе отримати при фактичній реалізації наявного в нього пакета тих чи інших активів чи повинна буде сплатити при передачі зобов'язань.

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань Групи, які оцінюються за справедливою вартістю на постійній основі, а також справедлива вартість будівель

Деякі фінансові активи та фінансові зобов'язання, а також будівлі Групи, оцінюються за справедливою вартістю на кінець звітного періоду. Нижче подається інформація про способи визначення справедливої вартості цих активів та зобов'язань (зокрема, методики оцінки та використані вхідні дані):

Активи/ зобов'язання	Рівень ієрархії справедливої вартості	Методики оцінки та ключові вхідні дані
Інвестиції	1	Ціни котирування (нескориговані) на активних ринках (до яких Група має доступ на дату оцінки) на ідентичні цінні папери. Для розрахунку справедливої вартості використовується ринковий підхід.
	2	Дискontовані потоки грошових коштів. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються на основі інформації, для якої усі суттєві дані можна прямо або опосередковано отримати за допомогою спостереження, і оцінки використовують одну або декілька визначених цін, які піддаються спостереженню, для звичайних операцій на ринках, які не вважаються активними
	3	Дискontовані потоки грошових коштів. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються з використанням ринкових даних, що піддаються спостереженню, а також даних, що не піддаються спостереженню. До даних, що не піддаються спостереженню, відносяться припущення щодо майбутніх фінансових показників емітента та його профілю ризику. Справедлива вартість вбудованого опціону за облігаціями внутрішньої державної позики з індексованою вартістю визначається з використанням скоригованої моделі оцінки Європейських валютних опціонів (форма Гармана-Колхагена формули Блека-Шоулза). Вказаний розрахунок здійснюється з використанням таких вхідних даних: - курс страйк долара США до гривні. Визначається як середньомісячний курс долара США до гривні на міжбанківському валютному ринку за місяць, що передував даті емісії відповідної серії ОВДП з індексованою вартістю (згідно механізму індексації, що передбачений умовами емісії). Для облігацій внутрішньої державної позики з індексованою вартістю в портфелі Банку курс страйк коливається в межах 14,81 – 27,23 гривень за долар США, залежно від дати емісії відповідної серії ОВДП; - форвардний курс долара США до гривні. Визначається виходячи зі ставок безризикової доходності в доларах США (за даними доходності до погашення державних цінних паперів США) і гривні (за даними кривої безкупонної доходності, що публікується Національним банком України). Станом на 31 грудня 2021 року оцінене значення форвардного курсу долара США до гривні, яке прийнято до розрахунку справедливої вартості вбудованого опціону, коливалось від 32,43 грн. / дол. США для часового горизонту 1,56 років до 63,40 грн./дол. США для часового горизонту 10,14 років (станом на 31 грудня 2020 року: від 37,48 грн. / дол. США для часового горизонту 2,56 років до 72,26 грн./дол. США для часового горизонту 11,14 років); - волатильність курсу долара США до гривні. Визначається як річна волатильність міжбанківського курсу долара США до гривні. Станом на

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Активи/ зобов'язання	Рівень ісрархії справедливої вартості	Методики оцінки та ключові вхідні дані
Кредити, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	3	31 грудня 2021 року волатильність курсу долара США до гривні склала 16,06% (станом на 31 грудня 2020 року: 17,24%); ставка дисконтування. Визначається за даними кривої безкупонної доходності, що публікується Національним банком України. Станом на 31 грудня 2021 року ставка дисконтування коливалась в межах від 12,13% річних для строку 3,83 років, до 9,82% річних для строку 10,14 років (на 31 грудня 2020 року: від 11,14 % річних для строку 2,56 років, до 9,41% річних для строку 11,14 років). Дисконтовані потоки грошових коштів Майбутні потоки грошових коштів оцінюються виходячи з очікуваних грошових потоків погашення за кредитом та коригуються на величину ризику з урахуванням аналітичних оцінок Групи щодо їх сум та строків, з урахуванням ймовірностей їх виникнення. Дисконтування здійснюється за скоригованими на премію за системний ризик процентними ставками у відповідній валюті, які визначаються за даними кривої безкупонної доходності, що публікується Національним банком України.
Нерухомість: незавершені капітальні вкладення в будівлі	3	Група залучає незалежних оцінювачів для визначення справедливої вартості незавершеного будівництва. Для оцінки справедливої вартості об'єктів незавершених будівництвом використовується комбінування ринкового/дохідного та витратного підходів. При цьому враховуються час з початку будівництва, ступінь готовності будівництва та перспективність завершення будівництва об'єктів оцінки. Перспективні об'єкти з низьким ступенем готовності будівництва, які придбані або будівництво яких розпочато нещодавно, можуть оцінюватися в використанні витратного підходу. Витратний підхід показує оцінку витрат на відтворення або заміщення об'єкта за вирахуванням усіх видів зносу (фізичний, функціональний, економічний).
Нерухомість: будівлі інвестиційна нерухомість	3	Група залучає незалежних оцінювачів для визначення справедливої вартості будівель та інвестиційної нерухомості. Для визначення справедливої вартості оцінювачем застосовувався дохідний підхід – для офісних та торгово-офісних приміщень в м. Києві та обласних центрах та порівняльний підхід – для нерухомого майна за межами обласних центрів. Використаних вхідних даних та припущень: для методу порівняння продажів ціни ринкових продажів по співставним об'єктам нерухомості у безпосередній близькості коригуються з врахуванням різниці в основних параметрах (таких як площа об'єкту нерухомості). Основним параметром, що використовується при даному методі оцінки є ціна за квадратний метр об'єкту нерухомості.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

В наступній таблиці представлений аналіз фінансових інструментів, будівель та офісних приміщень, що оцінюються за справедливою вартістю за рівнями ієрархії визначення справедливої вартості. Рівні відповідають можливості прямого визначення справедливої вартості на основі ринкових даних:

	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	31 грудня 2021 року Всього
Активи				
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:				
Державні боргові цінні папери України	–	–	42 786 103	42 786 103
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:				
Державні боргові цінні папери України	–	2 254 244	–	2 254 244
Інші боргові цінні папери	–	–	548 630	548 630
Дольові цінні папери	548 532	–	29 734	578 266
Кредити, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток				
Кредити, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	–	–	2 037 961	2 037 961
Будівлі:				
нерухомість на стадії будівництва	–	–	7 199	7 199
будівлі та офісні приміщення	–	–	2 564 885	2 564 885
Інвестиційна нерухомість				
	–	–	633 099	633 099
Всього	548 532	2 254 244	48 607 611	51 410 387

	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	31 грудня 2020 року Всього
Активи				
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:				
Державні боргові цінні папери України	–	–	46 152 268	46 152 268
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:				
Державні боргові цінні папери України	–	11 176 248	–	11 176 248
Інші боргові цінні папери	–	–	1 076 155	1 076 155
Дольові цінні папери	551 179	–	29 389	580 568
Кредити, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток				
Кредити, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	–	–	2 476 267	2 476 267
Будівлі:				
нерухомість на стадії будівництва	–	–	19 142	19 142
будівлі та офісні приміщення	–	–	2 618 546	2 618 546
Інвестиційна нерухомість				
	–	–	633 526	633 526
Всього	551 179	11 176 248	53 005 293	64 732 720

За роки, що закінчилися 31 грудня 2021 та 2020 року, Група не здійснювала переведень між Рівнем 1 та Рівнем 2 ієрархії справедливої вартості. Політикою Групи визначається, що переведення між рівнями ієрархії справедливої вартості вважається таким, що відбулося станом на звітну дату.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

В наступних таблицях представлений рух у 3 Рівні справедливої вартості для фінансових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю:

Інвестиції, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:

	Боргові цінні папери		Боргові цінні папери
1 січня 2021 року	1 076 155	1 січня 2020 року	1 148 533
Всього доходів та витрат:		Всього доходів та витрат:	
в прибутках чи збитках:	143 904	в прибутках чи збитках:	138 157
процентні доходи	139 640	процентні доходи	201 865
торговий результат	(1 425)	торговий результат	492
(формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки	4 851	(формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки	4 832
прибуток/(збиток) від модифікації	838	прибуток/(збиток) від модифікації	(69 032)
в іншому сукупному доході:	(46 227)	в іншому сукупному доході:	32 035
чиста зміна справедливої вартості інвестицій, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(50 718)	чиста зміна справедливої вартості інвестицій, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	30 165
реклаسیфікація переоцінки інвестицій	4 491	реклаسیфікація переоцінки інвестицій	1 870
Отримання купонного доходу	(120 846)	Отримання купонного доходу	(207 898)
Продаж	(504 356)	Продаж	(34 672)
31 грудня 2021 року	548 630	31 грудня 2020 року	1 076 155

Інвестиції, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:

	Дольові цінні папери		Дольові цінні папери
1 січня 2021 року	29 389	1 січня 2020 року	22 404
Всього доходів та витрат:		Всього доходів та витрат:	
в прибутках чи збитках:	1 965	в прибутках чи збитках:	1 198
дивіденди	1 965	Дивіденди	1 198
в іншому сукупному доході:	345	в іншому сукупному доході:	6 985
чиста зміна справедливої вартості інвестицій, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	345	чиста зміна справедливої вартості інвестицій, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	6 985
Отримання дивідендів	(1 965)	Отримання дивідендів	(1 198)
31 грудня 2021 року	29 734	31 грудня 2020 року	29 389

Інвестиції, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:

	Боргові цінні папери		Боргові цінні папери
1 січня 2021 року	46 152 268	1 січня 2020 року	38 578 398
Всього доходів та витрат:		Всього доходів та витрат:	
в прибутках чи збитках:	(1 718 833)	в прибутках чи збитках:	9 220 575
процентні доходи	2 753 647	процентні доходи	2 623 138
чиста зміна справедливої вартості торговий результат	(4 473 107)	чиста зміна справедливої вартості торговий результат	6 597 261
торговий результат	627	торговий результат	176
Отримання купонного доходу	(1 646 705)	Отримання купонного доходу	(1 646 705)
Придбання	956 138	Придбання	–
Продаж	(956 765)	Продаж	–
31 грудня 2021 року	42 786 103	31 грудня 2020 року	46 152 268

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Кредити, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:

	Кредити, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:		Кредити, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:
1 січня 2021 року	2 476 267	1 січня 2020 року	2 849 932
Всього доходів та витрат:		Всього доходів та витрат:	
в прибутках чи збитках:	(71 768)	в прибутках чи збитках:	449 410
процентні доходи	789 308	процентні доходи	744 174
чиста зміна справедливої вартості	(861 076)	чиста зміна справедливої вартості	(294 764)
Отримання процентного доходу	(145 933)	Отримання процентного доходу	(148 518)
Погашення	(220 605)	Погашення	(339 187)
Зміна класифікації	–	Зміна класифікації	(335 370)
31 грудня 2021 року	2 037 961	31 грудня 2020 року	2 476 267

Аналіз чутливості оцінки справедливої вартості фінансових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю, для Рівня 3

Чутливість оцінки справедливої вартості для Рівня 3 до можливих змін вхідних даних, що використовувались представлена нижче:

Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Справедлива вартість інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток (облігації внутрішньої державної позики з індексованою вартістю, номіновані у гривні), складається із справедливої вартості основного контракту та справедливої вартості вбудованого опціону. У таблиці нижче наведена інформація щодо чутливості оцінки справедливої вартості інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, враховуючи чутливість до ринкових показників (індикаторів), зміна яких впливає на справедливую вартість фінансового інструменту (форвардний курс долара США до гривні, волатильність курсу долара США до гривні та ставки дисконтування):

Державні цінні папери

	Зміна показника		Зміна справедливої вартості фінансового інструменту			
			31 грудня 2021 року		31 грудня 2020 року	
Форвардний курс долара США	+ 1%	-1%	365 979	(365 448)	389 024	(388 735)
Волатильність курсу долара США	+1 п.п.	-1 п.п.	30 361	(25 843)	30 403	(25 620)
Ставка дисконтування	+1 п.п.	-1 п.п.	(1 490 143)	1 576 001	(2 001 558)	2 130 014

Справедлива вартість інвестицій найбільш чутлива до зміни ставок дисконтування. Так, при збільшенні/зменшенні ставок дисконтування на 1 п.п. справедлива вартість інвестицій зменшиться/збільшиться на (-1 490 143)/+ 1 576 001 тис. грн. станом на 31 грудня 2021 року (31 грудня 2020 року: на (-2 001 558)/+ 2 130 014 тис. грн.).

Також Банком проведено моделювання зміни справедливої вартості гібридного інструменту на основі змін, які були об'єктивно можливими - збільшення форвардного курсу долара США до гривні на 10% та одночасного збільшення ставок дисконтування на 1 п.п. За умови реалізації вказаного сценарію справедлива вартість інвестицій збільшиться на 2 042 756 тис. грн. станом на 31 грудня 2021 року (31 грудня 2020 року: на 1 710 892 тис. грн.). Зменшення форвардного курсу долара США до гривні на 5% та зменшення ставок дисконтування на 1 п.п. матиме наслідком зменшення справедливої вартості інвестицій на 320 455 тис. грн. станом 31 грудня 2021 року (31 грудня 2020 року: збільшення справедливої вартості на 90 850 тис. грн.).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

Інші цінні папери

Ризикова премія, що застосовується до визначеної ставки дисконтування на дату (вхідні дані)	Зміна вхідних даних		Справедлива вартість	Зміна справедливої вартості	
31 грудня 2021 року	+ 1 п. п.	- 1 п. п.	578 404	(5 578)	5 636
31 грудня 2020 року	+ 1 п. п.	- 1 п. п.	1 105 544	(12 705)	13 041

Аналіз чутливості справедливої вартості кредитів, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Нижче наведено чутливість справедливої вартості кредитів, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток до зміни зазначених показників на 1 п.п.

Ставка дисконтування на дату	Зміна ставки дисконтування		Зміна справедливої вартості	
31 грудня 2021 року	+ 1 п. п.	- 1 п. п.	(92 745)	99 345
31 грудня 2020 року	+ 1 п. п.	- 1 п. п.	(101 945)	109 311

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, які не оцінюються за справедливою вартістю на постійній основі (але розкриття інформації про справедливую вартість є обов'язковим)

Інші фінансові інструменти

Для фінансових активів та зобов'язань з коротким строком погашення припускається, що балансова вартість приблизно дорівнює їх справедливій вартості. Відповідно, для інших фінансових активів та інших фінансових зобов'язань балансова вартість приблизно дорівнює їх справедливій вартості. Це припущення також застосовується до депозитів на вимогу та поточних рахунків, що не мають визначеного строку погашення.

За виключенням викладеного у таблиці нижче, на думку керівництва, балансова вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, визнана в окремій фінансовій звітності, приблизно дорівнює їхній справедливій вартості

	31 грудня 2021 року		31 грудня 2020 року	
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
Активи				
Кредити, надані юридичним особам	59 095 632	60 363 084	51 834 833	54 684 561
Кредити, надані фізичним особам	13 620 493	11 649 598	8 914 977	7 953 976
Інвестиції	82 518 796	82 331 323	71 266 302	71 365 575
Всього активи	155 234 921	154 344 005	132 016 112	134 004 112
Зобов'язання				
Рахунки клієнтів	191 452 639	191 443 362	186 165 452	186 520 518
Випущені єврооблігації	7 908 096	8 004 686	11 744 616	12 388 354
Інші запозичені кошти	2 818 312	2 590 535	4 452 649	4 274 884
Субординований борг	878 960	870 802	1 276 240	1 314 237
Всього зобов'язання	203 058 007	202 909 384	203 638 957	204 497 993

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Нижче подається інформація про способи визначення справедливої вартості цих активів та зобов'язань (зокрема, методики оцінки та використані вхідні дані):

Фінансові активи/ фінансові зобов'язання	Рівень ієрархії справедливої вартості	Методики оцінки та ключові вхідні дані
Кошти в банках	2	Дискontовані потоки грошових коштів. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються на основі інформації, для якої усі суттєві дані можна прямо або опосередковано отримати за допомогою спостереження, і оцінки використовують одну або декілька визначених цін, які піддаються спостереженню, для звичайних операцій на ринках, які не вважаються активними.
Кредити, надані клієнтам, що оцінюються за амортизованою вартістю	3	Дискontовані потоки грошових коштів. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються з використанням ринкових даних, що піддаються спостереженню, а також даних, що не піддаються спостереженню. До даних, що не піддаються спостереженню, відносяться припущення щодо майбутніх фінансових показників контрагента та його профілю ризику.
Інвестиції, що оцінюються за амортизованою вартістю	2	Дискontовані потоки грошових коштів. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються на основі інформації, для якої усі суттєві дані можна прямо або опосередковано отримати за допомогою спостереження, і оцінки використовують одну або декілька визначених цін, які піддаються спостереженню, для звичайних операцій на ринках, які не вважаються активними.
Кошти банків	2	Дискontовані потоки грошових коштів. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються на основі інформації, для якої усі суттєві дані можна прямо або опосередковано отримати за допомогою спостереження, і оцінки використовують одну або декілька визначених цін, які піддаються спостереженню, для звичайних операцій на ринках, які не вважаються активними.
Рахунки клієнтів	2	Дискontовані потоки грошових коштів. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються з використанням ринкових даних, що піддаються спостереженню, а також даних, що не піддаються спостереженню.
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	2	Дискontовані потоки грошових коштів. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються на основі інформації, для якої усі суттєві дані можна прямо або опосередковано отримати за допомогою спостереження, і оцінки використовують одну або декілька визначених цін, які піддаються спостереженню, для звичайних операцій на ринках, які не вважаються активними.
Інші запозичені кошти	2	Дискontовані потоки грошових коштів. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються на основі інформації, для якої усі суттєві дані можна прямо або опосередковано отримати за допомогою спостереження, і оцінки використовують одну або декілька визначених цін, які піддаються спостереженню, для звичайних операцій на ринках, які не вважаються активними.
Субординований борг	2	Дискontовані потоки грошових коштів. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються на основі інформації, для якої усі суттєві дані не можна прямо отримати за допомогою спостереження, і оцінки використовують одну або декілька визначених цін, які не піддаються спостереженню, для звичайних операцій на ринках, які не вважаються активними.

31 грудня 2021 року	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Активи				
Кредити, надані клієнтам	–	–	72 012 682	72 012 682
Інвестиції	–	81 124 630	1 206 693	82 331 323
Всього	–	81 124 630	73 219 375	154 344 005
Зобов'язання				
Кошти банків	–	7 608 283	–	7 608 283
Рахунки клієнтів	–	191 443 362	–	191 443 362
Випущені єврооблігації	–	8 004 686	–	8 004 686
Інші запозичені кошти	–	2 590 535	–	2 590 535
Субординований борг	–	870 802	–	870 802
Всього	–	210 517 667	–	210 517 667

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

31 грудня 2020 року	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Активи				
Кредити, надані клієнтам	–	–	62 638 537	62 638 537
Інвестиції	–	69 994 519	1 371 056	71 365 575
Всього	–	69 994 519	64 009 593	134 004 112
Зобов'язання				
Кошти банків	–	5 823 982	–	5 823 982
Рахунки клієнтів	–	186 520 518	–	186 520 518
Випущені єврооблігації	–	12 388 354	–	12 388 354
Інші запозичені кошти	–	4 274 884	–	4 274 884
Субординований борг	–	1 314 237	–	1 314 237
Всього	–	210 321 975	–	210 321 975

27. УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ

Група здійснює управління капіталом з метою забезпечення продовження діяльності Групи, максимізуючи прибуток акціонера, шляхом оптимізації співвідношення запозичених коштів і власного капіталу.

Структура капіталу Групи представлена акціонерним капіталом, резервами і непокритим збитком, інформація про які розкривається в консолідованому звіті про зміни у власному капіталі та запозиченими коштами, які включають субординований борг, який розкривається в Примітці 23.

Банк регулярно переглядає структуру капіталу. У процесі такого перегляду комплексно аналізується вартість капіталу, його складові та ризики, що притаманні діяльності Групи та загрожують втраті певної складової капіталу. Банк проводить коригування структури капіталу, зокрема, шляхом додаткового випуску акцій, залучення/погашення субординованого боргу.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років Група дотримувалася вимог Національного банку України щодо достатності регулятивного капіталу.

28. ПРУДЕНЦІЙНІ ВИМОГИ

Група здійснює моніторинг адекватності капіталу, окрім інших заходів, за допомогою коефіцієнтів, встановлених Базельською угодою щодо компонентів капіталу 1988 року, та коефіцієнтів, визначених НБУ у рамках нагляду за Банком та компаніями, щодо яких Банк має владні повноваження, зазнає ризиків або має право на змінні результати діяльності та здатний впливати на ці результати через свої владні повноваження щодо об'єкта інвестування.

Відповідно до встановлених кількісних показників з метою забезпечення достатності капіталу Група зобов'язана виконувати вимоги, які стосуються мінімальних сум і співвідношень всього капіталу і капіталу I рівня до активів, зважених з урахуванням ризику.

Кількісні показники, встановлені Базельським комітетом для забезпечення адекватності капіталу, вимагають підтримувати мінімальні суми та співвідношення загального капіталу (8%) та капіталу I рівня (4%) до суми зважених на ризик активів.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

У наведеній нижче таблиці представлений аналіз регулятивних капітальних ресурсів Групи для цілей визначення адекватності капіталу згідно з Базельською угодою щодо компонентів капіталу 1988 року:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Склад регулятивного капіталу		
Капітал I рівня		
Акціонерний капітал	49 724 980	49 724 980
Непокритий збиток	(30 106 919)	(30 334 988)
Всього кваліфікованого капіталу I рівня	19 618 061	19 389 992
Капітал II рівня		
Резерви переоцінки	2 256 281	2 550 611
Субординований борг	306 880	565 492
Всього кваліфікованого капіталу II рівня до ліміту 100% сукупного капіталу I рівня	2 563 161	3 116 103
Всього регулятивного капіталу	22 181 222	22 506 095
Показники капіталу		
Всього регулятивного капіталу, вираженого як процент від загальної суми активів, зважених на ризик	16,61%	16,93%
Всього капіталу I рівня, вираженого як процент від активів, зважених на ризик	14,69%	14,59%

29. ПОЛІТИКА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Управління ризиками відіграє важливу роль у банківській діяльності та операціях Групи. Основні ризики, властиві операціям Банку, включають: ринковий ризик, кредитні ризики, ризик концентрації, ризик ліквідності, ризик зміни процентних ставок і курсів валют. Опис політики управління зазначеними ризиками наведено нижче.

Група створює комплексну та ефективну систему управління ризиками з урахуванням Стратегії розвитку Банку, Декларації схильності до ризиків Банку та інших внутрішніх нормативних документів Банку, якими визначено характер та обсяг операцій Банку, профіль ризику та системність важливості Банку.

З функціональної точки зору управління ризиками налагодження бізнес-процесів та чіткого розподілу обов'язків між підрозділами Банку здійснюється з використанням принципу трьох ліній захисту.

- перша лінія – на рівні бізнес-підрозділів Банку та підрозділів підтримки діяльності Банку. Ці підрозділи приймають ризики та несуть відповідальність за них і надають звіти про поточне управління такими ризиками, відповідно до функцій, визначених положенням про такий підрозділ;
- друга лінія – на рівні підрозділу з управління ризиками та підрозділу комплаєнс;
- третя лінія – на рівні підрозділу внутрішнього аудиту щодо перевірки та оцінки ефективності функціонування системи управління ризиками.

Організаційна структура управління ризиками передбачає чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень з управління ризиками між усіма суб'єктами системи управління ризиками та працівниками Банку, а також їх відповідальність згідно з таким розподілом.

Функції управління ризиками розподілені між наступними суб'єктами системи управління ризиками:

- Наглядова рада Банку;
- комітет Наглядової ради АТ «Ощадбанк» з питань ризиків;
- Правління Банку;
- комітети, створені Правлінням Банку;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

- підрозділ з управління ризиками;
- підрозділ комплаєнс;
- підрозділ внутрішнього аудиту Банку;
- бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки, уключаючи підрозділи роботи з непрацюючими активами.

Наглядова рада Банку здійснює діяльність відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 року № 643.

Наглядова рада Банку несе повну відповідальність за створення комплексної та ефективної системи управління ризиками, на які наражається Банк у своїй діяльності. Визначення загальної стратегії управління ризиками Банку здійснюється Наглядовою радою Банку.

Для забезпечення контролю за дотриманням політик управління ризиками – Наглядовою радою прийнято рішення № 1 від 20 червня 2019 року (питання 6) щодо утворення постійних комітетів Наглядової ради Банку, а саме: комітету з питань аудиту, комітету з питань призначень та винагород посадовим особам, комітету з питань ризиків, комітету з питань стратегії. Також рішенням № 3 Наглядової ради від 25 липня 2019 року затверджено Положення про комітет Наглядової ради АТ «Ощадбанк» з питань ризиків, яким визначено функції та відповідальність членів комітету. Зокрема, функціями Комітету визначено контроль за врахуванням бізнес-моделі АТ «Ощадбанк» та стратегії управління ризиками при ціноутворенні/установленні тарифів на банківські продукти, а також, якщо ціни/тарифи не покривають ризики АТ «Ощадбанк», розробку заходів та надання їх на розгляд і затвердження (прийняття рішень) Наглядовій раді АТ «Ощадбанк»; контроль за впровадженням та дотриманням декларації схильності до ризиків, стратегії управління ризиками та інших внутрішньобанківських документів; контроль стану виконання заходів щодо оперативного усунення недоліків у функціонуванні системи управління ризиками, виконання рекомендацій і зауважень підрозділу внутрішнього аудиту, зовнішніх аудиторів, Національного банку України та інших контролюючих органів; контроль та нагляд за стратегіями з управління капіталом і ліквідністю, а також за всіма ризиками АТ «Ощадбанк» визначеними декларацією схильності до ризиків, зокрема, кредитними, ринковими, операційними, репутаційними та іншими суттєвими ризиками АТ «Ощадбанк», визначеними такими відповідно до внутрішніх нормативних документів АТ «Ощадбанк»; розгляд звітів та надання пропозиції (в тому числі щодо заходів з метою оперативного усунення недоліків).

Правління Банку забезпечує виконання завдань, рішень Наглядової ради Банку щодо впровадження системи управління ризиками, уключаючи Стратегію та політики з управління ризиками, культуру управління ризиками, процедури, методи та інші заходи ефективного управління ризиками.

В положеннях про постійно діючі робочі органи (комітети), створені Правлінням Банку, визначено право на накладання керівником підрозділу ризик-менеджменту та керівником підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) заборони (вето) на рішення комітетів, створених Правлінням Банку.

З метою приведення організаційної структури системи управління ризиками у відповідність до вимог постанови Правління Національного банку України від 11 червня 2018 року № 64 «Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах», 17 вересня 2019 року створено генеральний департамент з управління ризиками та департамент комплаєнс.

Директору генерального департаменту з управління ризиками підпорядковано:

- департамент кредитних ризиків та оцінки активів – для забезпечення ефективної діяльності в частині управління кредитними ризиками;
- департамент стратегічних ризиків та прогнозування – для забезпечення ефективної діяльності в частині управління ризиком ліквідності, ризиком зміни процентних ставок і валютним ризиком.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Діяльність вказаних підрозділів направлена на виявлення, аналіз, оцінку, моніторинг та контроль ризиків в Банку та підтримку прийняття рішень відповідних профільних комітетів в частині управління ризиками.

Департамент комплаєнс забезпечує організацію контролю за дотриманням Банком норм законодавства, внутрішніх нормативних документів та відповідних стандартів професійних об'єднань, дія яких поширюється на Банк тощо.

Вказані підрозділи є незалежними від інших напрямів бізнесу.

Підрозділ внутрішнього аудиту Банку здійснює перевірку та оцінку ефективності системи управління ризиками в Банку підрозділами першого та другого рівнів захисту, включаючи оцінку ефективності системи внутрішнього контролю.

Бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки, включаючи підрозділи по роботі з НПА, приймають ризики та несуть відповідальність за них і подають звіти щодо поточного управління такими ризиками.

Група управляє наступними ризиками:

Кредитний ризик

Кредитний ризик являє собою ризик фінансового збитку для Групи в результаті невиконання позичальником чи контрагентом, групою контрагентів прийнятих на себе зобов'язань перед Групою. Кредитний ризик виникає, головним чином, у зв'язку з кредитами та інвестиційними цінними паперами. Для цілей звітності з управління ризиками Група розглядає та консолідує всі елементи кредитного ризику (такі як ризик невиконання своїх зобов'язань окремими позичальниками та контрагентами, а також ризики, властиві певним країнам та галузям).

Під час надання та супроводження зобов'язань з кредитування (зобов'язання по невикористаних кредитах, акредитивах та гарантіях) керівництво використовує такі ж процедури розгляду, затвердження та супроводження, що і для наданих кредитів. Максимальний позабалансовий кредитний ризик відображений нижче, у розділі Вплив забезпечення.

Групою постійно удосконалюються підходи щодо оцінки рівня кредитного ризику за національними стандартами та оцінка кредитного ризику (пруденційні резерви) здійснюється з урахуванням вимог Національного банку України щодо визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затверджених постановою правління НБУ від 30 червня 2016 року № 351, із змінами та доповненнями.

Процес управління кредитним ризиком визначено у наступних внутрішніх документах Банку: Декларації схильності до ризиків АТ «Ощадбанк», Стратегії управління ризиками АТ «Ощадбанк», Політиці управління кредитними ризиками в АТ «Ощадбанк», Кредитній політиці АТ «Ощадбанк», а також методиках і регламентах, що визначають порядок оцінки рівня кредитного ризику/зменшення корисності фінансових інструментів.

Основними методами, що застосовуються в процесі управління кредитними ризиками є:

- оцінка фінансового стану контрагента Групи, у т.ч. визначення внутрішнього кредитного рейтингу / скорингового балу Контрагента, на етапі розгляду питання щодо прийняття рішення з кредитування та протягом періоду кредитування;
- оцінка умов здійснення кредитної операції, в тому числі забезпечення;
- розрахунок та встановлення лімітів кредитування позичальників / груп пов'язаних контрагентів Групи;
- акредитація незалежних оцінювачів заставленого майна позичальників Групи;
- регулярний моніторинг наявності та стану предметів забезпечення;
- оцінка ризиків кредитного портфелю Групи;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

- регулярна управлінська звітність;
- акредитація страхових компаній;
- акредитація об'єктів будівництва та забудовників/управителів.

Процес управління кредитним ризиком в Групі передбачає наступні етапи:

- ідентифікація ризиків – визначення джерел ризиків;
- оцінка ризиків – визначення та оцінка величини виявлених ризиків;
- контроль над ризиком – встановлення обмежень щодо величини прийнятних ризиків;
- моніторинг ризиків – процес постійного спостереження за джерелами ризику.

З метою управління кредитним ризиком Група здійснює фінансово – економічний аналіз контрагентів, аналіз кредитно – інвестиційних проектів, встановлення лімітів та обмежень на проведення активних операцій, управління портфельними ризиками. Встановлення лімітів для окремих позичальників та груп позичальників визначаються на основі рекомендацій відповідного кредитного підрозділу Банку і підрозділу ризик-менеджменту та затверджуються відповідним уповноваженим колегіальним органом Банку. Якщо сума кредиту перевищує ліміт повноважень Правління, такі кредити затверджуються рішенням Наглядової ради. Група також зменшує кредитний ризик, отримуючи заставу та інші види забезпечення кредитів.

На поточний час в Групі процес з прийняття рішень про надання кредитів є в більшості централізованим. Впроваджено систему «Кредитна фабрика», з використанням якої відбувається аналіз кредитоспроможності позичальників фізичних осіб та прийняття рішення щодо здійснення операції верифікаторами, які є членами малого кредитного комітету з роздрібного бізнесу. Рішення щодо здійснення активних операцій з великими корпоративними клієнтами здійснюється кредитним комітетом Банку.

Приймаючи рішення про надання кредитів, Група оцінює потенційних позичальників на основі їх фінансового стану, кредитної історії, а також рівня ризику, пов'язаного з наданням кредиту конкретному позичальнику, використовуючи внутрішню рейтингову шкалу.

При оцінці ризиків та прийнятті рішень щодо надання кредиту конкретному позичальнику-юридичній особі або фізичній особі-підприємцю, що отримує кредит на ведення підприємницької діяльності, Група бере до уваги фінансовий стан, кредитоспроможність та платоспроможність позичальника, аналіз ринку, ризики, пов'язані із галуззю, в якій позичальник здійснює свою господарську діяльність та ринкові позиції бізнесу позичальника, а також такі фактори, як якість його менеджменту, географічне місцезнаходження, рівень концентрації постачальників/клієнтів, боргове навантаження, ліквідність та достатність запропонованої застави з точки зору кредитного ризику.

Процедура прийняття рішення щодо надання споживчих кредитів в Групі стандартизована. Максимальні ліміти по кредитах встановлюються з урахуванням доходу потенційного позичальника, стабільності його майбутніх доходів, ліквідності та якості застави.

В рамках підтримки позичальників задля подолання негативних наслідків, пов'язаних з COVID-19, Банком протягом 2020 року, в основному, проводились реструктуризації заборгованостей:

- шляхом зміни графіків погашення кредитів з перенесенням строків на інші періоди (у повному або частковому обсязі);
- подовженням кінцевої дати погашення кредиту й застосування нового графіку погашення, який відповідав би спроможності позичальника генерувати відповідний грошовий потік;
- зміна умов погашення простроченої заборгованості за основною сумою боргу шляхом рівномірного розподілу основної суми боргу на весь строк кредитування;
- перенесення строків погашення відсотків за кредитами;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

- зниження відсоткової ставки (як на постійній, так і на тимчасовій основі).

Крім цього Банком надавалися waivers на виконання ковенант, порушення яких відбулось або могло б відбутись через вплив пандемії та карантинних заходів, або тимчасове пом'якшення/перегляд ковенант та умов кредитування. Зокрема за кредитами по БПК було тимчасово відмінено сплату клієнтами обов'язкового/мінімального платежу в розмірі 5% від суми використаного кредиту.

Згідно механізму підтримки, передбаченого державною програмою «5-7-9», за кредитами на поповнення обігових коштів державою повністю відшкодовувалися відсоткові витрати клієнтів по кредитах.

По позичальниках індивідуальної оцінки, при розрахунку резервів/знецінення станом на 1 січня 2022 року Банк врахував ризики за позичальниками, що здійснюють діяльність, яка є вразливою до впливу пандемії COVID-19: були переглянуті сценарії виконання зобов'язань перед Банком (у бік збільшення ліквідаційного сценарію), були враховані графіки погашення боргу, відповідно до укладених реструктуризацій, що надані позичальникам за для зменшення боргового навантаження на період карантинних обмежень.

Оцінка концентрації кредитних ризиків здійснюється за портфелем активних операцій в цілому, а також в розрізі його окремих складових. Правлінням Банку затверджено обмеження (ліміти) щодо проведення активних операцій по галузях економіки, географічних регіонах, ряду кредитних продуктів.

Оцінка кредитного ризику для цілей управління ризиками є комплексною і вимагає використання певної моделі, оскільки експозиція кредитного ризику змінюється залежно від змін ринкових умов, очікуваних грошових потоків і часу. Група оцінює кредитний ризик, використовуючи ймовірність дефолту (PD), експозицію під ризиком (EAD) та збиток від дефолту (LGD), з урахуванням прогнозованої інформації.

Відповідно до вимог МСФЗ 9 оцінка зменшення корисності здійснюється на основі моделі очікуваних кредитних збитків (далі – «модель зменшення корисності»).

Оцінка очікуваних кредитних збитків за фінансовими активами

Загальні положення

Вимоги МСФЗ 9 щодо оцінки знецінення застосовуються до всіх боргових інструментів, які оцінюються за амортизованою вартістю або FVOCI, включаючи зобов'язання з надання позик та фінансові гарантії.

Відповідно до МСФЗ 9, Банк застосовує три-етапний підхід до оцінки знецінення фінансових активів, який базується на зміні якості з моменту первісного визнання:

Етап 1 охоплює фінансові активи, за якими не відбулося суттєвого збільшення кредитного ризику після первісного визнання або настання події дефолту, або фінансові активи із низьким рівнем кредитного ризику на звітну дату. Для таких активів розмір резерву визначається відповідно до очікуваних кредитних збитків протягом 12 місяців.

Етап 2 охоплює фінансові активи, за якими відбулося суттєве збільшення кредитного ризику після первісного визнання та не настала подія дефолту. Для таких активів розмір резерву визначається відповідно до очікуваних кредитних збитків протягом за весь строк дії.

Етап 3 охоплює фінансові активи, що мають об'єктивні свідчення зменшення корисності на звітну дату. Для таких активів визнаються очікувані кредитні збитки за весь строк дії. Ці активи вважаються кредитно-знеціненими.

Віднесення активу до Етапу 3 / кредитно-знецінених здійснюється на підставі ідентифікації події дефолту.

Фінансовий актив відноситься Банком до фінансових активів, за якими настала подія дефолту, якщо по ньому зафіксована хоча б одна з ознак об'єктивного свідчення зменшення корисності. Застосовуються обов'язкові та факультативні (приймаються на підставі судження Банку) ознаки подій дефолту. Обов'язковими ознаками подій дефолту є:

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

- кількість днів простроченої заборгованості (корпоративний та роздрібний бізнес та фінансова дебіторська заборгованість 90+, міжбанківські операції 7+, цінні папери 30+);
- подія реструктуризації внаслідок фінансових труднощів позичальника;
- смерть позичальника – фізичної особи;
- введення тимчасової адміністрації в банку;
- подія дефолту на основі кредитного рейтингу (корпоративний бізнес, міжбанківські операції).

Ідентифікація суттєвого збільшення кредитного ризику здійснюється на рівні кредитної операції та базується на використанні комбінації якісних та кількісних факторів/індикаторів таких як:

- зміни ймовірності дефолту на звітну дату відносно значення на момент первісного визнання понад порогового значення (кредитні операції роздрібного бізнесу);
- зміна кредитного рейтингу визначеного відповідно внутрішньої рейтингової моделі понад порогового значення (кредитні операції корпоративного бізнесу);
- досягнення порогового значення кількості днів прострочення заборгованості (понад 30 днів для кредитних операцій роздрібного та корпоративного бізнесу).

Не залежно від того чи відбулося відповідна зміна з моменту первісного визнання, кредитний ризик заборгованості не вважається таким, що зріс суттєво з моменту первісного визнання, якщо кредит віднесено до групи фінансових інструментів з низьким рівнем кредитного ризику.

Кредитний ризик за фінансовим інструментом вважається низьким, якщо:

- фінансовий інструмент має низький ризик настання дефолту (зовнішній рейтинг позичальника – інвестиційного рівня; відсутні прострочені платежі або наявна прострочка до 30 днів (міжбанківських кредитів – 1 день, для емітентів цінних паперів – до 7 днів);

позичальник має високий «потенціал» для виконання своїх зобов'язань за контрактними потоками грошових коштів у короткостроковій перспективі; і

- несприятливі зміни економічних умов та умов ведення господарської діяльності у довгостроковій перспективі можуть призвести, але не обов'язково призведуть, до зменшення здатності позичальника виконувати свої зобов'язання за контрактними потоками грошових коштів.

Три-етапний підхід не застосовується щодо придбаних (створених) знецінених фінансових активів (далі – «РОСІ-активи»). РОСІ-активи – це фінансові активи, що є кредитно-знеціненими на дату первісного визнання. Для таких активів очікувані кредитні збитки визначаються на дату первісного визнання за весь строк дії фінансового активу. Придбані або створені РОСІ-активи первісно визнаються за справедливою вартістю.

Моделі оцінки

Групою розроблено моделі оцінки очікуваних кредитних збитків (ECL), які базуються на використанні ризик параметрів імовірності дефолту (PD), експозиції на момент дефолту (EAD), рівень збитків на момент дефолту (LGD), з урахуванням прогнозованої інформації, та ефективної процентної ставки по кредитній операції.

Оцінка PD за кредитними операціями корпоративного та роздрібного бізнесу здійснюється на основі аналізу міграцій позичальників / кредитних операцій по групах прострочення заборгованості портфелів однорідних позичальників/кредитів. Оновлення інформації для оцінки здійснюється Групою на щомісячній основі. Використовуючи прогнози розвитку та відповідні моделі впливу показників макросередовища, Група здійснює трансформацію отриманих значень PD з урахуванням стадії економічного циклу – «point-in-time» (PIT) PD.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Моделі оцінки ризик параметрів і моделі впливу показників макросередовища підлягають валідації на щорічній основі.

Для оцінки ECL по вкладенням в державні цінні папери, значення ризик параметрів отримується на основі рейтингової оцінки наданої міжнародним рейтинговим агентством Moodys відповідно до статистичної інформації агентства та з урахування індивідуального рейтингу країни.

LGD визначається як рівень втрат у випадку дефолту позичальника і являє собою оцінку заборгованості/експозиції що не може бути отримана/відшкодована. Оцінка здійснюється на основі моделі що враховує матеріальну вартість забезпечення та імовірності відновлення з дефолту кредитної операції. Матеріальна вартість забезпечення визначається із врахуванням типу забезпечення та оцінці можливого відшкодування в разі його реалізації (застосування дисконтів по типах забезпечення). Оцінка імовірності відновлення з дефолту здійснюється в розрізі груп прострочення за портфелями однорідних позичальників/кредитів.

Актуалізація оцінки вартості наявного забезпечення здійснюється відповідно до внутрішніх нормативних документів Групи.

По вкладенням в державні цінні папери, по цінним паперам або заборгованості державних компаній, місцевих рад Група використовує ринкові джерела інформації такі як статистична інформація міжнародних рейтингових агенцій.

EAD являє собою очікувану суму заборгованості на момент настання дефолту. Моделювання значення EAD здійснюється з врахуванням графіку боргу та оцінкою можливого збільшення боргу за рахунок утилізації доступного (в разі наявності) невикористаного ліміту по кредитній операції, реалізації гарантій тощо. Врахування позабалансових операцій здійснюється через застосування фактору кредитної конверсії (CCF) або фактору середнього рівня утилізації/використання доступного позичальнику ліміту (UTIL), що визначаються відповідно до історичних даних Банку по таких операціях та враховують специфіку кредитної операції та позичальника.

Врахування прогностичної інформації щодо макроекономічних показників

Розрахунок очікуваних кредитних збитків здійснюється з врахуванням очікувань щодо зміни ряду макроекономічних показників.

Відбір показників та їх врахування в моделях здійснено з урахуванням результатів аналізу історичної інформації щодо впливу їх змін на рівень кредитного ризику для окремих портфелів за сегментом клієнта та типом продукту.

Прогноз макроекономічних показників розроблений Групою на горизонті прогнозування у три роки з використанням трьох сценаріїв: базового (що відбудеться з вірогідністю 50%), два менш вірогідних сценаріїв, оптимістичного та песимістичного, кожен з яких з вірогідністю настання 25%. При моделюванні прогнозу Групою використано, як математичні методи і припущення, так і опубліковані дані щодо майбутніх значень макроекономічних факторів, складені на період до 2021 року Національним банком України, Міністерством економічного розвитку та торгівлі і Міністерством фінансів України, міжнародними фінансовими інституціями. Основними макроекономічними показниками, що використовуються в розрахунках очікуваних кредитних збитків, є: ВВП, девальвація та індекс споживчих цін (для кредитів роздрібного бізнесу без забезпечення). Оновлення прогнозу макроекономічних показників здійснюється щоквартально, що забезпечує більш точну оцінку економіки на наступні 3 роки за рахунок врахування поточного розвитку тенденцій.

Група ідентифікує та фіксує основні драйвери кредитного ризику та кредитних збитків для кожного з портфелів фінансових інструментів використовуючи аналіз історичних даних, оцінює взаємозв'язок між змінами в макроекономічних показниках та кредитним ризиком та кредитними збитками. Основними драйверами для кредитного ризику є: ВВП, девальвація та індекс споживчих цін (для кредитів роздрібного бізнесу без забезпечення).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Зміна резерву під очікувані кредитні збитки в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9

Грошові кошти та їх еквіваленти

	Валова балансова вартість			Очікувані кредитні збитки				
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Залишок станом на 1 січня 2020 року	20 156 268	–	–	20 156 268	45 550	–	–	45 550
Нові активи	77 047	–	–	77 047	29	–	–	29
Погашені активи	(15 512 574)	–	–	(15 512 574)	(50 568)	–	–	(50 568)
Інші зміни	–	–	–	–	–	–	–	–
Курсові різниці	6 606 290	–	–	6 606 290	15 596	–	–	15 596
Залишок станом на 31 грудня 2020 року	11 327 031	–	–	11 327 031	10 607	–	–	10 607
Нові активи	11 941	–	–	11 941	30	–	–	30
Погашені активи	(3 373 255)	–	–	(3 373 255)	(2 634)	–	–	(2 634)
Інші зміни	–	–	–	–	–	–	–	–
Курсові різниці	(1 253 416)	–	–	(1 253 416)	(939)	–	–	(939)
Залишок станом на 31 грудня 2021 року	6 712 301	–	–	6 712 301	7 064	–	–	7 064

Кошти в банках Строкові депозити

	Валова балансова вартість				Очікувані кредитні збитки			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Залишок станом на 1 січня 2020 року	–	–	50	50	–	–	50	50
Перехід на Етап 1	–	–	–	–	–	–	–	–
Списання активів	–	–	(50)	(50)	–	–	(50)	(50)
Залишок станом на 31 грудня 2020 року	–	–	–	–	–	–	–	–
Залишок станом на 31 грудня 2021 року	–	–	–	–	–	–	–	–

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Кошти в банках Кредити, надані іншим банкам

	Валова балансова вартість				Очікувані кредитні збитки			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Залишок станом на 1 січня 2020 року	–	–	167 430	167 430	–	–	167 430	167 430
Списання активів	–	–	(1 820)	(1 820)	–	–	(1 820)	(1 820)
Курсові різниці	–	–	23 435	23 435	–	–	23 435	23 435
Залишок станом на 31 грудня 2020 року	–	–	189 045	189 045	–	–	189 045	189 045
Списання активів	–	–	(183 436)	(183 436)	–	–	(183 436)	(183 436)
Курсові різниці	–	–	(5 609)	(5 609)	–	–	(5 609)	(5 609)
Залишок станом на 31 грудня 2021 року	–	–	–	–	–	–	–	–

Інвестиції, які оцінюються за амортизованою вартістю Державні боргові цінні папери України

	Валова балансова вартість				Очікувані кредитні збитки			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Залишок станом на 1 січня 2020 року	24 688 693	–	–	24 688 693	60 277	–	–	60 277
Нові активи	49 734 208	–	–	49 734 208	112 497	–	–	112 497
Погашені активи	(9 586 542)	–	–	(9 586 542)	(1 666)	–	–	(1 666)
Інші зміни	(1 665)	–	–	(1 665)	(26 767)	–	–	(26 767)
Курсові різниці	2 410 925	–	–	2 410 925	7 501	–	–	7 501
Залишок станом на 31 грудня 2020 року	67 245 619	–	–	67 245 619	151 842	–	–	151 842
Нові активи	45 433 359	–	–	45 433 359	87 829	–	–	87 829
Погашені активи	(47 814 321)	–	–	(47 814 321)	(78 274)	–	–	(78 274)
Інші зміни	(8 745)	–	–	(8 745)	(45 362)	–	–	(45 362)
Курсові різниці	(817 850)	–	–	(817 850)	(1 652)	–	–	(1 652)
Залишок станом на 31 грудня 2021 року	64 038 062	–	–	64 038 062	114 383	–	–	114 383

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Інвестиції, які оцінюються за амортизованою вартістю Корпоративні боргові інструменти

	Валова балансова вартість			Очікувані кредитні збитки				
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Залишок станом на 1 січня 2020 року	669 993	–	–	669 993	3 379	–	–	3 379
Нові активи	523 249	–	–	523 249	3 892	–	–	3 892
Перехід на Етап 2	(516 538)	516 538	–	–	(1 889)	1 889	–	–
Погашені активи	(153 455)	–	–	(153 455)	(1 490)	–	–	(1 490)
Інші зміни	–	36 272	–	36 272	–	9 909	–	9 909
Вплив модифікації	(71 071)	(122 927)	–	(193 998)	(1 501)	(3 487)	–	(4 988)
Залишок станом на 31 грудня 2020 року	452 178	429 883	–	882 061	2 391	8 311	–	10 702
Перехід на Етап 3	(410 233)	(429 883)	840 116	–	(1 529)	(8 311)	9 840	–
Інші зміни	(506)	–	(9 574)	(10 080)	127	–	(1 167)	(1 040)
Залишок станом на 31 грудня 2021 року	41 439	–	830 542	871 981	989	–	8 673	9 662

Інвестиції, які оцінюються за амортизованою вартістю Інші боргові інструменти

	Валова балансова вартість				Очікувані кредитні збитки			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Залишок станом на 1 січня 2020 року	11 514 480	–	–	11 514 480	–	–	–	–
Нові активи	3 302 608	–	–	3 302 608	1 442	–	–	1 442
Погашені активи	(11 514 480)	–	–	(11 514 480)	–	–	–	–
Залишок станом на 31 грудня 2020 року	3 302 608	–	–	3 302 608	1 442	–	–	1 442
Нові активи	17 735 387	–	–	17 735 387	2 589	–	–	2 589
Погашені активи	(3 302 608)	–	–	(3 302 608)	(1 442)	–	–	(1 442)
Залишок станом на 31 грудня 2021 року	17 735 387	–	–	17 735 387	2 589	–	–	2 589

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Інвестиції, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
Державні боргові цінні папери України

	Валова балансова вартість			Очікувані кредитні збитки				
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Залишок станом на 1 січня 2020 року	32 211 782	–	–	32 211 782	52 875	–	–	52 875
Погашені активи	(23 802 373)	–	–	(23 802 373)	(16 291)	–	–	(16 291)
Інші зміни	(292 004)	–	–	(292 004)	(17 297)	–	–	(17 297)
Курсові різниці	3 081 458	–	–	3 081 458	3 328	–	–	3 328
Залишок станом на 31 грудня 2020 року	11 198 863	–	–	11 198 863	22 615	–	–	22 615
Погашені активи	(8 648 412)	–	–	(8 648 412)	(14 585)	–	–	(14 585)
Інші зміни	(103 998)	–	–	(103 998)	1	–	–	1
Курсові різниці	(184 305)	–	–	(184 305)	(127)	–	–	(127)
Залишок станом на 31 грудня 2021 року	2 262 148	–	–	2 262 148	7 904	–	–	7 904

Інвестиції, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
Корпоративні боргові інструменти

	Валова балансова вартість			Очікувані кредитні збитки				
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Залишок станом на 1 січня 2020 року	700 974	–	71 536	772 510	5 436	–	71 536	76 972
Погашені активи	(124)	–	–	(124)	–	–	–	–
Інші зміни	(1 587)	–	–	(1 587)	4 123	–	–	4 123
Вплив модифікації	(69 032)	–	–	(69 032)	(5 214)	–	–	(5 214)
Залишок станом на 31 грудня 2020 року	630 231	–	71 536	701 767	4 345	–	71 536	75 881
Погашені активи	(2 957)	–	(1 569)	(4 526)	(20)	–	(1 569)	(1 589)
Інші зміни	(74 947)	–	–	(74 947)	(628)	–	–	(628)
Списання активів	–	–	(69 967)	(69 967)	–	–	(69 967)	(69 967)
Залишок станом на 31 грудня 2021 року	552 327	–	–	552 327	3 697	–	–	3 697

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Інвестиції, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
Інші боргові інструменти

	Валова балансова вартість			Очікувані кредитні збитки				
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Залишок станом на 1 січня 2020 року	4 968 192	–	–	4 968 192	6 889	–	–	6 889
Погашені активи	(4 508 307)	–	–	(4 508 307)	–	–	–	–
Інші зміни	(6 467)	–	–	(6 467)	(3 740)	–	–	(3 740)
Залишок станом на 31 грудня 2020 року	453 418	–	–	453 418	3 149	–	–	3 149
Погашені активи	(453 418)	–	–	(453 418)	(3 149)	–	–	(3 149)
Залишок станом на 31 грудня 2021 року	–	–	–	–	–	–	–	–

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Кредити, які оцінюються за амортизованою вартістю
Кредити, надані корпоративним суб'єктам господарювання

	Валова балансова вартість					Очікувані кредитні збитки				
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Первісно знецінені кредити	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Первісно знецінені кредити	Всього
Залишок станом на 1 січня 2020 року	33 321 852	4 540 682	63 498 374	5 362 300	106 723 208	142 572	17 857	53 539 339	432 148	54 131 916
Нові активи	3 659 642	-	-	4 735 125	8 394 767	20 832	-	-	474 931	495 763
Перехід на Етап 1	1 880 051	(1 878 910)	(1 141)	-	-	11 189	(10 404)	(785)	-	-
Перехід на Етап 2	(5 182 816)	5 182 816	-	-	-	(19 482)	19 482	-	-	-
Перехід на Етап 3	(44 407)	(92 982)	137 389	-	-	(7 129)	(2 173)	9 302	-	-
Погашені активи	(4 715 082)	(463 746)	(213 173)	-	(5 392 001)	(10 179)	(1 338)	(41 801)	-	(53 318)
Інші зміни	(7 300 428)	(508 524)	(14 248 579)	(450 858)	(22 508 389)	17 826	625 620	773 124	(26 781)	1 389 789
Коригування процентного доходу	-	-	-	-	-	-	-	1 905 147	91 005	1 996 152
Списання активів	-	-	(31 655 074)	-	(31 655 074)	-	-	(31 655 074)	-	(31 655 074)
Відновлення резерву	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вплив модифікації	(113 510)	(79 577)	(582 640)	(35 149)	(810 876)	(21 527)	(9 626)	(378 026)	(35 149)	(444 328)
Вибуття резерву внаслідок реструктуризації, яка призвела до визнання POCI-активу	-	-	-	-	-	-	-	(11 218 214)	5 433	(11 212 781)
Курсові різниці	2 282 160	1 719 150	9 633 392	178 798	13 813 500	30 156	30 294	7 768 415	(13 799)	7 815 066
Залишок станом на 31 грудня 2020 року	23 787 462	8 418 909	26 568 548	9 790 216	68 565 135	164 258	669 712	20 701 427	927 788	22 463 185
Нові активи	7 443 422	-	-	1 083 001	8 526 423	34 890	-	-	14 021	48 911
Перехід на Етап 1	391 675	(390 696)	(979)	-	-	1 524	(645)	(879)	-	-
Перехід на Етап 2	(2 702 326)	6 700 749	(3 998 423)	-	-	(32 284)	402 985	(370 701)	-	-
Перехід на Етап 3	(22 376)	(3 460)	25 836	-	-	(2 135)	(692)	2 827	-	-
Погашені активи	(5 055 390)	(1 794 075)	(43 151)	(904 764)	(7 797 380)	(25 076)	(126 086)	(12 722)	609 736	445 852
Інші зміни	5 766 859	117 348	252 737	7 785	6 144 729	51 806	1 293 334	366 889	1 108 868	2 820 897
Коригування процентного доходу	-	-	-	-	-	-	-	(311 881)	122 247	(189 634)
Списання активів	-	-	(14 564 839)	-	(14 564 839)	-	-	(14 564 839)	-	(14 564 839)
Рекласифікація резерву внаслідок реструктуризації активу, що призвела до припинення визнання фінансового інструменту	-	-	-	-	-	-	-	(43 170)	-	(43 170)
Вплив модифікації	(86 586)	(587 758)	(37 191)	(57 740)	(769 275)	(30 390)	(425 009)	(37 192)	(24 619)	(517 210)
Курсові різниці	(281 401)	(1 288 703)	(830 160)	(143 347)	(2 543 611)	(2 044)	(179 591)	(765 348)	(3 560)	(950 543)
Залишок станом на 31 грудня 2021 року	29 241 339	11 172 314	7 372 378	9 775 151	57 561 182	160 549	1 634 008	4 964 411	2 754 481	9 513 449

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Кредити, які оцінюються за амортизованою вартістю
Кредити, надані фізичним особам

	Валова балансова вартість				Очікувані кредитні збитки			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Залишок станом на 1 січня 2020 року	6 522 529	208 132	2 414 998	9 145 659	135 363	68 408	2 328 939	2 532 710
Нові активи	3 564 429	–	–	3 564 429	91 939	–	–	91 939
Перехід на Етап 1	76 978	(64 949)	(12 029)	–	24 715	(18 180)	(6 535)	–
Перехід на Етап 2	(510 035)	511 133	(1 098)	–	(24 792)	25 646	(854)	–
Перехід на Етап 3	(207 479)	(54 595)	262 074	–	(30 054)	(19 969)	50 023	–
Погашені активи	(1 655 375)	(70 380)	(171 346)	(1 897 101)	(29 308)	(25 080)	(134 626)	(189 014)
Інші зміни	(536 100)	(12 625)	(92 159)	(640 884)	(24 627)	17 944	70 303	63 620
Коригування процентного доходу	–	–	–	–	–	–	(17 899)	(17 899)
Списання активів	–	–	(49 259)	(49 259)	–	–	(49 259)	(49 259)
Вплив модифікації	13 869	207	699	14 775	1 085	194	133	1 412
Курсові різниці	312	15	205 153	205 480	12	14	204 900	204 926
Залишок станом на 31 грудня 2020 року	7 269 128	516 938	2 557 033	10 343 099	144 333	48 977	2 445 125	2 638 435
Нові активи	5 608 283	–	–	5 608 283	162 066	–	–	162 066
Перехід на Етап 1	196 483	(184 848)	(11 635)	–	19 736	(17 507)	(2 229)	–
Перехід на Етап 2	(1 445 934)	1 448 850	(2 916)	–	(52 454)	53 553	(1 099)	–
Перехід на Етап 3	(168 664)	(56 206)	224 870	–	(32 437)	(12 682)	45 119	–
Погашені активи	(1 538 798)	(129 289)	(115 641)	(1 783 728)	(19 066)	(7 246)	(86 872)	(113 184)
Інші зміни	137 658	(318 168)	(58 323)	(238 833)	18 164	59 809	96 744	174 717
Коригування процентного доходу	–	–	–	–	–	–	(3 426)	(3 426)
Списання активів	–	–	(424 250)	(424 250)	–	–	(424 250)	(424 250)
Вплив модифікації	12 644	5 363	(7)	18 000	1 110	(908)	3	205
Курсові різниці	(95)	(4)	(54 937)	(55 036)	(4)	(4)	(54 926)	(54 934)
Залишок станом на 31 грудня 2021 року	10 070 705	1 282 636	2 114 194	13 467 535	241 448	123 992	2 014 189	2 379 629

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Кредити, які оцінюються за амортизованою вартістю
Кредити, надані органам державної влади та місцевого самоврядування

	Валова балансова вартість			Очікувані кредитні збитки				
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Залишок станом на 1 січня 2020 року	2 187 878	–	300	2 188 178	28 453	–	300	28 753
Нові активи	3 786 421	–	–	3 786 421	52 530	–	–	52 530
Інші зміни	(69 135)	–	–	(69 135)	81 993	–	–	81 993
Відновлення резерву	–	–	–	–	–	–	–	–
Вплив модифікації	(85 922)	–	–	(85 922)	(73 827)	–	–	(73 827)
Залишок станом на 31 грудня 2020 року	5 819 242	–	300	5 819 542	89 149	–	300	89 449
Нові активи	6 571 485	–	–	6 571 485	54 108	–	–	54 108
Погашені активи	(1 349 848)	–	–	(1 349 848)	(51 096)	–	–	(51 096)
Інші зміни	–	–	–	–	–	–	–	–
Вплив модифікації	2 231	–	–	2 231	2 231	–	–	2 231
Курсові різниці	97 123	–	–	97 123	17	–	–	17
Залишок станом на 31 грудня 2021 року	11 140 233	–	300	11 140 533	94 409	–	300	94 709

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ)

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(у тисячах гривень)

Кредити, які оцінюються за амортизованою вартістю

Іпотечні кредити, надані корпоративним суб'єктам господарювання та фізичним особам

	Валова балансова вартість			Очікувані кредитні збитки				
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Залишок станом на 1 січня 2020 року	947 470	3 451	790 486	1 741 407	1 902	1 196	783 562	786 660
Нові активи	495 121	–	–	495 121	19	–	–	19
Перехід на Етап 1	3 729	(1 884)	(1 845)	–	527	(200)	(327)	–
Перехід на Етап 2	(3 464)	3 514	(50)	–	(4)	48	(44)	–
Перехід на Етап 3	(9 043)	(393)	9 436	–	(52)	(101)	153	–
Погашені активи	(120 606)	(433)	(4 425)	(125 464)	(182)	(398)	(3 342)	(3 922)
Інші зміни	(112 960)	(572)	(25 127)	(138 659)	(1 437)	10	(24 679)	(26 106)
Коригування процентного доходу	–	–	–	–	–	–	927	927
Списання активів	–	–	(31 177)	(31 177)	–	–	(31 177)	(31 177)
Вплив модифікації	(3 734)	–	–	(3 734)	(75)	–	–	(75)
Курсові різниці	1 419	36	103 591	105 046	16	–	103 095	103 111
Залишок станом на 31 грудня 2020 року	1 197 932	3 719	840 889	2 042 540	714	555	828 168	829 437
Нові активи	1 564 144	–	–	1 564 144	150	–	–	150
Перехід на Етап 1	4 284	(1 845)	(2 439)	–	367	(18)	(349)	–
Перехід на Етап 2	(26 017)	26 849	(832)	–	(8)	24	(16)	–
Перехід на Етап 3	(9 560)	(974)	10 534	–	(69)	(85)	154	–
Погашені активи	(155 429)	(173)	(7 813)	(163 415)	(346)	(40)	(5 576)	(5 962)
Інші зміни	(72 457)	(11 386)	(20 405)	(104 248)	202	93	(18 693)	(18 398)
Коригування процентного доходу	–	–	–	–	–	–	(1 021)	(1 021)
Списання активів	–	–	(129 770)	(129 770)	–	–	(129 770)	(129 770)
Вплив модифікації	(45)	96	(148)	(97)	(129)	–	(134)	(263)
Курсові різниці	(207)	(44)	(30 501)	(30 752)	(1)	–	(30 432)	(30 433)
Залишок станом на 31 грудня 2021 року	2 502 645	16 242	659 515	3 178 402	880	529	642 331	643 740

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Валова балансова вартість кредитів юридичних осіб у 2021 році зменшилась на 2 446 489 тис. грн. через укріплення національної валюти, що супроводжувалося зменшенням обсягу резервів на суму 950 526 тис. грн.

Протягом 2021 року кредити, що оцінювались на Етапі 3, валовою балансовою вартістю 80 108 тис. грн., за якими було сформовано резерви, з врахуванням процентного доходу, в розмірі 47 232 тис. грн., кредити, класифіковані як POCI, валовою балансовою вартістю 702 642 тис. грн., за якими було сформовано резерви, з врахуванням коригування процентного доходу, в розмірі (319 110) тис. грн. та, відповідно, сума первісного знецінення (дисконт) складала 945 804 тис. грн., були реструктуризовані в тому числі із заміною позичальника. В результаті реструктуризацій було визнано нові кредити, класифіковані як POCI, валова балансова вартість яких склала 1 092 903 тис. грн., у тому числі первісне знецінення (дисконт) у сумі 695 026 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2021 року сума первісного знецінення за створеними (знеціненими) кредитами, визнана при їхньому первісному визнанні, що не включена до складу резервів, становить 21 704 408 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 22 850 622 тис. грн.).

Кредити клієнтів, видані в 2021 році, склали 22 270 335 тис. грн., що становить 25% кредитів, наданих клієнтам, станом на 31 грудня 2021 року (за 2020 рік: 16 240 739 тис. грн., що становить 18% кредитів, наданих клієнтам, станом на 31 грудня 2020 року).

Протягом 2021 року було повністю погашено 11 094 372 тис. грн., що становить 13% кредитів клієнтів, що залишалися на балансі Банку станом на 1 січня 2021 року (31 грудня 2020 року: 7 414 766 тис. грн., що становить 8% кредитів клієнтів, що залишалися на балансі Банку станом на 31 грудня 2020 року).

Станом на 31 грудня 2021 року кредити, надані клієнтам, що прострочені більше 90 днів (NPLs – non performing loans), становили 8 194 983 тис. грн., що складали 9% загальної суми кредитів клієнтів до вирахування резервів під очікуванні кредитні збитки (31 грудня 2020 року: 21 886 443 тис. грн., що складали 25% загальної суми кредитів клієнтів до вирахування резервів під очікуванні кредитні збитки).

Протягом 2021 року Банком було здійснено списання кредитів в розмірі 15 118 859 тис. грн. в гривневому еквіваленті, що становили 69% від обсягу кредитів наданих клієнтам, що прострочені понад 90 днів станом на 31 грудня 2020 року. Відповідно до проведеного списання, протягом звітного періоду, відбулось зниження суми кредитів та резерву під очікуванні кредитні збитки.

Банк очікує, що значна частина кредитів, наданих клієнтам (крім кредитів, наданих клієнтам Кримського республіканського управління та клієнтам відділень Луганського та Донецького регіонального управління, що знаходяться на території, яка не контролюється українською владою), за якими має місце прострочення платежів більше 90 днів, будуть погашені за рахунок власних надходжень позичальників або реалізації забезпечення. Такі очікування Банку ґрунтуються на тому, що значна частина прострочених корпоративних кредитів забезпечена ліквідною заставою, та надана підприємствам, які мають потенційну можливість відновити власну платоспроможність. Спроможність Банку отримати платежі по простроченим кредитами фізичних осіб пояснюється тим, що такі кредити переважно забезпечені нерухомістю або транспортними засобами. Більше того, навіть у разі недостатньої вартості забезпечення для погашення кредиту, Банк не втрачає права вимоги на отримання платежів від позичальника до повного погашення кредиту.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Інші фінансові активи

	Валова балансова вартість				Очікувані кредитні збитки			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Залишок станом на 1 січня 2020 року	77 617	209 264	5 714 513	6 001 394	37	26 086	5 709 860	5 735 983
Нові активи	285 904	–	–	285 904	9 446	–	–	9 446
Перехід на Етап 1	–	–	–	–	–	–	–	–
Перехід на Етап 2	(263 577)	270 311	(6 734)	–	(6 877)	12 816	(5 939)	–
Перехід на Етап 3	(2 898)	(4 653)	7 551	–	(2 569)	(459)	3 028	–
Погашені активи	(47 224)	(43 981)	(8 536)	(99 741)	(38)	(3 197)	(7 553)	(10 788)
Інші зміни	–	7 962	6 977	14 939	–	5 391	11 682	17 073
Списання активів	–	–	(1 557)	(1 557)	–	–	(1 557)	(1 557)
Курсові різниці	862	25 292	644 984	671 138	1	570	644 746	645 317
Залишок станом на 31 грудня 2020 року	50 684	464 195	6 357 198	6 872 077	–	41 207	6 354 267	6 395 474
Нові активи	165 294	–	–	165 294	20 620	–	–	20 620
Перехід на Етап 1	–	–	–	–	–	–	–	–
Перехід на Етап 2	(142 504)	145 179	(2 675)	–	(2 956)	5 359	(2 403)	–
Перехід на Етап 3	(21 041)	(22 911)	43 952	–	(17 664)	(7 740)	25 404	–
Погашені активи	(96)	(147 753)	(12 724)	(160 573)	–	(3 673)	(5 152)	(8 825)
Інші зміни	–	20 449	31 093	51 542	–	1 665	37 811	39 476
Списання активів	–	–	(6 162 872)	(6 162 872)	–	–	(6 162 872)	(6 162 872)
Курсові різниці	–	(14 361)	(159 932)	(174 293)	–	(1 733)	(159 851)	(161 584)
Залишок станом на 31 грудня 2021 року	52 337	444 798	94 040	591 175	–	35 085	87 204	122 289

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Зобов'язання за кредитами

	Валова балансова вартість			Очікувані кредитні збитки				
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Залишок станом на 1 січня 2020 року	9 931 024	54 906	40 833	10 026 763	185 432	3 651	8 454	197 537
Збільшення зобов'язання	6 338 923	–	–	6 338 923	118 258	–	–	118 258
Перехід на Етап 1	31 548	(25 717)	(5 831)	–	2 597	(1 573)	(1 024)	–
Перехід на Етап 2	(67 078)	67 374	(296)	–	(9 731)	9 782	(51)	–
Перехід на Етап 3	(50 629)	(6 523)	57 152	–	(4 934)	(265)	5 199	–
Погашені зобов'язання	(2 309 846)	(16 077)	(29 165)	(2 355 088)	(44 662)	(1 284)	(6 302)	(52 248)
Інші зміни	248 230	(27 964)	(30 946)	189 320	1 402	404	819	2 626
Курсові різниці	37	–	–	37	(3)	–	–	(3)
Залишок станом на 31 грудня 2020 року	14 122 209	45 999	31 747	14 199 955	248 359	10 715	7 095	266 169
Збільшення зобов'язання	3 884 595	–	–	3 884 595	61 877	–	–	61 877
Перехід на Етап 1	20 244	(18 307)	(1 937)	–	1 203	(806)	(397)	–
Перехід на Етап 2	(53 547)	53 557	(10)	–	(964)	965	(1)	–
Перехід на Етап 3	(26 822)	(2 744)	29 566	–	(628)	(121)	749	–
Погашені зобов'язання	(1 718 384)	(19 116)	(22 335)	(1 759 835)	(24 119)	(928)	(5 148)	(30 195)
Інші зміни	2 034 119	(22 026)	(18 938)	1 993 155	28 308	(4 045)	1 522	25 785
Курсові різниці	(109)	–	–	(109)	(38)	–	–	(38)
Залишок станом на 31 грудня 2021 року	18 262 305	37 363	18 093	18 317 761	313 998	5 780	3 820	323 598

Зобов'язання за кредитами складаються з безвідкличних зобов'язань за кредитами, невикористаними кредитними лініями та інші операціями, пов'язані з умовними зобов'язаннями.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Видані фінансові гарантії та інші аналогічні зобов'язання

	Валова балансова вартість				Очікувані кредитні збитки			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Залишок станом на 1 січня 2020 року	929 286	13 752	1 307 607	2 250 645	53	–	329 107	329 160
Збільшення зобов'язання	1 274 812	–	–	1 274 812	204 877	–	–	204 877
Перехід на Етап 2	(37 260)	37 260	–	–	–	–	–	–
Перехід на Етап 3	(1 041 025)	–	1 041 025	–	(204 768)	–	204 768	–
Погашені зобов'язання	(864 106)	–	(1 041 025)	(1 905 131)	(53)	–	(203 794)	(203 847)
Інші зміни	3 873	–	5 001	8 874	–	–	3 250	3 250
Курсові різниці	7 629	–	173 881	181 510	–	–	34 485	34 485
Залишок станом на 31 грудня 2020 року	273 209	51 012	1 486 489	1 810 710	109	–	367 816	367 925
Збільшення зобов'язання	1 406 277	–	–	1 406 277	106 007	–	–	106 007
Перехід на Етап 2	(581 033)	581 033	–	–	–	–	–	–
Перехід на Етап 3	(633 924)	–	633 924	–	(105 689)	–	105 689	–
Погашені зобов'язання	(240 047)	(44 903)	(562 623)	(847 573)	(109)	–	(115 702)	(115 811)
Інші зміни	4 132	–	(70 720)	(66 588)	–	–	134 690	134 690
Курсові різниці	(24 326)	–	(38 380)	(62 706)	(7)	–	(9 514)	(9 521)
Залишок станом на 31 грудня 2021 року	204 288	587 142	1 448 690	2 240 120	311	–	482 979	483 290

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ)

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(у тисячах гривень)

Валова балансова вартість за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9 за рівнем кредитного ризику в розрізі Етапів

Для цілей визначення очікуваних кредитних збитків під зменшення корисності фінансових активів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9, Група розподіляє фінансові активи на п'ять рівнів ризику, залежно від кількості днів прострочки та ознак дефолту, а саме:

	Грошові кошти та їх еквіваленти, крім готівки		Кредити, надані клієнтам		Зобов'язання за кредитами		Договори фінансової гарантії		Кошти в банках		Інвестиції		Інші фінансові активи	
	Фінансова дебіторська заборгованість		За коштами банків											
РІВЕНЬ 1	Договір прострочено (DPD = 0)	не	Договір прострочено (DPD = 0)	не	Договір прострочено (DPD = 0)	не	Договір прострочено (DPD = 0)	не	Договір прострочено (DPD = 0)	не	Договір прострочено (DPD = 0)	не	Договір прострочено (1-5 днів)	не
РІВЕНЬ 2	Договір прострочено 1-3 днів	на	Договір прострочено 1-30 днів	на	Договір прострочено 1-30 днів	на	Договір прострочено 1-30 днів	на	Договір прострочено 1-3 днів	на	Договір прострочено 1-10 днів	на	Договір прострочено 6-30 днів	на
РІВЕНЬ 3	Договір прострочено 4-5 днів	на	Договір прострочено 31-60 днів	на	Договір прострочено 31-60 днів	на	Договір прострочено 31-60 днів	на	Договір прострочено 4-5 днів	на	Договір прострочено 11-20 днів	на	Договір прострочено 31-60 днів	на
РІВЕНЬ 4	Договір прострочено 6-7 днів	на	Договір прострочено 61-90 днів	на	Договір прострочено 61-90 днів	на	Договір прострочено 61-90 днів	на	Договір прострочено 6-7 днів	на	Договір прострочено 21-30 днів	на	Договір прострочено 61-90 днів	на
РІВЕНЬ (дефолт)	5 Договір у стані дефолту		Договір у стані дефолту		Договір у стані дефолту		Договір у стані дефолту		Договір у стані дефолту		Договір у стані дефолту		Договір у стані дефолту	

Грошові кошти та еквіваленти, крім готівки

	Станом на 31 грудня 2021				Станом на 31 грудня 2020			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Рівень 1	6 712 301	–	–	6 712 301	11 327 031	–	–	11 327 031

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Кошти в банках
Кредити, надані іншим банкам

	Станом на 31 грудня 2021				Станом на 31 грудня 2020			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Рівень 5 (дефолт)	-	-	-	-	-	-	189 045	189 045

Державні боргові інструменти, які оцінюються за амортизованою вартістю

	Станом на 31 грудня 2021				Станом на 31 грудня 2020			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Рівень 1	64 038 062	-	-	64 038 062	67 245 619	-	-	67 245 619

Корпоративні боргові цінні папери, які оцінюються за амортизованою вартістю

	Станом на 31 грудня 2021				Станом на 31 грудня 2020			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Рівень 1	41 439	-	-	41 439	452 178	-	-	452 178
Рівень 2	-	-	-	-	-	-	-	-
Рівень 3	-	-	-	-	-	429 883	-	429 883
Рівень 5 (дефолт)	-	-	830 542	830 542	-	-	-	-

Інші боргові цінні папери, які оцінюються за амортизованою вартістю

	Станом на 31 грудня 2021				Станом на 31 грудня 2020			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Рівень 1	17 735 387	-	-	17 735 387	3 302 608	-	-	3 302 608

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Державні боргові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

	Станом на 31 грудня 2021				Станом на 31 грудня 2020			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Рівень 1	2 262 148	–	–	2 262 148	11 198 863	–	–	11 198 863

Корпоративні боргові цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

	Станом на 31 грудня 2021				Станом на 31 грудня 2020			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Рівень 1	552 327	–	–	552 327	630 231	–	–	630 231
Рівень 5 (дефолт)	–	–	–	–	–	–	71 536	71 536

Інші боргові цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

	Станом на 31 грудня 2021				Станом на 31 грудня 2020			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Рівень 1	–	–	–	–	453 418	–	–	453 418

Іпотека, яка оцінюється за амортизованою вартістю

	Станом на 31 грудня 2021				Станом на 31 грудня 2020			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Рівень 1	2 483 895	10 818	–	2 494 713	1 180 804	465	–	1 181 269
Рівень 2	18 750	338	–	19 088	17 128	28	–	17 156
Рівень 3	–	3 591	–	3 591	–	2 976	–	2 976
Рівень 4	–	1 495	–	1 495	–	250	–	250
Рівень 5 (дефолт)	–	–	659 515	659 515	–	–	840 889	840 889

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Кредити фізичним особам, які оцінюються за амортизованою вартістю

	Станом на 31 грудня 2021				Станом на 31 грудня 2020			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Рівень 1	9 892 409	1 001 865	–	10 894 274	7 094 023	287 597	–	7 381 620
Рівень 2	178 296	196 194	–	374 490	175 105	161 102	–	336 207
Рівень 3	–	60 696	–	60 696	–	48 459	–	48 459
Рівень 4	–	23 881	–	23 881	–	19 780	–	19 780
Рівень 5 (дефолт)	–	–	2 114 194	2 114 194	–	–	2 557 033	2 557 033

Кредити корпоративним суб'єктам господарювання, які оцінюються за амортизованою вартістю

	Станом на 31 грудня 2021					Станом на 31 грудня 2020				
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Придбані або первісно знецінені фінансові інструменти	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Придбані або первісно знецінені фінансові інструменти	Всього
Рівень 1	29 221 203	11 169 094	–	–	40 390 297	23 440 658	7 225 153	–	–	30 665 811
Рівень 2	20 136	441	–	–	20 577	346 804	206	–	–	347 010
Рівень 3	–	1 549	–	–	1 549	–	1 192 672	–	–	1 192 672
Рівень 4	–	1 193	–	–	1 193	–	878	–	–	878
Рівень 5 (дефолт)	–	37	7 372 378	9 775 151	17 147 566	–	–	26 568 548	9 790 216	35 358 764

Кредити органам державної влади та органам місцевого самоврядування, які оцінюються за амортизованою вартістю

	Станом на 31 грудня 2021				Станом на 31 грудня 2020			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Рівень 1	11 140 233	–	–	11 140 233	5 819 242	–	–	5 819 242
Рівень 5 (дефолт)	–	–	300	300	–	–	300	300

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ)

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(у тисячах гривень)

Інші фінансові активи

	Станом на 31 грудня 2021				Станом на 31 грудня 2020			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Рівень 1	52 337	394 166	–	446 503	50 684	424 524	–	475 208
Рівень 2	–	17 696	–	17 696	–	7 839	–	7 839
Рівень 3	–	1 041	–	1 041	–	1 232	–	1 232
Рівень 4	–	31 895	–	31 895	–	30 600	–	30 600
Рівень 5 (дефолт)	–	–	94 040	94 040	–	–	6 357 198	6 357 198

Договори фінансової гарантії

	Станом на 31 грудня 2021				Станом на 31 грудня 2020			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Рівень 1	204 288	587 142	–	791 430	273 209	51 012	–	324 221
Рівень 5 (дефолт)	–	–	1 448 690	1 448 690	–	–	1 486 489	1 486 489

Зобов'язання за кредитами

	Станом на 31 грудня 2021				Станом на 31 грудня 2020			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії (не знецінені)	Етап 3 ECL до кінця строку дії (знецінені)	Всього
Рівень 1	18 242 068	1 399	–	18 243 467	14 100 218	13 116	–	14 113 334
Рівень 2	20 237	24 078	–	44 315	21 991	24 386	–	46 377
Рівень 3	–	7 848	–	7 848	–	5 604	–	5 604
Рівень 4	–	4 038	–	4 038	–	2 893	–	2 893
Рівень 5 (дефолт)	–	–	18 093	18 093	–	–	31 747	31 747

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Вплив модифікацій за фінансовими активами

Вплив модифікацій за кредитами, які оцінюються за амортизованою вартістю:

	За рік, який закінчився 31 грудня 2021 року	За рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
Фінансові активи, модифіковані в звітному періоді		
Амортизована вартість до модифікації	8 486 680	10 026 584
Чистий результат від модифікацій за кредитами, наданими клієнтам (ECL до кінця строку дії)	(672 863)	(699 092)
Фінансові активи, модифіковані з дати первісного визнання		
Валова балансова вартість кредитів клієнтам, за якими розрахунок резерву під зменшення корисності був замінений на 12-місячну оцінку ОКЗ	432 666	1 177 157

Чистий результат від модифікацій за цінними паперами, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року, склав 838 тис. грн. (31 грудня 2020 року: (69 032) тис. грн.).

Збиток від модифікації фінансових активів за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року, склав 748 303 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 1 153 822 тис. грн.).

Вплив забезпечення

Кредитна політика Групи передбачає дотримання такого принципу кредитування як забезпеченість кредитів.

Оцінка очікуваних кредитних збитків за фінансовими інструментами, забезпеченими заставою, відображає суми та строки потоків грошових коштів, що очікуються від звернення стягнення на предмет застави, за вирахуванням дисконтованих витрат на отримання та реалізацію забезпечення (тобто враховуються вірогідність звернення стягнення та потоки грошових коштів, що виникнуть внаслідок цього). Відповідно, будь-які потоки грошових коштів, що очікуються від реалізації забезпечення після настання контрактного терміну погашення договору, включаються до аналізу. Кредитний портфель Групи, забезпечений такими видами застави як: транспортні засоби, обладнання та інше рухоме майно та майнові права на нього, нерухоме майно та майнові права на нього, цілісно-майнові комплекси, державні боргові цінні папери та гарантії державних органів, майнові права на грошові кошти, також частина кредитного портфелю Групи є незабезпеченою.

Вплив забезпечення на покращення кредитної якості та суми, що якнайкраще представляють максимальну вразливість до кредитного ризику в розрізі видів фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід представлено наступним чином:

	Станом на 31 грудня 2020 року		Станом на 31 грудня 2020 року	
	Чиста балансова вартість	Вартість забезпечення	Чиста балансова вартість	Вартість забезпечення
Грошові кошти та їх еквіваленти	6 705 237	–	11 316 424	–
Кошти в банках	–	–	–	–
Кредити клієнтам:	72 716 125	38 699 315	60 749 810	33 488 782
- юридичні особи	59 095 632	28 996 139	51 834 833	27 808 447
- фізичні особи	13 620 493	9 703 176	8 914 977	5 680 335
Інвестиції	85 321 670	–	83 518 705	–
Інші фінансові активи	468 886	–	476 603	–
Всього	165 211 918	38 699 315	156 061 542	33 488 782

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Вартість забезпечення, яка використовується при розрахунку резерву під очікувані кредитні збитки, це справедлива вартість забезпечення, скоригована з врахуванням коефіцієнтів ліквідності та витрат на реалізацію майна, дисконтована з урахуванням вартості грошей у часі.

Максимальний кредитний ризик за фінансовими активами, до яких застосовуються вимоги МСФЗ 9 щодо оцінки знецінення, становив:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Грошові кошти та їх еквіваленти (крім готівкових коштів)	6 705 237	11 316 424
Кошти в банках	–	–
Інвестиції:		
Державні боргові цінні папери України	66 177 923	78 270 025
Корпоративні боргові інструменти	1 410 949	1 497 246
Інші боргові інструменти	17 732 798	3 751 435
Кредити надані клієнтам:		
Кредити корпоративним суб'єктам господарювання	48 047 733	46 101 949
Кредити органам державної влади та органам місцевого самоврядування	11 045 824	5 730 093
Іпотечні кредити	2 534 662	1 213 103
Інші кредити	11 087 906	7 704 664
Інші фінансові активи	468 886	476 603
	165 211 918	156 061 542

Станом на 31 грудня 2021 року чиста балансова вартість кредитно-знецінених кредитів складала 9 545 923 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 14 853 697 тис. грн.), а вартість забезпечення (транспортні засоби, обладнання та інше рухоме майно, нерухоме майно, цілісно-майнові комплекси, майнові права на грошові кошти, інші види забезпечення), яка використовується при розрахунку резерву під очікувані кредитні збитки, становила 6 260 298 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 8 857 498 тис. грн.).

Станом на 31 грудня 2021 року Група мала кредити, надані клієнтам, балансовою вартістю 7 847 983 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 5 886 598 тис. грн.), за якими не було визнано резервів під очікувані кредитні збитки через наявність достатнього забезпечення для покриття ризику.

Максимальний кредитний ризик за умовними зобов'язаннями та кредитними зобов'язаннями, наданими клієнтам, до яких застосовуються вимоги МСФЗ 9 щодо оцінки знецінення, становив:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Максимальна вразливість до кредитного ризику:		
Зобов'язання за кредитами	17 994 163	13 933 786
Зобов'язання за фінансовими гарантіями та іншими аналогічними зобов'язаннями	1 756 829	1 442 786
	19 750 992	15 376 572

Станом на 31 грудня 2021 року гарантії та інші зобов'язання з надання кредитів (включаючи відкличні, але без врахування не фінансових гарантій), за вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки складала 30 600 670 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 27 359 802 тис. грн.), а вартість забезпечення (транспортні засоби, обладнання, інше рухоме/нерухоме майно, майнові права на грошові кошти, інші види забезпечення), яка використовується при розрахунку резерву під очікувані кредитні збитки становила 2 161 507 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 1 539 963 тис. грн.).

Максимальний кредитний ризик за фінансовими активами, які оцінюються за справедливою вартістю через прибутки та збитки, становив:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Інвестиції:		
Державні боргові цінні папери України	42 786 103	46 152 268
Кредити, надані клієнтам:		
Кредити корпоративним суб'єктам господарювання	2 037 961	2 476 267

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Для зменшення кредитного ризику за цими кредитами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток станом на 31 грудня 2021 року виступає забезпечення (транспортні засоби, обладнання та інше рухоме майно, нерухоме майно, цілісно-майнові комплекси, інші види забезпечення) в сумі 770 537 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 1 108 794 тис. грн.).

Ризик концентрації

Ризик концентрації визначається Групою як ризик можливих втрат внаслідок концентрації ризику на конкретних інструментах, окремих операціях та галузях економіки.

Акціонерне товариство «Державний ощадний банк України» – один з найбільших державних банків України і специфіка його діяльності пов'язана зі значними обсягами операцій із державними підприємствами, у тому числі за державними програмами, внаслідок чого виникає значна концентрація кредитного та інвестиційного ризиків щодо окремих контрагентів та груп пов'язаних контрагентів та галузей економіки.

Станом на 31 грудня 2021 року 65% активів та 21% зобов'язань (31 грудня 2020 року: 69% активів та 18% зобов'язань) сконцентровано в операціях з пов'язаними сторонами Групи. Операції з пов'язаними сторонами в переважній частині складали операції з державою та суб'єктами господарювання, пов'язаними з органами державної влади.

Група здійснює управління ризиком концентрації у кредитному портфелі та портфелі цінних паперів шляхом встановлення лімітів для окремих контрагентів та груп контрагентів. Детальний опис цього процесу наведений вище у розділі про кредитний ризик. Також Група для управління ризиком використовує ліміти, які визначаються на основі вимог НБУ.

Станом на 31 грудня 2021 року концентрація активів на одного контрагента - пов'язана сторона державне підприємство Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» складала 3% (31 грудня 2020 року: 3%)

Аналіз концентрації активів і зобов'язань по валютах, по строках погашення та за географічною ознакою надані у відповідних розділах розкриття політики управління ризиками.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності виникає внаслідок невідповідності строків і сум надходження/списання грошових коштів та полягає у загрозі виникнення втрат, недоотримання доходу або зменшення ринкової вартості капіталу Групи внаслідок неспроможності Групи вчасно, в повному обсязі та з мінімальними втратами покрити потреби у грошових коштах для виконання своїх грошових зобов'язань.

З метою управління ризиком ліквідності Група здійснює моніторинг очікуваних майбутніх потоків грошових коштів клієнтів та за банківськими операціями, що є частиною процесу управління активами/зобов'язаннями.

Основною метою управління ризиком ліквідності є забезпечення наявності обсягу ліквідних коштів, достатнього для покриття поточних та планових потреб з метою оптимізації витрат Групи, пов'язаних з забезпеченням необхідного обсягу ліквідних коштів. Управління ризиком ліквідності направлене також на забезпечення спроможності Групи покривати відтік грошових коштів за кризовим сценарієм (в разі системної кризи, або близької до системної кризи ліквідності).

Виявлення та оцінка ризику ліквідності здійснюється на основі:

- аналізу руху грошових потоків;
- аналізу розривів ліквідності;
- аналізу концентрацій активів та зобов'язань;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

- аналізу сценаріїв, включаючи сценарії кризових ситуацій, які полягають у моделюванні аномальної поведінки ринку;
- аналізу ситуації на фінансовому ринку в розрізі окремих фінансових інструментів.

Комітет з питань управління активами і пасивами Банку щомісяця проводить аналіз джерел фінансування, враховуючи зміни у відсоткових ставках за попередній місяць та приймає відповідні рішення щодо управління активами та пасивами.

Аналіз розривів ліквідності на основі балансової вартості фінансових активів та зобов'язань наведений нижче в таблиці. Аналіз ліквідності проводиться на основі очікуваних грошових потоків. Окремі суми, наведені в таблиці, є оціночними та можуть змінитися.

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	Строк погашення не визна- чений	31 грудня 2021 року Всього
Непохідні фінансові активи							
Грошові кошти та їх еквіваленти	6 704 854	380	–	–	–	–	6 705 234
Кредити, надані клієнтам	1 220 596	1 621 927	9 697 880	54 102 705	8 110 978	–	74 754 086
Інвестиції	17 822 652	22 081 594	36 073 479	35 714 963	16 415 562	–	128 108 250
Всього активів, за якими нараховуються проценти	25 748 102	23 703 901	45 771 359	89 817 668	24 526 540	–	209 567 570
Грошові кошти та їх еквіваленти	12 296 085	–	–	–	–	–	12 296 085
Інвестиції	–	–	–	–	–	577 789	577 789
Інші фінансові активи	55 280	397 549	863	15 082	112	–	468 886
Всього непохідних фінансових активів	38 099 467	24 101 450	45 772 222	89 832 750	24 526 652	577 789	222 910 330
Непохідні фінансові зобов'язання							
Кошти банків	359 796	–	–	7 248 487	–	–	7 608 283
Рахунки клієнтів	131 444 689	25 208 487	34 248 679	471 556	79 228	–	191 452 639
Випущені єврооблігації	–	1 851 341	1 639 642	4 417 113	–	–	7 908 096
Інші запозичені кошти	161 319	457 268	523 296	1 676 429	–	–	2 818 312
Зобов'язання з оренди	28 003	45 263	146 881	197 274	11 217	–	428 638
Субординований борг	197 360	–	170 400	511 200	–	–	878 960
Всього зобов'язань, за якими нараховуються проценти	132 191 167	27 562 359	36 728 898	14 522 059	90 445	–	211 094 928
Інші фінансові зобов'язання	100 099	35	1 290	72	4 365	–	105 861
Всього непохідних фінансових зобов'язань	132 291 266	27 562 394	36 730 188	14 522 131	94 810	–	211 200 789
Розрив ліквідності між непохідними активами та зобов'язаннями	(94 191 799)	(3 460 944)	9 042 034	75 310 619	24 431 842	577 789	
Розрив ліквідності між процентними активами і зобов'язаннями	(106 443 065)	(3 858 458)	9 042 461	75 295 609	24 436 095		
Кумулятивний розрив ліквідності між процентними активами і зобов'язаннями	(106 443 065)	(110 301 523)	(101 259 062)	(25 963 453)	(1 527 358)		
Кумулятивний розрив ліквідності у процентному вираженні від усіх активів	-45,3%	-46,9%	-43,1%	-11,0%	-0,7%		
Сукупний розрив ліквідності	(94 191 799)	(3 460 944)	9 042 034	75 310 619	24 431 842	577 789	
Кумулятивний розрив ліквідності	(94 191 799)	(97 652 743)	(88 610 709)	(13 300 090)	11 131 752	11 709 541	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	Строк погашення не визна- чений	31 грудня 2020 року Всього
Непохідні фінансові активи							
Грошові кошти та їх еквіваленти	11 316 421	-	-	-	-	-	11 316 421
Кошти в банках	-	-	-	-	-	-	-
Кредити, надані клієнтам	969 553	1 125 839	12 472 985	40 631 455	8 026 245	-	63 226 077
Інвестиції	3 460 291	9 802 406	48 716 774	50 075 742	17 615 760	-	129 670 973
Всього активів, за якими нараховуються проценти	15 746 265	10 928 245	61 189 759	90 707 197	25 642 005	-	204 213 471
Грошові кошти та їх еквіваленти	15 236 778	-	-	-	-	-	15 236 778
Кошти в банках	-	-	-	-	-	-	-
Інвестиції	-	-	-	-	-	580 568	580 568
Інші фінансові активи	58 405	405 620	652	10 329	1 596	-	476 602
Всього непохідних фінансових активів	31 041 448	11 333 865	61 190 411	90 717 526	25 643 601	580 568	220 507 419
Непохідні фінансові зобов'язання							
Кошти банків	324 695	5 499 287	-	-	-	-	5 823 982
Рахунки клієнтів	107 727 390	30 464 256	46 943 486	947 172	83 148	-	186 165 452
Випущені єврооблігації	-	2 029 204	1 714 384	8 001 028	-	-	11 744 616
Інші запозичені кошти	34 620	450 944	866 463	3 100 622	-	-	4 452 649
Зобов'язання з оренди	29 600	41 277	148 095	185 348	10 579	-	414 899
Субординований борг	216 756	-	176 581	882 903	-	-	1 276 240
Всього зобов'язань, за якими нараховуються проценти	108 333 061	38 484 968	49 849 009	13 117 073	93 727	-	209 877 838
Інші фінансові зобов'язання	87 672	43	273	960	8 760	-	97 708
Всього непохідних фінансових зобов'язань	108 420 733	38 485 011	49 849 282	13 118 033	102 487	-	209 975 546
Розрив ліквідності між непохідними активами та зобов'язаннями	(77 379 285)	(27 151 146)	11 341 129	77 599 493	25 541 114	580 568	
Розрив ліквідності між процентними активами і зобов'язаннями	(92 586 796)	(27 556 723)	11 340 750	77 590 124	25 548 278		
Кумулятивний розрив ліквідності між процентними активами і зобов'язаннями	(92 586 796)	(120 143 519)	(108 802 769)	(31 212 645)	(5 664 367)		
Кумулятивний розрив ліквідності у процентному вираженні від усіх активів	-39,6%	-51,4%	-46,6%	-13,43%	-2,4%		
Сукупний розрив ліквідності	(77 379 285)	(27 151 146)	11 341 129	77 599 493	25 541 114	580 568	
Кумулятивний розрив ліквідності	(77 379 285)	(104 530 431)	(93 189 302)	(15 589 809)	9 951 305	10 531 873	

Управління ризиком ліквідності Групи включає оцінку основних поточних рахунків, тобто стабільного залишку коштів клієнтів, визначених за допомогою статистичних методів аналізу історичної інформації щодо коливань залишків на поточних рахунках клієнтів. Станом на 31 грудня 2021 року незнижувані залишки на поточних рахунках оцінювалися в сумі 59 788 773 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 45 807 105 тис. грн.). На основі припущення Банку щодо здатності продовжувати свою діяльність на безперервній основі фактичний термін погашення незнижуваного залишку вважається невизначеним.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Інформація щодо очікуваних термінів погашення поточних рахунків клієнтів та розривів ліквідності на основі очікуваних термінів погашення поточних рахунків клієнтів представлена таким чином:

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	Строк погашення невизна- чений	31 грудня 2021 року Всього
Всього непохідних фінансових активів	38 099 467	24 101 450	45 772 222	89 832 750	24 526 652	577 789	222 910 330
Всього непохідних фінансових зобов'язань	132 291 266	27 562 394	36 730 188	14 522 131	94 810	–	211 200 789
Розрив ліквідності	(94 191 799)	(3 460 944)	9 042 034	75 310 619	24 431 842	577 789	
Аналіз поточних рахунків клієнтів на основі очікуваних строків погашення	71 655 916	25 208 487	34 248 679	471 556	79 228	59 788 773	191 452 639
Розрив ліквідності на основі очікуваних строків погашення поточних рахунків клієнтів	(34 403 026)	(3 460 944)	9 042 034	75 310 619	24 431 842	(59 210 984)	
Кумулятивний розрив ліквідності на основі очікуваних строків погашення поточних рахунків клієнтів	(34 403 026)	(37 863 970)	(28 821 936)	46 488 683	70 920 525	11 709 541	
	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	Строк погашення невизна- чений	31 грудня 2020 року Всього
Всього непохідних фінансових активів	31 041 448	11 333 865	61 190 411	90 717 526	25 643 601	580 568	220 507 419
Всього непохідних фінансових зобов'язань	108 420 733	38 485 011	49 849 282	13 118 033	102 487	–	209 975 546
Розрив ліквідності	(77 379 285)	(27 151 146)	11 341 129	77 599 493	25 541 114	580 568	
Аналіз поточних рахунків клієнтів на основі очікуваних строків погашення	61 920 285	30 464 256	46 943 486	947 172	83 148	45 807 105	186 165 452
Розрив ліквідності на основі очікуваних строків погашення поточних рахунків клієнтів	(31 572 180)	(27 151 146)	11 341 129	77 599 493	25 541 114	(45 226 537)	
Кумулятивний розрив ліквідності на основі очікуваних строків погашення поточних рахунків клієнтів	(31 572 180)	(58 723 326)	(47 382 197)	30 217 296	55 758 410	10 531 873	

Керівництво Групи вважає, що розрив ліквідності (з урахуванням очікуваних строків погашення рахунків клієнтів) за часовим кошиком «до 1 року» станом на 31 грудня 2021 року є контрольованим та не загрожує здатності Банку своєчасно та в повному обсязі розраховуватись за власними зобов'язаннями.

Станом на 31 грудня 2021 року Група мала обсяг вторинного резерву ліквідних коштів балансовою вартістю 43 085 965 тис. грн., що представлений такими цінними паперами зі строком погашення більше 1 року:

- необтяженими ОВДП, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Необхідні кошти можуть бути отримані шляхом продажу вказаних цінних паперів або шляхом залучення кредиту від НБУ на умовах рефінансування під заставу цих цінних паперів. Станом на 31 грудня 2021 року справедлива вартість таких цінних паперів складала 33 466 803 тис. грн. (що включає нараховані відсотки у сумі 362 939 тис. грн.);
- необтяженими ОВДП, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Необхідні кошти можуть бути отримані шляхом продажу вказаних цінних паперів або шляхом залучення кредиту від НБУ на умовах рефінансування під заставу цих цінних паперів. Станом на 31 грудня 2021 року справедлива вартість таких цінних паперів складала 2 254 244 тис. грн. (що включає нараховані відсотки у сумі 85 314 тис. грн.);

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

- необтяженими ОВДП, що оцінюються за амортизованою вартістю, що можуть бути використані в якості застави при залученні кредиту від НБУ на умовах рефінансування. Станом на 31 грудня 2021 року балансова вартість таких цінних паперів склала 7 364 917 тис. грн. (що включає нараховані відсотки у сумі 173 139 тис. грн.).

Вказані цінні папери у складі вторинного резерву ліквідних коштів покривають кумулятивний розрив ліквідності за часовим кошиком «до 1 року».

Далі наведений аналіз ліквідності за строками погашення фінансових зобов'язань, який відображає залишкові недисконтовані контрактні грошові потоки (включно з майбутніми виплатами процентів), які не визнаються у консолідованому звіті про фінансовий стан на звітну дату. Суми, розкриті в цих таблицях, відрізняються від даних, наведених у консолідованому звіті про фінансовий стан на суму відсотків, що будуть сплачені після звітної дати по даному інструменту та які не обліковуються на рахунках нарахованих відсотків на звітну дату, а також неамортизованого дисконту/премії.

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2021 року Всього
Непохідні фінансові зобов'язання						
Кошти банків	415 214	105 473	491 609	9 256 322	–	10 268 618
Рахунки клієнтів	131 535 333	25 534 510	34 978 826	506 745	225 100	192 780 514
Випущені єврооблігації	–	2 000 685	1 923 113	4 901 552	–	8 825 350
Інші запозичені кошти	161 491	467 424	584 292	1 774 699	–	2 987 906
Зобов'язання з оренди	28 166	45 453	165 700	279 787	32 703	551 809
Субординований борг	200 445	–	194 454	547 413	–	942 312
Всього непохідних фінансових зобов'язань, за якими нараховуються проценти	132 340 649	28 153 545	38 337 994	17 266 518	257 803	216 356 509
Інші фінансові зобов'язання (за винятком зобов'язання з оренди)	100 100	35	1 290	72	4 365	105 862
Безвідкличні зобов'язання з надання кредитів	18 317 761	–	–	–	–	18 317 761
Гарантії	1 206 390	–	–	–	–	1 206 390
Акредитиви	1 033 730	–	–	–	–	1 033 730
Всього непохідних фінансових зобов'язань	152 998 630	28 153 580	38 339 284	17 266 590	262 168	237 020 252
Всього фінансових зобов'язань	152 998 630	28 153 580	38 339 284	17 266 590	262 168	237 020 252
	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2020 року Всього
Непохідні фінансові зобов'язання						
Кошти банків	352 723	5 541 014	–	–	–	5 893 737
Рахунки клієнтів	107 835 801	30 837 475	48 225 863	1 020 567	255 953	188 175 659
Випущені єврооблігації	–	2 234 577	2 154 171	9 147 717	–	13 536 465
Інші запозичені кошти	34 798	468 257	980 095	3 328 707	–	4 811 857
Зобов'язання з оренди	30 009	42 922	167 816	272 938	31 226	544 911
Субординований борг	221 356	–	214 979	979 238	–	1 415 573
Всього непохідних фінансових зобов'язань, за якими нараховуються проценти	108 474 687	39 124 245	51 742 924	14 749 167	287 179	214 378 202
Інші фінансові зобов'язання (за винятком зобов'язання з оренди)	87 672	43	273	960	8 760	97 708
Безвідкличні зобов'язання з надання кредитів	14 199 955	–	–	–	–	14 199 955
Гарантії	746 512	–	–	–	–	746 512
Акредитиви	1 071 489	–	–	–	–	1 071 489
Всього непохідних фінансових зобов'язань	124 580 315	39 124 288	51 743 197	14 750 127	295 939	230 493 865
Всього фінансових зобов'язань	124 580 315	39 124 288	51 743 197	14 750 127	295 939	230 493 865

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Ринкові ризики

До складу ринкових ризиків Група відносить валютний ризик, процентний ризик та ціновий ризик.

Ризик зміни процентної ставки

Основна діяльність Групи пов'язана з залученням/розміщенням процентних зобов'язань/активів, внаслідок чого відсотковий ризик є одним з основних фінансових ризиків, на які наражається Група. Процентний ризик виникає внаслідок можливості несприятливих змін процентних ставок на ринку, які створюють негативний вплив на процентний дохід/капітал Групи.

Основною метою управління процентним ризиком є обмеження несприятливого впливу змін відсоткових ставок на фінансовий результат і капітал Групи.

Управління процентним ризиком здійснюється в основному шляхом встановлення та перегляду кривих дохідності по залученню/розміщенням, а також встановлення цільового значення процентного спреду. З метою забезпечення планового обсягу чистого процентного доходу та цільового значення процентного спреду Група здійснює управління структурою балансу, зокрема, процентними активами і зобов'язаннями, з урахуванням дотримання оптимального співвідношення процентного ризику та дохідності.

Управління процентним ризиком здійснюється за допомогою наступних методів та інструментів:

- встановлення та перегляд кривих дохідності із залучення та розміщення коштів в розрізі валют;
- встановлення лімітів та обмежень на проведення банківських операцій;
- встановлення процентного спреду як цільового показника діяльності Групи;
- структурне управління балансом Групи;
- аналіз можливих сценаріїв і моделювання;
- аналіз процентного GAP;
- метод дюрації.

Комітет з питань управління активами та пасивами Банку управляє ризиком зміни процентної ставки та ринковими ризиками шляхом зіставлення позиції за процентними ставками, що дає змогу проводити операції з позитивною процентною маржею. Комітет з питань управління активами та пасивами проводить моніторинг поточного фінансового стану Групи, здійснює оцінку чутливості Групи до зміни процентних ставок та їх вплив на прибутковість.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Таблиця, наведена нижче, наводить аналіз ризику процентної ставки і, відповідно, можливість виникнення прибутку або збитку. Середні значення процентних ставок представлені за категоріями фінансових активів та зобов'язань для визначення рівня ризику процентної ставки та оцінки ефективності політики управління процентними ставками, яку використовує Група.

	31 грудня 2021 року			
	Гривні	Долари США	Євро	Інші
	%	%	%	%
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	0,1	0,05	(0,66)	(0,12)
Кредити, надані клієнтам	12,25	6,54	7,33	–
Інвестиції:				
Державні боргові цінні папери з індексованою вартістю	5,86	–	–	–
Інші державні боргові цінні папери	11,69	3,66	2,50	–
Інші цінні папери	8,41	–	–	–
Зобов'язання				
Кошти банків	9,00	–	–	–
Рахунки клієнтів:				
Поточні рахунки	2,14	0,03	–	–
Депозити	7,22	0,71	0,37	–
Випущені єврооблігації	–	9,53	–	–
Інші запозичені кошти	6,89	5,87	4,19	–
Зобов'язання з оренди	18,19	8,08	–	–
Субординований борг	–	7,03	–	–
31 грудня 2020 року				
	Гривні	Долари США	Євро	Інші
	%	%	%	%
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	8,94	0,03	(0,55)	(0,02)
Кредити, надані клієнтам	11,89	7,05	8,08	–
Інвестиції:				
Державні боргові цінні папери з індексованою вартістю	5,86	–	–	–
Інші державні боргові цінні папери	11,62	5,92	2,36	–
Інші цінні папери	13,09	–	–	–
Зобов'язання				
Кошти банків	6,00	–	–	–
Рахунки клієнтів:				
Поточні рахунки	2,06	0,24	0,03	–
Депозити	6,92	1,88	1,12	1,50
Випущені єврооблігації	–	9,52	–	–
Інші запозичені кошти	8,22	5,87	4,16	–
Зобов'язання з оренди	17,85	7,75	–	–
Субординований борг	–	7,22	–	–

Більшість кредитних договорів та інших договорів щодо фінансових активів та зобов'язань Групи містить параграф щодо можливості зміни процентної ставки за вимогою кредитора. Група здійснює моніторинг своєї процентної маржі на постійній основі та не вважає, що він може піддатись значному впливу ризику зміни процентної ставки та ризику зміни грошових потоків.

В таблиці нижче наведений аналіз чутливості до процентного ризику, який був проведений на основі змін, які були обґрунтовано можливими. Ступінь цих змін визначається керівництвом і відображається в звітах про управління ризиком, які надаються провідному управлінському персоналу Групи.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

В наступній таблиці наведена чутливість фінансового результату Групи до можливих змін процентних ставок за фінансовими інструментами, що оцінюються з справедливою вартістю:

	31 грудня 2021 року			
	Зміна у прибутках/збитках		Зміна у капіталі	
	Зміна процентної ставки: +1 п.п.	Зміна процентної ставки: -1 п.п.	Зміна процентної ставки: +1 п.п.	Зміна процентної ставки: -1 п.п.
Державні цінні папери з індексованою вартістю, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	(1 490 143)	1 576 001	–	–
Державні цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	–	(44 271)	45 684
Інші цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	–	–	–	–
Інші цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	–	(5 578)	5 636
Кредити, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	(92 745)	99 345	–	–
Всього	(1 582 888)	1 675 346	(49 849)	51 320

	31 грудня 2020 року			
	Зміна у прибутках/збитках		Зміна у капіталі	
	Зміна процентної ставки: +1 п.п.	Зміна процентної ставки: -1 п.п.	Зміна процентної ставки: +1 п.п.	Зміна процентної ставки: -1 п.п.
Державні цінні папери з індексованою вартістю, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	(2 001 558)	2 130 014	–	–
Державні цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	–	(96 816)	99 733
Інші цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	–	–	–	–
Інші цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	–	(12 705)	13 041
Кредити, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	(101 945)	109 311	–	–
Всього	(2 103 503)	2 239 325	(109 521)	112 774

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

В наступній таблиці наведена чутливість фінансового результату Групи до можливих змін процентних ставок за інструментами з плаваючою процентною ставкою:

31 грудня 2021 року

Базова ставка	Зміни у прибутках збитках	
	Зміна процентної ставки: +1 п.п. для гривні та +0,25п.п. для іноземної валюти	Зміна процентної ставки: -1 п.п. для гривні та -0,25п.п. для іноземної валюти
Активи	251 722	(251 722)
ECBDF	3 199	(3 199)
EFF	1 095	(1 095)
EUR LIBOR Overnight	2	(2)
UIRD (3m)	71 125	(71 125)
OUIRD (6m)	13 000	(13 000)
UIRD (12m)	2 363	(2 363)
Облікова НБУ	160 938	(160 938)
Зобов'язання	(76 085)	76 085
3м.Euribor	(155)	155
3м.UIRD	(500)	500
LIBOR 6m.	(2 131)	2 131
Облікова НБУ	(73 299)	73 299
Всього	175 637	(175 637)

31 грудня 2020 року

Базова ставка	Зміни у прибутках збитках	
	Зміна процентної ставки: +1 п.п. для гривні та +0,25 п.п. для іноземної валюти	Зміна процентної ставки: -1 п.п. для гривні та -0,25 п.п. для іноземної валюти
Активи	141 483	(141 483)
ECBDF	81	(81)
EFF	111	(111)
EUR LIBOR Overnight	-	-
UIRD (3m)	14 708	(14 708)
OUIRD (6m)	27 832	(27 832)
UIRD (12m)	170	(170)
Облікова НБУ	98 581	(98 581)
Зобов'язання	(10 663)	10 663
3м.Euribor	(521)	521
3м.UIRD	(500)	500
LIBOR 6m.	(3 093)	3 093
Облікова НБУ	(6 549)	6 549
Всього	130 820	(130 820)

Станом на 31 грудня 2021 року сукупний вплив на фінансовий результат Групи при збільшенні процентних ставок на 1 п.п. в національній валюті та на 0,25 п.п. в доларах США та євро може становити плюс 175 637 тис. грн. (31 грудня 2020 року: плюс 130 820 тис. грн.); при зменшенні ставок на відповідну величину, вплив на фінансовий результат може становити мінус 175 637 тис. грн. (31 грудня 2020 року: мінус 130 820 тис. грн.).

Реформа IBOR

Міжнародними регулюючими органами було прийнято рішення щодо припинення публікування індикаторів LIBOR у доларах США овернайт та за строками 1, 3, 6 та 12 місяців, після 30 червня 2023 року.

Станом на 31 грудня 2021р. в активах Банку відсутні інструменти з прив'язкою до LIBOR, в зобов'язаннях є субординований борг з прив'язкою до 6 місячного LIBOR в доларах США. Після

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

30 червня 2023 року непогашений обсяг субординованого боргу становитиме 12,5 млн. дол. США, з погашенням рівними частинами 19 липня 2023 та 19 січня 2024.

При цьому, умовами Кредитного договору (договору про запозичення коштів на субординованих умовах у формі субординованого кредиту) визначено механізм встановлення ставки у разі припинення дії LIBOR.

Таким чином у Банку майже відсутні ризики при припиненні публікування ставки LIBOR.

Валютний ризик

Група здійснює операції в різних валютах, і тому може зазнавати негативного впливу валютного ризику, який полягає у загрозі виникнення втрат, недоотримання доходу або зменшення ринкової вартості капіталу Групи внаслідок несприятливих змін курсів обміну валют та банківських металів на ринку внаслідок утримання відкритої валютної позиції.

Основною метою управління валютним ризиком є обмеження негативного впливу змін курсів валют на фінансовий результат діяльності і капітал Групи. З цією метою Група здійснює управління валютною позицією в розрізі окремих іноземних валют та банківських металів для забезпечення оптимального співвідношення між ризиком та доходністю.

Виявлення та оцінка валютних ризиків здійснюється на основі:

- аналізу відкритих валютних позицій банку;
- VAR-методології оцінки валютних ризиків;
- аналізу концентрацій;
- аналізу можливих сценаріїв і моделювання;
- стрес-тестування.

Управління валютного контролю, Казначейство та Департамент стратегічного ризик-менеджменту та прогнозування здійснює щоденний моніторинг відкритої валютної позиції Банку. На основі інформації, підготовленої Управлінням валютного контролю, Казначейством та Департамент стратегічного ризик-менеджменту та прогнозування, Комітет з питань управління активами та пасивами контролює валютний ризик шляхом управління відкритою валютною позицією, базуючись на прогнозованому рівні знецінювання гривні та інших макроекономічних показниках, що дає Групі можливість оптимізувати ризики від значних коливань валютних курсів по відношенню до національної валюти.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

В наведеній нижче таблиці представлено аналіз впливу валютного ризику на діяльність Групи:

	Гривні	Долари США	Євро	Інші іноземні валюти	31 грудня 2021 року Всього
Непохідні фінансові активи					
Грошові кошти та їх еквіваленти	9 864 223	5 673 970	3 310 072	153 054	19 001 319
Кредити, надані клієнтам	52 226 617	16 436 347	6 091 122	–	74 754 086
Інвестиції	84 628 369	42 510 698	1 546 972	–	128 686 039
Інші фінансові активи	392 814	64 262	11 807	3	468 886
Всього непохідних фінансових активів	147 112 023	64 685 277	10 959 973	153 057	222 910 330
Непохідні фінансові зобов'язання					
Кошти банків	7 250 335	206 123	151 825	–	7 608 283
Рахунки клієнтів	142 951 639	40 009 907	8 446 346	44 747	191 452 639
Випущені єврооблігації	–	7 908 096	–	–	7 908 096
Інші запозичені кошти	50 740	249 116	2 518 456	–	2 818 312
Зобов'язання з оренди	428 638	–	–	–	428 638
Інші фінансові зобов'язання	62 922	42 923	16	–	105 861
Субординований борг	–	878 960	–	–	878 960
Всього непохідних фінансових зобов'язань	150 744 274	49 295 125	11 116 643	44 747	211 200 789
Відкрита балансова позиція	(3 632 251)	15 390 152	(156 670)	108 310	
Відкрита позиція	(3 632 251)	15 390 152	(156 670)	108 310	

	Гривні	Долари США	Євро	Інші іноземні валюти	31 грудня 2020 року Всього
Непохідні фінансові активи					
Грошові кошти та їх еквіваленти	10 989 746	11 954 390	3 432 681	176 382	26 553 199
Кредити, надані клієнтам	38 257 014	13 922 249	11 046 814	–	63 226 077
Інвестиції	77 256 256	50 214 166	2 781 119	–	130 251 541
Інші фінансові активи	358 063	77 036	41 500	3	476 603
Всього непохідних фінансових активів	126 861 079	76 167 841	17 302 114	176 385	220 507 419
Непохідні фінансові зобов'язання					
Кошти банків	5 501 296	252 391	70 186	109	5 823 982
Рахунки клієнтів	120 578 003	53 168 925	12 384 352	34 172	186 165 452
Випущені єврооблігації	–	11 744 616	–	–	11 744 616
Інші запозичені кошти	50 350	772 913	3 629 386	–	4 452 649
Зобов'язання з оренди	414 899	–	–	–	414 899
Інші фінансові зобов'язання	55 991	41 694	23	–	97 708
Субординований борг	–	1 276 240	–	–	1 276 240
Всього непохідних фінансових зобов'язань	126 600 539	67 256 779	16 083 947	34 281	209 975 546
Відкрита балансова позиція	260 540	8 911 062	1 218 167	142 104	
Відкрита позиція	260 540	8 911 062	1 218 167	142 104	

Офіційні курси гривні до іноземних валют на звітну дату, які використовувала Група при підготовці даної консолідованої фінансової звітності, наведені у Примітці 3.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років до Банку застосовуються індивідуальні вимоги, встановлені НБУ щодо показника валютної позиції.

Аналіз чутливості до валютного ризику

У нижченаведеній таблиці представлений аналіз чутливості Групи до збільшення і зменшення курсу долара США та євро по відношенню до гривні у результаті можливих змін курсів обміну валют. Рівень чутливості використовується Групою при складанні звітів про валютний ризик для провідного

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

управлінського персоналу Групи і являє собою оцінку керівництвом Групою можливої зміни валютних курсів. В аналіз чутливості включені тільки непогашені залишки монетарних активів та зобов'язань, деноміновані в іноземній валюті, та коригування щодо їх переведення на кінець періоду з використанням відповідних змінених курсів обміну валют. Аналіз чутливості включає зовнішні кредити Групи, коли валюти позичальника та кредитора відрізняються одна від одної.

	Станом на 31 грудня 2021 року		Станом на 31 грудня 2020 року	
	Гривня/ долар США +10%	Гривня/ долар США -5%	Гривня/ долар США +10%	Гривня/ долар США -5%
Вплив на прибуток та капітал	1 261 992	(630 996)	730 707	(365 354)

	Станом на 31 грудня 2020 року		Станом на 31 грудня 2019 року	
	Гривня/Євро +10%	Гривня/Євро -5%	Гривня/Євро +10%	Гривня/Євро -5%
Вплив на прибуток та капітал	(12 847)	6 423	99 890	(49 945)

Інвестиції в доларах США включають ОВДП з індексованою вартістю 28 120 240 тис. грн. за номінальною вартістю. Результат від переоцінки опціону, вбудованого в ОВДП з індексованою вартістю, обліковується у складі Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими інструментами, що відображаються за справедливою вартістю з переоцінкою через прибутки або збитки та станом на звітну дату становить (-3 571 976) тис. грн., що перевищує результат від переоцінки балансової короткої позиції (+682 879) тис. грн.

Обмеження аналізу чутливості

В наведених вище таблицях відображений ефект змін ключових змінних при застосуванні різних припущень, в той час як інші відповідні змінні залишаються незмінними. Можуть існувати різноманітні додаткові/другорядні зв'язки між цими змінними та іншими факторами, які не можуть бути повністю включені в аналіз, що може вплинути на фактичну поведінку цих змінних та їх вплив на фінансові результати.

Основна мета аналізу чутливості полягає у визначенні ключових факторів, поведінка яких має найбільший вплив на фінансові результати, з метою пом'якшення очікуваних наслідків. Таким чином Група активно управляє активами та пасивами. В доповнення до цього, фінансовий стан Групи може змінюватись в залежності від змін, які відбуваються на ринку. Наприклад, стратегія Групи в області управління фінансовими ризиками спрямована на оптимізацію впливу ризику коливання ринку на діяльність Групи. У випадку різких негативних коливань цін на ринку цінних паперів керівництво може звертатись до таких методів, як продаж інвестицій, зміна складу інвестиційного портфеля, а також інших методів захисту. Відповідно, зміна припущень може не мати впливу на зобов'язання, але може суттєво вплинути на активи, що обліковуються у консолідованому звіті про фінансовий стан за справедливою вартістю. В цій ситуації різні методи оцінки активів і зобов'язань можуть призвести до значних коливань величини власного капіталу.

Бачення Групи щодо можливих короткострокових ринкових змін включає прогнози, опубліковані визнаними інституційними практиками дослідження ринку, а також відповідними органами влади, тому його точність обмежується точністю цих прогнозів.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Географічна концентрація

Концентрація активів та зобов'язань за регіонами наведена нижче:

	Україна	Інші країни не члени ОЕСР	Країни ОЕСР	31 грудня 2021 року Всього
Непохідні фінансові активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	12 892 004	28	6 109 287	19 001 319
Кредити, надані клієнтам	74 754 086	–	–	74 754 086
Інвестиції	128 137 507	–	548 532	128 686 039
Інші фінансові активи	420 886	–	48 000	468 886
Всього непохідних фінансових активів	216 204 483	28	6 705 819	222 910 330
Непохідні фінансові зобов'язання				
Кошти банків	7 607 334	949	–	7 608 283
Рахунки клієнтів	190 109 728	1 125 750	217 161	191 452 639
Випущені єврооблігації	–	–	7 908 096	7 908 096
Інші запозичені кошти	113 009	–	2 705 303	2 818 312
Зобов'язання з оренди	428 638	–	–	428 638
Інші фінансові зобов'язання	63 035	–	42 826	105 861
Субординований борг	–	–	878 960	878 960
Всього непохідних фінансових зобов'язань	198 321 744	1 126 699	11 752 346	211 200 789
Чиста позиція за непохідними фінансовими інструментами	17 882 739	(1 126 671)	(5 046 527)	
Чиста позиція	17 882 739	(1 126 671)	(5 046 527)	
	Україна	Інші країни не члени ОЕСР	Країни ОЕСР	31 грудня 2020 року Всього
Непохідні фінансові активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	15 326 907	208	11 226 084	26 553 199
Кредити, надані клієнтам	63 226 077	–	–	63 226 077
Інвестиції	129 700 362	–	551 179	130 251 541
Інші фінансові активи	430 352	–	46 250	476 602
Всього непохідних фінансових активів	208 683 698	208	11 823 513	220 507 419
Непохідні фінансові зобов'язання				
Кошти банків	5 822 367	1 224	391	5 823 982
Рахунки клієнтів	185 037 707	928 359	199 386	186 165 452
Випущені єврооблігації	–	–	11 744 616	11 744 616
Інші запозичені кошти	260 098	–	4 192 551	4 452 649
Зобов'язання з оренди	414 899	–	–	414 899
Інші фінансові зобов'язання	55 949	–	41 759	97 708
Субординований борг	–	–	1 276 240	1 276 240
Всього непохідних фінансових зобов'язань	191 591 020	929 583	17 454 943	209 975 546
Чиста позиція за непохідними фінансовими інструментами	17 092 678	(929 375)	(5 631 430)	
Чиста позиція	17 092 678	(929 375)	(5 631 430)	

Діяльність Групи орієнтована в основному на внутрішній ринок.

Фінансові активи, розміщені в інших країнах, представлені коштами на рахунках в банках-нерезидентах.

Основна питома вага фінансових зобов'язань, залучених від нерезидентів, представлена випущеними єврооблігаціями, субординованим боргом в доларах США, та іншими запозиченнями від резидентів країн ОЕСР.

Ціновий ризик

Оскільки в Групі відсутній торговий портфель, то вона не наражається на ціновий ризик, який полягає у зміні ціни котирувань у зв'язку з кон'юктурою ринку.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

30. ІНФОРМАЦІЯ ЗА СЕГМЕНТАМИ

Інформація за сегментами стосується послуг, які надаються в межах сегментів, та подається керівництву Банку, яке відповідає за прийняття рішень з операційної діяльності з метою розподілу ресурсів та оцінки діяльності сегментів.

Критерії, за якими визнано операційні сегменти

Сегмент – відокремлюваний компонент, який займається постачанням окремого продукту або послуги (чи групи взаємозв'язаних продуктів чи послуг), зазнає ризиків та забезпечує прибутковість, які відмінні від тих, що притаманні іншим сегментам. При цьому група взаємопов'язаних продуктів чи послуг, постачанням (наданням) яких займається сегмент об'єднується за такими критеріями:

- характером продуктів або послуг;
- характером технологічного процесу;
- типом або класом споживачів певних продуктів або послуг;
- методами, які застосовуються для розповсюдження продуктів або надання послуг;
- характером правового середовища.

Для цілей складання внутрішньої звітності для керівництва операції Банку поділяються на такі сегменти:

Корпоративні клієнти в розрізі бізнес-напрямів «Великий корпоративний бізнес» та «Мікро, малий та середній бізнес»

Сегменти надає банківські послуги (кредити, депозити та здійснення розрахунково-касового обслуговування) широкому спектру клієнтів, включаючи великі та середні, малі компанії та мікро бізнес, державні компанії та ряд бюджетних установ. Розподіл клієнтів за бізнес-напрямами здійснюється згідно діючих нормативних документів відповідно до прийнятих у Банку критеріїв розподілу (обсяги чистих доходів, форми власності, сфера діяльності, належність до резидентів/нерезидентів та т.і.)

Роздрібний бізнес

Цей сегмент включає в себе всі банківські послуги, що надаються фізичним особам через розгалужену філійну мережу Банку, банкомати, ІПТ та через Web-банкінг / Mobile-банкінг.

Казначейство

Сегмент включає результати операцій з банками (включаючи НБУ), як у національній так і в іноземній валюті, і всі активи та зобов'язання в межах політики управління ліквідністю Банку.

Загальне управління

Сегмент охоплює всі не клієнтські операції, активи і зобов'язання, під ефективним безпосереднім контролем керівництва Банку та комітетів (КУАП, Фінансового Комітету і т.д.). Серед іншого включає в себе: основні засоби; стратегічні інвестиції, довгострокові інструменти фінансування (субординований борг, випущені єврооблігації, інші запозичені кошти); капітал, що залишився після розподілу на інші бізнес-сегменти.

Вимірювання прибутків та збитків сегменту

Методика управлінського обліку, що використовується для складання звітності за сегментами, дещо відрізняється від методів складання інших фінансових звітів. Проте, інформація, представлена у звітності за сегментами відповідає показникам консолідованого звіту про фінансовий стан і консолідованого звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, складених відповідно до МСФЗ.

Для того щоб виміряти чистий процентний дохід сегменту, Група використовує техніку, відому як «трансфертне ціноутворення», за якою процентні доходи та витрати більшості статей консолідованого

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

звіту про фінансовий стан порівнюються з номінальною ринковою ставкою для розрахунку умовної процентної маржі.

Операційні витрати, в тому числі витрати на амортизацію, розподіляються безпосередньо за сегментами, де це можливо. Для розподілу сумісних витрат проводиться експертна оцінка, яка використовує певні критерії розподілу, зокрема чисельність персоналу, обсяги бізнесу та інші критерії для розподілу витрат. Деякі операційні витрати, що мають нерегулярне або одноразове походження (нерегулярний або одноразовий характер) і не мають прямого відношення до операцій з клієнтами, включаються до сегменту Загальне управління.

(Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за іншими операціями включає

- (Формування) резерву під очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами і гарантіями;
- (Формування)/розформування резерву під збитки від знецінення нефінансових активів.

Капітал Групи розподіляється за сегментами на основі їх середніх активів, зважених на ризик. Нерозподілений капітал відноситься до сегменту Загального управління.

У зв'язку із розподілом сегменту «Корпоративні клієнти» на бізнес-напрями «Великий корпоративний бізнес» та «Мікро, малий та середній бізнес», здійснено відповідний перерахунок показників порівняно з консолідованою фінансовою звітністю станом на 31 грудня 2020 року.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 року Група визнала відсоткові доходи, отримані від одного контрагента, у сумі 8 709 995 тис. грн. та 7 711 526 тис. грн., що становить 34% та 24% доходів Групи, відповідно.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ
(у тисячах гривень)

Доходи, витрати та результати звітних сегментів за 2021 рік

Найменування статті	ПРИ- МІТКИ	Найменування звітних сегментів					Вилучення	Нерозпо - ділені суми	Всього
		Великий корпоративний бізнес	Мікро, малий та середній бізнес	Роздрібни й бізнес	Казначейство	Загальне управління			
Доходи від зовнішніх клієнтів		7 924 545	3 563 302	7 860 697	(214 347)	6 301 150	-	-	25 435 347
Процентні доходи		7 492 540	1 047 632	2 772 981	4 075 683	5 963 705	-	-	21 352 541
Комісійні доходи		2 028 617	2 521 380	5 071 202	179 886	1 293	-	-	9 802 378
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими інструментами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		(861 076)	-	-	(4 469 916)	-	-	-	(5 330 992)
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		-	-	-	-	9 300	-	-	9 300
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		2 351	-	-	-	-	-	-	2 351
Чистий прибуток/(збиток) від модифікації фінансових активів		(741 054)	(25 152)	17 903	-	-	-	-	(748 303)
Інші прибутки/(збитки)		3 167	19 442	(1 389)	-	326 852	-	-	348 072
Доходи від інших сегментів		4 972 943	3 730 947	12 351 456	649 068	2 934 728	(24 639 142)	-	-
Процентні доходи		4 972 943	3 730 947	12 351 456	649 068	2 934 728	(24 639 142)	-	-
Всього доходів сегментів		12 897 488	7 294 249	20 212 153	434 721	9 235 878	(24 639 142)	-	25 435 347
Процентні витрати (Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти		(6 706 601)	(2 015 833)	(5 701 391)	(5 815 319)	(12 389 343)	24 639 142	-	(7 989 345)
(Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за іншими операціями		(1 684 322)	(11 994)	(197 990)	19 820	35 700	-	-	(1 838 786)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з іноземною валютою		-	-	276 949	(76 479)	681 625	-	-	882 095
Комісійні витрати		(1 207 172)	(1 567 060)	(774 928)	(48 624)	-	-	-	(3 597 784)
Операційні витрати		(875 461)	(1 786 477)	(7 845 845)	(392 728)	(696 059)	-	-	(11 596 570)
РЕЗУЛЬТАТ СЕГМЕНТА (до оподаткування)		2 300 524	1 911 363	5 901 519	(5 878 569)	(3 182 958)	-	-	1 051 879
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)		-	-	-	-	-	-	2 338	2 338
Прибуток (збиток) від діяльності, що триває		2 300 524	1 911 363	5 901 519	(5 878 569)	(3 182 958)	-	2 338	1 054 217

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ
(у тисячах гривень)

Активи та зобов'язання звітних сегментів станом на 31 грудня 2021 року

Найменування статті	Найменування звітних сегментів					Всього
	Великий корпоративний бізнес	Мікро, малий та середній бізнес	Роздрібний бізнес	Казначейство	Загальне управління	
Активи сегментів	55 605 170	9 300 473	21 685 128	53 250 979	95 129 684	234 971 434
Зобов'язання сегментів	40 319 170	28 127 626	123 910 990	7 663 959	13 062 152	213 083 897
<i>Інші сегментні статті</i>						
Амортизаційні відрахування за основними засобами та нематеріальними активами	(143 245)	(285 935)	(1 221 458)	(74 896)	(135 792)	(1 861 326)
Переоцінка, що відображена протягом року у звіті про зміни у власному капіталі	–	–	–	–	(294 216)	(294 216)
Капітальні інвестиції	–	–	–	–	922 698	922 698

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ
(у тисячах гривень)

Доходи, витрати та результати звітних сегментів за 2020 рік

Найменування статті	При- мітки	Найменування звітних сегментів				Вилучення	Нерозпо- ділені суми	Всього
		Великий корпоративний бізнес	Мікро, малий та середній бізнес	Роздрібний бізнес	Казначейство	Загальне управління		
Доходи від зовнішніх клієнтів		6 572 397	2 917 839	6 569 937	12 065 395	3 711 566	-	31 837 134
Процентні доходи		6 723 568	869 890	2 056 772	5 342 960	3 473 752	-	18 466 942
Комісійні доходи		1 392 666	2 054 047	4 471 624	125 096	361	-	8 043 794
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими інструментами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		(294 765)	-	-	6 596 847	-	-	6 302 082
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(87 007)	-	-	-	(39 239)	-	(126 246)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		1 871	-	-	492	-	-	2 363
Чистий прибуток/(збиток) від модифікації фінансових активів		(1 137 398)	(27 531)	11 107	-	-	-	(1 153 822)
Інші прибутки/(збитки)		(37 259)	21 433	30 434	-	276 692	-	291 300
Прибуток/(збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		10 721	-	-	-	-	-	10 721
Доходи від інших сегментів		4 726 429	3 563 971	12 674 922	357 475	2 186 773	(23 509 570)	-
Процентні доходи		4 726 429	3 563 971	12 674 922	357 475	2 186 773	(23 509 570)	-
Всього доходів сегментів		11 298 826	6 481 810	19 244 859	12 422 870	5 898 339	(23 509 570)	31 837 134
Процентні витрати		(7 008 963)	(2 434 600)	(7 331 855)	(7 484 390)	(9 725 897)	23 509 570	(10 476 135)
(Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти		(1 550 076)	(66 669)	62 056	87 615	(92 829)	-	(1 559 903)
(Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за іншими операціями		(16 950)	(6 650)	(66 807)	(81)	27 249	-	(63 239)
Чисті прибутки/(збитки) від операцій з іноземною валютою		(15 136)	-	246 997	(92 591)	(2 891 254)	-	(2 751 984)
Комісійні витрати		(796 695)	(1 431 233)	(814 507)	(36 222)	(2 199)	-	(3 080 856)
Операційні витрати		(817 360)	(1 591 335)	(7 607 905)	(337 247)	(818 732)	-	(11 172 579)
РЕЗУЛЬТАТ СЕГМЕНТА (до оподаткування)		1 093 646	951 323	3 732 838	4 559 954	(7 605 323)	-	2 732 438
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)		-	-	-	-	-	43 933	43 933
Прибуток (збиток) від діяльності, що триває		1 093 646	951 323	3 732 838	4 559 954	(7 605 323)	43 933	2 776 371

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ
(у тисячах гривень)

Активи та зобов'язання звітних сегментів станом на 31 грудня 2020 року

Найменування статті	Найменування звітних сегментів					Всього
	Великий корпоративний бізнес	Мікро, малий та середній бізнес	Роздрібний бізнес	Казначейство	Загальне управління	
Активи сегментів	52 047 877	6 140 523	17 417 027	73 106 425	84 888 045	233 599 897
Зобов'язання сегментів	33 594 242	27 614 749	125 642 626	5 872 228	18 921 925	211 645 770
Інші сегментні статті						
Амортизаційні відрахування за основними засобами та нематеріальними активами	(128 458)	(250 272)	(1 117 837)	(61 887)	(116 793)	(1 675 247)
Переоцінка, що відображена протягом року у звіті про зміни у власному капіталі	–	–	–	–	(286 371)	(286 371)
Капітальні інвестиції	–	–	–	–	1 821 980	1 821 980

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

31. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ

4 січня 2022 року здійснено погашення кредиту від Фонду розвитку підприємництва в сумі 2 000 тисячі євро.

22 лютого 2022 року здійснено погашення кредиту від ЄІБ в сумі 8 954 тис. дол. США.

25 березня 2022 року здійснено погашення кредиту від Фонду розвитку підприємництва в сумі 50 000 тис. грн.

13 квітня 2022 року Банку оформлено та видано свідоцтво учасника Фонду гарантування вкладів фізичних осіб за № 231. Реєстраційний номер Ощадбанку, як учасника Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, 240 від 13 квітня 2022 року.

У січні 2022 року Національний банк України підвищив облікову ставку до 10,0% річних, у червні 2022 року – до 25% річних.

У 2022 році Група виплатила частку прибутку на основі фінансового результату 2021 року до Державного бюджету України відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 3 березня 2022 року №183 «Деякі питання виплати дивідендів державними банками у 2022 році» в сумі 318 117 тис. грн.

7 червня 2022 року Група здійснила дострокове погашення кредитів рефінансування від НБУ в загальній сумі 7 250 000 тис. грн., зі строками погашення в 2026 році.

Повномасштабне військове вторгнення російської федерації в Україну, яке розпочалося 24 лютого 2022 року, кардинально змінило всі сфери життєдіяльності країни. Активні бойові дії у багатьох регіонах України призводять до руйнування інфраструктури та виробничих потужностей, розриву технологічних зв'язків між регіонами, загибелі громадян та значного зростання вимушеної міграції. Блокування морських портів та зниження експорту зернових з України за поточних умов загрожує продовольчій безпеці світу.

Порушення ланцюгів постачання та виробничих процесів, нерівномірний попит, збільшення витрат бізнесу, а також фізичне знищення активів багатьох підприємств спровокувало зростання споживчих цін. Стрімко подорожчали продукти харчування, фармацевтичні товари та пальне. Вплив облікової ставки на функціонування грошово-кредитного та валютного ринків за поточних умов є обмеженим.

З початком війни фінансові установи запровадили кредитні канікули та знизили комісії за користування своїми послугами. Це негативно відобразилося на процентних та комісійних доходах. Також вагомий вплив на результати діяльності банків мають значні обсяги сформованих резервів під очікувані збитки через наслідки війни.

З перших днів російської агресії Урядом та Національним банком України запроваджено ряд заходів, спрямованих на захист економіки, підтримку обороноздатності держави та безперебійне функціонування банківської системи. З 24 лютого 2022 року зафіксовано офіційний обмінний курс гривні до долара США, запроваджено контроль за рухом капіталу – заборонені інвестиції та репатріація доходів компаній за кордон, призупинено роботу валютного ринку України – іноземну валюту можна придбати лише для оплати критичного імпорту і лише в безготівковій формі, встановлено ліміт зняття коштів за кордоном. Стабільному функціонуванню банків сприяє налагоджений процес дистанційної роботи. Національним банком України збережено повну свободу для проведення безготівкових розрахунків, запроваджено особливий інструмент підтримки банківської ліквідності – бланкове рефінансування. До відновлення дієвості каналів монетарної трансмісії зафіксовано рівень облікової ставки (10%).

Дії Уряду та Національного банку України сприяють економному використанню міжнародних резервів.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Дефіцит державного бюджету в перші дні війни став найбільшою фінансовою проблемою країни. Кошти бюджету спрямовуються на протидію військовому вторгненню, вирішення проблем гуманітарної сфери та відновлення економіки. З початку березня Міністерство фінансів України провело ряд аукціонів із продажу військових облігацій. Найважливішим чинником у забезпеченні джерел фінансування української економіки є робота Уряду з міжнародними партнерами. Організовано збір коштів на підтримку української армії. Першочергові дії Уряду, направлені на послаблення шоків, викликаних першими тижнями військового протистояння, включають зниження податків, адміністративне регулювання цін на низку продуктів харчування і паливо, фіксацію цін на житлово-комунальні послуги.

Остаточна оцінка втрат економіки від повномасштабної агресії росії проти України залежатиме від тривалості воєнних дій. Запорукою швидкого відновлення України є подальше проведення структурних реформ, залучення масштабної міжнародної підтримки та інтеграція в Європейський союз.

Загальне зниження бізнес-активності та падіння попиту на кредити та банківські послуги й надалі негативно впливатиме на прибутковість банків. Втрати від кредитного ризику очікувано зростатимуть з огляду на поступовий вплив економічної кризи на діяльність позичальників.

Управлінський персонал зосереджує увагу на підтримці стабільної діяльності Групи в існуючих обставинах. У зв'язку з військовою агресією російської федерації та введенням в Україні воєнного стану (Указ президента України від 24 лютого 2022 року №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні») питанню щодо забезпечення безперервності діяльності приділяється найбільша увага в процесі управління Банком. АТ «Ощадбанк», як об'єкт критичної інфраструктури, включено до переліку уповноважених банків, що залучаються до роботи в умовах особливого періоду.

Наглядова рада, правління та профільні комітети Банку продовжують виконувати функції. Банком вжито заходи щодо переміщення персоналу та організації безпечної роботи з використанням засобів віддаленого доступу до ІТ ресурсів банку.

В умовах воєнного стану посилена робота щодо забезпечення достатнього обсягу ліквідності, з метою своєчасного обслуговування юридичних та фізичних осіб – клієнтів Банку. На постійній основі здійснюється моніторинг пошкоджень/втрат майна Банку внаслідок військової агресії, а також оцінка і прогноз збитків (втрат) внаслідок погіршення фінансового стану / припинення діяльності контрагентів Банку.

На поточний час Банку функціонує в межах існуючої бізнес-моделі та розроблених планів щодо забезпечення безперервної діяльності, якими передбачено зокрема:

- робота персоналу банку в умовах воєнного стану;
- визначення переліку областей, на які можуть бути розповсюджені воєнні дії;
- заходи щодо охорони установ Банку та забезпечення схоронності цінностей;
- заходи щодо мінімізації ризиків при інкасації та перевезенні цінностей;
- організація та ведення бухгалтерського обліку під час надзвичайного режиму роботи;
- виконання Банком розрахункових документів/операцій клієнтів у разі з неможливості працювати в штатному режимі.

Для забезпечення безперервної діяльності процесів банку та клієнта - орієнтованого підходу під час надзвичайної ситуації колегіальними органами банку (правлінням та його комітетами) приймаються оперативні рішення направлені на тимчасове спрощення/оптимізацію процесів банку з впровадженням процедур посиленого контролю таких рішень. Прикладами такої оптимізації, зокрема, але не виключно є:

- спрощення процесу закупівлі для критичних товарів/послуг/робіт;
- спрощення роботи Уповноважених колегіальних органів Банку з організацією заочної форми проведення та голосування;
- організація обслуговування клієнтів банку без прив'язки до «рідного» відділення та зі зменшенням використання паперового документообігу;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

- активна робота банку з впровадженням нового процесу - віддалена ідентифікація/верифікація клієнта + віддалене відкриття карткових рахунків з використанням сучасних методів ідентифікації (ДІЯ, liveness detection method)

В умовах воєнного стану Група приділяє значну увагу забезпеченню необхідного обсягу ліквідних коштів, достатнього як для виконання вимог Національного банку України стосовно ліквідності, так і для ефективного обслуговування клієнтів.

Так, станом на 01 травня 2022 року, обсяг грошових коштів (готівкові кошти, кошти на кореспондентському рахунку в НБУ та на кореспондентських рахунках в інших банках) склав 24 141 млн. грн. екв., або майже 11% загального обсягу зобов'язань, обсяг високоліквідних цінних паперів (ОВДП та депозитні сертифікати НБУ) – 112 452 млн. грн. (за номіналом), або 49% загального обсягу зобов'язань. Значення коефіцієнту покриття ліквідністю (LCR) складало: у всіх валютах – 252%, в іноземних валютах – 145% (при встановленому Національним банком України мінімальному його значенні – 100%), що свідчить про значний запас ліквідності Групи для покриття короткострокових (до 1 місяця) відтоків ліквідних коштів. Значення коефіцієнту стабільного фінансування (NSFR) складало 182% (при встановленому Національним банком України мінімальному його значенні – 100%), що свідчить про консервативну політику щодо фінансування строкових проектів та істотний запас строкової ліквідності.

За чотири місяці 2022 року спостерігається значний приріст коштів клієнтів Групи, який склав 16 617 млн. грн. екв. (за номіналом) або 9%. Збільшення обсягу коштів клієнтів спостерігалось в національній валюті, в той час як залишки в основних іноземних валютах (долар США та євро) зазнали зменшення (198 млн. дол. США та 53 млн. євро, відповідно) та були забезпечені погашенням державних цінних паперів та високоліквідними активами Групи.

Банк продовжує фінансування економіки України з урахуванням пріоритетів, визначених постановами КМУ від 24.01.2020 №28 та від 14.07.2021 №723, зокрема підприємств агропромислового комплексу та критичної інфраструктури з врахуванням ризик-орієнтованого підходу.

Група не відчуває складнощів із залученням ресурсів.

Групою здійснюється відстеження можливих загроз та вразливостей з джерел зовнішньої інформації (партнери, Інтернет ресурси). Здійснюється постійний моніторинг засобів безпеки Групи.

Показники діяльності Групи під час воєнного стану, а також вжиті ним заходи, спрямовані на ефективне забезпечення виконуваних функцій, дозволяють керівництву Групи висловити впевненість щодо можливості здійснення безперервної діяльності протягом щонайменше 12 місяців. Здатність Групи здійснювати безперервну діяльність враховує консервативну оцінку макроекономічних показників та, відповідно, обсяг формування резервів за активними операціями, а також стан ліквідності Групи (на поточний час Група має значний запас високоліквідних активів, представлений як грошовими коштами, так і високоліквідними цінними паперами – ОВДП та депозитними сертифікатами НБУ, - який покриває близько 60% загального обсягу його зобов'язань). Крім того, враховано наявність в портфелі Групи значного обсягу ОВДП з індексованою вартістю (номінальна вартість яких індексується в залежності від курсу гривні до долара США), які є інструментом захисту Групи від девальвації національної валюти.